

Jaarstukken 2018

Geldrop-Mierlo

Geldrop-Mierlo

Geldrop-Mierlo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Algemene inleiding	6
Algemeen	7
Resultaatbestemming	8
Algemene toelichting en inleiding bij programma's	9
Programma 1. Gebiedsgericht werken	10
Programma 2. Economie en vastgoed	14
Programma 3. Veiligheid en handhaving.....	18
Programma 4. Bestuurlijke samenwerking	23
Programma 5. Sociale zaken en armoedebeleid.....	25
Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur.....	29
Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs	38
Programma 8. Democratisch bestuur.....	44
Programma 9. Natuur, milieu en duurzaamheid.....	47
Programma 10. Bereikbaarheid en verkeer.....	52
Programma 11. Bouwen en wonen	55
Programma 12. Financiën en belastingen.....	60
Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	64
Overzicht onvoorzien, overhead en Vennootschapsbelasting.....	65
Paragrafen.....	66
Lokale heffingen.....	67
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	73
Onderhoud kapitaalgoederen	81
Financiering	87
Bedrijfsvoering	91
Verbonden partijen.....	99
Grondbeleid	120
Beleidsindicatoren.....	129
Jaarrekening.....	132
Balans	133
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	136
Toelichting op de balans	142
Vaste activa.....	142
Vlottende activa.....	145
Vaste passiva.....	150
Vlottende passiva	151
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	153
Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	156
Het overzicht van baten en lasten per taakveld	159
Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	164

Vennootschapsbelasting	164
Begrotingsrechtmatigheid.....	164
Analyse overzicht van baten en lasten.....	167
Overzicht onvoorzien.....	191
Overzicht van de incidentele baten en lasten.....	191
Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	195
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).....	195
Overzicht van investeringen en projecten.....	197
Reserves en voorzieningen	219
Overzicht van reserves en voorzieningen	219
Toelichting op de reserves	224
Toelichting op de voorzieningen.....	245
Bijlage Single Information Single Audit (SISA)	250
Controleverklaring.....	257

Algemene inleiding

Algemeen

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2018 aan. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en uit de jaarrekening. In het jaarverslag gaan wij via 12 programma's in op wat wij in 2018 gedaan hebben om het met elkaar afgesproken beleid te realiseren. Ook staan we stil bij de verplichte paragrafen. In de jaarrekening geven we financieel weer hoe 2018 verlopen is.

NEGATIEF SALDO

Het resultaat op de reguliere exploitatie van de jaarrekening 2018 is afgerond € 1,5 miljoen negatief. Daarnaast hebben we op de bouwgrondexploitatie vanwege een door te voeren verrekening een boekhoudkundig tekort van afgerond € 1,1 miljoen. Hieronder gaan we nader in op deze bedragen.

SOCIAAL DOMEIN

Het negatieve resultaat van de reguliere exploitatie komt (voor afgerond € 2 miljoen) uit het tekort op het Sociaal Domein. Over de tekorten op het Sociaal Domein hebben wij veelvuldig gecommuniceerd. Op het moment wordt er gewerkt aan mogelijkheden om deze tekorten te reduceren. Tegelijkertijd proberen wij in aanmerking te komen voor extra compensaties. Alle overige budgetten in de reguliere exploitatie geven samen een plus van afgerond € 0,5 miljoen.

GRONDEXPLOITATIE

Bij de jaarrekening 2017 zijn er aanvullende regels voor tussentijdse winstneming bij het grondbedrijf ingegaan. Deze wijzigingen verplichtten ons tot verwerken van (boekhoudkundige, nog niet gerealiseerde) tussentijdse winsten bij de jaarrekening 2017. Deze winsten hebben we bij de jaarrekening 2018 voor een deel weer terug moeten draaien. Dit leidt nu tot een negatief resultaat van afgerond € 950.000,- op de bouwgrondexploitatie. De winst die we in de jaarrekening 2017 tussentijds hebben moeten nemen is gestort in een aparte reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf van € 6,4 miljoen. De terugdraaiing van € 950.000,- die nu plaats vindt, kan hier dan ook uit betaald worden. Het restant van het negatieve resultaat op de bouwgrondexploitatie van ca. € 128.000,-, betreft het reguliere grondbedrijf en komt ten laste van de algemene reserve grondbedrijf.

Via de Kadernota als voorloper op meerjarenbegroting 2020-2023 kijken we naar de toekomst. Gelet op de gepresenteerde tekorten in de eerste 3 jaarschijven van de begroting 2019-2022 en het negatieve beeld van de jaarrekening 2018, doen we daar voorstellen die erop gericht zijn om de financiële positie structureel te verbeteren.

Resultaatbestemming

De jaarrekening sluit in 2018 met een negatief saldo.

Het resultaat dienstjaar 2018 bedraagt - € 2.554.526,- en hiervan betreft het verlies uit de bouwgrondexploitatie € 1.075.109,- en bedraagt het verlies voor de reguliere exploitatie € 1.479.417,-.

Het resultaat 2018 van het grondbedrijf is als volgt opgebouwd:

- Correctie eerdere winstneming plan St. Cyr / vordering Wooninc. - € 125.000,-
- Verlies afgesloten grondexploitatie Brugstraat - € 3.271,-
- Aanpassing tussentijdse winstnemingen 2018 - € 946.838,-

Voor de reguliere exploitatie geldt dat het tekort op het sociaal domein € 2.034.226,- bedraagt. Daaruit kan de conclusie getrokken worden dat alle overige budgetten samen een positief saldo laten zien van € 554.809,-.

Omdat dus sprake is van een negatief resultaat zal hiervoor dekking aangegeven moeten worden. Wij stellen de volgende dekkingswijze voor:

	Dekking Resultaat jaarrekening 2018	Bedrag
1.	Resultaat reguliere exploitatie t.l.v. Algemene reserve	€ 1.479.417
2.	Resultaat bouwgrondexploitatie	
	Deel t.l.v. Reserve tussentijdse winstnemingen Grondbedrijf	€ 946.838
	Deel t.l.v. Algemene Reserve grondexploitaties	€ 128.271

Algemene toelichting en inleiding bij programma's

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. Hiermee wordt er een toelichting gegeven over het in 2018 gerealiseerde beleid.

In de programmaverantwoording worden de toelichtingen per programma weergegeven. De opbouw sluit aan bij de meerjarenprogrammabegroting 2018-2021.

Per programma wordt ingegaan op de volgende 3 W-vragen:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we er voor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Bij de vraag "Wat wilden we bereiken?" is aangesloten bij de geformuleerde doelen uit de meerjarenprogrammabegroting 2018-2021. De doelen zijn gebaseerd op het raadsprogramma "Alleen gaat sneller, maar samen kom je verder" (2014-2018). Indien van toepassing zijn deze doelen aangevuld met punten uit het raadsprogramma "Samen voor Geldrop-Mierlo" (2016-2018). Dit programma is door de raad vastgesteld op 31 maart 2016 en was van het minderheidscollege van de drie overgebleven coalitiepartijen.

In ieder programma staat bij "Wat heeft het gekost?" een tabel met de begrote en werkelijke baten en lasten en het saldo:

- Het "saldo 2018" lasten staat met een "-" bedrag indien de lasten hoger zijn dan begroot en met een "+" bedrag als de lasten lager zijn dan begroot.
- Het "saldo 2018" baten staat met een "-" bedrag indien de baten hoger zijn dan begroot en met een "+" bedrag als de baten lager zijn dan begroot.
- Het "saldo 2018" baten/lasten per programma staat met een "-" bedrag indien er sprake is van een voordeel ten opzichte van de begroting en met een "+" bedrag indien er sprake is van een nadeel ten opzichte van de begroting.

De afwijkingen $\geq$ € 25.000,- tussen begroting na wijziging en werkelijkheid worden toegelicht in het Analyse overzicht van baten en lasten.

Programma 1. Gebiedsgericht werken

Portefeuillehouder(s)

Wethouder P.J. Looijmans

Wat wilden we bereiken?

1. Continueren van gestarte/ontwikkelde initiatieven zoals de Buurtsportcoaches en Cruiff Court.
2. Bij actualisering van bestemmingsplannen rekening houden met gebiedsgericht werken.
3. Buurtwerk 2.0 realiseren en verankeren.
4. Werkwijze nastreven waarin de buurtregisseurs de incubator-rol vervullen.
5. Werkwijze nastreven waarbij medewerkers met specifieke kennis worden gerekend tot de flexibele schil van de buurtregisseurs.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

6. Het ambtelijk apparaat, het college en de raad gaan naar de mensen toe om hen te prikkelen met ideeën, maar ook om informatie uit te wisselen en ideeën op te halen.
7. Op korte termijn besluit de raad over een oplossing voor het huisvestingsprobleem van de Turkse Gemeenschap.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Nota "Samen ...Werkt" - leven in de woonservice gemeente Geldrop- Mierlo	N.v.t.	8 november 2010	N.v.t.
Heroriëntatie Samen Werkt	N.v.t.	30 september 2013	N.v.t.

Doelstellingen

Wat hebben we ervoor gedaan?

01. Continueren van gestarte/ontwikkelde initiatieven zoals de Buurtsportcoaches en Cruiff Court.

Buurtsportcoaches: in 2018 is een aanbesteding gehouden om te komen tot een nieuwe aanbieder. Dit heeft geresulteerd in meer FTE's buurtsportcoaches, tegen een lagere kostprijs. Hiermee wordt weer voldaan aan de normen die vanuit het rijk worden gesteld voor co-financiering van het project. Braakhuizen-United: in 2018 is de financiering voor dit project structureel gemaakt via de kadernota. Daarnaast is het project intern ondergebracht bij het beleidsveld Jeugd omdat het daar beter op zijn plek is dan bij het beleidsveld Sport. Het gaat immers om een project dat gericht is op jongeren en waarbij sport een middel is om talentontwikkeling bij jongeren te bewerkstelligen. Verder zijn er in 2018 diverse initiatieven ondersteund van en met inwoners, zoals de aanleg van een beachvolleybalveld, diverse wijkactiviteiten, een lunch voor en door de bewoners in het Hof van Bethanië, diverse activiteiten in Sporthal de Kievit en een inloopochtend voor senioren in het centrum van Geldrop.

02. Bij actualisering van bestemmingsplannen rekening houden met gebiedsgericht werken.

Gebiedsgericht werken betekent dat ook bij de opstelling van bestemmingsplannen op deze manier gewerkt wordt. Dit sluit ook aan bij de nieuwe werkwijze die in de nieuwe Omgevingswet nagestreefd wordt. Bestemmingsplannen zijn meer dan voorheen in samenwerking met de samenleving opgesteld. Onder andere bij de bestemmingsplannen voor Talingstraat (Kasteeltuinen), Luchen en De Jonkvrouw zijn de belanghebbenden uitgebreid in de planvorming betrokken. In 2018 is een pilot gestart voor een nieuw

bestemmingsplan met verbrede reikwijdte voor de kern Geldrop, de voorloper op het toekomstige omgevingsplan. Hierin wordt geoefend met nieuwe vormen van participatie. De ervaringen die we hierbij opdoen gebruiken we in de toekomst voor de nieuwe omgevingsplannen.

Bij de opstelling van het bestemmingsplan werden ook strategische ideeën en documenten meegewogen zoals de eerste gedachten over het wijkontwikkelingsplan en de Sport(hal)visie.

03. Buurtwerk 2.0 realiseren en verankeren.

Gebiedsgericht werken raakt alle gemeentelijke taken die invloed hebben op de leefwereld van onze inwoners en is daarmee een integrale werkwijze binnen onze gemeente. Het gaat om het integraal werken in de organisatie maar ook om het creëren samen met inwoners en stakeholders uit onze samenleving. In 2018 waren diverse teams gebiedsgericht aan de slag zoals, buurtsportcoaches, gebiedsregisseurs, pilot gebiedsteam Mierlo van het CMD, handhaving (BOA's en toezichthouders), projectteam wijkontwikkelingsplan Braakhuizen-Zuid en wijkbeheer. In 2018 zijn deze teams gestart met het leefbaarheidsoverleg. Dit zijn wijkgerichte overleggen waarbij de verschillende disciplines die in de wijken actief zijn elkaar op vaste momenten treffen om elkaars werk in de wijk met elkaar uit te wisselen.

We staan eind 2018 aan het begin van de fundamentele ontwikkeling om de omslag naar buiten op een volwaardige en gedragen manier door te ontwikkelen. De uitgangspunten voor het gebiedsgericht werken vormen een onderdeel van het ontwikkelprogramma van de organisatie "Met focus integraal samenwerken". Doel is om onze producten en diensten waar mogelijk 'voor, door en met' inwoners en stakeholders te organiseren. Dat levert meer op aan creatieve oplossingen en maatwerk dat aansluit bij de belevingswereld van de wijk. In 2018 is intern gestart met het in kaart brengen van de strategie op deze doorontwikkeling.

Ook Buurtwerk 2.0 (team gebiedsregisseurs) heeft in 2018 resultaten bereikt. Doel is om inwoners te ondersteunen bij het waarmaken van hun dromen en ideeën in hun eigen straat, buurt of wijk. Concrete resultaten in de wijk zijn: Lunch Hof van Bethanië, Beschildering bij de Wielewaal, de mindervalidentuin in Mierlo, 15 straatfeesten, containeractie, caesthenicspark, buitenspeeldag Braakhuizen-Noord, Get Togetherfestival in de Coevering en vele andere initiatieven benoemd bij sport, cultuur, jeugd en gezondheid.

Ook is er gestart met het schrijven van het eerste Wijkontwikkelingsplan voor de wijk Braakhuizen-Zuid.

04. Werkwijze nastreven waarin de buurtregisseurs de incubator-rol vervullen.

De gebiedsregisseurs hebben hun werk in de wijken voortgezet en uitgebreid. Naar aanleiding van een evaluatie zijn momenten van aanwezigheid in de wijken, via bijvoorbeeld de inloopsprekuren, aangescherpt.

Daarnaast is er een start gemaakt met een duidelijkere strategie voor de gebiedsregisseurs, waarin beter dan voorheen keuzes worden gemaakt over wat wel en wat niet tot de taken van de gebiedsregisseur wordt gerekend. Zeker in een periode waarin steeds meer onderdelen van de gemeente een gebiedsgerichte aanpak hanteren, is het belangrijk om (naar binnen en buiten) een heldere rol- en taakverdeling te hebben en deze zowel intern als extern te communiceren.

05. Werkwijze nastreven waarbij medewerkers met specifieke kennis worden gerekend tot de flexibele schil van de buurtregisseurs.

Om burgerparticipatie ten volle te laten slagen moeten alle medewerkers in staat zijn om inwoners op de juiste wijze te woord te staan, te verbinden en te ondersteunen bij initiatieven. Een aantal mensen heeft hierin een nadrukkelijker rol. Denk aan beleidsmedewerkers. Zij dienen geïnformeerd, betrokken en ondersteund te worden door de gebiedsgebonden medewerkers en vice versa.

Over het daadwerkelijk creëren van een flexibele schil zijn andere inzichten ontstaan. Het streven is niet meer gericht op het creëren van een flexibele schil. De reden hiervoor is dat wij nastreven dat iedereen in de organisatie die in aanraking komt met inwoners in de wijk optimaal gebruikt maakt van de

mogelijkheden om de wijkbewoners en stakeholders mee te laten denken. Dit is niet langer voorbehouden aan een beperkt organisatieonderdeel.

06. Het ambtelijk apparaat, het college en de raad gaan naar de mensen toe om hen te prikkelen met ideeën, maar ook om informatie uit te wisselen en ideeën op te halen.

In 2018 is voortgeborduurd op eerdere stappen. Doel was om in 2018 in elke wijk, waar daarvoor belangstelling is, een Digitaal buurtplatform te realiseren. Dit doel is behaald. Via verschillende projecten wordt nu interactief gewerkt via de digitale buurtplatforms.

Ook op overkoepelende thema's wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in een beschermde werkomgeving met inwoners te communiceren, te organiseren en te creëren. De Jongerenraad, het Zorgplatform, het Vertrouwensexperiment en de Pedagogische buurt in Braakhuizen-Noord zijn enkele voorbeelden van platforms die gerealiseerd zijn. Zie ook programma 6 nummer 5 waarin de rol van Platform TV in de Woonservice gemeente voor senioren beschreven staat.

Daarnaast is de wijze van werken rondom het Wijkontwikkelingsplan in Braakhuizen-Zuid een voorbeeld waarbij een intensieve cyclus van gesprekken met een werkgroep vanuit de wijk heeft gezorgd voor de input vanuit de wijk. Men heeft periodiek de mogelijkheid betrokken te worden in de volle breedte van het proces.

07. Op korte termijn besluit de raad over een oplossing voor het huisvestingsprobleem van de Turkse Gemeenschap.

Op verzoek van de gemeenteraad hebben er twee onderzoeken plaatsgevonden:

1. De optie om het gebouw 'The Lounge' in te zetten voor de Turkse Gemeenschap (TMSG);
2. De optie om alsnog het gebruik van het pand aan Bleekvelden 21 te legaliseren

Voor het eerste plan bleek weinig draagvlak bij de TMSG en ook financieel bleek dit geen reële optie. Om die reden is er voor gekozen om deze optie pas verder te onderzoeken indien optie 2 definitief onhaalbaar blijkt.

In 2018 is door de gemeenteraad besloten te komen tot een Wijkontwikkelingsplan voor de wijk Braakhuizen-Zuid. Hier wordt momenteel aan gewerkt. De oplossing voor de TMSG wordt hierin meegenomen. Met name de herontwikkeling van de Bleekvelden biedt hier mogelijkheden. Indien hier ruimte ontstaat voor een inrichting die meer gericht is op wonen, is het legaliseren van het gebruik van Bleekvelden 21 een serieuze optie.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Lasten				
0.10 Mutaties reserves	0	7	0	7
1.2 Openbare orde en veiligheid	948	968	997	-29
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.750	3.830	3.676	154
Totaal Lasten	4.699	4.805	4.673	132
Baten				
0.10 Mutaties reserves	0	-239	95	-334
1.2 Openbare orde en veiligheid	25	41	41	-1
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	651	651	604	48
Totaal Baten	676	452	740	-287
Saldo (baten -/- lasten)	-4.023	-4.353	-3.934	-419

Programma 2. Economie en vastgoed

Portefeuillehouder(s)

Wethouder G.M.J. Jeucken

Wat wilden we bereiken?

1. Revitalisering bedrijventerrein(en) (De Smaale).
2. Beleid rondom recreatie en toerisme voortzetten, waarbij speerpunt is het vergroten van de toegankelijkheid en bekendheid van Gulbergen en Strabrechtse Heide.
3. Nieuw bestemmingsplan met recreatieve fietsverbinding Gulbergen.
4. Huidig beleid economisch sterke centra voortzetten.
5. Snelle realisatie van het totale plan centrum Mierlo (realisatie Den Binnen, openbaar gebied).
6. Uitvoering centrumplan Geldrop.
7. Wensen van de raad met betrekking tot gemeentelijke huisvesting in kaart brengen om te komen tot scenario's. Voorkeursvariant wordt ter besluitvorming voorgelegd.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

8. De gemeente heeft behoefte aan een deugdelijke en representatieve vergaderlocatie, waar ook grotere groepen terecht kunnen. Uiteraard zou deze vergaderruimte voor meerdere doelen ingezet kunnen worden, onder meer ook voor raadsvergaderingen. Op basis van een breed onderbouwd voorstel vanuit het college, dat voor de zomervakantie 2016 aan de raad wordt voorgelegd en waarin rekening wordt gehouden met de huidige en toekomstige behoefte, zal de raad nog dit jaar een definitief besluit nemen.
9. Economie is een grensoverschrijdend verschijnsel. In dat kader is juist samenwerking met de gemeenten in het stedelijk gebied van groot belang. Een brede oriëntatie maakt het mogelijk om de gemeente op economisch gebied nadrukkelijker op de kaart te zetten. Brainport, Agrofood en toerisme zijn speerpunten van het economisch beleid van de gemeente. Naast enkele grote bedrijven faciliteert de gemeente met name het MKB.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Rapport rekenkamercommissie "It takes two to tango"	N.v.t.	14 mei 2009	N.v.t.
Toekomstige huisvesting Gemeente	N.v.t.	10 november 2005	N.v.t.
Centrumplan Geldrop	N.v.t.	5 maart 2012	N.v.t.
Ondernemersfonds Geldrop centrum	N.v.t.	5 november 2012	N.v.t.
Ondernemersfonds Mierlo centrum en linten	N.v.t.	26 november 2012	N.v.t.
Centrumplan Geldrop	N.v.t.	16 december 2013	N.v.t.
Visie op supermarktstructuur	N.v.t.	28 september 2015	N.v.t.
Bedrijventerreinenstrategie	N.v.t.	1 februari 2016	N.v.t.
Beeldkwaliteitsplan voor Geldrop centrum	N.v.t.	11 juli 2016	N.v.t.
Reclame- en terrassenbeleid voor Geldrop centrum	N.v.t.	11 juli 2016	N.v.t.
Gevelsubsidieregeling voor Geldrop centrum	N.v.t.	11 juli 2016	N.v.t.
Regionale en subregionale detailhandelsvisie	N.v.t.	27 juli 2015	N.v.t.

Doelstellingen

Wat hebben we ervoor gedaan?

01. Revitalisering bedrijventerrein(en) (De Smaale).

Revitalisering de Smaale is voor het grootste deel afgerond in 2017. In 2018 zijn voor dit project de laatste werkzaamheden gedaan waarmee het nu definitief is afgerond.

02. Beleid rondom recreatie en toerisme voortzetten, waarbij speerpunt is het vergroten van de toegankelijkheid en bekendheid van Gulbergen en Strabrechtse Heide.

Om Geldrop-Mierlo goed te kunnen vermarkten en om highlights met elkaar te verbinden, is gekozen voor een heldere profilering met het thema Verweven. Dit thema heeft haar oorsprong in de textielhistorie van deze gemeente en het kan worden gezien als het DNA van onze gemeente. Uit de ondernemers en belanghebbenden kwam de roep om een professionaliseringsslag van het thema. Dit heeft geleid tot de oprichting van de Stichting Villagemarketing. Bij de begrotingsbehandeling 2019 is daarmee voor de komende jaren een deel van de toeristenbelasting vrij gemaakt. Hiermee is een grote professionaliseringsslag gemaakt om recreatie en toerisme als belangrijke economische drager op de kaart te zetten.

De eerste projecten die de Stichting samen met de gemeente heeft afgerond binnen het thema Verweven zijn: de oprichting van het Katoenpad (een beleefpad speciaal voor kinderen), de textielroute (met prachtige zuilen door het centrum van Geldrop) en de herinrichting van het Weverijmuseum (waar vooral het bestuur van het museum zelf voor verantwoordelijk was).

Samen met onze drie grote logiesverstrekkers is getracht om de hospitality van Geldrop-Mierlo te verbeteren. Het verstrekken van de juiste toeristisch informatie speelt hierin de hoofdrol. Zo zijn bij alle logiesverstrekkers digitale zuilen geplaatst waardoor de VVV website gemakkelijk te bezoeken is. Voor de promotie van de Strabrechtse Heide is gevraagd of het mogelijk is om bij de gebiedspromotie van de Groote Heide aan te sluiten. De gebiedspromotie komt maar traag op gang, maar op de website van de Groote Heide heeft de Strabrechtse Heide een goede plek gekregen.

03. Nieuw bestemmingsplan met recreatieve fietsverbinding Gulbergen.

De afwikkeling van het overdragen van de afvalberg op Gulbergen is een complex geheel, waarbij de 21 gemeenten van het MRE eigenaar zijn en geld beschikbaar gesteld hebben voor de nazorg. De provincie en Attero verantwoordelijk zijn voor die nazorg. De provincie beheert het beschikbare geld. Daarnaast is het MRE met Attero in een inspanningsverplichting overeengekomen dat zij na het sluiten van de bult het gebied moeten herontwikkelen.

De twee trajecten van de nazorg en de herontwikkeling lopen parallel aan elkaar maar zullen uiteindelijk volgtijdelijk zijn, de daadwerkelijke herontwikkeling moet wachten op de 'afsluiting' van de bult. Voor de mogelijke herontwikkelingsmogelijkheden is het afgelopen jaar intensief samengewerkt met de betrokken gemeenten en partijen. Dit heeft nog niet geleid tot een definitief plan waar iedere partij mee kan instemmen en op basis waarvan een nieuw bestemmingsplan gerealiseerd kan worden.

Los van de situatie met Attero is een nieuwe fietsverbinding Gulbergen gerealiseerd. De verbinding bestaat uit een fietsbrug over het Eindhovenskanaal ter hoogte van Bosspark 't Wolfsven met daarbij een nieuw fietspad. Deze verbinding wordt binnenkort opgenomen in het fiets- en wandelnetwerk van Brabant. Door deze verbinding te realiseren is de lang gewenste recreatieve noord-zuid verbinding voor fietsers een feit zodat de Strabrechtse Heide en de kernen van Geldrop-Mierlo verbonden worden met de gebieden ten noorden van het Eindhovens kanaal. Geldrop-Mierlo wordt op deze manier nog aantrekkelijker gemaakt voor recreanten.

04. Huidig beleid economisch sterke centra voortzetten.

Om de centra van Geldrop-Mierlo vitaal te houden wordt het steeds belangrijker om ons te onderscheiden. In Mierlo is bij de afronding van het centrumplan een goede balans gevonden en trekt het centrum veel bezoekers uit Brandevoort. Dat is zeker een verdienste van de herinrichting en van de ondernemers. Het afgelopen jaar heeft de focus in het centrum van Geldrop gelegen op de laatste herinrichting

winkelstraat. Meerdere gevels in het centrum van Geldrop zijn aangepakt met behulp van de gevelverbeteringssubsidie.

Er is veel aandacht geweest voor de detailhandelstructuur in het centrum van Geldrop. In regionaal verband is daarvoor een masterclass georganiseerd waar de gemeente aan deel hebben genomen. De opgehaalde kennis gaat in 2019 ingezet worden om het centrum leefbaar en aantrekkelijk te maken.

05. Snelle realisatie van het totale plan Centrum Mierlo (realisatie Den Binnen, openbaar gebied).

In 2018 is overeenkomstig het plan de aanpak van het centrum van Mierlo afgerond. Dit betekent dat het centrum gereed is en dat alleen nog een beslissing genomen moet worden over het al dan niet realiseren van een podium. Hierbij worden de burgers intensief betrokken.

06. Uitvoering centrumplan Geldrop.

In 2018 zijn een tweetal varianten voor de herinrichting van de Heuvel en Marktplaats in de inspraak geweest. Door de raad is aangegeven dat er meer varianten moeten worden bekeken. Er is een (verkeers)variantenonderzoek in gang gezet dat in januari 2019 in de commissie Ruimte is behandeld. De verdere uitwerking en uitvoering van dit deel van het herinrichten van het centrum is hierdoor vertraagd. Een ontwerp voor de Hofstraat, verbinding parkeren Achter de Kerk en parkeren de Meent en het parkeerterrein de Meent is opgepakt en gereed gemaakt voor inspraak, vaststelling en uitvoering in 2019. De aanpassing van de kruising Johan Peijnenburgweg met Molenstraat/Sluisstraat is in de inspraak geweest. Waarna de ingebrachte bezwaren zijn opgepakt. Verder is er een aanvang gemaakt met het regelen van een ander handhavingssysteem met betrekking tot cameratoezicht voor de Korte Kerkstraat.

07. Wensen van de raad met betrekking tot gemeentelijke huisvesting in kaart brengen om te komen tot scenario's. Voorkeursvariant wordt ter besluitvorming voorgelegd.

De gemeente heeft behoefte aan een deugdelijke en representatieve vergaderlocatie, waar ook grotere groepen terecht kunnen. Op basis van een breed onderbouwd voorstel vanuit het college is het voorstel 'realiseren multifunctionele vergaderruimte' in de ruimtekamer besproken. In de raadsvergadering van maart 2017 heeft de raad het voorstel aangenomen en de keuze gemaakt voor de optie 'locatie 4': een opbouw van een 'multifunctionele vergaderruimte' op het bestaande gemeentehuis. Via de kadernota 2018 is het aanvullend krediet daarvoor opgenomen in de begroting. In 2018 is gestart met de verbouwing. In de zomer 2018 heeft de gemeenteraad aanvullend besloten het gemeentehuis gasloos te maken. Om dit mogelijk te maken zijn er aanvullende voorzieningen benodigd aan met name de installatie maar ook de isolatie van het gehele gebouw. Dit heeft tot gevolg dat de verbouwing langer duurt dan oorspronkelijk gepland. De verwachting is dat het vernieuwde gemeentehuis in het 4e kwartaal van 2019 weer operationeel zal zijn.

08. De gemeente heeft behoefte aan een deugdelijke en representatieve vergaderlocatie, waar ook grotere groepen terecht kunnen.

In 2018 is gestart met de renovatie van het gemeentehuis, inclusief het realiseren van een representatieve vergaderlocatie.

09. Economie is een grensoverschrijdend verschijnsel. In dat kader is juist samenwerking met de gemeenten in het stedelijk gebied van groot belang.

Met de intensieve samenwerking in het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) van de afgelopen jaren is een basis neergelegd voor de komende jaren. Het 1-loket voor bedrijfshuisvesting krijgt steeds meer vorm en

wordt verder geoptimaliseerd. De in 2017 gemaakte afspraken rondom bedrijventerreinen zijn in 2018 verder uitgewerkt. Het Regionaal Ontwikkelingsfonds Werklocaties is in 2018 van start gegaan. Met betrekking tot Brainport heeft Geldrop-Mierlo een regionale ambtelijke trekkersrol toegewezen gekregen om vanuit een ambtelijke werkgroep de uitgangspunten van Brainport dichterbij de stedelijke gemeenten te brengen. Op het gebied van Agrofood is in 2018 de Handreiking Veehouderij en Volksgezondheid vastgesteld. Dit betreft een belangrijk toetsingscriterium bij aanvragen om omgevingsvergunningen.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Lasten				
0.10 Mutaties reserves	-37	33	568	-535
3.1 Economische ontwikkeling	458	511	496	15
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	93	102	91	11
3.4 Economische promotie	212	247	257	-10
Totaal Lasten	726	892	1.411	-519
Baten				
0.10 Mutaties reserves	58	45	370	-325
3.1 Economische ontwikkeling	32	32	20	12
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	42	42	36	7
3.4 Economische promotie	462	532	705	-173
Totaal Baten	595	651	1.131	-480
Saldo (baten -/lasten)	-132	-241	-280	39

Programma 3. Veiligheid en handhaving

Portefeuillehouder(s)

Burgemeester D. Schmalschläger

Wat wilden we bereiken?

1. De sociale en fysieke kwaliteit van de woonomgevingen bevorderen via het buurtwerk 2.0 (tevens rekening houdend met de grens tussen de bezuinigingen en de kwaliteit van de leefomgeving).
2. Werkwijze nastreven waarin gebiedsgericht werken van de BOA's wordt gestimuleerd en waar de medewerkers die zich bezighouden met handhaving en veiligheid worden gerekend tot de flexibele schil.
3. Werkwijze voortzetten waarin handhaving integraal wordt opgepakt en aansluit op andere programma's.
4. Het stimuleren van scherper beleid waarin onze bevoegdheden maximaal worden ingezet en bestuursrechtelijke maatregelen worden getroffen op veiligheids- en handhavingsgebied.
5. Opstellen Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid en uitwerken in uitvoeringsprogramma's
6. Opstellen nieuw handhavingsbeleidsplan en uitwerken in uitvoeringsprogramma's.
7. Instellen van een informatieknooppunt en vervolgens gebruik hiervan stimuleren bij buurtregisseurs en medewerkers van de flexibele schil om de handhavings- en veiligheidsinzet te ondersteunen met objectieve gegevens.
8. Adequate brandweezorg en professionele voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Kadernota Integraal veiligheidsbeleid 2015-2018	2015-2018	31 augustus 2015	Medio 2018
Uitvoeringsprogramma Veiligheid	2017-2018	V.k.a.	Medio 2018
Actieplan aanpak georganiseerde criminaliteit	2016-2018	N.v.t.	2019
Handhavingsbeleidsplan 'Samen gericht handhaven'	2017-2021	18 december 2017	2021
Uitvoeringsprogramma handhaving	2018		Begin 2018
Beleidsplan Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost 2015-2019	2015-2019	N.v.t.	2019

Doelstellingen

Wat hebben we ervoor gedaan?

01. De sociale en fysieke kwaliteit van de woonomgevingen bevorderen via het buurtwerk 2.0.

De sociale kwaliteit van de woonomgeving wordt vooral bepaald door de – relaties tussen – de bewoners zelf en eventueel andere aanwezige personen. De sociale kwaliteit kan onder druk komen te staan door verschijnselen als woonoverlast, burengerucht, multi-probleemgezinnen/-huishoudens, overlast gerelateerd aan illegale bewoning, drugspannen en verwarde personen.

Er wordt op diverse manieren gewerkt om via de methodiek van gebiedsgericht werken de sociale cohesie te bevorderen. Denk hierbij aan de prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties om de leefbaarheid (en daarmee de veiligheid) in de wijken te verbeteren.

Om te ondersteunen in multiproblematiek wordt het Plusteam ingezet. Wanneer er sprake is van een overlastgevende situatie waarbij meerdere disciplines betrokken zijn, werkt het Plusteam samen met partners van het Veiligheidshuis. Ook het afgelopen jaar is deze aanpak voortgezet. Hetzelfde geldt voor buurtbemiddeling.

Bij complexe buurtproblemen kan een beroep worden gedaan op de inzet van buurtbemiddeling. De mogelijkheden van de nieuwe wet Aanpak woonoverlast worden verder verkend en indien mogelijk toegepast. De verordening (APV) wordt daartoe aangepast en zo spoedig mogelijk aan de raad voorgelegd. Door de invoering van deze nieuwe wet krijgt de burgemeester de mogelijkheid om specifieke gedragsaanwijzingen te geven aan overlastgevers in zowel huur- als koopwoningen.

Er wordt verder invulling gegeven aan het geactualiseerde Damoclesbeleid (woning/bedrijfsluiting op grond van bijvoorbeeld het aantreffen van hennep) maar ook aan nieuwe wetgeving op dit gebied. Zo komt er een nieuwe wet om ook sluiting mogelijk te maken wanneer er sprake is van voorbereidingshandelingen tot het maken van drugs en ligt er een wetsvoorstel om te komen tot de Wet gesloten coffeeshopketen, in de volksmond ook wel de "Wietwet" genoemd, om ontheffing te kunnen verlenen aan professionele wiettelers.

Er wordt gewerkt aan het verder uitvoering geven aan landelijke en regionale aanpak van verwarde personen.

De fysieke kwaliteit van de woonomgeving wordt vooral bepaald door de inrichting, het onderhoud en beheer van de openbare ruimte. In de gemeente wordt daarbij vooral de aanpak van 'kleine' ergernissen zoals overlast hondenpoep en parkeerproblemen genoemd.

Er zijn diverse aanpakken ontwikkeld om bewoners te wijzen op de gezamenlijke en eigen verantwoordelijkheid voor een buurt. Denk hierbij aan de buurt WhatsApp om samen verdachte situaties (woninginbraken) te signaleren of aan de woning beter te beveiligen tegen inbrekers.

Om te weten wat onze inwoners van de veiligheid en leefbaarheid in hun buurt vinden, zijn in augustus 2017 de enquêtes om mee te doen aan de Veiligheidsmonitor verspreid – via een steekproef – onder 2.366 inwoners. De Veiligheidsmonitor is een onderzoek op wijkniveau naar criminaliteit, (on)veiligheid, buurtproblemen en het optreden van gemeente en politie. De resultaten van dit onderzoek worden in maart 2018 verwacht en worden gebruikt bij het vormgeven en evalueren van het veiligheidsbeleid.

02. Werkwijze nastreven waarin gebiedsgericht werken van de BOA's wordt gestimuleerd en waar de medewerkers die zich bezighouden met handhaving en veiligheid worden gerekend tot de flexibele schil.

In toenemende mate heeft het cluster Handhaving de burger benaderd op pro-actieve wijze. Geen afwachtende houding maar op zoek gaan naar locaties waar onze inzet het meest gewenst is. Op verschillende locaties (Herdersveld, Braakhuizen-Zuid, Skandia) is contact gezocht met de buurtbewoners en wordt met hen een wijkshouw gedaan waarbinnen de problemen in de buurt in kaart worden gebracht. Problemen met betrekking tot de kleine ergernissen (voornamelijk hondenuverlast, parkeerverlast, zwerfafval en dumpen huishoudelijk afval) worden aangepakt door vervolgens de BOA's hierop projectmatig in te zetten. Deze integrale en gebiedsgerichte aanpak zorgt voor meer zichtbaarheid en voor een adequate aanpak van de ergernissen binnen de wijk.

03. Werkwijze voortzetten waarin handhaving integraal wordt opgepakt en aansluit op andere programma's.

Integrale samenwerking staat nog altijd hoog in het vaandel en begint steeds beter bij alle disciplines onderdeel van het DNA te worden. Zo weten de juiste partijen elkaar steeds vaker te vinden en wordt naar het grote plaatje gekeken en niet slechts naar ieders eigen belangen. Op deze wijze zijn onder andere toezichthouders, handhavers, gebiedsregisseurs, buitendienstmedewerkers, woningcorporaties en politie nauwer en effectiever gaan samenwerken zonder daarbij hun individuele taken uit het oog te verliezen.

Doordat zij voor elkaar knelpunten kunnen signaleren, worden problemen op het gemeentelijk grondgebied sneller aangepakt. En juist daarmee is de burger geholpen.

Zo is samen opgetrokken bij onder andere de wijkshouwen (burgers, handhaving, gebiedsregisseur, openbare werken, politie, woningcorporatie), aanpak verkeerd aanbieden PMD-afval in de Akert

(handhaving, gebiedsregisseur, Cure, Woningcorporatie) en de normalisatie woonwagenlocatie Eikenhorst (handhaving, vastgoed, openbare werken, politie).

04. Het stimuleren van scherper beleid waarin onze bevoegdheden maximaal worden ingezet en bestuursrechtelijke maatregelen worden getroffen op veiligheids- en handhavingsgebied.

Op 10 december 2018 is de Kadernota Integrale Veiligheid 2019-2022 door de gemeenteraad vastgesteld.

De basis voor het cluster Handhaving is 'zacht waar kan, hard waar moet'. Bestuursrechtelijk zijn er steeds meer handvatten (zoals de Wet aanpak woonoverlast) om handhavend op te treden. Indien we ervoor kiezen om de 'harde weg' te bewandelen, pakken we ook door. Zo wordt doorgepakt op het Damoclesbeleid voor wat betreft het tegengaan van drugshandel vanuit woningen. Maar ook op andere locaties hebben we resultaten bereikt door het toepassen van bestuursdwang of het opleggen van een last onder dwangsom. We hebben bijvoorbeeld een einde weten te brengen aan het gebruik van de openbare ruimte door garagebedrijf Van Lieshout aan de Mierloseweg, een jarenlange doorn in het oog voor velen.

05. Opstellen Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid en uitwerken in uitvoeringsprogramma's.

Na een beeldvormende sessie met de raadsleden over de prioriteiten op het gebied van veiligheid is op 10 december 2018 de Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid voor de periode 2019 – 2022 vastgesteld. De prioriteiten richten zich op het versterken van:

- de veilige woon- en leefomgeving samen met bewoners
- de verbinding tussen zorg en veiligheid
- de aanpak van ondermijning/georganiseerde criminaliteit

Begin 2019 is het Uitvoeringsprogramma Veiligheid voor 2019 en 2020 vastgesteld.

06. Opstellen nieuw handhavingsbeleidsplan en uitwerken in uitvoeringsprogramma's.

In december 2017 is het handhavingsbeleidsplan vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeente is verplicht, op basis van het Besluit Omgevingsrecht en Ministeriële regeling, deze elke 4 jaar op te stellen. Het beleidsplan vormt de basis voor de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Voor 2018 is een uitvoeringsprogramma vastgesteld en uitgevoerd, waarbij de focus lag op de aanpak van kleine ergernissen en ondermijnende criminaliteit. Voor cijfers over de uitvoering verwijzen we naar het jaarverslag handhaving welke in april gereed is.

07. Instellen van een informatieknooppunt en vervolgens gebruik hiervan stimuleren bij buurtregisseurs en medewerkers van de flexibele schil om de handhavings- en veiligheidsinzet te ondersteunen met objectieve gegevens.

Er is een informatiecoördinator aangewezen die met concrete signalen, vooral met betrekking tot ondermijning, aan de slag is gegaan en hiervoor ook informatie heeft aangeleverd ten behoeve van de aanpak van ondermijnende criminaliteit met partners (de zogenaamde RIEC-cases). Incidenteel is er op casusniveau overleg geweest met betrokken in- en eventuele externe partners.

Een vaste structuur is nog niet geïmplementeerd omdat deze door de tijd lijkt te zijn ingehaald. De prioriteit ligt bij de 'basis op orde' voor wat betreft het verzamelen en koppelen van (digitale) informatie om zo te komen tot data-gedreven werken en een VIK (VeiligheidsInformatieKnooppunt) dat mogelijk verder uitgebouwd en gebruikt kan worden door en voor alle gemeentelijke afdelingen. Onderzocht wordt welke applicatie de benodigde ondersteuning kan bieden welke hiervoor nodig is.

08. Adequate brandweezorg en professionele voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Brandweezorg is onder gebracht bij Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO). Overeenkomstig de Toekomstvisie brandweezorg is het Personeel en Materieelspreidingsplan geïmplementeerd. Daarnaast is er geïnvesteerd in arbeidshygiëne en innovatie voor de bluswatervoorziening. In de voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing is de Veiligheidsregio verantwoordelijk voor de multidisciplinaire coördinatie, opschaling en opleiding van de crisisteams. In 2018 is een geactualiseerde bestuurlijke visie op crisisbeheersing vastgesteld. Zie ook de paragraaf Verbonden Partijen.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de planvorming, het opleiden en oefenen van de processen en teams Bevolkingszorg in de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Hiervoor zijn ook in 2018 regionale en lokale trainingen en oefeningen georganiseerd voor bestuurders en ambtenaren. Het nieuwe college heeft daarbij extra aandacht gehad.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

In het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost werken gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties samen om onder de regie van het Zorg- en Veiligheidshuis ernstige zorgproblematiek, overlast en criminaliteit te bestrijden om zo de veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost te verbeteren.

Regionaal Informatie en Expertisecentrum Oost-Brabant (RIEC) en het Bestuurlijk Ondersteuningsteam (BOT)

Het RIEC en het BOT ondersteunen gemeenten en andere veiligheidspartners bij de herkenning en aanpak van georganiseerde criminaliteit.

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

De VRBZO voert taken uit voor de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van brandweezorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer door:

- Adequaats te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van de veiligheidsregio;
- Het - samen met GGD - organiseren, coördineren en uitvoeren van ambulancezorg, de bijbehorende procesregistratie en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals-slachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Lasten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.986	1.921	2.031	-109
Totaal Lasten	1.986	1.921	2.031	-109
Baten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	133	83	84	0
Totaal Baten	133	83	84	0
Saldo (baten -/- lasten)	-1.853	-1.838	-1.947	109

Programma 4. Bestuurlijke samenwerking

Portefeuillehouder(s)

Burgemeester D. Schmalschläger

Wat wilden we bereiken?

1. Hanteren van een ruime en open blik in (bestuurlijke) samenwerking maar wel met oog op zelfstandigheid van onze gemeente.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

2. Uitgangspunt is een zelfstandig Geldrop-Mierlo, dat samenwerkt waar dit zinvol is.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Regionale agenda SRE	N.v.t.		N.v.t.
Rekenkamercommissie: Verbonden partijen, inzicht en sturen met financiën	N.v.t.	28 september 2015	N.v.t.
Samenwerking in de Dommelvallei	N.v.t.	1 november 2012	N.v.t.
Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013	N.v.t.	24 juni 2013	N.v.t.
Veerkrachtig Bestuur: visie op de bestuurlijke toekomst van Geldrop-Mierlo	N.v.t.	31 augustus 2015	N.v.t.
Rapport Evaluatie Metropoolregio Eindhoven (juni 2017)	N.v.t.	25 september 2017	
Rapport Evaluatie Samenwerking Stedelijk Gebied Eindhoven (16 mei 2017)		najaar 2017	

Doelstellingen

Wat hebben we ervoor gedaan?

01. Hanteren van een ruime en open blik in (bestuurlijke) samenwerking maar wel met oog op zelfstandigheid van onze gemeente.

In het jaar 2018 is er veel energie gestoken in de uitwerking van de evaluatie van de Metropoolregio Eindhoven. Het is een intensief proces geweest, waarbij de gemeenteraden en colleges op een goede manier zijn betrokken. Vanuit de evaluatie is er gestart met het bepalen van de ambities en is het document "de slagvaardige regio" opgesteld. De gemeenteraden hebben tijdens een raadsledenbijeenkomst hun reactie op de ambities gegeven en op basis daarvan is er een bouwstenennotitie opgesteld. Deze notitie is in onze gemeente in de commissie voor Algemene Zaken besproken. De bevindingen van de commissie hebben, tezamen met de reacties van de andere 20 gemeenten in de regio, ten grondslag gelegen aan het Samenwerkingsakkoord 2019-2022. Vanuit dit document is er gewerkt aan het Samenwerkingsakkoord 2019-2022. In de derde raadsledenbijeenkomst in 2018 is het Samenwerkingsakkoord gepresenteerd. Hierna heeft het algemeen bestuur op 12 december 2018 het Samenwerkingsakkoord vrijgegeven aan de gemeente voor het indienen van een zienswijze. Definitieve vaststelling van het Samenwerkingsakkoord is geagendeerd voor de vergadering van het algemeen bestuur van 27 maart 2019. Met het Samenwerkingsakkoord is tegemoet gekomen aan de uitkomsten van het rapport "Evaluatie Metropoolregio Eindhoven" van 2017. De doelstellingen zijn duidelijker geformuleerd en de focus is aangebracht door het benoemen van de vier thema's van samenwerking. De governance is aangepast en de taken tussen de Metropoolregio en het Stedelijk Gebied Eindhoven zijn beter afgebakend.

Het aanbrengen van de focus in de samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven heeft er toe geleid dat bepaalde taken niet langer meer door die organisatie worden uitgevoerd, maar dat ze elders belegd worden. Een deel van die taken is komen te liggen op het bordje van het Stedelijk Gebied Eindhoven. In dit samenwerkingsverband is de aandacht uitgegaan naar deze 'nieuwe' taken en naar de wijze waarop we deze op kunnen gaan pakken. Dit heeft zijn neerslag gekregen in het Werkprogramma 2019, waarin rekening is gehouden met de overgekomen taken van de Metropoolregio.

De samenwerking met de gemeenten Nuenen en Son en Breugel in de Dienst Dommelvallei is in 2018 ongewijzigd gecontinueerd. Dit in afwachting van helderheid over het voornemen van de provincie Noord-Brabant ten aanzien van het fusieproces tussen de gemeenten Eindhoven en Nuenen. In februari 2019 is die helderheid verschaft en is er ruimte gecreëerd voor het uitwerken van de toekomstscenario's voor de Dienst Dommelvallei.

02. Uitgangspunt is een zelfstandig Geldrop-Mierlo, dat samenwerkt waar dit zinvol is.

Het standpunt van onze gemeente over de bestuurlijke toekomst, zoals we dat ook ingenomen hebben in het proces van Veerkrachtig Bestuur, blijft - ook met alle hiervoor geschetste ontwikkelingen - ongewijzigd, te weten een zelfstandige gemeente die open staat voor regionale samenwerking. Samenwerking waarbij verbreding en verdieping mogelijk is, waar dit nuttig en noodzakelijk is en de democratische legitimatie gewaarborgd blijft.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Metropoolregio Eindhoven

We werken met 21 gemeenten samen in de Metropoolregio met het doel om onze internationale concurrentiepositie te behouden en te verstevigen. De samenwerking spitst zich na de evaluatie en de doorstart toe op de behartiging van de gezamenlijke belangen op de thema's economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied.

Dienst Dommelvallei

Het doel van deze samenwerking is een betere kwaliteit, verminderde kwetsbaarheid, lagere kosten en goed werkgeverschap op het gebied van de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control.

Wat heeft het gekost?

Dit programma bevat geen cijfers.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	0	0	0	0
--------------	---	---	---	---

Programma 5. Sociale zaken en armoedebeleid

Portefeuillehouder(s)

Wethouder G.M.J. Jeucken

Wat wilden we bereiken?

1. Inzetten op het handhaven van het bestaande niveau van het sociale beleid en regelingen.
2. Doorzetten actieve informatiebeleid in samenwerking met private initiatieven.
3. Streven in onze werkwijze om zoveel mogelijk burgers te helpen naar betaalde arbeid binnen de beschikbare budgetten.
4. Stimuleren van activiteiten (voor werkzoekenden) binnen het sociale domein en relatie leggen met re-integratiebeleid.
5. Startersbeurs jongeren voortzetten en jongeren zonder startkwalificatie hulp bieden met vervolgopleiding.
6. Werken aan duurzame armoedebestrijding.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

7. De raad zal zich hard maken voor het blijvend en vernieuwend vormgeven van het sociale gezicht van de gemeente Geldrop-Mierlo door het uitvoeren van vastgesteld beleid. Daarnaast gaat ze de uitdaging aan mogelijkheden te onderzoeken naar experimenten voor het anders vormgeven van het sociale gezicht.
8. Uitstroom uit WWB heeft hoge prioriteit. Zoveel mogelijk mensen met een uitkering worden begeleid naar (nieuw) werk.
9. Geldrop-Mierlo neemt haar rol in de opvang van vluchtelingen, statushouders en/of asielzoekers. Een sociale opgave, die ook extra kosten met zich mee kan brengen. Het gemeentebestuur borgt een goede en tijdige communicatie met en betrokkenheid van burgers bij mogelijke ontwikkelingen op dit gebied.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Participatiewet kadernota	N.v.t.		N.v.t.
Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	N.v.t.		N.v.t.
Armoedebeleid	N.v.t.		N.v.t.
Minimabeleid	N.v.t.		N.v.t.
Schuldhelpverlening	N.v.t.		N.v.t.
Nota "Zekerheid, solidariteit en in vertrouwen, uitgangspunten duurzame armoedebestrijding"	N.v.t.	16-apr-12	N.v.t.
Kadernota doorontwikkeling armoedebeleid	2017-2018	10 juli 2017	N.v.t.

Doelstellingen

Wat hebben we ervoor gedaan?

01. Inzetten op het handhaven van het bestaande niveau van het sociale beleid en regelingen.

In 2018 hebben wij de ingezette lijn van meer maatwerk en een meer integrale uitvoeringspraktijk in het armoedebeleid verder doorgezet. Op basis van de Kadernota Armoedebeleid is uitvoering gegeven aan de actie 'verjaardag voorziening'. In het kader van armoedebestrijding onder kinderen was de wens een

verjaardag-voorziening voor kinderen aan het gemeentelijke aanbod toe te voegen. Aan deze wens is afgelopen jaar uitvoering gegeven. Stichting Leergeld is een samenwerking aangegaan met Stichting Jarige Job om, naast de reeds bestaande minima voorzieningen, ook op verjaardagen iets te kunnen betekenen voor kinderen in armoede. Vanaf februari 2019 krijgen kinderen die daarvoor bij Leergeld zijn aangemeld via Stichting Jarige Job een verjaardag-box.

In 2018 zijn we gestart met de Pilot Vroegsignalering Schulden. Hier geven we vorm aan in samenwerking met wooncoöperaties, ziektekostenverzekeraar en energieleveranciers. Wanneer inwoners een betalingsachterstand kennen bij twee partijen, dan wordt door het team schuldhulpverlening contact opgenomen en een aanbod van ondersteuning geboden. Deze pilot wordt medio 2019 geëvalueerd.

02. Doorzetten actieve informatiebeleid in samenwerking met private initiatieven.

Het Platform Armoedebestrijding speelt een belangrijke rol in de afstemming van samenwerking van particuliere organisaties. In aansluiting op publicaties over de minimaregelingen biedt het Platform ondersteuning via het netwerk van particuliere organisaties. Contact tussen de participanten van het Platform Armoedebestrijding leidt tot nieuwe activiteiten, zoals de samenwerking die is ontstaan tussen Stichting Leergeld en Stichting Jarige Job. Bij de uitvoering van de werkzaamheden heeft het Platform in 2018 last gehad van diverse wisselingen in de ambtelijke ondersteuning. In 2019 is deze problematiek opgelost, waardoor meer continuïteit ontstaat in de onderlinge samenwerking en meer projecten ter bestrijding van armoedevraagstukken kunnen worden geformuleerd.

03. Streven in onze werkwijze om zoveel mogelijk burgers te helpen naar betaalde arbeid binnen de beschikbare budgetten.

In 2016 en 2017 is Senzer gestart en geoperationaliseerd. Hiervoor is een Gemeenschappelijke Regeling vastgesteld waar de gemeente in participeert. Dit betekent dat de gemeente ook deel uitmaakt van het bestuur van Senzer. Hierdoor heeft de gemeente rechtstreeks invloed op de beleidsprioriteiten. In dit kader maakt de gemeente zich binnen Senzer hard voor de arbeidsmarkttoeleiding en participatie van de inwoners. Bij de start van de Gemeenschappelijke Regeling is afgesproken dat na twee jaar een evaluatie over het functioneren van Senzer plaats zou vinden. Omdat de start van de GR Senzer pas in oktober 2016 plaatsvond, is de evaluatie met een jaar uitgesteld. Echter, de voorbereiding van deze evaluatie is in 2018 gestart. Het bureau Beerenschot is gevraagd om een beoordelingskader voor de evaluatie te ontwikkelen. In 2019 zal de evaluatie van Senzer worden uitgevoerd.

Vanaf 2018 werkt Senzer volgens het principe van de omgekeerde toets. Dat wil zeggen dat de situatie van de klant leidend is en niet de beperking van de regelgeving. De uitkomsten van deze werkwijze wordt inzichtelijk gemaakt met behulp van prestatie-indicatoren. In 2018 heeft de gemeente het gesprek over de prestatie-indicatoren binnen de arbeidsmarkt geïnitieerd. De verwachting is dat in 2019 besluitvorming plaatsvindt ten aanzien van deze prestatie-indicatoren.

Ook in 2018 heeft Senzer tijd besteed aan het onderzoek naar de loonwaarde van mensen die een bijstandsuitkering ontvangen. Dit om de mogelijkheden op de arbeidsmarkt nader te bepalen. Senzer heeft in 2018 bij gemeenten aangekondigd graag in gesprek te willen gaan over de ondersteuningsmogelijkheden van mensen die een loonwaarde kennen van 0 tot 30 procent. Met de nieuwe aanpak wordt in gemeente Helmond geëxperimenteerd. In 2019 zal gemeente Geldrop-Mierlo hierover het gesprek voeren met Senzer.

04. Stimuleren van activiteiten (voor werkzoekenden) binnen het sociale domein en relatie leggen met re-integratiebeleid.

Verwezen wordt naar punt 3.

05. Startersbeurs jongeren voortzetten en jongeren zonder startkwalificatie hulp bieden met vervolgopleiding.

Samenwerking opzoeken met onderwijs en bedrijfsleven om positie van werkenden en werkzoekenden op arbeidsmarkt te verbeteren.

Voor dit punt verwijzen wij u naar programma 7 Jeugdbeleid en Onderwijs, doelstelling 9.

06. Werken aan duurzame armoedebestrijding.

In 2018 zijn er geen grote wijzigingen doorgevoerd in de Inkomensondersteunende maatregelen. Zoals in dit programma eerder staat benoemd, is er op basis van de Kadernota Armoedebeleid een pilot Vroegsignalering Schulden ontwikkeld en gestart. Daarnaast is een 'verjaardag-voorziening' voor kinderen als voorziening toegevoegd. Ook hebben we in 2018 geconstateerd dat we graag meer willen weten over het bereik en effect van onze maatregelen. Daarom is een armoedemonitor ontwikkeld die in 2019 wordt uitgevoerd. Dit betekent dat we ons op basis van de uitkomsten van de armoedemonitor nader gaan richten op duurzame armoedebestrijding. De verwachting is dat we daarbij specifieke aandacht zullen hebben voor mensen die ZZP'er zijn, mensen die gezondheidsproblemen hebben en mensen met een allochtone achtergrond.

07. De raad zal zich hard maken voor het blijvend en vernieuwend vormgeven van het sociale gezicht van de gemeente Geldrop-Mierlo door het uitvoeren van vastgesteld beleid.

In 2018 zijn wij gestart met het Vertrouwensexperiment Stimulerende Bijstand. Binnen dit experiment wordt samengewerkt met de Universiteit Tilburg, andere gemeenten en Senzer. Het doel van het experiment is om ervaring op te doen of het schrappen van bureaucratische wetgeving leidt tot positieve ontwikkeling, participatie en arbeidskansen (voor onze bijstandsuitkeringsgerechtigden). In 2018 is voor het experiment en projectgroep opgezet in samenwerking met Senzer. Hierin nemen deel: juridische zaken, communicatie, management werk, manager gebiedsteam Senzer Geldrop-Mierlo, informatiebeheer en gemeente Geldrop-Mierlo. Het projectteam is verantwoordelijk voor de uitvoering van het plan van aanpak. Dit betekent dat in 2018 de volgende acties zijn ondernomen:

- Uitvoeren van zorgvuldige communicatie op basis van een communicatieplan
- Werven van deelnemers aan het experiment (informatieavonden, aanmeldingen verwerken).
- Aanstellen van werkcoaches via een sollicitatieprocedure.
- Opleiden van de werkcoaches.
- De eerste kennismakingsgesprekken tussen deelnemers en werkcoaches zijn gevoerd.
- In november 2018 is het experiment van start gegaan.

In 2019 wordt de eerste rapportage met tussenresultaten behandeld in de gemeenteraad.

08. Uitstroom uit WWB heeft hoge prioriteit. Zoveel mogelijk mensen met een uitkering worden begeleid naar (nieuw) werk.

Verwezen wordt naar doelstelling 3 onder dit programma.

09. Geldrop-Mierlo neemt haar rol in de opvang van vluchtelingen, statushouders en/of asielzoekers.

De gemeente voert ketenregie en heeft een duidelijke positie genomen in het bij elkaar brengen van partijen en het maken van samenwerkingsafspraken in de keten. Zo hebben we in 2018 de eerste netwerkbijeenkomst georganiseerd. Deze heeft inmiddels een vervolg gekregen.

De klantadviseur vergunninghouders bij CMD voert ondersteuningsgesprekken met nieuwkomers, brengt partijen op één lijn en zet aanvullende ondersteuning in waar nodig.

LEV heeft haar ondersteuningsaanbod rondom maatschappelijke begeleiding in het eerste jaar uitgebreid. Ook zijn er nu welzijnsdiensten waar mensen met een asielachtergrond laagdrempelig gebruik van kunnen maken, ook nadat de maatschappelijke begeleiding is afgelopen.

Het blijkt lastig om plekken te creëren waar asielvergunninghouders met weinig taalbegrip in de lokale gemeenschap contacten kunnen leggen, taal en omgangsvormen kunnen oefenen en zinvol bezig zijn (participeren). Aandacht voor dit onderdeel blijft nodig.

Nu de aantallen asielvergunninghouders afnemen en er minder aandacht voor is in de media, lijkt het ook minder nodig om in te zetten op positieve beeldvorming. Er melden zich bijvoorbeeld -nog steeds- spontaan vrijwillige taalcoaches aan.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Werkbedrijf Atlant - De Peel: Senzer

Voor de uitvoering van de Participatiewet neemt Geldrop-Mierlo deel aan de GR Senzer, die zich vanaf 2017 ook extra inspant voor de groep vergunninghouders.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Lasten				
6.3 Inkomensregelingen	13.227	13.393	15.322	-1.929
6.4 Begeleide participatie	1.396	1.396	1.673	-276
6.5 Arbeidsparticipatie	1.497	1.830	737	1.093
Totaal Lasten	16.121	16.619	17.731	-1.112
Baten				
0.10 Mutaties reserves	0	292	104	188
6.3 Inkomensregelingen	9.780	9.780	11.171	-1.391
6.4 Begeleide participatie	0	0	32	-32
Totaal Baten	9.780	10.073	11.307	-1.234
Saldo (baten -/- lasten)	-6.341	-6.546	-6.424	-122

Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur

Portefeuillehouder(s)

Wethouder P.J. Looijmans en Wethouder R.J.M. van Otterdijk

Wat wilden we bereiken?

1. Uitbouwen bestaande vrijwillige ondersteuning en ontwikkelen nieuwe initiatieven in het kader van Buurtwerk 2.0.
2. Herzien van subsidiebeleid.
3. Laagdrempelig houden van CMD.
4. Inzet op preventiebeleid door preventieaanbod te geven aan burgers.
5. Woonservice gemeente in samenwerking met senioren vormgeven met gemeente als aanjager (uitnodigend beleid).
6. Werken met bijpassende infrastructuur door middel van:
  - Flexibel omgaan met woningaanpassingen en mogelijkheden;
  - Op- uitbouw van digitale infrastructuur;
  - Overkoepelende aanpak infrastructuur initiëren;
  - Woningaanpassing.
7. Stimulatie verenigingsleven vastleggen in beleid.
8. Uitbreiden vrijwilligers beleid via:
  - Stimuleringsprogramma vrijwilligers ontwikkelen;
  - Aanbieden begeleiding vrijwilligers;
  - Hanteren primaire vrijwilligersverzekering.
9. Speciale aandacht voor sport door voortzetten buurtsportcoaches.
10. Realiseren sportservicepunt.
11. Voeren actief beleid kunst en cultuur.
12. Verzelfstandiging SCC Hofdael.
13. Evaluatie sportbeleid.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

14. Vernieuwende concepten voor sport en bewegen worden ondersteund. Concepten zoals bewegen op afstand, beweegtuinten voor ouderen worden voortgezet. De breedtesport wordt in het kader van JOGG uitgebouwd.
15. Uitgangspunt voor het zwembadbeleid is kwalitatief goede zwemvoorziening voor de inwoners van Geldrop-Mierlo.
16. De raad gaat in gesprek met externe deskundigen en lokale partijen waarna het college een toekomstgericht cultuurplan opstelt.
17. De raad stelt in 2016 een bibliotheeknotitie vast.
18. In 2016 zal het subsidiebeleid herijkt worden.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2016	N.v.t.	18 december 2017	N.v.t.
Verordening Jeugdhulp	N.v.t.	18 december 2017	N.v.t.
Wet langdurige zorg (voorheen AWBZ)	N.v.t.		N.v.t.
Nota "Persoonlijk & Dichtbij" visie op meedoen in de samenleving	N.v.t.	4 juni 2012	N.v.t.
Verordening maatschappelijke participatie 2013 gemeente Geldrop-Mierlo	N.v.t.	17 december 2012	N.v.t.
Nota "Voor Elkaar; Visie op meedoen in de samenleving II"	N.v.t.	17 december 2012	N.v.t.
Accommodatiebeleid	N.v.t.	30 juni 2008	N.v.t.
Accommodatiebeleid particuliere eigendom	N.v.t.	30 november 2009	N.v.t.
Algemene Subsidieverordening Geldrop-Mierlo 2017	N.v.t.	19 december 2016	N.v.t.
Cultuurbeleidsplan 2018-2021 "De kracht van cultuur – Leren, beleven en samen doen"	N.v.t.	8 maart 2018	2022

Doelstellingen

Wat hebben we ervoor gedaan?

01. Uitbouwen bestaande vrijwillige ondersteuning en ontwikkelen nieuwe initiatieven in het kader van Gebiedsgericht werken.

Het doel van gebiedsgericht werken is om inwoners te ondersteunen bij het waarmaken van hun dromen en ideeën in hun eigen straat, buurt of wijk. En om de woonomgeving, zowel ruimtelijk als sociaal, zo veel als mogelijk af te stemmen op de wensen van de direct betrokkenen. De gebiedsregisseurs kunnen daarbij aanjager, projectleider, sparringpartner, organisator of subsidieverlener zijn. De rol wordt bepaald aan de hand van de behoefte vanuit de inwoners. In 2018 zijn de gebiedsregisseurs weer volop in de wijk aanwezig geweest om deze rollen te vervullen. Wij verwijzen hiervoor naar programma 1.

Om ideeën en dromen om te kunnen zetten in concrete activiteiten wordt van inwoners gevraagd om vrijwillige ondersteuning. Alleen dan is het ook echt van hun straat, buurt of wijk.

Tevens is in 2018 de Beleidsregel stimuleren buurt- en straatactiviteiten Geldrop-Mierlo 2018 vastgesteld. Met deze regeling is de ondersteuning van buurt- en straatactiviteiten formeel geregeld en kunnen activiteiten financieel ondersteund worden als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

02. Herzien van het subsidiebeleid.

Eind 2017 is de kadernota herziening subsidiebeleid in de raad behandeld. In 2018 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een subsidiebeleid dat meer gericht is op het bereiken van relevante maatschappelijke effecten. In juni 2018 is het subsidiebeleid aan de orde geweest in de Leefkamer. Daaruit kwam naar voren dat de voorgestelde lijn bijgesteld moest worden. In 2019 zal herprioritering plaatsvinden en wordt dit project voortgezet.

03. Laagdrempelig houden van CMD.

- Centrum voor Maatschappelijke Deelname (CMD)

In 2018 ontwikkelt het Centrum voor Maatschappelijke Deelname (CMD) zich door op de ingeslagen weg. De kwaliteit van de dienstverlening en de waardering hiervan zijn bij deze doorontwikkeling centrale punten. De klant staat centraal. Het CMD werkt samen met zowel vrijwilligers als professionele partners om de ondersteuningsvraag van mensen zo goed mogelijk te kunnen faciliteren. In 2018 zijn een aantal initiatieven zoals de inloop bij de Dreef, het informatiepunt bij Kastanjehof en het formulierenspreekuur verder ontwikkeld. Ook kende de pilot preventieteam Gebiedsgerichte zorg in Mierlo een goede start in 2018. Evaluatie van de pilot volgt in 2019.

In 2018 is een begin gemaakt met de business case voor het CMD. Op deze manier kunnen we ook in de toekomst de dienstverlening van het CMD optimaal laten aansluiten bij de behoeften van onze inwoners. Hierbij wordt ook gekeken naar de structuur voor deze afdeling. Daarnaast is formatief geïnvesteerd. De structurele formatie wordt gezien nadat in 2019 de uitkomst van de businesscase is ontvangen.

- Overige ontwikkelingen Sociaal Domein

Het sociaal domein is continu in ontwikkeling. In 2018 zijn de volgende stappen gezet:

- Gemeente Geldrop-Mierlo heeft voor de regio Zuidoost Brabant (21 gemeenten) het Regionaal Expertteam voor jeugdhulp opgezet. Het opzetten van een dergelijk team was een landelijke verplichting. Het regionaal expertteam richt zich op complexe zorgvragen, waar de reguliere hulpverlening niet uitkomt. Het regionaal expertteam adviseert over passende jeugdhulp, waarbij de vraag van de jeugdige centraal staat. Het team leert van de complexe casuïstiek en haar ontstaansgeschiedenis en versterkt het leren over de jeugdhulp, de samenwerking binnen de regio en het zorglandschap.

- In samenwerking met de 21 gemeenten van Zuidoost Brabant, hebben wij uitvoering gegeven aan het Werkplan 21 voor de Jeugd. Dit betekent dat er -onder andere- meerdere 'speak and eat' sessies zijn georganiseerd. Tijdens deze sessies zijn wethouders en ambtenaren in gesprek gegaan met jeugdigen en ouders die ervaringsdeskundig zijn op het gebied van jeugdhulp. Dit om te leren wat kan worden verbeterd.

Ook is in het kader van 21 voor de jeugd een aanvraag ingediend voor het transformatiefonds. Om de vernieuwing van het jeugdhulpstelsel een extra impuls te geven, hebben VNG en Rijk een Transformatiefonds opgericht. Er is van 2018 tot en met 2020 jaarlijks € 36 miljoen aan transformatiebudget beschikbaar. Het gaat in totaal om € 108 miljoen, waarvan € 54 miljoen door gemeenten ter beschikking is gesteld en € 54 miljoen door het Rijk. Het Transformatiefonds is onderdeel van het Actieprogramma Zorg voor Jeugd. Inmiddels is de Transformatieaanvraag gehonoreerd voor onze regio (21 gemeenten) voor € 1,5 miljoen per jaar (totaal: € 4,5 miljoen). In 2019 wordt de inzet van de middelen nader bepaald binnen regionale projecten.

- Gemeente Geldrop-Mierlo heeft in 2018 een aanvraag ingediend in het kader van het Fonds tekortgemeenten. Het fonds is in het leven geroepen om gemeenten met grote tekorten over 2016 en 2017 te compenseren. De helft van het fonds is door het Rijk gevoed, de andere helft door gemeenten. De aanvraag is door een onafhankelijke commissie gehonoreerd. Dit betekent dat gemeente Geldrop-Mierlo een eenmalige bedrag heeft ontvangen van € 575.000,-.

- Op subregionaal niveau van Dommelvallei+ is via een bestuurlijke aanbesteding jeugdhulp (met verblijf) en Wmo begeleiding ingekocht. Per 2018 is de nieuwe Producten Diensten Catalogus van start gegaan. Gedurende 2018 is op basis van ervaringen vanuit de toegang en aanbieders de PDC doorontwikkeld. In 2019 zal deze doorontwikkeling nader vorm krijgen. Deze doorontwikkeling gebeurt op het niveau van de regio 10 (Peel, Helmond, Dommelvallei+). In 2018 is gestart met de opzet om te komen tot een heldere inkoopstrategie voor deze regio. Hoewel we ons nog in een startfase begeven, blijkt de regio 10 een slagkrachtige combinatie.

Daarnaast heeft gemeente Eindhoven op basis van een Dienstverleningsovereenkomst voor de 21 gemeenten specialistische vormen van jeugdhulp ingekocht. Dit betreft: JeugdzorgPlus, jeugdbescherming, jeugdreclassering en ADHD zorg in ziekenhuizen.

Ook koopt de VNG namens alle gemeenten in Nederland zeer specialistische jeugdhulp in. Dit zijn bijvoorbeeld zeer specialistische klinieken waarvan er maar één bestaat in Nederland.

- De decentralisatie van de taken en verantwoordelijkheden op het gebied van beschermd wonen naar individuele gemeenten staat op dit moment gepland voor 2021. Regionaal is in 2018 gewerkt aan een

plan van aanpak om de decentralisatie goed te laten verlopen. Medio 2019 is dit afgerond en kunnen wij ons gaan voorbereiden op deze nieuwe taak.

- Tot slot hebben wij onze relaties met de medische verwijzers (huisartsen, jeugdartsen, kinderartsen en praktijkondersteuners) nader versterkt door middel van het Zorgplatform. Binnen dit Platform werkt de gemeente samen met de medisch verwijzers om de dienstverlening aan inwoners op uitvoeringsniveau te verbeteren. Dit op het gebied van jeugd, ouderen en GGZ.

04. Inzet op preventiebeleid door preventieaanbod te geven aan burgers.

Preventie is een breed begrip en raakt vele beleidsterreinen. Het gaat primair om het voorkomen van negatieve ontwikkelingen en effecten. In 2018 is daarbij de inzet op preventie vergroot.

- Gezondheidsbescherming en jeugdgezondheidszorg

De gezondheidsbescherming van inwoners is in 2018 wederom uitgevoerd door de GGD. Hieronder valt: infectieziekte bestrijding, medische milieukunde, en technische hygiënezorg. In 2018 is er extra aandacht geweest voor de vaccinaties middels een programma. Dit om de vaccinatiegraad op een hoog niveau te kunnen houden. Daarnaast heeft de GGD samen met andere partners zoals het onderwijs (o.a. Strabrecht college) en GGZ Oost Brabant vorm gegeven aan het preventieproject Storm. Dit is een programmatische aanpak voor preventie van suicide- en depressie.

De GGD heeft samen met Zuidzorg en Zorgboog uitvoering gegeven aan de jeugdgezondheidszorg. Elke jeugdige inwoner kent hierin een basispakket en daar waar extra aandacht nodig is, zijn er maatwerktrajecten toegepast.

- JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht)

In 2018 is besloten dat gemeente Geldrop-Mierlo een JOGG-gemeente blijft tot en met oktober 2020. In programma 7 worden de resultaten van JOGG in 2018 toegelicht.

- Preventieteams

Er is aan de hand van preventieteams ingezet op vier thema's: gebiedsgerichte zorg, vroegsignalering schulden, "ouder en kind" (ouderschap, scheiden en scholenplan) en mantelzorg. Ieder team is met het betreffende thema aan de slag gegaan. Dit heeft onder meer geleid tot de introductie van een pilot 'gebiedsteam' in Mierlo, een pilot 'Vroegsignalering schulden', maar ook tot het ontwikkelen van uitvoeringsprogramma's voor mantelzorgers, zodat deze doelgroep nog beter, en vroegtijdig, gevonden en ondersteund kan worden. Ook zijn er in 2018 diverse voorlichtingsbijeenkomsten geweest, waaronder een voorlichting voor en door ouders van kinderen met autisme. Op diverse locaties is het nu mogelijk om in contact te komen met het CMD, voorbeelden hiervan zijn het formulierenspreekuur, het Hof van Bethanië, de inloop bij Kastanjehof en de Dreef.

- Pedagogische Buurt 0.18

In 2018 heeft het praktijkexperiment Pedagogische Buurt 0.18 in de wijk Braakhuizen Noord verder gestalte gekregen. Bijna 150 buurtbewoners zijn geïnterviewd over opvoeden en opgroeien in de buurt. Er zijn zes dialoogsessies gehouden waar jonge en oude buurtbewoners met elkaar over deze onderwerpen hebben gesproken. Verder zijn er 2 vaardigheidstrainingen gegeven aan actieve buurtbewoners over het creëren van een pedagogisch buurtklimaat, waarna zij een buurtactiviteit hebben georganiseerd. Dit heeft bijgedragen aan een succesvolle en druk bezochte Buitenspeeldag in juni 2018. Noorda en Co zal dit project in het kader van preventief jeugdbeleid in 2020 afronden en overdragen aan bewoners, professionele partners in de wijk en de gemeente als facilitator.

- Activerend Huisbezoek

Het project "Activerend Huisbezoek" richt zich op onze oudere inwoners. Het "Activerend Huisbezoek" heeft als doel ouderen te informeren over zaken als wonen, maatschappelijke participatie en gezondheid in het licht van het ouder worden. In 2018 is hier in samenwerking met de LEVgroep uitvoering aan gegeven.

- Anwb Automaatje

In 2018 is het Anwb AutoMaatje gestart. Deze vervoersdienst maakt het voor onze inwoners, die niet zelfstandig kunnen reizen, mogelijk om te participeren in de samenleving. Het AutoMaatje brengt mensen met elkaar in contact en zorgt voor vermindering van eenzaamheid.

Uiteraard zijn wij continue alert of er meer preventieve of collectieve voorzieningen ontwikkeld kunnen worden.

05. Woonservice gemeente in samenwerking met senioren vormgeven met gemeente als aanjager (uitnodigend beleid).

In dit kader zijn in 2018 meerdere activiteiten ontplooid.

- Wonen met Gemak

In 2018 is gestart met het initiatief voor het project Wonen met Gemak. Naast de gemeente zijn ouderenbonden, de LEVgroep, het gehandicaptenplatform en de projectleider Wonen met Gemak betrokken. Wonen met Gemak wil ondersteuning bieden aan senioren bij het geschikt maken van hun woning voor het langer thuis blijven wonen. De werkgroep heeft gewerkt aan een plan van aanpak en een sluitende begroting. Hiervoor zijn contacten gelegd met diverse sponsors zoals de Rabobank, de kruisvereniging etc. Als gemeente ondersteunen we inhoudelijk het initiatief. Een financiële bijdrage van de gemeente is afhankelijk van de sponsors en de eigen bijdrage van deelnemers. Hierover is op dit moment nog niets bekend.

- Wijkleerbedrijf

Het Summa College stelt leerlingen beschikbaar in het kader van stageplekken voor een werk - leerbedrijf waarbij deze leerlingen ouderen helpen / ondersteunen bij lichte zorgtaken, technische klussen en het doen van boodschappen. De LEVgroep zorgt voor de match tussen leerling en oudere(n).

- Platform TV

Platform TV geeft inwoners via de digitale weg mogelijkheden voor alarmering, contacten, deelname aan bewegen op afstand, verhalen/ foto's delen en kennis nemen van activiteiten in de buurt c.q. de gemeente. In 2019 wordt Platform TV geëvalueerd.

- Activerend huisbezoek

In 2018 hebben 150 unieke ouderen deelgenomen aan het project activerend huisbezoek. Bij het activerend huisbezoek kan het gaan om éénmalige huisbezoeken maar ook om ondersteuning gedurende een korte periode. 84% van de ouderen die in 2018 bezocht zijn, kan op eigen kracht verder, 16% heeft ondersteuning nodig op een of andere manier. Het merendeel van de verwijzingen door Activerend Huisbezoek is naar de 0-lijnsvoorzieningen, zoals automaatje, vrijwilligerszorg thuis of een ouderenbond.

- Werkgroep dementie

De werkgroep Dementievriendelijke Gemeenschap heeft in 2018 verder gewerkt aan een plan van aanpak en een publiciteitsplan. Op basis daarvan is verder gedacht over hoe de hieruit voorkomende werkzaamheden verricht kunnen worden zonder dat dit helemaal neerkomt op de deelnemende ambtenaar van de afdeling MO. Hiervoor is hulp aangeboden vanuit de provinciale ondersteuningsorganisatie ZET die gedurende een jaar de werkgroep zal begeleiden. In concrete zin is een cursus herkenning en omgaan met mensen die aan dementie lijden georganiseerd voor winkelpersoneel en medewerkers van de Kinderboerderij.

- Algemene voorzieningen

In 2018 zijn met onder andere Ananz afspraken gemaakt over de toegankelijkheid van algemene voorzieningen voor onze inwoners, bijvoorbeeld de ontmoetingsplekken bij de Berkenheuvel en de Akert. Op deze manier is het ook voor inwoners die niet in deze setting wonen, mogelijk om aan activiteiten deel te nemen.

06. Werken met bijpassende infrastructuur door middel van:

- Flexibel omgaan met woningaanpassingen en mogelijkheden:

In de gemeentelijke organisatie worden vragen van onze inwoners meer dan voorheen integraal benaderd. Door een betere samenwerking en afstemming tussen de diverse afdelingen worden de vragen van onze inwoners vanuit meerdere perspectieven bekeken. Zo zijn de uitvoeringsprogramma's mantelzorg in verschillende afdelingen gepresenteerd om het onderwerp onder de aandacht te brengen.

- Op- uitbouw van digitale infrastructuur:

Met betrekking tot de uitbouw van de digitale infrastructuur kan gemeld worden dat eind 2018 de uitrol van het Digitale Platform over alle wijken van Geldrop-Mierlo is voltooid. Het gebruik van het platform heeft een constante stijgende lijn laten zien alsmede het aantal organisaties dat hun website bij het platform

heeft ondergebracht. Dit met het gevolg dat ook onderlinge verbanden ontstaan waardoor informatie over activiteiten wordt uitgewisseld en afgestemd.

- Overkoepelende aanpak initiëren:

Voor de aanpassing van woningen van m.n. senioren is het project Wonen met Gemak gestart. Voor de omschrijving hiervan verwijzen wij u naar punt 5 van dit programma.

- Woningaanpassingen

Ook bij woningaanpassingen zorgen we voor een goede afstemming, niet alleen binnen onze eigen organisatie maar ook met de woningbouwverenigingen. Met hen zijn we gekomen tot een afsprakenboek voor eenvoudige, vaak voorkomende woningaanpassingen. Op deze manier worden de aanpassingen snel en efficiënt afgehandeld.

07. Stimulatie verenigingsleven vastleggen in beleid.

Deels wordt dit opgepakt bij de herijking van het subsidiebeleid, zie punt 2.

Daarnaast is met de komst van een nieuwe aanbieder voor de buurtsportcoaches ook meer ondersteuning voor de sportverenigingen gekomen. Van de beschikbare uren Buurtsportcoaches zal 1 FTE ingezet worden voor verenigingsondersteuning. We hopen van deze inzet ook te leren hoe andere verenigingen beter ondersteund kunnen worden.

08. Uitbreiden vrijwilligers beleid via:

Overeenkomstig de afspraken hebben wij samen met het Steunpunt Vrijwilligerswerk (LEV groep) de in de begroting genoemde punten opgepakt.

Om vrijwilligers(organisaties) en bedrijfsleven bij elkaar te brengen, is "Samen voor Geldrop-Mierlo" in 2016 van start gegaan. In 2018 is ervoor gekozen de subsidie niet meer te continueren in 2019 en verder. Door de stichting werd er een hogere subsidie gevraagd. Die middelen zijn niet beschikbaar gesteld vanwege andere prioriteiten vanuit het college. Doorstart-opties worden bekeken.

09. Speciale aandacht voor sport door voortzetten buurtsportcoaches.

In 2018 hebben wij het werkgeverschap van de buurtsportcoaches aanbesteed. Hieruit is een nieuwe aanbieder gekomen die deze taken van van de LEV-groep overneemt. Dit is Sport en Cultuurimpuls uit Asten. Hierdoor hebben wij de formatie van 1,75 fte naar 3,3 fte kunnen verhogen. In september 2019 wordt dit nog verhoogd met 0,6 fte. Binnen de aanbesteding is ook het bouwen van een digitaal platform op het terrein van sport opgenomen. Dit vormt de basis voor een digitaal gemeentelijk sportservicepunt.

10. Realiseren sportservicepunt.

In het sportbeleid, dat in december 2018 is vastgesteld, is aangegeven dat wij in 2019 een eerste stap zullen nemen in een mogelijke toekomstige realisatie van een sportservicepunt. Via de nieuwe aanbieder van de buurtsportcoaches is een nieuwe website gemaakt, waarop het sportaanbod van de gemeente inzichtelijk wordt gemaakt. Deze is in 2018 actief geworden maar moet nog wel verder worden gevuld (www.leefgeldrop-mierlo.nl). Dit is de eerste stap naar een digitaal sportservicepunt. Ook wordt onderzocht in hoeverre wij een open reserveringssysteem kunnen realiseren voor de verhuur van sporthallen.

11. Voeren actief beleid kunst en cultuur.

In 2018 is het Cultuurbeleidsplan 2018-2021 "De kracht van cultuur – Leren, beleven en samen doen" vastgesteld. Het plan is tot stand gekomen met de inbreng van externe deskundigen, culturele organisaties en inwoners. In het plan zijn de visie en de ambities weergegeven. Ook is aangegeven wat de gemeente en de cultuursector van elkaar verwachten, omdat beiden samen moeten optrekken om het

cultuurbeleid een succes te laten zijn. De noodzaak van een coördinator, iemand die verbindingen kan leggen, kwam als grote behoefte naar voren. Daarom is de functie van cultuurverkenner mogelijk gemaakt. In 2018 is de cultuurverkenner aangesteld bij Stichting Kunstkwartier.

12. Verzelfstandiging SCC Hofdael.

De verzelfstandiging van SCC Hofdael is inmiddels een feit. In 2018 zijn wij in gesprek gebleven over de ontwikkelingen en de subsidierelatie. Eind 2018 gaf Hofdael aan in 2018 financieel op een tekort uit te komen. Gesprekken over hoe hiermee om te gaan worden gevoerd. Ook de door Hofdael gewenste aanpassing van de multifunctionele zaal is onderwerp van gesprek. In 2019 volgt hierover een besluit.

13. Evaluatie sportbeleid.

In december 2018 heeft de raad een nieuwe sportvisie vastgesteld. In deze sportvisie is een uitvoeringsprogramma opgenomen voor de komende jaren. De wordt uitvoering wordt opgepakt.

14. Vernieuwende concepten voor sport en bewegen worden ondersteund. Concepten zoals bewegen op afstand, beweegtuinen voor ouderen worden voortgezet. De breedtesport wordt in het kader van JOGG uitgebouwd.

In 2018 hebben wij in het kader van de ontwikkeling van de breedtesport een nieuw beachvolleybalveld geopend.

Sjors Sportief is ook in het jaar 2018 actief geweest. Dit heeft zich geuit in samenwerking met meerdere sportverenigingen en het bieden van activiteiten aan jeugdigen binnen Geldrop-Mierlo. In het kader van JOGG hebben onder andere de volgende activiteiten plaatsgevonden: aanleg Calisthenicspark Geldrop, lustrumprogramma vanwege 50 jaar sporthal de Kievit, bewegen op afstand voor ouderen in samenwerking met de St. Anna zorggroep.

15. Uitgangspunt voor het zwembadbeleid is kwalitatief goede zwemvoorziening voor de inwoners van Geldrop-Mierlo.

Aan het eind van 2017 heeft de raad besloten om via burgerparticipatie een traject te doorlopen om te komen tot uitgangspunten waaraan de plannen voor het gebied De Smelen moeten voldoen. Dit traject is in de eerste helft van 2018 uitgevoerd. In september 2018 heeft LACO haar plannen gepresenteerd aan de raad over de toekomst van het zwembad en het omliggende recreatieterrein. De raad heeft daarna verzocht enkele alternatieven te onderzoeken naast de plannen van LACO. In het voorjaar van 2019 wordt dit onderzoek uitgevoerd. Het contract met LACO is in afwachting van de resultaten van dit onderzoek verlengd tot en met september 2019.

16. De raad gaat in gesprek met externe deskundigen en lokale partijen waarna het college een toekomstgericht cultuurplan opstelt.

Zie punt 11.

17. De raad stelt in 2016 een bibliotheeknotitie vast.

In het Cultuurbeleidsplan 2018-2021 “De kracht van cultuur – Leren, beleven en samen doen is de bibliotheekvisie opgenomen. Zie punt 11.

18. In 2016 zal het subsidiebeleid herijkt worden.

Zie: punt 2.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

GGD

De GGD biedt beleidsadvies en is een uitvoeringspartner op het gebied van preventie (punt 4).

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Lasten				
0.10 Mutaties reserves	0	0	13	-13
5.1 Sportbeleid en activering	510	517	488	29
5.2 Sportaccommodaties	1.862	1.868	2.013	-146
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.597	1.418	1.647	-229
5.4 Musea	94	106	113	-7
5.5 Cultureel erfgoed	278	275	274	1
5.6 Media	794	794	802	-8
6.2 Wijkteams	522	522	549	-27
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	938	773	815	-42
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	7.873	6.902	8.004	-1.101
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	183	183	148	35
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	17	17	18	-1
Totaal Lasten	14.667	13.374	14.884	-1.510
Baten				
5.2 Sportaccommodaties	569	569	524	45
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	415	178	177	0
5.5 Cultureel erfgoed	17	17	21	-5
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	810	560	482	78
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1	1	3	-1
Totaal Baten	1.812	1.325	1.207	118
Saldo (baten +/- lasten)	-12.854	-12.049	-13.677	1.628

Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs

Portefeuillehouder(s)

Wethouder R.J.M. van Otterdijk

Wat wilden we bereiken?

1. Ontwikkelen van ontplooiingsmogelijkheden voor jeugdigen.
2. Projecten gericht op jongeren stimuleren.
3. Met de JOGG-aanpak (Jongeren Op Gezond Gewicht) willen we een gezondere leefstijl voor jongeren realiseren door hen meer te laten bewegen en gezonder te laten eten.
4. Werkwijze hanteren waarin wordt ingestoken op het voorkomen van overlast door jongeren.
5. Beleid voeren dat gericht is op uitbreiding van het aantal brede scholen in gemeente.
6. Stimuleren van schoolmaatschappelijk werk vanuit CMD.
7. Stimuleren van goede en multifunctionele huisvesting voor alle scholen in gemeente.
8. Realiseren van gemeentelijk beleid gericht op kwantitatief en kwalitatief leerlingenvervoer.
9. Samenwerking opzoeken met onderwijs en bedrijfsleven om positie van werkenden en werkzoekenden op arbeidsmarkt te verbeteren.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

10. Beleid wordt gestuurd vanuit de leefwereld van de jeugd en jongeren. Het Veranderlab stuurt dit beleid en voert de activiteiten mede uit.
11. Het aanpakken van laaggeletterdheid is een speerpunt.
12. De visie van schoolbesturen en de opties rond renovatie/nieuwbouw van het Strabrecht College zijn mede input voor het IHP.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Wet Publieke Gezondheidszorg	N.v.t.		N.v.t.
Publieke gezondheidszorg (GGD)	N.v.t.		N.v.t.
Wet op de Jeugdhulp	N.v.t.		N.v.t.
Jeugdzorg	N.v.t.		N.v.t.
Algemeen Jeugdbeleid	N.v.t.		N.v.t.
Verordening leerlingenvervoer	N.v.t.	15-juni-15	N.v.t.
Nota "Kadernota Transitie Jeugdzorg"	N.v.t.	21 januari 2013	N.v.t.
Nota "Ik ben de toekomst" Integraal jeugdbeleid Geldrop-Mierlo	2011-2015	7 december 2010	N.v.t.
Notitie brede scholen	N.v.t.	25 juni 2007	N.v.t.
Integraal Huisvestingplan Onderwijs (IHP)	2015-2020	30 mei 2016	N.v.t.

Doelstellingen

Wat hebben we ervoor gedaan?

01. Ontwikkelen van ontplooiingsmogelijkheden voor jeugdigen.

In 2018 is door zes lokale kinderopvangorganisaties uitvoering gegeven aan de Ontwikkelrichting (voorschoolse) educatie. Binnen de Ontwikkelrichting vragen we partijen om toekomstbestendige

kindcentra of dag-arrangementen te ontwikkelen die toegankelijk zijn voor alle kinderen en waarbij de verschillende leefwerelden van een kind in elkaar overvloeien. Concreet hebben de subsidie ontvangende partijen in 2018 het peuteraanbod, inclusief VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie) neergezet. De basis is in orde. Dat blijkt uit een afgenomen monitor naar de kwaliteit van voorschoolse educatie. Kwalitatief goede voorschoolse voorzieningen zijn van groot belang voor onze jeugdigen. Ze dragen bij aan de talentontwikkeling van het jonge kind. Om tot een kwalitatieve doorontwikkeling te komen zijn in het vierde kwartaal van 2018 werksessies georganiseerd met de zes kinderopvangorganisaties. Het resultaat is een advies met pijlers die in 2019 worden opgepakt. Deze pijlers dragen bij aan de zorgcomponent van de voorschoolse educatie en de aansluiting kinderopvang/ voorschoolse educatie en jeugdhulp.

02. Projecten gericht op jongeren stimuleren.

- Jong leiderschap en talentontwikkeling

In 2016 is de succesvolle aanpak van 'jong leiderschap', waaruit het Cruyff court is voortgekomen, doorontwikkeld binnen het Veranderlab jeugd. In het Veranderlab jeugd hebben kinderen en jongeren hun eigen verhaal verteld. De aanpak van het Veranderlab jeugd is in 2018 voortgezet waarbij jong leiderschap en talentontwikkeling de uitgangspunten zijn.

In 2018 is er een jongerenraad geïnstalleerd in Geldrop-Mierlo. De leden van de jongerenraad hebben een traject gevolgd waarin zij hebben geleerd de methodiek 'adviesvangers' toe te passen. De jongerenraad kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan de gemeenteraad. Dit jaar zijn ze onder andere bezig geweest met:

- Het ontwikkelen van de jongerenraad op procesniveau (werkwijze - groepsvorming).
- De eerste vraag vanuit de gemeenteraad (gevraagd advies).
- Visie /strategie Sociaal Domein.
- Advies gegeven op het speelruimteplan.
- Het opstellen van een communicatieplan.

Het project Braakhuizen United is, in samenwerking met PSV en het jongerenwerk, voortgezet in 2018. Het doel is om de binding in de wijk te vergroten. De geselecteerde spelers krijgen onder meer twee keer per week voetbaltraining door een PSV-trainer in een sporthal in hun eigen wijk. Tijdens het project worden tevens onderwerpen als gezonde voeding, voldoende lichaamsbeweging, respect, normen en waarden behandeld.

Hiernaast is ingezet op het project 'Young Leaders uit de buurt'. Dit is een intensievere variant van de succesvolle aanpak 'jong leiderschap'. Doel is nu om de inzet van jongeren voor hun persoonlijke ontwikkeling, buurt/wijk en samenleving te verduurzamen en dit geen eenmalige impuls te laten zijn. De jongerenwerkers zijn in 2018 gestart met een train-de-trainer cursus Young Leaders, waarmee de methode lokaal is geborgd en het stokje steeds kan worden overgedragen. Young leaders uit de buurt is gekoppeld aan het landelijk experiment maatschappelijke diensttijd, dat gesubsidieerd wordt vanuit het Ministerie van VWS.

- Jongerenwerk

Het jongerenwerk van de LEVgroep heeft in 2018 twee groepen Young Leaders gecertificeerd, het project Braakhuizen United uitgevoerd en is er in samenwerking met het CMD een nieuwe activiteit ontwikkeld voor jonge mantelzorgers. Bij de wekelijkse inlopen in Geldrop en Mierlo zijn er activiteiten voor jongeren en worden belangrijke thema's met jongeren behandeld, zoals 18 worden, groepsdruk en prestatiedruk en weerbaarheid en assertiviteit. Op straat is het jongerenwerk actief met sportactiviteiten en bezoekt het hanggroepen om overlast te voorkomen en verminderen. Het onderzoek naar de herijking van het jongerenwerk is eind 2018 afgerond. Aanbevelingen zoals meer intensief overleg zijn direct opgepakt en de uitvoeringsovereenkomst voor 2019 met de LEVgroep is aangescherpt. In 2019 besluit het college over een mogelijke herinrichting van de dienst jongerenwerk en een nieuwe heldere opdracht voor het jongerenwerk door de gemeente als opdrachtgever.

03. Met de JOGG-aanpak (Jongeren Op Gezond Gewicht) willen we een gezondere leefstijl voor jongeren realiseren door hen meer te laten bewegen en gezonder te laten eten.

Sinds 2015 werkt de gemeente Geldrop-Mierlo middels deze lokale en duurzame preventieve, integrale en structurele aanpak om het percentage jongeren met een gezond gewicht te verhogen. Zo wordt voldoende bewegen en gezond eten de norm. Wij werken samen met scholen, kinderopvang, sportverenigingen, zorg- en welzijnsorganisaties en bedrijven.

In 2018 is besloten dat gemeente Geldrop-Mierlo tot en met oktober 2020 een JOGG gemeente is. In 2018 zijn er in totaal 52 activiteiten uitgevoerd waarvan steeds meer activiteiten wekelijks worden uitgevoerd. Voorbeelden van activiteiten zijn: Urban Sport Xperience, Braakhuizen United, fruit tijdens Inloop Mierlo en wekelijks voetbal in sporthal de Weijer. Daarnaast is als start van het nationaal Schoolontbijt, het burgemeestersontbijt georganiseerd en hebben basisschool De Regenboog en Kindcentrum de Vlinder het voeding-vignet van Gezonde School ontvangen. Ook hebben Judo vereniging 'De hechte band' uit Mierlo en hockeyvereniging Mierlo het Gezonde Sportvereniging vignet ontvangen. Tot slot is het Calisthenicspark Geldrop aangelegd en geopend en zijn er watertappunten geplaatst in zowel Geldrop als Mierlo; daarbij is water drinken gestimuleerd door middel van het aanbieden van flesjes water op momenten waarbij gemeente, buurtsportcoaches en / of jongerenwerkers aanwezig waren. Denk hierbij aan: sportdagen, Cruyff court toernooien, activiteiten in jongerencentrum The Lounge, buitenspeeldagen en dergelijke.

04. Werkwijze hanteren waarin wordt ingestoken op het voorkomen van overlast door jongeren.

In 2018 is de samenwerking met ketenpartners (jongerenwerk en politie) voortgezet op het voorkomen van jeugdoverlast door jongeren. Concreet zijn (hang)jeugdgroepen in beeld gebracht en wordt er met ketenpartners een gezamenlijke aanpak uitgevoerd. Indien nodig, is er samengewerkt met het CMD/PlusTeam en is gekozen voor een persoonsgerichte aanpak gericht op jongeren die structureel overlast veroorzaken of zelfs crimineel gedrag vertonen.

Om te werken aan een schone leefomgeving en onze kinderen hierop voor te bereiden wordt er ingezet op duurzame gedragsverbetering. Bij het project 'De Beestenbende' worden kinderen vanuit hun eigen leefwereld en intrinsieke motivatie beïnvloed om geen zwerfafval op straat te gooien. In 2018 is het aantal kinderen dat meedoet vanuit de basisscholen en buitenschoolse opvang gegroeid.

05. Beleid voeren dat gericht is op uitbreiding van het aantal brede scholen in gemeente.

Ook in 2018 heeft de gemeente haar regiefunctie uitgevoerd door het stimuleren en faciliteren van initiatieven om te komen tot brede scholen waarbij naast een gebouwelijke samenwerking ook ingestoken wordt op een inhoudelijke samenwerking.

In 2018 is in het kader van de Ontwikkelrichting VVE het peuterwerk overgenomen door zes kinderopvangorganisaties die ook het merendeel van de locaties van het peuterspeelzaalwerk in of bij de basisscholen hebben overgenomen. De ingestoken lijn van een gebouwelijke en inhoudelijke samenwerking is hiermee gewaarborgd gebleven.

06. Stimuleren van schoolmaatschappelijk werk vanuit CMD.

Ook in 2018 is schoolmaatschappelijk werk door de klantadviseurs van het CMD geboden. De scholen in Geldrop-Mierlo zijn verdeeld over de klantadviseurs zodat iedere school een vast aanspreekpunt heeft bij het CMD. Met de directeur en de leerlingbegeleiders is de inzet vanuit het CMD geëvalueerd en zijn per school afspraken gemaakt over de invulling die bij de betreffende school past. Er ligt een plan dat als basis dient voor de verdere uitwerking en doorontwikkeling.

07. Stimuleren van goede en multifunctionele huisvesting voor alle scholen in gemeente.

In 2018 is uitvoering gegeven aan het planvoorstel nieuwbouw Strabrecht College en aan het planvoorstel nieuwbouw basisscholen wijk Skandia uit het IHP 2015-2020. Voor de nieuwbouw Strabrecht College is op basis van een aanbesteding een architect geselecteerd die een Voorlopig Ontwerp + heeft opgesteld. Op basis van het VO+ is in december 2018 de aanbesteding voor de bouw in gang gezet. Voor de nieuwbouw basisscholen wijk Skandia hebben in 2018 de eerste oriënterende gesprekken plaatsgevonden met betrokken schoolbesturen. Vanwege de beperktheid van het beoogde terrein voor de nieuwbouw (locatie Beneden Beekloopschool) is gestart met het opstellen van een stedenbouwkundige visie. Daarin wordt, naast de gebouwelijke opgave voor onderwijs, kinderopvang en een ruimte voor de wijkvereniging Skandia/Hulst, ook het verkeersaspect meegenomen.

08. Realiseren van gemeentelijk beleid gericht op kwantitatief en kwalitatief leerlingenvervoer.

In 2018 is het contract verlengd met vervoersbedrijf Connexxion. Dit omdat het leerlingenvervoer naar volle tevredenheid wordt uitgevoerd door dit vervoersbedrijf. Omdat dit tevens de laatste mogelijkheid tot verlenging van het contract was, is in 2018 gestart met de aanbesteding van het leerlingenvervoer vanaf het schooljaar 2019-2020. Voor deze aanbesteding wordt nadrukkelijk naar het duurzaamheidsaspect gekeken.

09. Samenwerking opzoeken met onderwijs en bedrijfsleven om positie van werkenden en werkzoekenden op arbeidsmarkt te verbeteren.

We streven naar een goede afstemming tussen bedrijfsleven en onderwijs om te zorgen voor een goede match tussen vraag naar en aanbod van arbeid. Op die manier voorkomen wij dat jeugdigen in de bijstand terechtkomen. Senzer speelt hierin een belangrijke rol.

- Participatiecoach - Senzer

De participatiecoach bij Senzer ontvangt jongeren (al dan niet begeleid door een onderwijsinstelling) met een uitstroomprofiel 'Arbeid' en/of 'arbeidsmatige dagbesteding' en/of jongeren die een aanvraag voor een uitkering hebben ingediend. Een niet schoolbare jongere wordt begeleidt naar een passende arbeidsplek. Blijkt dat ook niet haalbaar dan wordt eventueel een uitkering aangevraagd. In een termijn van 4 weken (eventueel te verlengen naar 8 weken) dient de uitkeringsaanvraag beoordeeld te worden. Wanneer een jongere niet beschikt over een startkwalificatie bekijkt de participatiecoach samen met de Leerplichtplusambtenaar of de jongere schoolbaar is en het mogelijk is de jongere terug te begeleiden naar school. Senzer is ook betrokken bij de leerlingbesprekingen van kwetsbare leerlingen op het VMBO: de ROC's. Om het geheel te coördineren is in 2017 bij Senzer een coördinator van School naar werk aangesteld die ervoor moet zorgen dat er een sluitende aanpak wordt bewerkstelligd van onderwijs naar de arbeidsmarkt. Deze werkwijze is in 2018 voortgezet. In 2019 zal dit worden geëvalueerd.

- Peelportaal

In 2018 is uitvoering gegeven aan PeelPortaal. Dit is een construct dat in samenwerking tussen het Helmonds Vakcollege en Senzer vorm heeft gekregen. Jongeren zonder startkwalificatie die niet meer naar school te begeleiden zijn, krijgen een werkplek aangeboden en volgen daarnaast tien uur per week lessen die hen klaarstomen voor de arbeidsmarkt. Voor Senzer houdt dit in dat zij de schakel is tussen de deelnemende scholen (alle regionale scholen voor VSO, Pro en Entree-onderwijs) en het regionale, reguliere bedrijfsleven. Deze schakelfunctie richt zich zowel op het gebied van het vinden van passende leer- werkomgevingen als op het ontwikkelen van het curriculum dat gebaseerd gaat worden op de ook door het werkbedrijf gehanteerde zeven vakgebieden V.A.L. (Value Added Logistics, waaronder assemblage/verpakken), groen, horeca & detailhandel, facilitair, food, techniek of logistiek. Het Vakcollege Helmond heeft uiteraard ook een rol in het ontwikkelen van het curriculum en zij verzorgt de lessen.

- Wijkleerbedrijf

In 2018 heeft het Summa College leerlingen beschikbaar gesteld in het kader van stageplekken voor een werk - leerbedrijf waarbij deze leerlingen ouderen helpen / ondersteunen bij lichte zorgtaken, technische klussen en het doen van boodschappen. De LEVgroep heeft hierbij gezorgd voor de match tussen leerling en oudere(n).

10. Beleid wordt gestuurd vanuit de leefwereld van de jeugd en jongeren. Het Veranderlab stuurt dit beleid en voert de activiteiten mede uit.

Ook in 2018 is ingezet op twee trajecten Jong Leiderschap. Hierdoor wordt het persoonlijk leiderschap van jongeren gestimuleerd en worden ze uitgedaagd om samen een activiteit te organiseren. De uitkomst van het eerste traject was een frisseest in Loesje te Mierlo dat door acht jongeren gezamenlijk is georganiseerd. Het organiseren van deze activiteit heeft bijgedragen aan de betrokkenheid van de jeugd bij de samenleving en heeft positieve effecten op onder andere de schoolprestaties van de deelnemende jongeren. Een tweede groep is in het najaar van 2018 gestart. Deze jongeren hebben onlangs hun certificaat ontvangen. In 2019 wordt er een vervolg aan gegeven.

11. Het aanpakken van laaggeletterdheid is een speerpunt.

Vooruitlopend op het landelijke actieplan laaggeletterdheid, hebben diverse partijen in onze arbeidsmarktregio de handen ineen geslagen en een convenant aanpak laaggeletterdheid ondertekend. In dit convenant spreken de convenantpartners af dat zij hun inspanningen willen bundelen en gezamenlijk laaggeletterdheid willen voorkomen en aanpakken. Als gevolg van het convenant zijn diverse partijen al aan de slag gegaan met een aanpak van laaggeletterdheid vanuit hun eigen organisatie. Zo hebben de bibliotheken in de regio het initiatief genomen tot de oprichting van een Taalhuis en Taalpunten in Helmond en alle dorpen waar zij actief zijn waaronder Geldrop-Mierlo. Het Taalhuis (in Geldrop) en het Taalpunt (in Mierlo) vormen centrale punten in de aanpak van laaggeletterdheid, waar informatie beschikbaar is voor laaggeletterden, hun omgeving en professionals, waar vraag en aanbod samenkomen en waar nieuwe ontmoetingen en initiatieven ontstaan. Bekostiging vindt hoofdzakelijk plaats uit de WEB-middelen die ingezet worden via de gemeente Helmond.

In 2018 zijn de volgende resultaten geboekt:

De aanpak van laaggeletterdheid is op regionaal niveau in samenwerking met de bibliotheek Dommeldal en het ROC Ter AA opgepakt.

De kosten worden voldaan vanuit de WEB-gelden die de gemeente Helmond als regiogemeente ontvangt. Deze worden in regionaal overleg verdeeld over de diverse gemeenten en projecten. Voorbeelden van activiteiten zijn:

- Taalhuis Geldrop: taal cursus en klik en tik (Bibliotheek)
- Taalpunt Mierlo: inloop (Bibliotheek)
- Taallessen voor nieuwkomers (LEVgroep)

Daarnaast is er een coördinator aangesteld, in samenwerking met Son en Breugel, Heeze en Nuenen, om bovenstaande activiteiten te coördineren.

12. De visie van schoolbesturen en de opties rond renovatie/nieuwbouw van het Strabrecht College zijn mede input voor het IHP.

In de periode voorafgaand aan 2018 is vorm en inhoud gegeven aan de verwerking van de visie van de schoolbesturen en de renovatieopties in het IHP (Integraal huisvestingsplan).

In 2018 is uitvoering gegeven aan het planvoorstel nieuwbouw Strabrecht College. Voor de nieuwbouw Strabrecht College is op basis van een aanbesteding een architect geselecteerd die een Voorlopig Ontwerp + heeft opgesteld. Op basis van het VO+ is in december 2018 de aanbesteding voor de bouw in gang gezet.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden.

De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door afronding

kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Lasten				
0.10 Mutaties reserves	728	728	728	0
4.1 Openbaar basisonderwijs	14	14	14	0
4.2 Onderwijshuisvesting	1.453	1.507	1.817	-310
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.139	1.989	1.780	210
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	7.247	10.223	11.546	-1.323
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	756	756	927	-171
7.1 Volksgezondheid	1.282	1.326	1.244	82
Totaal Lasten	13.618	16.543	18.056	-1.513
Baten				
0.10 Mutaties reserves	1.725	808	924	-116
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	410	410	450	-40
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	47	-47
Totaal Baten	2.135	1.218	1.421	-203
Saldo (baten -/- lasten)	-11.482	-15.325	-16.634	1.310

Programma 8. Democratisch bestuur

Portefeuillehouder(s)

Burgemeester D. Schmalschläger

Wat wilden we bereiken?

1. Streven naar een optimale dienstverlening voor de burger waarin zoveel mogelijk producten helder en digitaal worden aangeboden.
2. Permanente aandacht voor kwaliteitsverbetering in de service voor moderne communicatiemiddelen.
3. In augustus 2015 is de inspraak- en participatieverordening en de verordening burgerinitiatief 2015 vastgesteld. Deze worden geëvalueerd.
4. We hebben behoefte aan een deugdelijke en representatieve vergaderlocatie, waar ook grotere groepen terecht kunnen.
5. Op basis van een vast te stellen kadernota Verbonden Partijen zal de raad huidige en nieuwe samenwerkingsverbanden beoordelen.
6. De raad evalueert de huidige werkwijze en zal daar waar nodig zijn vergaderstructuur aanpassen en de taakstelling van de auditcommissie en het presidium opnieuw formuleren.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Rekenkamercommissie: Verbonden partijen, inzicht en sturen met financiën	N.v.t.	28 september 2015	N.v.t.
Inspraak- en participatieverordening en verordening burgerinitiatief 2015	N.v.t.	28 september 2015	N.v.t.

Doelstellingen

Wat hebben we ervoor gedaan?

Om onze dienstverlening verder te optimaliseren is een keuzemenu op de telefoon ingevoerd en als extra service is WhatsApp in gebruik genomen om onze klanten nog beter en sneller van dienst te zijn. Er is een nieuw zaakstelsel aangeschaft en samen met de Dienst Dommelvallei, Nuenen en Son is binnen het programma "Betere dienstverlening en bedrijfsvoering" gestart met het ontwikkelen van een Klanttevredenheidsmonitor voor de fysieke, telefonische en digitale dienstverlening.

01. Streven naar een optimale dienstverlening voor de burger waarin zoveel mogelijk producten helder en digitaal worden aangeboden.

We richten ons de komende tijd op de "Digitale agenda" en de verdere digitalisering van standaardproducten. Naast uittreksels Burgerlijke Stand, uittreksels BRP en binnen verhuizingen worden technische voorzieningen gerealiseerd tussen Brein en Centric om digitaal aangifte overlijden en vervolginsschrijvingen digitaal mogelijk te maken. Deze koppelvlakken worden doorontwikkeld in de eDiensten van Centric.

Overige concrete verbeterpunten waar wij ons op richten zijn;

- Gastheer/-gastvrouw in gemeentehuis;
- Bezorging paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen op locatie, thuis of op het werk;
- Geen wachttijden bij het werken op afspraak.

Wij streven er naar goede dienstverlening en het leveren van goede service, toegesneden op de wensen en vragen van onze inwoners. Beschikbaar en aanwezig zodra deze daar om vragen; fysiek, persoonlijk en digitaal.

Privacy

Per 25 mei 2018 is de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming van toepassing. Dat betekent dat er vanaf die datum nog maar één privacywet geldt in de hele Europese Unie. De wet zorgt onder meer voor versterking en uitbreiding van privacyrechten van burgers, meer verantwoordelijkheden voor organisaties die persoonsgegevens verwerken en steviger bevoegdheden voor alle Europese privacytoezichthouders. Door de groeiende aandacht voor de bescherming van persoonsgegevens en de komst van de Algemene Verordening Gegevensbescherming is de urgentie om in control te komen enorm toegenomen. De toegenomen financiële, juridische risico's en imago risico's maken het noodzakelijk om het proces in een hogere versnelling te zetten. Dienst Dommelvallei draagt er zorg voor dat op 25 mei 2018 de drie Dommelvallei gemeenten voldoen aan de wettelijke vereisten.

02. Permanente aandacht voor kwaliteitsverbetering in de service voor moderne communicatiemiddelen.

In 2018 is het moderniseren van onze digitale communicatiekanalen verder vorm gegeven door te zorgen dat de website op alle devices goed bruikbaar is. Een must voor een moderne organisatie. Tegelijkertijd is er een aanzet gemaakt om te komen tot een totaal vernieuwde website en, voor intern gebruik, een nieuw (Social) intranet. In dit project trekken we gezamenlijk op met de gemeenten Nuenen en Son en Breugel en de Dienst Dommelvallei. In de loop van 2019 moet dit vorm gaan krijgen en zal dit, samen met de nieuwe aanbesteding van het Zaaksysteem, leiden tot een grote stap in het project Betere Dienstverlening.

Ook op het gebied van Social Media zijn in 2018 stappen gezet. In samenwerking met Nuenen en Son en Breugel hebben we gekozen voor het monitoringssysteem OB4One. Vanuit dit systeem worden vanaf medio 2018 alle berichten geplaatst en kunnen gemakkelijker overzichten gemaakt worden van de onderwerpen die op Social Media spelen. De mogelijkheden van dit systeem worden in 2019 verder uitgebouwd.

Eind 2018 is, samen met cluster Handhaving het digitale spreekuur opgezet. Het is nu nog te vroeg om hier conclusies aan te verbinden maar het levert in ieder geval een laagdrempelige manier van 'contact' met de gemeente!

03. In augustus 2015 is de inspraak- en participatieverordening en de verordening burgerinitiatief 2015 vastgesteld. Deze worden geëvalueerd.

In de zomer van 2018 zijn 56 vertegenwoordigende organisaties uitgenodigd om digitaal een enquête in te vullen. De enquête is opgesteld door een raads werkgroep met ambtelijke ondersteuning. In de Raadsinformatiebrief van 27 november 2018, 2018-040145 bent u geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie en de aanbevelingen voortkomende uit deze evaluatie. De evaluatie en de aanbevelingen zijn binnen de organisatie besproken met een selecte groep die nauw betrokken is bij burgerparticipatie. Uitkomst hiervan is dat we het proces van burgerparticipatie zoals dit is verwoord in de Participatiestandaard Geldrop-Mierlo gaan visualiseren in een Infographics. Door het visualiseren van de Participatiestandaard worden de stappen die moeten worden gezet voor een goed participatieproces duidelijker en overzichtelijker. Door er posters van te laten maken, wordt het participatieproces in één oogopslag zichtbaar. De Infographics gaan we ook gebruiken om de uitkomsten van de evaluatie op een warme manier te bespreken in cluster- en afdelingsoverleggen.

04. We hebben behoefte aan een deugdelijke en representatieve vergaderlocatie, waar ook grotere groepen terecht kunnen.

Op 13 maart 2017 heeft uw raad een amendement aangenomen en gekozen voor de bouw van een multifunctionele vergaderruimte in het gemeentehuis. In de loop van 2017 zijn / worden de voorbereidingen getroffen om in 2018 daadwerkelijk een start te kunnen maken met de verbouwing.

05. Op basis van een vast te stellen kadernota Verbonden Partijen zal de raad huidige en nieuwe samenwerkingsverbanden beoordelen.

In de Raadskamer op 31 oktober 2016 is de kadernota Verbonden Partijen 2016 vastgesteld. Daarbij werd ook de beleidsnotitie die de vier grootste verbonden partijen, werkzaam in het gehele gebied van de Metropoolregio Eindhoven, gezamenlijk hebben opgesteld, vastgesteld. De vier verbonden partijen, de Veiligheidsregio Brabant Zuid Oost, de Omgevingsdienst Zuid Oost Brabant, de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst en de Metropoolregio Eindhoven, hebben eensluidende afspraken gemaakt over de toe te passen indexering en over de aanbidding van stukken in het kader van de planning en controlcyclus.

Om meer eenduidigheid aan te brengen zijn nu ook op het gebied van reserves en voorzieningen, risicomanagement en tussentijdse rapportages afspraken gemaakt. Met raadsinformatiebrief van 27 februari 2018 bent u van deze afspraken op de hoogte gebracht. De eenduidigheid heeft betrekking op het treasury statuut, de financiële verordening, de controleverordening, de beleidsregels reserves en voorzieningen, de notitie algemene reserve en een model met informatie voor de paragraaf Verbonden partijen van de jaarrekening van de gemeenten.

We hebben ook in 2018 meer aandacht aan de verbonden partijen besteed door middel van publicaties in Middenstandsbelangen over de verbonden partijen Veiligheidsregio Brabant Zuidoost en de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant.

06. De raad evalueert de huidige werkwijze en zal daar waar nodig zijn vergaderstructuur aanpassen en de taakstelling van de auditcommissie en het presidium opnieuw formuleren.

Mede op basis van de evaluatie van het nieuwe vergadersysteem (Raadshuis) eind 2017, is na de verkiezingen in 2018 de vergaderstructuur aangepast. Vanaf september 2018 werken we met vier inhoudelijke commissies waarin de inhoudelijke adviezen aan de raad worden bepaald.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Lasten				
0.1 Bestuur	1.869	1.827	1.751	76
0.2 Burgerzaken	1.639	1.542	1.708	-166
Totaal Lasten	3.508	3.369	3.459	-90
Baten				
0.1 Bestuur	0	0	33	-33
0.10 Mutaties reserves	16	0	0	0
0.2 Burgerzaken	752	762	797	-35
Totaal Baten	767	762	830	-68
Saldo (baten -/- lasten)	-2.740	-2.607	-2.629	22

Programma 9. Natuur, milieu en duurzaamheid

Portefeuillehouder(s)

Wethouder R.J.M. van Otterdijk

Wat wilden we bereiken?

1. Via Nedvang wordt aan elke gemeente in Nederland een vergoeding van € 1,19 per inwoner beschikbaar gesteld voor het tegen gaan van zwerfafval. Voor Geldrop-Mierlo is dit een bedrag van circa € 46.000,-.
2. Beleid voeren dat het Manifest Materialentransitie ondersteunt om in 2020 te komen tot 5% restafval.
3. Innovaties bewerkstelligen in samenwerking met lokale marktpartijen om hergebruik te stimuleren.
4. Mede erop sturen dat Cure deze zich verder ontwikkelt als kenniscentrum op afvalinzamelings- en verwerkingsgebied.
5. Regelmatig aanpassen hondenuitlaatroutes in overleg met inwoners.
6. Onderzoek kattenoverlast.
7. Koppelingen van projecten gericht op duurzaamheid aan speerpunten.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

8. Geldrop-Mierlo is een ambitieuze, duurzame gemeente. In ieder plan zal duurzaamheid een onderdeel zijn van de besluitvorming. Gemeentelijke eigendommen worden verduurzaamd en maatschappelijke initiatieven daar waar mogelijk ondersteund. Het beleid omvat duurzame economie, energie(-gebruik), biodiversiteit en dierenwelzijn.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Afvalstoffenbeleidsplan	2009-2014	29 juni 2009	N.v.t.
Onderhoudsniveau (beeldkwaliteit) openbaar groen	2012-2015	4 juli 2012	N.v.t.
Advies Klankbordgroep afvalstoffenbeleid	N.v.t.	4 juli 2011	N.v.t.
Evaluatie hondenbeleid	N.v.t.	26 maart 2012	N.v.t.
Gemeentelijk rioleringsplan	2018-2022	6 november 2017	2022
Nieuwe gemeenschappelijke Regeling Cure	N.v.t.	26 november 2012	N.v.t.
Groenbeleidsplan	N.v.t.	20 januari 2014	N.v.t.
Nota Duurzaamheid	2016-2019	26 september 2016	N.v.t.
Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	N.v.t.	26 november 2012	N.v.t.

Doelstellingen

Wat hebben we ervoor gedaan?

01. Via Nedvang wordt aan elke gemeente in Nederland een vergoeding van € 1,19 per inwoner beschikbaar gesteld voor het tegen gaan van zwerfafval. Voor Geldrop-Mierlo is dit een bedrag van circa € 46.000,-.

Van deze vergoeding wordt o.a. een monitoringssysteem opgezet en onderhouden. Hierdoor kunnen we effecten zien van beleidsmaatregelen ook op de langere termijn. Naast een monitoringssysteem besteden we de vergoeding ook aan het IVN voor het opruimen van zwerfafval (voornamelijk bermen), huren we de

Beestebende in voor de verhoging van de bewustwording van schoolgaande kinderen en zijn er incidentele acties waar we graag medewerking aan verlenen. In 2018 is eenmalig mogelijkheid geboden om overschotten uit de jaren 2012 t/m 2018 aan te wenden. Van dit extra budget zijn afvaleilanden aangeschaft en zijn cursussen gedragsverandering gevolgd.

02. Beleid voeren dat het Manifest Materialentransitie ondersteunt om in 2020 te komen tot 5% restafval.

Vrijwel alle MRE-gemeenten (met uitzondering van gemeente Helmond) hebben in 2012 een manifest ondertekend om uiterlijk in 2010 te komen tot maximaal 5 % restafval. Binnen Cure wordt dan ook beleid voorbereid om te voldoen aan dit manifest. Getracht wordt om deze doelstelling binnen de Cure-gemeenten te gaan realiseren met behulp van een nascheidingsfabriek. Hiervoor zijn in 2018 reeds voorbereidingen getroffen, zoals het aanvragen van de SDE+ subsidie. Deze is toegekend. Dat geldt ook voor de Omgevingsvergunning. Voor de werking van de nascheidingsfabriek heeft Cure samenwerking gezocht met het Deense bedrijf Orsted. Met dit bedrijf is een Joint Venture opgericht. Tegen de voorgenomen gunning aan Orsted heeft Attero beroep ingesteld. Door het Gerechtshof is in hoger beroep Cure in het gelijk gesteld.

In 2018 is ook gestart met een discussie over de diftar-systematiek. De raadsfracties hebben daarbij aangegeven dat het huidige systeem vooralsnog voortgezet kan worden. De komst van een nascheidingsfabriek kan gevolgen hebben voor de inzameling van afvalstoffen. Het is de vraag of het huidige diftar-systeem dan nog steeds het beste systeem is om de doelstelling (maximaal 5% restafval) te behalen. Daarom wordt deze discussie voortgezet.

In 2018 is duidelijk geworden dat met name de verwerkingskosten flink zijn gestegen en dat dit zal leiden tot een tekort. Daarom is de begroting tussentijds aangepast. Het tekort is uit de algemene reserve gehaald. Om dit voor de toekomst te voorkomen is in 2018 besloten om de tarieven sterk te verhogen. Dat geldt met name voor de toegangstarieven van de milieustraat.

03. Innovaties bewerkstelligen in samenwerking met lokale marktpartijen om hergebruik te stimuleren.

Binnen het REnescience-concept is een zogenaamd Innovatieplatform opgenomen waarin diverse organisaties vertegenwoordigd zijn om via innovaties verder hergebruik te bevorderen. Tegen de voorgenomen gunning aan Orsted is door de Attero beroep ingesteld. Via het instellen van hoger beroep is Cure uiteindelijk in het gelijk gesteld. Daarnaast zijn er aan Cure in 2018 door de nieuwe colleges en raden andere randvoorwaarden aan dit project meegegeven. Dat heeft ertoe geleid dat de oprichting van het Innovatieplatform is uitgesteld totdat er duidelijkheid is over het project.

04. Mede erop sturen dat Cure deze zich verder ontwikkelt als kenniscentrum op afvalinzamelings- en verwerkingsgebied.

Binnen de regio is Cure actief als het gaat om onder andere regievoering bij aanbestedingen. Ook werkt Cure intensief samen met andere gemeenten en organisaties. Hierdoor kan Cure steeds meer een regierol vervullen in de regio en zich verder ontwikkelen als kenniscentrum.

05. Regelmatig aanpassen hondenuitlaatroutes in overleg met inwoners.

Regelmatig worden hondenuitlaatroutes aangepast. Dat gebeurt altijd in overleg / op verzoek van inwoners. Zo zijn bijvoorbeeld in overleg met bewoners van de Skandia-wijk en Luchen de voorzieningen in deze wijken aangepast.

06. Onderzoek kattenoverlast.

De Dierenbescherming en de Stichting Straatkat zijn beide actief binnen de gemeente met de opvang van katten. In 2018 is besloten om de overeenkomst met de Dierenbescherming te verlengen. Met 15 andere gemeenten zal worden samengewerkt in het kader van opvang van zwerfdieren.

07. Koppelingen van projecten gericht op duurzaamheid aan speerpunten.

Het betreft:

- Door het inzetten van onze lokale duurzaamheidslening hebben we ook in 2018 weer bijgedragen aan de verduurzaming bestaande woningen. Ook het energieloket, wat in Mierlo is gevestigd, draagt bij het beperken van de energielasten.
- Faciliteren lokale duurzame energieprojecten. In regionaal verband zijn we in 2018 gestart met "de groene zone, een zonnepanelenproject
- Een belangrijke stap is gezet in verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed door in te zetten op een gasloos gemeentehuis. In 2018 is de verbouwing flink gevorderd. De nieuwbouw voor het Strabrecht steken we in op NulopdeMeter en in belangrijke mate circulair.
- Ook in 2018 zijn we doorgegaan met het vervangen van openbare verlichting armaturen naar energiezuinige LED. We besparen 15% op energie en zitten daarmee boven de lijn naar de landelijke energiedoelstelling van 20% energiebesparing in 2020. Het aandeel energiezuinige verlichting binnen de gemeente is 33%. Slim energiemanagement is op 51% van het areaal ingevoerd (doelstelling 40%). Dit is ruim boven de lijn en het landelijk gemiddelde. De gedane inspanningen hiervoor hebben het gewenste effect behaald. Gemeente Geldrop-Mierlo is hiermee goed op weg naar de doelstelling in 2020.
- We hebben een Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen en beleid voor Social Return vastgesteld. De benzine auto's van handhaving zijn vervangen door elektrische auto's. We hebben een aanbesteding voor zero emissie leerlingenvoer voorbereid.
- Op veel beleidsterreinen is duurzaamheid een belangrijk onderdeel van de visievorming geworden. Een voorbeeld is de in voorbereiding zijnde omgevingsvisie waar duurzaamheid een belangrijke rol zal spelen, maar ook bij het opstellen van een woonvisie en de ontwikkeling van nieuwe plannen is duurzaamheid een belangrijk issue. Verder zijn we 2018 weer een stap verder gegaan in de uitrol van "the Natural Step".
- In de prestatieafspraken van 2018 zijn met de corporaties afspraken gemaakt over duurzaamheid, energie en besparing op sociale woningen gemaakt.
- In 2018 heeft de gemeente middels een subsidie gefaciliteerd in de verduurzaming van welzijnsaccommodaties
- De gemeenschap wordt op het gebied van duurzaamheid betrokken door middel van het platform Duurzaam. In 2018 is dit platform meerdere malen bij elkaar geweest.
- In nieuwbouwprojecten wordt ingezet op een duurzame ontwikkeling. Dit heeft onder andere geleid tot het verlenen van vergunning voor de verbouwing van het bestaande appartementengebouw aan de Beneden Beekloop tot een duurzaam gebouw, klaar voor de toekomst. In de keuze voor de ontwikkelende partijen in Luchen en andere nieuwbouwgebieden is duurzaamheid één van de doorslaggevende aspecten. Partijen die niet duurzaam ontwikkelen zijn geen blijvende gesprekspartners gebleken. Vanaf de eerste gesprekken tot en met vergunningverlening wordt getracht de woningen zo duurzaam mogelijk te ontwikkelen. Met particuliere bouwers en ontwikkelaars zijn afspraken gemaakt over de duurzaam bouwen ambitie, de afspraak is GPR score 8.
- Energiebesparing via toezicht en handhaving: bij alle bedrijfscontroles vragen we het energieverbruik op, bij de bedrijven met besparingspotentieel controleren we of ze voldoen aan de wettelijke energiebesparingsplicht
- Op verschillende locaties hebben we een oplossing gerealiseerd tegen regenwateroverlast.

08. Geldrop-Mierlo is een ambitieuze, duurzame gemeente. In ieder plan zal duurzaamheid een onderdeel zijn van de besluitvorming.....

Gemeentelijke eigendommen worden verduurzaamd en maatschappelijke initiatieven daar waar mogelijk ondersteund.

Het beleid omvat duurzame economie, energie(-gebruik), biodiversiteit en dierenwelzijn.

Op 26 september 2016 is een nota duurzaamheid vastgesteld voor de jaren 2016-2019 waarin "energie neutraal in 2040" als uitgangspunt geldt. Afgelopen jaar is het uitvoeringsprogramma 2018 grotendeels uitgevoerd (zie punt 7).

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Cure afvalbeheer

Cure Afvalbeheer is een Gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard die zorgt voor afvalinzameling, vermarkting en transport.

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

In 2013 is de ODZOB opgericht vanuit de gedachte dat de kwaliteit van vergunningverlening milieu aan bedrijven, het toezicht op deze vergunningen en de handhaving daarvan moet worden verhoogd. Door de uitvoering van deze VTH taken te centraliseren op regionaal niveau is de aanwezigheid van voldoende kennis beter geborgd en wordt de doortastendheid vergroot.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Lasten				
0.10 Mutaties reserves	0	0	1	-1
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.496	2.408	2.425	-17
7.2 Riolering	2.611	2.532	2.601	-69
7.3 Afval	3.740	4.231	4.115	116
7.4 Milieubeheer	772	673	706	-33
Totaal Lasten	9.619	9.843	9.847	-4
Baten				
0.10 Mutaties reserves	21	21	0	21
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	52	52	24	28
7.2 Riolering	3.484	3.404	3.512	-108
7.3 Afval	4.625	4.536	4.375	161
7.4 Milieubeheer	0	12	53	-41
Totaal Baten	8.182	8.025	7.965	61
Saldo (baten -/- lasten)	-1.437	-1.818	-1.883	65

Programma 10. Bereikbaarheid en verkeer

Portefeuillehouder(s)

Wethouder J.A.T.M. van de Laar

Wat wilden we bereiken?

1. Onderzoeken mogelijkheden achteraf betalen parkeren centrum Geldrop.
2. Vervanging van parkeerapparatuur.
3. Parkeeronderzoek uitvoeren en opstellen ontheffingsbeleid om te komen tot blauwe zone centrum Mierlo.
4. Voornemen verruiming parkeercapaciteit bij herinrichtingen onderzoeken.
5. Herinrichtingen en verkeerskundige plannen in lijn met het beleid Duurzaam Veilig uitvoeren.
6. Inzetten op het zoeken van nieuwe oplossingen die de doorstroming van verkeer in gemeente verbeteren.
7. Acties volgen die Prorail en Rijkswaterstaat uitvoeren om geluidsoverlast tegen te gaan.
8. Voorzetten en evalueren pilot buurtbus in samenwerking met Stichting Buurtbus.

Vanuit raadsprogramma 2016-2018:

9. Geldrop-Mierlo moet voor iedereen optimaal bereikbaar zijn. Er komt een bereikbaarheidsbeleid waarin de te treffen maatregelen benoemd worden en een verkeerscirculatieplan wordt uitgewerkt. Het openbaar vervoer moet goed functioneren. Er blijft overleg met buurgemeenten over het openhouden van wegen, en met buurgemeenten, provincie en rijk over de A67.

10. De centrumplannen worden versneld uitgevoerd. De raad vraagt het college te onderzoeken of de gekozen ruimtelijke inrichting en ontsluiting van het centrumplan Geldrop, met de kennis van nu, herijkt moeten worden.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Harmonisatievoorstel openbare verlichting	N.v.t.	13 september 2010	N.v.t.
Fietspadenplan	N.v.t.	13 september 2010	N.v.t.
Kadervoorstel Parkeren	N.v.t.	25 juni 2012	N.v.t.
Discussienota bereikbaarheidsvisie (ontsluitingsvisie)	N.v.t.	18 februari 2013	N.v.t.
Aanvullend lokaal openbaar vervoer	N.v.t.	3 juni 2013	42450
Herijking gemeentelijk beleid Duurzaam Veilig	N.v.t.	3 juni 2013	N.v.t.
Beheerplan wegen	2018-2019	5 maart 2018	voorjaar 2019
Bereikbaarheidsagenda	2017-2030	31 oktober 2016	n.v.t.
Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken	2017-2021	31 oktober 2016	2021

Doelstellingen

Wat hebben we ervoor gedaan?

01. *Onderzoeken mogelijkheden achteraf betalen parkeren centrum Geldrop.*

Onderzoek heeft plaatsgevonden, het achteraf betalen is inmiddels in werking.

02. Vervanging van parkeerapparatuur.

Vervanging van de parkeerapparatuur is gereed.

03. Parkeeronderzoek uitvoeren en opstellen ontheffingsbeleid om te komen tot blauwe zone Mierlo-centrum.

De herinrichting centrum Mierlo is gereed. Het onderzoek naar de mogelijkheden voor een blauwe zone is in 2018 gedaan. De resultaten hiervan zullen in 2019 worden verwerkt.

04. Voornemen verruiming parkeercapaciteit bij herinrichtingen onderzoeken.

Bij iedere herinrichting wordt bekeken of mogelijkheden voor verruiming parkeergelegenheid gerealiseerd kunnen worden. Dit wordt altijd afgezet tegen maatregelen voor groen, veiligheid en uiteraard ook financiën. Voorbeelden van herinrichtingen zijn de herinrichting van het Stationsgebied, waarvan het ontwerp in 2018 is opgesteld. Ook voor de herinrichting van de Pluvierstraat en herinrichting van de Slachthuisstraat is in 2018 een ontwerp opgesteld en is de inspraak doorlopen. Uitvoering van beide herinrichtingen is inmiddels gestart. De herinrichting van de Kalanderstraat is in uitvoering.

05. Herinrichtingen en verkeerskundige plannen in lijn met het beleid Duurzaam Veilig uitvoeren.

De nieuwe plannen en herinrichtingen zijn ook in 2018 getoetst aan het beleid Duurzaam Veilig.

06. Inzetten op het zoeken van nieuwe oplossingen die de doorstroming van verkeer in gemeente verbeteren.

Naast de verbetermaatregelen die volgen uit de regionale bereikbaarheidsagenda, is ook blijvend aandacht voor maatregelen die door de gemeente zelf worden geïnitieerd. Dat is ook in 2018 gebeurd op wijk- en straatniveau, bij plaatselijke herinrichtingen, maar ook op grotere schaal.

07. Acties volgen die Prorail en Rijkswaterstaat uitvoeren om geluidsoverlast tegen te gaan.

Prorail heeft aangegeven dat zij bij delen van het spoor geluidsschermen wil gaan plaatsen. Het definitieve onderzoek om welke locaties het gaat is nog niet afgerond. Wij hebben de keuze van de schermen doorgegeven aan Prorail. Nu is het afwachten welke delen daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden en wanneer het op de planning bij Prorail staat.

08. Voorzetten en evalueren pilot buurtbus in samenwerking met Stichting Buurtbus.

De pilot is na evaluatie beëindigd.

09. Geldrop-Mierlo moet voor iedereen optimaal bereikbaar zijn. Er komt een bereikbaarheidsbeleid waarin de te treffen maatregelen benoemd worden en een verkeerscirculatieplan wordt uitgewerkt...

...Het openbaar vervoer moet goed functioneren.

Er blijft overleg met buurgemeenten over het openhouden van wegen, en met buurgemeenten, provincie en rijk over de A67.

In de Bereikbaarheidsagenda is een samenhangend pakket aan maatregelen opgenomen om de regio, waaronder onze gemeente, bereikbaar te houden. De opgave zoals deze is neergelegd in de agenda voor

de periode 2017-2030 vraagt elke wegbeheerder ruimte te zoeken in de meerjarenbegroting om de maatregelen daadwerkelijk te kunnen realiseren. De agenda is adaptief zodat flexibel kan worden omgegaan met nieuwe ontwikkelingen.

Voor de verdere implementatie van de regionale Bereikbaarheidsagenda is een regionaal projectteam van start gegaan. Alle wegbeheerders dragen bij aan de structurele kosten voor de bemensing van het projectteam dat verantwoordelijk is voor onder meer de regionale afstemming, voortgang en financiële afwikkeling van projecten. Daarnaast werd in 2018 een voorstel aan de afzonderlijke gemeenteraden voorgelegd ten aanzien van de Governance en financieringsstrategie van het uitwerkingsproces. In de begroting zijn de eerste projecten vanuit de Bereikbaarheidsagenda opgenomen voor zover deze te combineren zijn met geplande onderhoudswerkzaamheden.

10. De centrumplannen worden versneld uitgevoerd. De raad vraagt het college te onderzoeken of de gekozen ruimtelijke inrichting en ontsluiting van het centrumplan Geldrop, met de kennis van nu, herijkt moeten worden.

Voor de rapportage over het centrumgebied Mierlo verwijzen we u naar de tekst in programma 2 onder punt 5, voor het centrum Geldrop verwijzen we u naar de tekst in programma 2 onder punt 6.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Lasten				
0.10 Mutaties reserves	0	673	673	0
0.63 Parkeerbelasting	11	11	9	2
2.1 Verkeer en vervoer	3.758	3.515	3.966	-451
2.2 Parkeren	166	164	165	-1
Totaal Lasten	3.935	4.363	4.813	-450
Baten				
0.10 Mutaties reserves	0	50	50	0
0.63 Parkeerbelasting	412	412	388	24
2.1 Verkeer en vervoer	157	89	139	-50
Totaal Baten	569	551	576	-25
Saldo (baten -/lasten)	-3.366	-3.811	-4.237	425

Programma 11. Bouwen en wonen

Portefeuillehouder(s)

Wethouder G.M.J. Jeucken

Wat wilden we bereiken?

1. Uitvoeren van woningbouwprogramma en afspraken uit Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013.
2. Verstrekken van startersleningen.
3. Bij maken bouwplanning dient rekening gehouden te worden met eigen karakter wijk en kernen en groenstructuur.
4. Aanpassen en flexibel maken van bestemmingsplannen waarin rekening wordt gehouden met nieuwe ontwikkelingen in maatschappij.
5. Karakteristieke gebouwen in de gemeente een nieuwe bestemming geven in samenwerking met marktpartijen.
6. Streven naar één gezamenlijke urgentieregeling voor woningzoekenden via regionale afspraken met woningcorporaties en het draaien van verschillende pilots.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

7. De raad zal bij de evaluatie van het Grondbedrijf kritisch bezien of het gemandateerde budget voor strategische aankopen kan worden verlaagd. In ieder geval zal het Presidium (vertrouwelijk), dan wel de raad, vooraf geïnformeerd worden over strategische aankopen. Anterieure overeenkomsten bij bestemmingsplannen worden ter inzage gelegd.
8. Bij de invoering van de Omgevingswet worden landelijke experimenten gevolgd. Flexibiliteit van “mantelzorg wonen” is één van de voor Geldrop-Mierlo mogelijke experimenten. De regionale woonvisie kan een versterking zijn voor ons eigen beleid, de aansluiting tussen het gemeentebeleid en de woonvisie is belangrijk.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsregel monumenten en subsidieverordening 't Broek	N.v.t.	15 januari 2007	N.v.t.
Accommodatiebeleid	N.v.t.	30 juni 2008	N.v.t.
Rapport rekenkamercommissie 'Tot op de bodem'	N.v.t.	17 december 2008	N.v.t.
Stimuleringsregelingen woningbouw	N.v.t.	7 januari 2010	N.v.t.
Uitwerking kerntakendiscussie op het gebied van gemeentelijk monumentenbeleid	N.v.t.	7 november 2011	N.v.t.
Discussienota "Het welstandstoezicht in Geldrop-Mierlo"	N.v.t.	28 november 2011	N.v.t.
Concept Regionale Woonvisie	N.v.t.	26 maart 2012	N.v.t.
Kadernota Grondbedrijf 2012, Nota Kader Grondprijzen	2012-2016	25 juni 2012	N.v.t.
Afstoten gemeentelijk vastgoed	N.v.t.	1 oktober 2012	N.v.t.
Wijziging monumentenverordening	N.v.t.	3 juni 2013	N.v.t.
Actualisatie en deregulering welstandsbeleid	N.v.t.	30 september 2013	N.v.t.
Beleidsregel Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop-Mierlo 2014	N.v.t.	19 mei 2014	N.v.t.
Woonvisie Geldrop-Mierlo 2014-2030	2014-2030	15 december 2014	N.v.t.
Starterslening 2015	N.v.t.	9 november 2015	N.v.t.
Toevoeging Woonvisie Geldrop-Mierlo 2014-2030	2014-2030	26 september 2016	N.v.t.
Prestatieafspraken 2017 tot en met 2020	2017-2020	N.v.t. (bevoegdheid college)	15 december 2017

Doelstellingen

Wat hebben we ervoor gedaan?

01. Uitvoeren van woningbouwprogramma en afspraken uit Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013.

In 2018 is er een samenwerkingsagenda gemaakt voor het Stedelijk gebied Eindhoven, waarvan één onderdeel Wonen betreft. Het "Afsprakenkader Wonen 2017" maakt hier onderdeel van uit en is in 2018 verder uitgewerkt. Binnen het SGE is afgesproken dat voor inbreiding, herstructurering en transformatie tot 2021 geen kwantitatieve afstemming is vereist. Monitoring zal achteraf geschieden. De kwalitatieve invulling van de woningbouwontwikkeling wordt op basis van twee handvatten, Brainport Principles en de kwadrantenbenadering, gewaarborgd. Uitgangspunt daarbij is: in de stad stedelijk milieu, in de dorpen suburbaan wonen. In 2018 is besloten tot het instellen van een coördinatieteam. Dit bestaat uit gemeentelijke ambtenaren met regionale denkkraft en diverse expertises, samen met een provinciale ambtenaar. Dit coördinatieteam monitort onder andere het afsprakenkader en werkt de Brainport Principles en de kwadrantenbenadering uit. De gemeente heeft zitting in dit coördinatieteam. Een ander onderdeel uit de samenwerkingsagenda betreft het opstellen van een gezamenlijke visie op wonen. Daarmee is in 2018 een start gemaakt. Hierin wordt de regio als één woningmarkt beschouwd en wordt uitgewerkt hoe in de gezamenlijke SGE-gemeenten een complementair aanbod kan worden aangeboden. In deze visie worden verder de ambities neergezet voor het wonen binnen het SGE op middellange termijn (tot aan 2028) en lange termijn (2040). De visie wordt ontwikkeld in samenspraak met onze partners: corporaties, marktpartijen, bewoners en het bedrijfsleven. De visie wordt in 2019 vastgesteld door de gemeenteraden van het SGE.

02. Verstrekken van startersleningen.

Per mei 2018 heeft SVn de aanvraagprocedure van de Starterslening gewijzigd. De reden hiervoor is dat er een betere scheiding tussen het publiek- en privaatrecht gewenst is en dat de aanvraagprocedure hiermee versimpeld en versneld wordt. Een overgangperiode tot 1 oktober 2018 was hiervoor toegezegd. Om na die periode nog startersleningen te kunnen aanbieden, diende de nieuwe behandelwijze te worden aangenomen en de verordening te worden aangepast. De nieuwe verordening Starterslening 2018 en de daarbij behorende nieuwe werkwijze is op 1 oktober 2018 geamendeerd aangenomen. Dit betekent dat we in de gemeente de starterslening blijven aanbieden.

03. Bij maken bouwplanning dient rekening gehouden te worden met eigen karakter wijk en kernen en groenstructuur.

In de diverse in- en uitbreidingsgebieden is gezocht naar een mix van woningtypen, die aansluit bij de bestaande behoefte van de inwoners van Geldrop-Mierlo en van de specifieke wijken waarin de projecten gestart worden. Bij enkele inbreidingslocaties is het daarnaast een doel op zich geweest om de bestaande situatie te veranderen. Als gevolg van een voortdurende overlastsituatie, is de voormalige cafetaria in de Kievitstraat door de gemeente aangekocht met het doel de bestemming en het gebruik te veranderen. Op andere locaties is vergunning verleend voor functies die beter in de omgeving passen dan de eerder bestaande functie. Ook is een voorbereidingsbesluit genomen voor kamergewijze bewoning, waarmee voorkomen kan worden dat op ongewenste plekken panden gesplitst kunnen worden.

04. Aanpassen en flexibel maken van bestemmingsplannen waarin rekening wordt gehouden met nieuwe ontwikkelingen in maatschappij.

Bij nieuwe projecten en plannen is nog gewerkt met bestemmingsplannen. De bestemmingsplannen zijn zoveel mogelijk in de geest van de nieuwe Omgevingswet opgesteld. Dat betekent dat per situatie bekeken is wat de beste manier van bestemmen is. Zoveel mogelijk is aangesloten bij de doelen die de wet hierbij stelt. Tegelijkertijd is geëxperimenteerd met nieuwe planvormen voor zover de wet daar de mogelijkheden toe biedt. Onder andere is een pilot gestart voor de kern Geldrop, welke in 2019 zal worden voortgezet. In het uitwerkingsplan voor deelgebied Luchen 3a is gekozen voor een flexibele regeling die ruimte biedt voor initiatief, binnen duidelijke kaders. Bestemmingsplan Talingstraat is niet alleen gericht op de nieuwbouw van woningen maar verankert tegelijkertijd de investeringen in natuur en duurzaamheid.

05. Karakteristieke gebouwen in de gemeente een nieuwe bestemming geven in samenwerking met marktpartijen.

Aan het monumentale hoekpand op het Twekaterrein is een nieuwe woonfunctie toegekend. In het hoekgebouw is een start gemaakt met de realisatie van een voor Geldrop unieke woonvorm (lofts). Het pand kan daardoor in de oorspronkelijke staat hersteld worden. Ook voor de Jozefkerk is ingezet op nieuwe functies die het verval van dit gebouw tegengaan. In 2018 zijn gesprekken op gang gekomen met een partij die de kerk wil gebruiken voor nieuwe functies. Het wijkontwikkelingsplan is een trigger gebleken voor andere interessante ontwikkelingen op dit gebied. In 2019 zal moeten blijken wat de effecten hiervan zullen zijn.

Aan het Vossenhol is een monumentale status toegekend als vliegwiel voor ontwikkeling. Voor de Johanneschool in Mierlo is vergunning verleend voor de verbouwing en het bewoonbaar maken van een deel van het pand.

06. Streven naar één gezamenlijke urgentieregeling voor woningzoekenden via regionale afspraken met woningcorporaties en het draaien van verschillende pilots.

De huidige Urgentieverordening gemeente Geldrop-Mierlo kent een wettelijke looptijd tot 1 januari 2020. Uit de evaluatie van 2017 blijkt dat de urgentieverordening doet waarvoor de 9 gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven en de 10 daarin werkzame corporaties hem hebben opgesteld. De gemeenten en corporaties hebben in 2018 uitgesproken om de urgentieregeling ook na 1 januari 2020 te willen handhaven, om ook dan een vangnet te kunnen vormen voor schrijnende situaties. In 2018 zijn de aanbevelingen uit de implementatie doorgevoerd en is een start gemaakt met de actualisatie van de Urgentieverordening. Dit wordt doorgezet in 2019.

In 2018 heeft de Urgentiecommissie in totaal 685 aanvragen behandeld, waarvan er 519 aanvragen voor urgentie zijn toegekend. Voor Geldrop-Mierlo toegespitst betreft dit 42 aanvragen, waarvan 32 toegekend door de Urgentiecommissie. In de Urgentieverordening is geregeld dat voor een aantal urgentiecategorieën, de urgentieaanvragen door de corporaties en gemeenten worden behandeld. Voor Geldrop-Mierlo zijn er vanuit deze weg 5 urgentieaanvragen toegekend. In totaal zijn er daarmee in 2018 37 urgentieaanvragen toegekend voor onze gemeente.

07. De raad zal bij de evaluatie van het Grondbedrijf kritisch bezien of het gemandateerde budget voor strategische aankopen kan worden verlaagd.

De raad zal begin 2018 een besluit nemen over de het geactualiseerde grondbeleid waarbij deze punten worden meegenomen.

08. Bij de invoering van de Omgevingswet worden landelijke experimenten gevolgd.

De ontwikkelingen rondom implementatie van de Omgevingswet zijn nog niet zover gevorderd dat al gebruik is gemaakt van landelijke pilots.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

ODZOB heeft alleen een bijdrage op het gebied van welstand.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Lasten				
0.10 Mutaties reserves	420	2.697	2.905	-207
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	448	450	359	91
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	52	52	49	3
8.1 Ruimtelijke ordening	240	228	240	-12
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	16.666	16.660	8.304	8.355
8.3 Wonen en bouwen	1.342	1.348	1.293	55
Totaal Lasten	19.167	21.435	13.149	8.286
Baten				
0.10 Mutaties reserves	0	2.737	2.564	172
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	275	275	283	-8
8.1 Ruimtelijke ordening	155	155	213	-58
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	16.690	16.724	7.265	9.459
8.3 Wonen en bouwen	857	857	932	-76
Totaal Baten	17.977	20.748	11.258	9.490
Saldo (baten -/- lasten)	-1.190	-687	-1.891	1.204

Programma 12. Financiën en belastingen

Portefeuillehouder(s)

Wethouder J.A.T.M. van de Laar

Wat wilden we bereiken?

1. Inzetten voor de doelstelling om een gezond en gedegen financieel beleid te voeren waarin totale belastingdruk voor burger wordt beperkt.
2. Streven naar een begroting die de komende jaren blijvend dekkend is.
3. Focussen op de balans tussen bezuinigingen enerzijds, het op niveau blijven houden van alle raadsprogramma's en een blijvend dekkende begroting anderzijds.
4. De samenwerking met Dienst Dommelvallei verder harmoniseren en verbeterstappen ondernemen om dynamischer te begroten.
5. Een goed op orde zijnde financieel huishouden.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

6. Nieuw beleid wordt geformuleerd bij de kadernota. In de daaropvolgende begroting is dit beleid verwerkt.
7. De gemeente heeft een meerjarenprogrammabegroting die structureel sluitend is.
8. De basis voor gemeentelijke tarieven is transparant.
9. De bijdragen aan verbonden partijen moeten controleerbaar zijn.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Raadsinformatiebrief Bestuurlijk proces planning- en controlcyclus 2018	2018	12 maart 2018	N.v.t.
3e tussentijdse rapportage (accountantsversie jaarrekening)	2017	N.v.t.	N.v.t.
1e tussentijdse rapportage	2018	28 mei 2018	N.v.t.
Jaarrekening	2017	2 juli 2018	N.v.t.
Uitgangspuntennotitie	2019-2022	2 juli 2018	N.v.t.
2e tussentijdse rapportage	2018	5 november 2018	N.v.t.
Meerjarenprogrammabegroting	2019-2022	12 november 2018	N.v.t.
Nota Reserves en voorzieningen	2018 e.v.	18 december 2017	2022
Financiële verordening	2017 e.v.	18 december 2017	2022
Belastingverordeningen	2018	18 december 2017	N.v.t.

Doelstellingen

Wat hebben we ervoor gedaan?

01. Inzetten voor de doelstelling om een gezond en gedegen financieel beleid te voeren waarin totale belastingdruk voor burger wordt beperkt.

Een gezond en gedegen financieel beleid vraagt om het maken van keuzes. De onzekerheid die gepaard gaat met de transities heeft er voor gezorgd dat we ook in 2018 terughoudend zijn omgegaan met de beschikbare middelen. De totale belastingdruk is slechts marginaal gestegen ten opzichte van 2017.

02. Streven naar een begroting die de komende jaren blijvend dekkend is.

Wij hanteren als uitgangspunt dat de begroting reëel en structureel sluitend moet zijn in iedere jaarschijf. In al de documenten van de planning- en controlcyclus vermelden wij welke baten en lasten structureel van aard zijn en welke incidenteel.

03. Focussen op de balans tussen bezuinigingen enerzijds, het op niveau blijven houden van alle raadsprogramma's en een blijvend dekkende begroting anderzijds.

Het activiteitenplan is een vast onderdeel in de kadernota en begroting. Aan de hand hiervan hebben wij - ook in 2018 - het nieuwe beleid zorgvuldig afgewogen. Het bestaande beleid is in de afgelopen raadsperiode zoveel mogelijk op het huidige niveau gehouden zonder dat dit op gespannen voet is komen te staan met het beschikbare geld.

04. De samenwerking met Dienst Dommelvallei verder harmoniseren en verbeterstappen ondernemen om dynamischer te groten.

De harmonisatie van de planning- en controlcyclus heeft in de afgelopen raadsperiode geleid tot een verdere verbetering van de documenten.

05. Een goed op orde zijnde financieel huishouden.

Dit punt splitsen wij op in vijf onderdelen:

1. Planning- en controlcyclus

Aan de hand van de planning- en controlcyclus geven wij jaarlijks inzicht in de geplande werkzaamheden met het daaraan gekoppelde geld (kadernota en begroting), wat de voortgang is (tussentijdse rapportages) en wat er daadwerkelijk is gerealiseerd (jaarrekening).

2. Ontwikkeling algemene uitkering

Het grootste deel van de inkomsten van de gemeente wordt ontvangen via de algemene uitkering. De ontwikkelingen hiervan hebben wij continu gevolgd. In de documenten van de planning- en controlcyclus is hierover telkens gerapporteerd aan de raad.

3. Belastingheffing

De gemeente heft diverse belastingen: onroerendezaakbelasting, afvalstoffenheffing, rioolheffing en diverse leges. Uitgangspunten hierbij waren in 2018: de onroerendezaakbelasting wordt geïndexeerd met het percentage van de gewogen kostenontwikkeling en de heffingen en leges zijn (maximaal) 100% kostendekkend.

4. Ontwikkelingen BBV

Door de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is de afgelopen jaren gewerkt aan vernieuwingen in regelgeving. De voorliggende jaarrekening is opgesteld conform de nieuwe richtlijnen van het BBV.

5. Nadere ontwikkelingen op financieel gebied

Voor de Vennootschapsbelasting is de voorlopige aangifte over 2016, 2017 en 2018 gedaan. De voorlopige aanslagen 2016 en 2017 zijn betaald, voor 2018 was deze nihil. Voor de definitieve aangifte 2016 en 2017 geldt nog steeds uitstel. De belastingdienst heeft al wel uitgangspunten voor de onderdelen Afval en Grondexploitaties opgesteld en deze worden nog afgestemd. Er is nog uitstel verleend tot 1 juni 2019.

06. Nieuw beleid wordt geformuleerd bij de kadernota. In de daaropvolgende begroting is dit beleid verwerkt.

Sinds 2015 hebben wij de kadernota weer opgenomen in de planning- en controlcyclus. Bij de evaluatie in 2017 bleek dat de kadernota een goede basis vormt voor de begroting, maar dat er wel meer aandacht moet zijn voor de beschrijving van belangrijke beleidsvoornemens. Vanaf 2018 richt de kadernota zich alleen nog op het toekomstige beleid. Voorstellen die hun oorsprong vinden in het lopende boekjaar worden aan de raad voorgelegd via een aparte rapportage en maken dus geen onderdeel meer uit van de kadernota.

07. De gemeente heeft een meerjarenprogrammabegroting die structureel sluitend is.

Zie: punt 2.

08. De basis voor gemeentelijke tarieven is transparant.

Zie: punt 5 sub 3 Belastingheffing.

09. De bijdragen aan verbonden partijen moeten controleerbaar zijn.

In de kadernota staat de verkregen informatie van verbonden partijen uit de begrotingen van diverse gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast hebben wij in 2018 twee keer inzicht gegeven in de bijdragen van alle verbonden partijen: zowel bij de begroting als bij de jaarrekening in de programmabeschrijvingen en de paragraaf Verbonden Partijen.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Dienst Dommelvallei

De financiële administratie, financieel beleid en advies en belastingen worden uitgevoerd door Dienst Dommelvallei.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Lasten				
0.10 Mutaties reserves	6	619	701	-82
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	391	196	544	-348
0.4 Overhead	9.579	9.741	9.477	264
0.5 Treasury	865	733	338	395
0.61 OZB woningen	182	182	192	-10
0.62 OZB niet-woningen	26	26	30	-4
0.64 Belastingen overig	364	364	379	-15
0.8 Overige baten en lasten	136	254	4	250
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	350	350	-1	351
Totaal Lasten	11.898	12.465	11.665	800
Baten				
0.10 Mutaties reserves	758	4.579	4.038	541
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	16	3.099	-3.083
0.4 Overhead	155	229	252	-23
0.5 Treasury	2.334	1.982	2.777	-795
0.61 OZB woningen	3.382	3.382	3.461	-79
0.62 OZB niet-woningen	1.574	1.574	1.555	18
0.64 Belastingen overig	329	329	328	1
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	48.785	49.650	49.715	-64
0.8 Overige baten en lasten	0	0	-22	22
Totaal Baten	57.316	61.740	65.202	-3.462
Saldo (baten -/- lasten)	45.418	49.275	53.536	-4.261

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Algemene uitkering	48.785	49.650	49.715	-64
Dividenden	40	74	73	1
Lokale heffingen	4.713	4.713	4.743	-29
Overige algemene dekkingsmiddelen	2	-32	-26	-6
Treasury	1.429	1.174	2.365	-1.191
Totaal algemene dekkingsmiddelen	54.970	55.580	56.870	-1.289

Overzicht onvoorzien, overhead en Vennootschapsbelasting

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Onvoorzien	-138	-222	0	-222
Overhead	-9.424	-9.512	-9.225	-288
Vennootschapsbelasting	-350	-350	1	-351
Totaal onvoorzien, overhead en Vennootschapsbelasting	-9.913	-10.084	-9.224	-860

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen op hoofdlijnen.

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn wij onder meer gebonden aan:

- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb), inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur;
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Het maken van uitzonderingen op de regels uit de wetgeving is niet toegestaan, dit om rechtsongelijkheid voor de burger te voorkomen. In het verlengde daarvan liggen de beleidsregels. Er kunnen zich gevallen voordoen die in de wet niet specifiek zijn geregeld. Dan is het noodzakelijk en wenselijk dat regels worden gesteld die een uniforme, praktische en doelmatige uitvoering mogelijk maken.

De gemeentelijke belastingen en rechten zijn, naast de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de doeluitkeringen van het Rijk, de belangrijkste inkomstenbronnen voor de gemeente. De doelstelling is om de totale lastendruk voor burgers, bij het huidige voorzieningenniveau, zo laag mogelijk te houden. Daarnaast is gestreefd naar kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies. Het profijtbeginsel is gehanteerd bij de overige heffingen.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Geen algemene lastenstijging. De gemiddelde lasten voor de burger mogen niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie. Lastenverzwaring voor burgers blijft achterwege en indien enigszins mogelijk zullen we gemeentelijke belastingen, tarieven, heffingen en/of leges verlagen;
- Streven naar kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies;
- Het profijtbeginsel bij de overige heffingen hanteren.

Definitieve (formele) vaststelling van de diverse belastingtarieven heeft plaats gevonden door vaststelling van de belastingverordeningen tijdens de behandeling in de raadsvergadering van 18 december 2017.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Wij heffen op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde Onroerende zaakbelastingen:

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De hoogte van de OZB is afgeleid van de WOZ-waarde (een percentage). Jaarlijks worden nieuwe WOZ-waarden vastgesteld. De aanslagen zijn gebaseerd op de WOZ-waarden met een waardepeildatum die 1 jaar voorafgaand aan het belastingjaar ligt.

Bij de vaststelling van de tarieven is rekening gehouden met de waardeontwikkeling. Op basis van de nieuw gewaardeerde onroerende zaken is de gemiddelde waardestijging voor woningen becijferd op 5,12%. Voor niet-woningen bedraagt de gemiddelde waardeontwikkeling 0,23 %. Binnen deze categorieën onroerende zaken kunnen zich bij individuele objecten zowel afwijkingen naar boven als naar beneden voordoen.

De tarieven voor 2018 zijn bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden en wel zodanig dat uiteindelijk sprake is van een gelijkblijvend niveau van de opbrengst OZB, exclusief de areaaluitbreiding en de inflatiecorrectie van 1,1%.

Afvalstoffenheffing / reinigingsrechten

De gemeente is verplicht om huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor krachtens artikel 10.21 en artikel 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

De gemeente Geldrop-Mierlo werkt in de laagbouw met een systeem van afvalverwijdering via grijze (restafval) en groene (GFT) bakken. De hoogte van de heffing hangt naast een vastrecht af van het aantal ledigingen en het volume van de containers waarvoor de belastingplichtige zelf heeft gekozen (gedifferentieerd tarief). Bij de hoogbouw (gestapelde bouw en in het centrum van Geldrop) maken de bewoners en huurders van niet-woningen gebruik van ondergrondse containers. Vanaf 2015 is hiervoor het diftarsysteem opnieuw ingevoerd. De hoogte van de heffing bij deze groep bewoners c.q. gebruikers vindt, naast het vastrecht, plaats op basis van het aantal keren dat van de ondergrondse container gebruik is gemaakt. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt naar een inworp van een pedaalemmer zak (25 liter) of een vuilniszak (40 liter).

Met betrekking tot de afvalstoffenheffing is het beleid dat de tarieven kostendekkend zijn. De totale opbrengst van de afvalstoffenheffing bedroeg in 2018 € 3.073.866,-. Er is sprake van een onderdekking in 2018 die niet kan worden opgevangen door de voorziening Afvalstoffenheffing. Deze onderdekking zal bekostigd worden vanuit de algemene middelen. Hiervoor verwijzen wij u naar de tabel in het onderdeel 'kostendekkendheid rioolheffing en afvalstoffenheffing'.

Rioolheffing

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel, van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.

De kosten voor verbetering, vervanging, beheer en onderhoud van het rioolstelsel worden gedekt uit de rioolheffing. Deze belasting wordt geheven van de gebruikers van woningen en niet-woningen vanwege het lozen van afvalwater en hemelwater op de riolering. Het waterverbruik is de maatstaf van heffing. Hierbij is onderscheid gemaakt in een aantal categorieën, namelijk tussen de eerste 200 m³, 200 m³ tot 500 m³ en iedere volgende (of gedeelte daarvan) 500 m³. De in principe kostendekkende tarieven zijn gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022.

De opbrengsten van de rioolrechten bedroeg in 2018 € 3.500.239,-. Hiervan heeft € 3.041.764 betrekking op woningen en € 458.475,- betrekking op niet-woningen. Er is, zoals gepland, sprake van hogere opbrengsten dan kosten (spaalement voor toekomstige vervangingsinvesteringen) die wordt gestort in de voorziening Riolering.

Kostendekkendheid rioolheffing en afvalstoffenheffing

Op grond van het besluit van 5 maart 2016 in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn gemeenten verplicht inzichtelijk te maken hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstellingen worden gehanteerd.

Hieronder wordt in de jaarrekening verantwoording afgelegd of de heffingen (afvalstoffenheffing en rioolheffing) inderdaad kostendekkend zijn geweest, ofwel of de werkelijke baten de gerealiseerde lasten niet hebben overschreden. In onderstaande overzichten staan per heffing de totale baten en lasten en het gerealiseerde kostendekkendheidspercentage weergegeven.

Dekkendheid rioolheffing	2018
Lasten riool	629.597
Lasten riool, toerekening salaris & overhead	432.407
Lasten riool, kapitaallasten	1.519.329
Extracomptabele toerekening en BTW	716.720
Dotatie voorziening	202.186
Kosten totaal incl. extracomptabele toerekening en BTW	3.500.239
Baten rioolrechten	3.500.239
Onttrekking voorziening	-
Baten totaal	3.500.239
Dekkendheid percentage rioolheffing	100%
Dekkendheid afvalstoffenheffing	2018
Lasten afval	3.868.122
Lasten afval, toerekening salaris & overhead	275.288
Lasten afval, kapitaallasten	92.695
Extracomptabele toerekening en BTW	939.915
Dotatie voorziening	-
Kosten totaal incl. extracomptabele toerekening en BTW	5.176.020
Baten afval, diversen	1.301.254
Baten afvalstoffenheffing	3.073.866
Onttrekking voorziening	-
Baten totaal	4.375.120
Dekkendheid percentage afvalstoffenheffing	84,53%

Leges

Wanneer de gemeente een bepaalde dienst levert kunnen daarvoor leges worden geheven. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Net als riool- en afvalstoffenheffing moeten de tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de totaal geraamde baten niet boven de totaal geraamde lasten uitkomen. Tussen afzonderlijke hoofdstukken mag kruissubsidiëring worden toegepast: een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit. Het is dus niet nodig om de kostendekkendheid per activiteit te bepalen.

Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met van rijkswege gestelde maximumtarieven. Er mag geen winst gemaakt worden. Voor deze heffingen wordt gestreefd naar een 100% kostendekkend tarief. De verschillende leges die worden geheven, worden in principe jaarlijks verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie.

Kostendekkendheid leges

Op grond van het besluit van 5 maart 2016 in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn gemeenten verplicht de berekening van tarieven en heffingen op begrotingsbasis inzichtelijk te maken. Op

begrotingsbasis is duidelijk gemaakt dat de tarieven hoogstens kostendekkend zijn. Hiervoor verwijzen we naar de paragraaf in de meerjarenbegroting 2018-2021.

Parkeerbelasting

De parkeerbelasting is van toepassing op het centrum van Geldrop. De werkelijke opbrengst in 2018 bedroeg € 387.685,-. Dit is het totaal van parkeergelden (€ 303.921,-), parkeervergunningen (€ 51.865,-), leges invalide parkeerkaarten (€ 10.856,-) en de naheffingsaanslagen (€ 21.043,-).

Toeristenbelasting

De werkelijke opbrengst uit toeristenbelasting bedroeg in 2018 € 652.999,-. De opbrengst is gebaseerd op het tarief van € 1,46 per persoon per overnachting. In 2013 heeft de raad besloten om de toeristenbelasting te beschouwen als een doelbelasting: alle opbrengsten uit toeristenbelasting zetten wij in op het gebied van toerisme en recreatie. Er is een reserve die wordt ingezet ter verbetering van de sector Recreatie en Toerisme. Binnen een werkgroep Recreatie en Toerisme, bestaande uit een twaalfstal ondernemers uit de sector, worden projecten gekozen die door de werkgroep tot uitvoering worden gebracht.

Lijkbezorgingsrechten

Een klein deel van de begraafplaats 't Zand in Geldrop is de algemene begraafplaats van de gemeente. De ontvangen lijkbezorgingsrechten hebben betrekking op deze begraafplaats.

Marktgeden

Marktgeden worden geheven van degene die een standplaats inneemt of van degene aan wie een standplaats is toegewezen op de wekelijkse warenmarkt. Het totaal van de werkelijke opbrengsten is in 2018 € 35.505,- en bestaat uit de huur voor de vaste standplaatsen (€ 31.673,-) en doorberekende energiekosten (€ 3.832,-).

Hondenbelasting

Hondenbelasting is een algemene belasting. Dit houdt in dat de raad vrij is in de bepaling van de opbrengst: er hoeft geen relatie te zijn met de kosten. Het gemeentelijk beleid is echter dat hondenbelasting aangemerkt wordt als een doelbelasting. Dit houdt in dat de opbrengsten aangewend worden ter dekking van het hondenbeleid. De tarieven worden zodanig berekend dat de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de begrote kosten. In 2018 bedroeg de opbrengst uit de hondenbelasting € 232.987,-.

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt geheven in de 2 vastgestelde centrumgebieden ten behoeve van de voeding van het ondernemersfonds. De reclamebelasting wordt (na aftrek van de perceptiekosten) uitgekeerd als een subsidie aan de stichtingen centrummanagement. In 2018 zijn de totale opbrengsten uit reclamebelasting € 94.743,-. Hiervan heeft € 67.764,- betrekking op Geldrop en € 26.978,- op Mierlo.

Kwijtscheldingsbeleid

Als mensen de verschuldigde belasting niet kunnen betalen (of met buitengewoon bezwaar), komen zij wellicht in aanmerking voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. In het kader van de administratieve lastenverlichting voor de burgers toetsen we bij het inlichtingenbureau indien eerder kwijtschelding verleend is of er geen belemmering is voor het verlenen van automatische kwijtschelding. Bij geen belemmering verlenen we automatische kwijtschelding.

De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid;

- De raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend;
- De raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan.

Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de volgende heffingen:

- Onroerendezaakbelastingen;
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing.

Overzicht tarieven

In 2018 zijn de onderstaande tarieven gehanteerd. Ter vergelijking zijn tevens de cijfers van 2016 en 2017 opgenomen.

	2016	2017	2018
OZB eigenaar woning	0,0829%	0,0818%	0,0803%
OZB eigenaar niet-woning	0,1490%	0,1506%	0,1523%
OZB gebruiker niet-woning	0,1212%	0,1225%	0,1238%
Afvalstoffenheffing vastrecht (per jaar)	92,40	93,00	94,00
Afvalstoffenheffing 80 liter restafval	4,00	4,10	4,15
Afvalstoffenheffing 140 liter restafval	6,70	6,90	7,00
Afvalstoffenheffing 240 liter restafval	10,90	11,20	11,30
Afvalstoffenheffing 25 liter ondergronds	1,45	1,50	1,50
Afvalstoffenheffing 40 liter ondergronds	2,30	2,35	2,40
Afvalstoffenheffing 80 liter gft-afval	2,00	2,05	2,05
Afvalstoffenheffing 140 liter gft-afval	3,30	3,45	3,50
Afvalstoffenheffing 240 liter gft-afval	5,50	5,60	5,65
Rioolheffing < 200 m3 200=""/> 200 m3>	171,60	169,80	174,60
Rioolheffing > 200 m3 t/m 500 m3	228,60	226,20	232,80
Rioolheffing > 500 m3	228,60	226,20	232,80
Toeristenbelasting	1,46	1,46	1,46
Hondenbelasting per hond	55,80	55,80	55,80
Hondenbelasting per kennel	236,40	236,40	236,40

Vergelijking buurgemeenten

In onderstaande tabel worden de eenheden gebruikt die het COELO toepast voor het bepalen van de woonlasten. Onderstaande tabel geeft inzicht in de gegevens over 2018 (afgerond op hele euro's).

	Son en Breugel	Nuenen	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB Eig. woning	0,0897%	0,1497%	0,11081%	0,0956%	0,0803%
OZB Eig. niet-woning	0,1454%	0,2320%	0,24663%	0,1733%	0,1523%
OZB Gebr. niet-won.	0,1300%	0,1862%	0,19882%	0,1407%	0,1238%
Afvalstoffenheffing (*) (meerpers.huishouden)	194	284	231	235	245
Rioolheffing	150	241	199	165	175

(*): Diftar gemeenten worden door het COELO berekend op basis van vastrecht plus een gemiddeld aantal ledigingen (18 maal een grijze container van 140 liter en 7 maal een groene container van 140 liter). De aantallen van het COELO zijn gebaseerd op een landelijk gemiddelde. In de meeste diftar gemeenten is het gemiddelde aantal ledigingen vaak lager (zie hieronder bij Ontwikkeling lokale lastendruk).

Ontwikkeling lokale lastendruk

De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de OZB (voor eigenaren), afvalstoffenheffing en rioolheffing. Onderstaande tabel geeft de omvang van de lokale woonlasten voor een gemiddeld huishouden in de gemeente Geldrop-Mierlo aan. Voor afvalstoffenheffing is hierbij als aanname gehanteerd: 9 ledigingen restafval van 140 liter en 4 ledigingen gft-afval van 140 liter.

Jaar	2016	2017	2018
WOZ-waarde	210.000	215.000	226.000
Wijziging WOZ-waarde		2,38%	5,12%
OZB	174	176	181
Afvalstoffenheffing	166	169	171
Rioolheffing	172	170	175
Totaal	512	515	527

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Geldrop-Mierlo. Hiervoor beschrijven en waarderen we de risico's. Vervolgens zetten we het totaal aan risico's af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit.

Voor wat betreft het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing hanteren we de uitgangspunten van de 'Nota Risicomanagement en Risicobeheersing'.

Als laatste presenteren we de financiële kengetallen.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de raadsvergadering van 26 november 2012 heeft de raad de 'Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen' vastgesteld. De beleidsconclusies hieruit zijn:

- De gemeenteraad wordt via de planning- en control documenten geïnformeerd over de 10 belangrijkste risico's, de beschikbare weerstandscapaciteit en de ratio van het weerstandsvermogen. Tussentijds zal de raad worden geïnformeerd, indien nodig via raadsvoorstellen, bij projecten (> € 200.000,-) waar relevante risico's worden gelopen;
- De 'Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen' wordt als basis gehanteerd voor de opstelling van de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de meerjarenprogrammabegroting en de jaarrekening;
- Voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit worden de reserve grondexploitatie, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves buiten beschouwing gelaten;
- Uitgegaan wordt van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio > 1);
- Als de ratio weerstandsvermogen door de toename van risico's onder de 1 uitkomt zal ofwel de beschikbare weerstandscapaciteit worden aangevuld ofwel extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In deze situatie zal het college voorstellen doen aan de gemeenteraad die ervoor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau komt.

Inventarisatie van de risico's

In veel gevallen kunnen we de exacte waarde van een risico niet bepalen. Om de risico's toch te kwantificeren, werken we met klassengemiddelden. Deze gemiddelden leiden tot de financiële gevolgen in de onderstaande tabel. De risicowaarde bepalen we vervolgens aan de hand van de volgende berekening:

$$\text{Risicowaarde (€)} = \text{Kans (\%)} \times \text{Gevolg (€)}$$

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren, wordt hierbij gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Risico	Kans (%)	Gevolg (€)	Risicowaarde (€)
1) Wmo/Jeugd Wmo/Jeugd is een open-einde regeling. Door een mogelijke toename van het aantal aanvragen en/of een andere soort zorginzet bestaat het risico dat het budget wordt overschreden. Daarnaast is de Product-Dienst-Catalogus aan verandering onderhevig, waardoor het moeilijk is de financiële gevolgen in te schatten. Zorg kan worden toegewezen door doorverwijzers. De gemeente heeft dan geen zicht/grip op het proces.	-	-	1.000.000
2) Algemene uitkering gemeentefonds Schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend. De uitkering sociaal domein is vanaf 2019 grotendeels geïntegreerd in het algemene deel van het gemeentefonds waarop ook de uitkeringsfactor van toepassing is.	70%	350.000	245.000
3) Inkoop - Als gevolg van het niet juist hanteren van de aanbestedingsplicht kan een marktpartij rechtsmiddelen aanwenden tegen een gunningsbesluit. Dit leidt tot een vertraging met financiële en juridische gevolgen; - Niet rechtmatige inkoop kunnen bovendien leiden tot een afkeurende verklaring (rechtmatigheid) bij de jaarrekening. Hierdoor bestaat de kans op negatieve publiciteit; - Contracten kunnen stilzwijgend verlengd worden tegen ongunstige voorwaarden. Of door het niet bundelen van opdrachten worden besparingsmogelijkheden niet benut.	70%	350.000	245.000
4) Participatiewet De uitvoering van de Participatiewet is bij de gemeenschappelijke regeling Senzer belegd. Hierin is ook de financiering geregeld. Door teruglopende budgetten komt de financiering van de activiteiten onder druk te staan.	50%	350.000	175.000
5) Stelpost ruimte onder BCF-plafond Met ingang van 2019 wordt in de circulaire voorafgaand aan het begrotingsjaar geen rekening meer gehouden met bevoorschotting via de algemene uitkering.	50%	285.000	142.500
6) GGD Brabant Zuidoost Het onafgedekte risico, zijnde € 2.300.000, dient te worden opgenomen in de risicoparagraaf van de deelnemende gemeenten, herkend naar de risicowaarde per gemeente.	exact	bedrag	117.852
7) Vennootschapsbelasting Op basis van de nu bekende uitgangspunten wordt de voorlopige aangifte gedaan. Deze wordt besproken met de Belastingdienst. De conclusies/aanbevelingen van de Belastingdienst worden in de definitieve aangifte verwerkt. Dit houdt het risico in dat de voorlopige aangifte afwijkt van de definitieve aangifte.	30%	350.000	105.000
8) Belastingaangifte De gemeente is aansprakelijk voor fouten in loonbelastingopgaves, BTW aangiften, opgave BTW compensatiefonds en de WKR. Bovendien kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor belastingschulden van andere bedrijven op basis van inleners of ketenaansprakelijkheid.	30%	350.000	105.000
9) Incidenten Iedere gemeente kan te maken krijgen met incidenten, die de status van een crisis krijgen.	10%	1.000.000	100.000
10) Afval Attero Na de gewonnen arbitragezaak over de eerste periode is over de volgende periode wederom een factuur ontvangen van Attero. De gewesten hebben wederom een arbitragezaak aangespannen. In tegenstelling tot de eerste arbitragezaak is deze verloren. De vorderingen van Attero worden door een deskundige gevalideerd. Vervolgens dient nog bepaald te worden hoe de vordering wordt verdeeld.	70%	125.000	87.500
Subtotaal top 10			2.322.852
Overige risico's			900.507
Totaal			3.223.359
Totaal op basis van 90% zekerheidspercentage			2.901.023

Wijzigingen

Ten opzichte van de begroting 2019 is de totale risicowaarde toegenomen met € 593.929. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Wmo/Jeugd (nieuw)
- GGD Brabant Zuidoost (nieuw)
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)(verlaagd)
- Dienst Dommelvallei (verlaagd)

Inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van al die bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden.

Incidentele weerstandscapaciteit	Jaarrekening 2018
Algemene reserve	5.171.895
Inkomensreserve	6.000.000
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves	784.025
Stille reserves	-
Structurele weerstandscapaciteit	11.955.920
Post onvoorzien	77.500
Totale weerstandscapaciteit	12.033.420

Weerstandsvermogen

Er wordt uitgegaan van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio ≥ 1). Deze verhouding wordt bepaald door de volgende ratio:

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit/Benodigde weerstandscapaciteit

De ratio weerstandsvermogen wordt als volgt vastgesteld:

Ratio weerstandsvermogen = € 12.033.420 / € 2.901.023 = 4,15

Wij concluderen dat het weerstandsvermogen van de gemeente met een weerstandsratio van 4,15 ruimschoots toereikend is om de risico's op te vangen.

Echter de beschikbare weerstandscapaciteit bestaat voor een groot gedeelte uit de inkomensreserve en deze kan niet zonder consequenties worden aangewend. Als alleen naar de primaire buffers (algemene reserve + post onvoorzien) wordt gekeken, bedraagt de weerstandsratio 2,08 (€ 6.033.420 / € 2.901.023). Ook hiermee is de ratio weerstandsvermogen goed.

Financiële kengetallen

Kengetallen geven inzicht in bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen bijdragen aan het beoordelen van de financiële positie van de gemeente. De combinatie van de kengetallen geeft een indicatie over de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bieden kengetallen de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken.

De volgende financiële kengetallen moeten in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

Sturen met financiële kengetallen

Financiële situatie gemeente / provincie

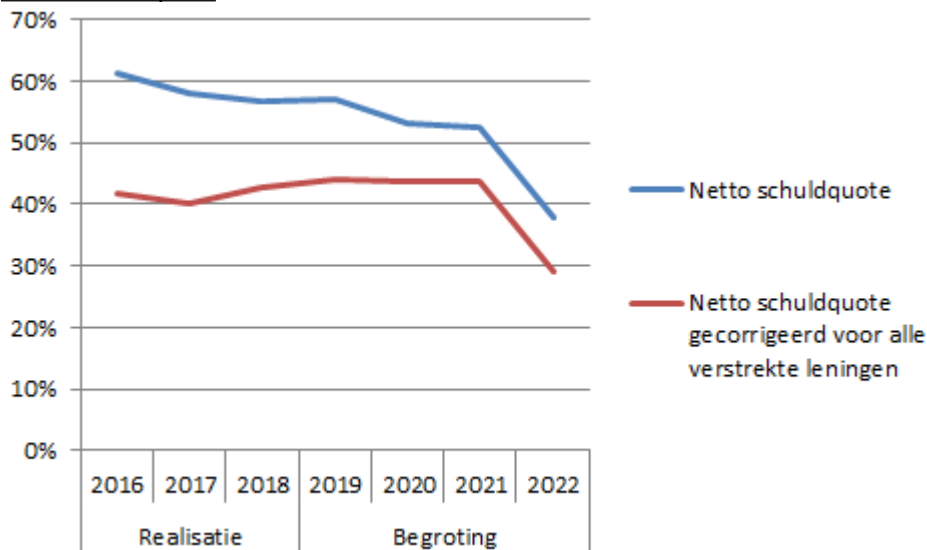
Uitgangspunten

Voor de kolommen realisatie is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in de betreffende jaarrekening. De kengetallen voor de begroting 2018 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2018-2021. De kengetallen voor 2019-2022 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2019-2022.

Omschrijving	Realisatie			Begroting			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto schuldquote	61%	58%	57%	57%	53%	52%	38%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	42%	40%	43%	44%	44%	44%	29%
Solvabiliteitsratio	33%	40%	37%	37%	36%	35%	40%
Grondexploitatie	27%	31%	23%	21%	8%	-4%	-17%
Structurele exploitatieruimte	2%	-9%	-3%	-1%	0%	0%	3%
Belastingcapaciteit	71%	71%	73%	80%	80%	80%	80%

Hieronder volgt per kengetal een korte toelichting.

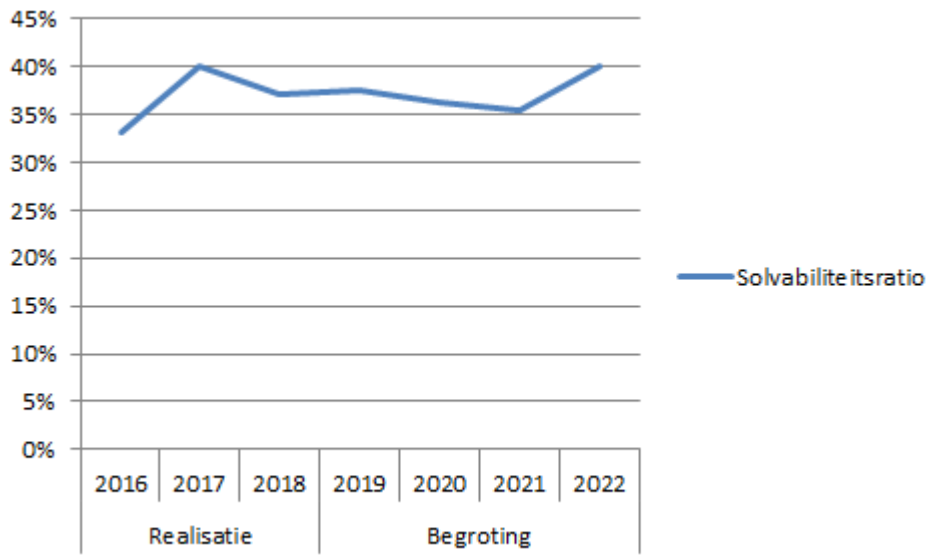
Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

De nettoschuldquote is niet of nauwelijks gedaald dit komt doordat er minder is afgelost dan in 2017.

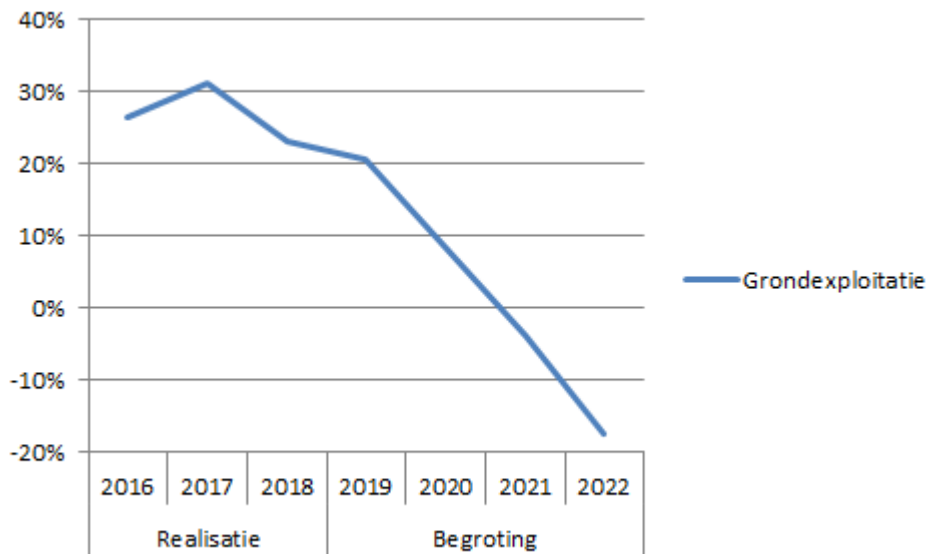
Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Dit kengetal is gedaald ten opzichte van 2017 omdat er in 2018 een negatief resultaat is geboekt.

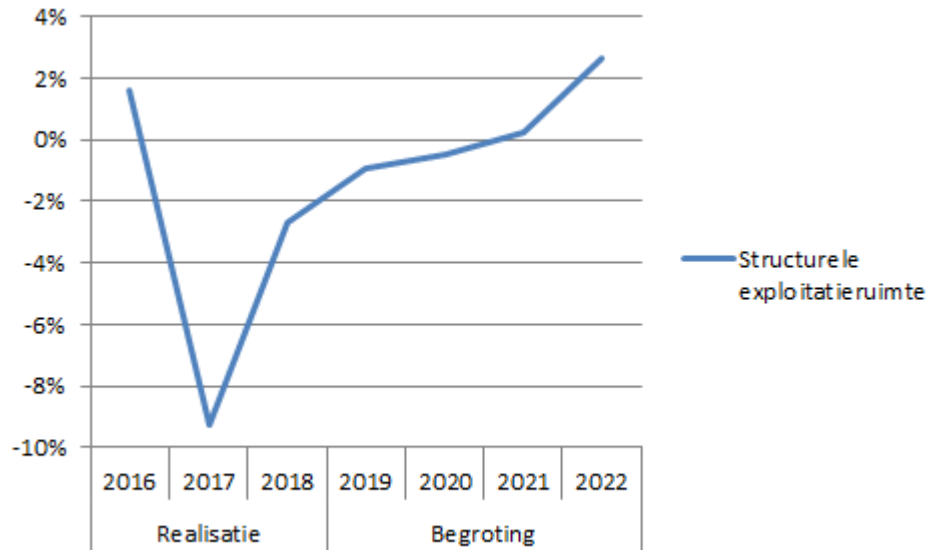
Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de verkochte gronden kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek laat de grondexploitatie een forse daling zien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de bouwgrond in exploitatie afneemt. Dit is een positieve trend, omdat hiermee de grondexploitatierisico's aanzienlijk dalen.

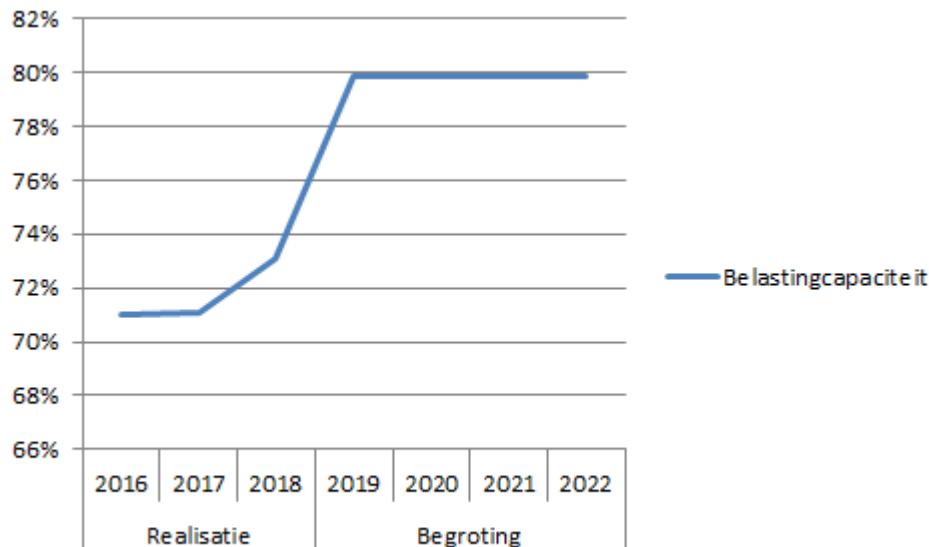
Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

In 2018 is de structurele exploitatieruimte -3%. Dit wordt veroorzaakt door het negatieve resultaat.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar deze kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval landelijk gemiddelde tarieven.

Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld. Voor de provincies wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van het gemiddelde landelijke gehanteerde tarief voor de opcenten.

De belastingcapaciteit is gestegen naar 73%. Ondanks de stijging is de belastingcapaciteit fors lager dan het landelijk gemiddelde dat op 100% is gesteld.

Conclusie

Er is sprake van een negatief resultaat in 2018 hierdoor is het kengetal solvabiliteitsratio verslechterd en is de structurele exploitatieruimte negatief. Verder is er een verlaging van de grondpositie in de jaarrekening 2018, dit kan als positief worden bestempeld.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf gaan we achtereenvolgens in op de onderdelen: wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, openbaar groen, riolering, gebouwen en speelvoorzieningen.

Wegen

Beleid

Het beleid is ten opzichte van voorgaande jaren ongewijzigd. In maart 2018 is het Strategisch beheerplan Onderhoud Wegen 2018-2021 vastgesteld voor de jaren 2018 en 2019. Dit in afwachting van een voortgezette behandeling door de raad. Dit plan is een strategische visie op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke wegen. Deze beheerstrategie voorziet in de verantwoording die volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV 2004) nodig is. In het beheerplan is vastgelegd dat het onderhoud aan de asfaltwegen, en dan met name de hoofdontsluitingswegen, prevaleert. In de praktijk betekent dit dat het onderhoud aan elementenverhardingen in woonwijken onder druk staat.

Als uitwerking van dit plan heeft het college een operationeel plan met een looptijd tot en met 2019 vastgesteld. Hiermee zijn wij flexibel bij het plannen van voorbereiding en uitvoering. Ook kunnen we de onderhoudswerken in een groot werkvolume aanbesteden, wat gunstig is voor de prijsstelling. In het operationeel plan staat in detail aangegeven welke onderhoudswerken zullen worden uitgevoerd. De operationele plannen worden gebaseerd op een jaarlijkse visuele inspectie van het gehele wegennet, afgestemd met het activiteitenplan en met de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Het plan is flexibel van opzet zodat kan worden ingespeeld op onvoorziene ontwikkelingen.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan wegen	2018-2019	5 maart 2018	voorjaar 2019

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2018
Geraamde besteding groot onderhoud wegen	820.073
Realisatie groot onderhoud wegen	1.118.676
Verschil	-298.603

Achterstallig onderhoud

De voorziening is voldoende groot om aan te sluiten bij het gekozen ambitieniveau (laagste niveau voor verantwoord onderhoud te plegen; extensief). Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Openbare verlichting

Beleid

Het onderhoud van de openbare verlichting is te splitsen in correctief en preventief onderhoud. Onder het correctief onderhoud wordt verstaan het oplossen van storingen en schades. Onder preventief onderhoud wordt verstaan het groepsgewijs vervangen van lampen, armaturen en masten. Dit wordt gebaseerd op de technische levensduur van de onderdelen. Er is geen direct vastgesteld beleid voor het onderhoud van de openbare verlichting. Uitgangspunt is wel dat bij preventief onderhoud ingezet wordt op energiebesparende verlichting (LED). Het vervangen van oude armaturen levert een besparing op van het energieverbruik en dus op energiekosten. Met het terugdringen van het energieverbruik wordt bijgedragen aan de doelstelling van het Energieakkoord.

Beleidsplan

In 2019 is gestart met de voorbereiding voor het opstellen van het OVL beleidplan.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
OVL beleidplan	n.v.t.	n.v.t.	2019

De hierboven omschreven handelswijze is leidend en geeft geen aanleiding om met aanvullend beleid te komen op dit terrein.

Uitgangspunten

Elke maand, en indien nodig vaker, worden er vanuit het correctieve onderhoud storingsroutes gereden door de aannemer. In deze storingsroutes worden de storingen en schades verholpen. Indien een storing urgent is in verband met de verkeers- of sociale veiligheid wordt deze meteen verholpen. Vanuit het preventieve onderhoud worden de lampen om de drie en vier jaar vervangen. Armaturen worden om de 20 tot 25 jaar vervangen en masten om de 40 tot 50 jaar. Bij het opstellen van onderhoudsmaatregelen worden de mogelijkheden tot energiebesparing en reductie van de CO₂-uitstoot meegenomen. Door de (door)ontwikkeling van LED-verlichting en toepassing van dimbare armaturen en energiezuinige lampen wordt het energieverbruik van de openbare verlichting minder. Bij integrale projecten in de MPB en het activiteitenplan wordt vaak de vervanging van armaturen en masten meegenomen.

In 2018 zijn in meerdere gebiedsontsluitingswegen verouderde armaturen vervangen door nieuwe (LED)armaturen.

Geïnvesteed onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

In onderstaande tabel staan de bedragen voor het regulier onderhoud, zoals lampremplace en klein onderhoud.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget

Financieel	2018
Raming planmatig onderhoud openbare verlichting	21.058
Realisatie planmatig onderhoud verlichting	16.656
Verschil	4.402

Daarnaast is een krediet van € 200.000,- voor het vervangen van masten en armaturen beschikbaar gesteld. Hiervan is € 197.310,- uitgegeven.

Achterstallig onderhoud

Indien er achterstallig onderhoud op correctief onderhoud dreigt te ontstaan wordt dit ondervangen door extra storingsroutes te rijden. Er is geen sprake van achterstallig technisch onderhoud.

Civiele kunstwerken

Beleid

De uitgangspunten van het beheer en onderhoud zijn vastgelegd in het Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken. De algemene doelstelling van dit 5-jarig beheerplan is om inzicht te geven in het functioneren en gebruiksgemak, de veiligheid van de kunstwerken, de levensduur en de te verwachten kosten die samenhangen met het beheer daarvan. Het doel is om de civiele kunstwerken in de gemeente te beheren op een vooraf vaststaand en meetbaar kwaliteitsniveau en gesteld risico, het ondervangen van risicoaansprakelijkheid en het waarborgen van een goede bereikbaarheid. Er wordt naar gestreefd de objecten tegen acceptabele kosten en met het behoud van hun eigenschappen een theoretische levensduur te laten bereiken

Uitgangspunten

In het Beheerplan is gekozen voor een scenario van minimale kwaliteit waarbij wordt voldaan aan de minimumeisen voor veiligheid en functionaliteit. Er mag geen sprake zijn van twijfel over de veiligheid, losliggende onderdelen of gevaar van bezwijken. De nieuwe beheerstrategie zal ten eerste gericht zijn op het beheersen van de risico's. Hierbij worden veiligheid en bereikbaarheid gegarandeerd. Daarnaast sturen we op kwaliteit (technisch en beeld). De keuze voor een basaal kwaliteitsniveau sluit het beste aan bij de sobere en doelmatige uitstraling die we nastreven en kunnen waarmaken. Met deze onderhoudsstrategie bereiken we het meest economische moment van onderhoud, namelijk niet te vroeg en niet te laat en in de juiste mate.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Onderstaand zijn de kosten van het onderhoud opgenomen. Het betreft de vereiste middelen voor de instandhouding. Het is geen projectbegroting of taakstellend budget. Dit overzicht bevat de totale directe kosten aangevuld met kosten onvoorzien, staartkosten en exclusief de eigen uren en btw.

In 2018 zijn alle kunstwerken visueel geïnspecteerd. Hierbij zijn geen bijzondere gebreken naar voren gekomen.

Financieel	2018
Geraamde onttrekking (planmatig) onderhoud civiele kunstwerken (voorziening € 25.250,- +exploitatie € 33.647,-)	58.897
Realisatie	52.357
Verschil	6.540

Onderhoudskosten

De financiering en dekking van het planmatig onderhoud vindt plaats via de voorziening groot onderhoud wegen. De storting in 2018 bedraagt € 25.250,-.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Groen

Beleid

In 2017 zijn nieuwe groenonderhoudscontracten opgesteld met Ergon en Atlant voor de onderhoudsjaren 2018-2021.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Groenbeleidsplan	2014-2024	10-2-2014	2024

Uitgangspunten

De werkzaamheden zijn uitbesteed en worden gecontroleerd op basis van het kwaliteitsniveau B van de landelijke standaard voor onderhoudsniveaus, zoals beschreven in de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van het CROW. Dit onderhoudsniveau is vastgesteld door de gemeenteraad in 2008.

Jaarlijks onderhoudsbudget

In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het groot onderhoud aan het openbaar groen weergegeven. Het betreft hier de bestekken voor de verschillende wijken.

Financieel	2018
Raming onderhoud openbaar groen (bestekken)	1.133.925
Realisatie onderhoud openbaar groen (bestekken)	1.111.054
Verschil	22.871

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

Beleid

Het gemeentelijk rioleringsbeleid is vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP is een beleidsinstrument binnen het gemeentelijk milieubeleid voor de aanleg en het beheer van riolering. Het heeft een planmatig en strategisch karakter met een planperiode van 5 jaar (huidige planperiode: 2018–2022).

In het GRP is uiteengezet welke activiteiten er in de planperiode worden opgepakt. Zo zal de riolering in een aantal straten worden vervangen. In de komende jaren worden (in verband met de levensduur) steeds meer riolen vervangen. Daarnaast is er een aantal andere in het oog springende activiteiten:

- Zowel bij nieuwbouw als bij reconstructies zullen we er naar streven om de openbare ruimte “klimaatadaptief” in te richten;
- We gaan de haalbaarheid van een Hemelwaterverordening onderzoeken. Dit kan een bruikbaar instrument zijn bij de verwezenlijking van bovengenoemde maatregelen;
- We blijven actief samenwerken met waterschappen en de regiogemeenten op het gebied van riolering en waterbeheer;
- Het inspelen op klimaatverandering kan de gemeente niet alleen. We gaan de burgers en bedrijven actief opzoeken en we proberen samen oplossingen te vinden voor de uitdagingen waar we samen voor staan.

In het kader van het bestuursakkoord Water zijn middelen gereserveerd voor maatregelen in de waterketen (ook bekend onder de noemer Waterportaal Zuid Oost Brabant). Gemeente trekt hierbij samen op met het Waterschap de Dommel om maatregelen te treffen die de kwaliteit van het oppervlakte water (na lozing vanuit het rioolstelsel en de rioolwaterzuiveringsinstallatie) verbeteren. Door gezamenlijke aanpak levert dit naast kwaliteit ook kostenbesparing op. De doelstellingen op het vlak van waterkwaliteit komen voort uit Europese regelgeving.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
vGRP	2013-2017	5-11-2012	2017

Uitgangspunten

De functionele doelen, eisen en maatstaven zijn vastgelegd in het vGRP. Uitgangspunt is dat de bedrijfszekerheid van de riolering gegarandeerd moet zijn tegen aanvaardbare maatschappelijke kosten.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2018
Geraamde mutatie voorziening riolering	440.494
Gerealiseerde mutatie voorziening	372.730
Saldo voorziening per 31-12	67.764

Werkzaamheden

In 2018 is het jaarlijkse programma van reiniging en inspectie van alle rioolonderdelen doorlopen. De herstelwerkzaamheden die daaruit voortvloeien worden in het voorjaar van 2019 uitgevoerd. De rioolvervanging inde Vesperstraat en de rest van het centrum van Mierlo is afgerond. Zowel in Mierlo als in Geldrop zijn in enkele straten riolen gerenoveerd met een z.g. kousmethode. Hierdoor blijft de overlast tijdens de werkzaamheden beperkt. In de Laan van Tolkien zijn regenwaterbergingskelders aangelegd met als doel het tegengaan van regenwateroverlast. Een onderzoek naar overlast in de Bisschop van Mierlo straat leidde tot beperkte maatregelen. Een plan voor de aanpak van wateroverlast in de Amroth is uitgewerkt, dit wordt in het voorjaar van 2019 uitgevoerd. De personele inzet op de rioleringszorg is met 1 fte uitgebreid.

Achterstallig onderhoud

De riolering vereist dagelijks investeringen voor instandhouding en verbetering. Jaarlijks worden grotere en kleinere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Het beheer van de data is op orde. Er is dan ook geen sprake van achterstallig onderhoud.

Gebouwen

Beleid

De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor gemeentelijke gebouwen:

- Het in eigendom hebben van vastgoed is geen gemeentelijke kerntaak: het afstoten van vastgoed is de komende jaren dus een belangrijke kernactiviteit;
- De gebouwen voor eigen gebruik behoren wel tot de kernvoorraad van gemeentelijk vastgoed en blijven dus in eigendom;
- Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van maatschappelijke functies wordt kostendekkend verhuurd; Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van commerciële functies wordt marktconform verhuurd;
- De (financiële) toegankelijkheid van gebouwen met een maatschappelijke functie wordt mogelijk gemaakt door het toekennen van huisvestingssubsidie op basis van het accommodatiebeleid.

Het afstoten van maatschappelijk vastgoed is geen gemakkelijke opgave en zal een lange doorlooptijd kennen. Gedurende het proces is duidelijk geworden, dat - hoewel het geen kerntaak is - er wel redenen kunnen zijn om maatschappelijk vastgoed in eigendom te houden. Door de transities in het sociale domein kan de vraag naar maatschappelijk vastgoed toenemen. Wij streven naar een gezond en sociaal klimaat. Een klimaat waar initiatieven en organisaties de ruimte krijgen en vinden om een bijdrage te leveren aan een duurzame ontwikkeling van onze gemeente. Huisvesting is daarbij vaak een belangrijke randvoorwaarde. Het goed onderhouden blijft dus nog lange tijd een belangrijke kernactiviteit.

Eerder is aangegeven dat de financiële behoefte mogelijk beperkt kan worden tot circa € 900.000,- gemiddeld per jaar vanwege:

- Feitelijke gerealiseerde verkopen van vastgoed;
- Actualisatie van de conditie waarin gebouwen verkeren met mogelijk gunstige effecten op de onderhoudsplanningen.

Alle gebouwen zijn in 2016 geïnspecteerd en beoordeeld op de actuele onderhoudstoestand. In de actualisatie zijn ook de twee nieuwe brede scholen toegevoegd. De inspectie heeft geresulteerd in een aanpassing van de reservering voor het groot onderhoud in de begroting 2016 en verder. Uit de geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanning volgt een benodigd onderhoudsbudget van gemiddeld € 905.000,- per jaar (op basis van termijn van 15 jaar). Voor de twee scholen wordt van de schoolbesturen jaarlijks € 31.000,- ontvangen. Zodoende bedraagt de jaarlijkse storting per saldo € 874.000,-.

De jaarlijkse dotatie in de voorziening Groot onderhoud gebouwen is het afgelopen jaar opnieuw door uw raad vastgesteld. De financiële gevolgen ervan zijn vervolgens verwerkt in de begroting van de komende jaren.

In het najaar van 2016 heeft u de vastgoedstrategie voor de komende jaren vastgesteld. De rapportage biedt handreikingen voor het strategisch beheer van de vastgoedportefeuille van de gemeente. De strategie is er op gericht om te komen tot een zo compact mogelijke vastgoedportefeuille. Dit betekent het gebruik van bepaalde gebouwen intensiveren en optimaliseren om aan de andere kant een aantal gebouwen met een lage maatschappelijke prestatie vrij te maken en te verkopen. Hierbij is ook de toekomstige ruimtebehoefte in het kader van de transitie meegenomen. In 2017 is hiermee begonnen. Het een en ander conform de planning in de nota Strategisch Vastgoedbeheer. Gezien de renovatiewerkzaamheden aan het gemeentehuis is alleen het reguliere onderhoud aan gebouwen opgepakt, conform de MJOP.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Kwaliteitsniveau onderhoud gebouwen		31-10-2016	
Strategisch Beheer Maatschappelijk Vastgoed Geldrop-Mierlo		31-10-2016	

Uitgangspunten

Het onderhoudsniveau van gemeentelijke gebouwen is vastgesteld op "redelijk", zoals gedefinieerd in de Nederlandse norm NEN 2767.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

	2018
Nieuwe dotatie voorziening	905.000
Geplande uitgaven uit voorziening	-278.208
Saldo	626.792
Saldo voorziening per 31-12	1.846.948

Een vastgoedportefeuille is een dynamisch geheel. Er worden panden verkocht en aangekocht c.q. nieuwbouw gepleegd. Hierdoor zal iedere vijf jaar een nieuwe inventarisatie op basis van de dan geldende situatie plaatsvinden. De jaarlijkse dotatie wordt dan weer opnieuw bepaald.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Speelvoorzieningen

Beleid

Het speelruimteplan geeft een actueel inzicht in de speelbehoeften van alle leeftijdsgroepen en biedt een handvat voor noodzakelijke en wenselijke verbeteringen in het aanbod aan speelruimte en voorzieningen in Geldrop en Mierlo. De gemeente gebruikt dit plan als toetsingskader bij het beoordelen van wensen van inwoners op het gebied van speelruimte en speelvoorzieningen.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Speelruimteplan	2013-2018	Juli 2012	2e kwartaal 2019

Uitgangspunten

De speelplekken moeten voldoen aan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. Hiervoor is regelmatig inspectie en onderhoud nodig om de kwaliteit te waarborgen.

Jaarlijks onderhoudsbudget

In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het onderhoud aan de speelvoorzieningen. Dit budget omvat o.a. onderhoud, inspectie kleine vervangingen en schoonmaak van de valondergrond van de speelvoorzieningen.

Financieel	2018
Raming exploitatiebudget speelvoorzieningen	108.714
Realisatie exploitatiebudget speelvoorzieningen	84.607
Verschil	24.107

Daarnaast was een investeringskrediet beschikbaar van 23.000,-. Hiervan is € 24.464,- uitgegeven

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiering

Inleiding

De paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken is in het BBV en in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering is de manier waarop wij de benodigde geldmiddelen aantrekken en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen beleggen. Dit gebeurt binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving geldt voor de gemeente een Treasurystatuut. Dit statuut bevat regels om de financieringsfunctie te sturen, beheersen en controleren. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Conform het nieuwe BBV moet deze paragraaf inzicht geven in de rentelasten en -baten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. Toerekening aan de taakvelden is gedaan met de rentepercentages die hieronder zijn genoemd.

Interne- en externe ontwikkelingen

De EMU-tekortruimte voor gemeente in 2018 is vastgesteld op +/- 0,27% BBP. Voor 2018 zijn er geen individuele referentiewaarden vastgesteld.

Omschrijving	2018
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-5.111
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	-7.731
3 Mutatie voorzieningen	-218
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	3.457
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0
EMU-saldo	-9.603

De renteberekening voor activa, bespaarde rente en bouwgrondexploitaties is op grond van de nieuwe BBV-regels gewijzigd. Voor verschillende onderdelen in de begroting gelden verschillende percentages. Volgens de BBV richtlijnen mag de werkelijke rente maximaal 25% afwijken van de begrote rente. We hebben ervoor gekozen om de rentes voor de jaarrekening 2018 te herrekenen omdat er te grote verschillen tussen de werkelijke en de begrote rente zijn. Op basis van de nieuwe berekeningswijze komen de door te rekenen rentepercentages uit op de cijfers zoals in onderstaand overzicht opgenomen.

Renteschema	Begroting	Realisatie
Bespaarde rente over reserves	3,44%	4,10%
Bespaarde rente over voorziening verliesgevende complexen bouwgrond	2,00%	2,00%
Rente grondexploitatie	2,38%	2,45%
Rente activa	3,00%	4,50%

In onderstaand schema is het renteresultaat berekend op basis van de wettelijke voorschriften.
Renteresultaat

Stap	Renteschema	2018	Totaal 2018
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen niet zijnde projectfinanciering	2.091	
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen voor projectgefinancierde grondexploitatie	12	
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen die doorgezet zijn aan derden	0	
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen voor projectgefinancierd overig	0	
	De externe rentelasten over de verwachte nieuw aan te trekken korte en lange financiering	-4	
	De externe rentebaten	-391	
1	Saldo rentelasten en rentebaten		1.708
	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-634	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-12	
	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
2	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-646
3	Rente over eigen vermogen		2.225
4	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (1+2+3)		3.287
5	De aan taakvelden toegerekende rente		-2.281
	Renteresultaat op het taakveld treasury (4+5)		1.006

Het genoemde renteresultaat komt terug op het taakveld Treasury, maar is niet het enige resultaat op dat taakveld. Ook bijvoorbeeld ontvangen dividend wordt geraamd op het taakveld, maar maakt geen onderdeel uit van het renteschema.

Financieringsbehoefte

Beleidsvoornemen financiering

Het beleid van 2018 is erop gericht om de financieringsbehoefte af te dekken met kortlopende financiering omdat de rente op de kortlopende middelen lager is dan de rente op langlopende middelen. We houden daarbij rekening met de kasgeldlimiet, die bepaalt dat de gemiddelde vlottende schuld, over 3 maanden gezien, niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal mag uitkomen. Gezien de rentevisie, waarbij er vanuit wordt gegaan dat de rente dit jaar laag blijft en komende jaren licht kan gaan oplopen, kan voorlopig aan deze strategie worden vastgehouden. Zodra de rentevisie wijzigt en uitgaat van een stijgende rente op korte termijn kan de overweging gemaakt worden om een groter deel van de financieringsbehoefte te financieren met langlopende leningen.

Liquiditeit

In 2018 zijn de liquide middelen met kasgeldlening gefinancierd.

Renterisicobeheer

De overheid heeft twee instrumenten bepaald voor het toetsen van het renterisico, namelijk: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan 1 jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt, moet er een langlopende geldlening worden aangetrokken. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld, en moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet				
	Omvang begrotingstotaal per 2018	105.613	105.613	105.613	105.613
	Percentage regeling	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
1	Toegestane kasgeldlimiet	8.977	8.977	8.977	8.977
	Vlottende korte schuld				
	opgenomen gelden korter dan 1 jaar	2.000	1.667	0	0
	Schuld in rekening courant	0	0	0	0
	Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	115	108	104	109
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
2	Totaal vlottende korte schuld	2.115	1.774	104	109
	Vlottende middelen				
	Contante gelden in kas	16	13	10	10
	Tegoeden in rekening courant	1.813	3.657	6.386	3.122
	Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
3	Totaal vlottende middelen	1.829	3.670	6.396	3.131
4	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	286	-1.896	-6.292	-3.023
	Ruimte (+) / Overschrijdingen (-) (1-4)	8.691	10.873	15.269	12.000

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Stap	Omschrijving	Begroting	Realisatie
1	Renteherzieningen	0	0
2	Aflossingen	3.620	3.620
3 (1+2)	Renterisico	3.620	3.620
4	Begrotingstotaal 2018	99.836	105.613
5	Percentage regeling	0	0
6 (4 x 5)	Renterisiconorm	19.967	21.123
7	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-)	16.347	17.503

Voor de komende jaren is er ruimte om lang geld aan te trekken op basis van de financieringsbehoefte.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.

De gemeente heeft in beperkte mate te maken met kredietrisico's. Deze hebben onder andere betrekking op de verstrekte leningen in het kader van de publieke taak, zoals de startersleningen. Deze leningen zijn afgesloten onder Nationale Hypotheek Garantie. Dit betekent dat de aflossing bij gedwongen verkoop altijd gegarandeerd is.

Leningenportefeuille

Een belangrijk onderdeel van het financieringsbeleid vormt de omvang, flexibiliteit, gemiddelde looptijd en rentegevoeligheid van de leningenportefeuille. De leningportefeuille van de gemeente ziet als volgt uit: (bedragen x € 1.000,-).

Opgenomen langlopende leningen						
Leningverstrekker	Looptijd van	Looptijd t/m	Rente	Oorspronkelijk	1-1-2018	31-12-2018
BNG	1998	2018	5,35%	2.269	113	0
BNG	2003	2027	5,21%	4.000	1.600	1.440
BNG	2002	2027	5,18%	4.000	1.600	1.440
BNG	2002	2028	4,52%	4.000	1.760	1.600
BNG	2003	2018	4,27%	4.000	267	0
BNG	2003	2028	4,80%	4.000	1.760	1.600
BNG	2006	2030	3,73%	5.000	2.600	2.400
BNG	2006	2031	3,98%	6.000	3.360	3.120
BNG	2008	2033	4,49%	15.000	9.150	8.550
Prov. NB	2018	2033	1,13%	1.211	0	1.211
Prov. NB	2018	2033	1,18%	908	0	908
BNG	2010	2035	4,19%	15.000	10.350	9.750
BNG	2011	2036	4,65%	13.000	9.490	8.970
BNG	2012	2037	3,75%	9.000	7.200	6.840
BNG	2013	2038	3,06%	2.000	1.680	1.600
Totaal				89.389	50.930	49.430

Bedrijfsvoering

Inleiding

Het doel van de bedrijfsvoering is het zo goed mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de burger door:

- een efficiënt werkende organisatie;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering;
- waar mogelijk op een verantwoorde manier benutten van ICT-mogelijkheden;
- de beschikbaarheid over gemotiveerd en gekwalificeerd personeel.

OrganisatieOntwikkeling

In 2018 zijn we gestart met een organisatieontwikkelingstraject om meer toegerust te zijn als organisatie op de veranderende maatschappij. Op basis van de strategische visie die in 2017 en het collegeakkoord in 2018 zijn vastgesteld hebben wij onze ambities en strategische doelen aangescherpt.

Belangrijk is medewerkers en leidinggevend en toe te rusten met de benodigde kennis, vaardigheden en houding. Hierbij willen we dat er een cultuur ontstaat waarin thema's als vertrouwen, betrokkenheid, inspiratie en resultaatgerichtheid centraal staan.

Om dit vorm te geven gaan we werken met 4 leidende thema's:

- Sterke, vitale en gezonde wijken
- Sociaal domein: van transitie naar transformatie
- Benutten economische potentie
- Met focus integraal samenwerken.

Dit laatste thema heeft de hoogste prioriteit gekregen. Uitgangspunt daarbij is dat een organisatie die het goed voor elkaar heeft ook goede producten kan leveren. De thema's worden geconcretiseerd en leiden tot projecten die uitgevoerd worden.

HRD

In 2018 is gestart met de cursus HRD: Human Resource Development. Deze opleiding leert de deelnemers om plannen op te zetten om medewerkers te ontwikkelen vanuit de organisatiedoelen. 10 medewerkers hebben de opleiding gevolgd. In 2019 start een deel van hen met een project om het geleerde te concretiseren voor onze organisatie. Dit sluit goed aan bij OrganisatieOntwikkeling.

Strategisch HRM plan 2016-2020

Strategisch HRM beleid zetten we in om (middel)lange termijnontwikkelingen die van invloed zijn op de ontwikkeling van organisaties te vertalen naar een gezamenlijk HRM-instrumentarium, -planning, borging en sturing. Dat doen we op basis van het gemeenschappelijk kader wat in 2016 samen met de gemeenten is gedefinieerd.

De belangrijkste thema's hierin zijn: Aantrekkelijk werkgeverschap, Leiderschap, Flexibiliteit, Employability en Vitaliteit.

De rol van de werkgever verandert van organisator naar facilitator. Wij scheppen de randvoorwaarden, prikkelen en verleiden de medewerkers tot het zetten van de nodige stappen. De eigen verantwoordelijkheid, het persoonlijk leiderschap van de individuele medewerker voor het realiseren van groei is het uitgangspunt.

Dat ondersteunen we door binnen de genoemde beleidsterreinen onze HRM-instrumenten hierop te enten.

In 2018 zijn er verschillende initiatieven geweest om bovenstaande ambitie waar te maken. Er is vorm gegeven aan een nieuw werving en selectiebeleid waarbij mobiliteit binnen de Dommelvallei-organisaties beter wordt ondersteund. Daarnaast nemen de Dommelvallei-organisatie sinds een paar maanden deel aan het platform Werken in Zuidoost Brabant. De wervingskracht van de gemeenten in de regio wordt hiermee verder verbeterd.

Onderwerpen zoals thuiswerken en flexibele werkconcepten zijn in samenwerking met de organisaties verder opgepakt. De doorontwikkeling vindt in eerste instantie, afhankelijk van behoefte van de gemeente op eigen organisatieniveau plaats.

Invoering Wnra

Een belangrijke ontwikkeling is de implementatie van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). De invoering staat gepland op 1 januari 2020. De ambtelijke rechtspositie is dan voor een groot deel gelijk aan die van werknemers in het bedrijfsleven. In 2018 is gestart met de voorbereidingen. Een projectvoorstel is opgesteld waarin wordt weergegeven welke stappen moeten worden doorlopen tot de invoering. De projectgroep is inmiddels ingesteld en gestart.

Individueel Keuze Budget

In 2018 is de inzet van het individueel keuze budget (IKB) geëvalueerd. Medewerkers kiezen met name voor het uitbetalen van het IKB, het uitruilen van woon-werkverkeer en/of het kopen van verlof. Er is op dit moment geen aanleiding voor aanpassing. De huidige bronnen en doelen blijven in stand.

e-HRM

In 2018 is een projectvoorstel opgesteld voor de verdere digitalisering en automatisering van P&O processen. De uitvoering loopt door in 2019 en 2020. In 2018 is gestart met het optimaliseren van een aantal processen rondom salarisverwerking. Hierdoor is het werk voor de afdeling P&O op onderdelen efficiënter geworden. Tevens zijn in 2018 de processen rondom de inhuur van personeel geoptimaliseerd. Hierdoor is een integraal, organisatiebreed inzicht en overzicht van de inhuur van personeel en bijbehorende budgetten gerealiseerd. In 2019 wordt dit nog verder uitgewerkt en geautomatiseerd.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim voor Geldrop-Mierlo bedroeg over het jaar 2018 6,87%. Voor 2017 was het percentage voor Geldrop-Mierlo 5,94%, terwijl landelijk het percentage voor 2017 gemiddeld 5,3% was. De belangrijkste stijging van het ziekteverzuim heeft zijn oorzaak in de toename van langdurig ziekteverzuim. Dit langdurig ziekteverzuim is vaak niet of nauwelijks beïnvloedbaar.

Met betrekking tot ziekteverzuim wordt het Eigen Regiemodel gehanteerd. Doelstelling binnen het Eigen Regiemodel is dat de leiding samen met de medewerker aan het stuur staat. De gesprekken gaan uit van mogelijkheden tot deelname aan arbeidsprocessen. Voorheen gingen deze gesprekken over de onmogelijkheden van werken en/of afwezigheid van de medewerker. De binding met het werk, de werkgever en de collega's is erg belangrijk. Re-integratie is na de periode van ziekte hierdoor eenvoudiger. Omdat we kijken naar mogelijkheden betekent het dat medewerkers steeds vaker gedeeltelijk aanwezig zijn en deelnemen aan het arbeidsproces, daar waar men voorheen veelal geheel arbeidsongeschikt was. Dit vraagt een continue proces van aandacht. In de gesprekken tussen medewerker en leidinggevende zijn onderwerpen als arbeidsvreugde, balans werk-privé, ontwikkelmogelijkheden, verzuim etc. aan de orde. Door deze gesprekken en het tijdig nemen van maatregelen proberen we te voorkomen dat er sprake is van ziekteverzuim. Daar waar sprake is van veelvuldig frequent verzuim, proberen we in de gesprekken achter de mogelijke oorzaken van dit verzuim te komen en vervolgens door veranderingen in de dagelijkse routine toekomstig verzuim te voorkomen.

Arbeidsomstandigheden

De wetgeving rondom verzuim en privacy (AVG) is snel en ingrijpend gewijzigd. In dat kader is het ziekteverzuim protocol geactualiseerd voor de Dommelvallei-organisaties met meer aandacht voor preventie. Een protocol omgaan met agressie en geweld is opgesteld voor de Dommelvallei-organisaties. Het proces van vaststelling zit in afrondende fase.

Informatievoorziening

Voor de ontwikkeling van de informatievoorziening binnen de Dommelvallei-organisaties is een meerjarig beleidsplan 2016-2020 opgesteld. Het beleid volgt de ambities en afspraken zoals vastgelegd in landelijke programma's. Een belangrijk thema is collectivisering. Gemeenten in Nederland hebben op de VNG Algemene Ledenvergadering van juni 2016 aangegeven meer samen te willen optrekken op het gebied van de digitale overheid. Ook de gemeente Geldrop-Mierlo heeft ingestemd met dit voorstel tot collectivisering. Deze ambitie is uitgewerkt in een landelijk initiatief met de naam 'Samen Organiseren', als onderdeel van de Digitale Agenda 2020. Hiervoor zijn landelijk al enkele projecten geïnitieerd. Vanuit de Dommelvallei-samenwerking zullen we zo veel als mogelijk aanhaken bij de landelijke projecten. Om samenwerking op dit vlak te bevorderen zijn we in 2018 gestart met de inrichting van een samenwerkingsplatform per domein: Ruimte, Dienstverlening/burgerzaken, Sociale zaken/maatschappelijke ontwikkeling en Bedrijfsvoering (financiën, P&O). De stuurgroep binnen een domein is samengesteld uit de afdelingshoofden binnen het vakgebied en een strategisch adviseur op het gebied van informatievoorziening. Doel van de platformen is gestructureerd overleg om ambities te delen, samenwerking te bevorderen, samen prioriteiten te stellen en de voortgang te bewaken. De aanleiding was de doorlichting van de planning- en controlcyclus en de sturingsprocessen binnen het I&A taakveld in 2017.

Om samenhang binnen het applicatielandschap te borgen is er gewerkt aan de invulling van het taakveld informatiearchitectuur. Vanuit lopende projecten komt de architectuurvraag nadrukkelijk naar voren. Projectleiders vragen kaders en richtlijnen en "bouwtekeningen" waar projectresultaten aan moeten voldoen. Hiervoor wordt tijdelijk extra capaciteit ingezet. Ook op lange termijn moet dit taakveld belegd zijn binnen de afdeling. De ervaringen van 2018 nemen we mee bij de begrotingsvoorbereiding van 2020 en verder.

We werken aan een toekomstbestendig applicatielandschap waarin applicaties doelmatig en effectief worden ingezet. Het realiseren van harmonisatie van applicaties tussen de 3 Dommelvallei-organisaties is daarbij een leidend principe.

Een belangrijke ontwikkeling is de harmonisatie van de belastingenapplicatie. Door 3 systemen van 2 leveranciers te vervangen door 1 systeem wordt vanaf 2019 een besparing van € 70.000,- op de exploitatielasten software gerealiseerd. Binnen het GEO-domein is een BGT applicatie ingekocht voor de 3 gemeenten. Tevens is er een project gestart met als doel de aanbesteding en implementatie van een BAG-applicatie voor de 3 gemeenten.

Rechtmatigheid van software contracten is een thema dat steeds nadrukkelijker speelt. Voor de volgende systemen dienen aanbestedingen te starten: Burgerzakensysteem, VTH systeem (Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving), website, P&O-systeem en gegevenslogistiek.

De aanbesteding voor het burgerzakensysteem start in 2019. Deze start bleek in 2018 niet mogelijk door de intensieve bijdrage aan het programma BetERe Dienstverlening en bedrijfsvoering van zowel de vakafdelingen van de gemeenten als ook I&A.

De aanbesteding van het VTH systeem is in afwachting van het gezamenlijk traject dat de Omgevingsdienst Zuidoostbrabant (ODZOB) voorbereidt. Het dagelijks bestuur van de ODZOB heeft hiertoe het initiatief genomen. Een gezamenlijke verkenning in 2019 leidt tot een plan van aanpak en inkoopstrategie die voorgelegd worden aan de colleges voor mogelijke deelname.

De aanbesteding van de website is gestart. Voor de systemen in het domein gegevenslogistiek is een onderzoek uitgevoerd welke infrastructuur nodig is om efficiënt gegevens uit te wisselen, te ontsluiten en aan te sluiten aan de Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur. De resultaten dienen als input voor de aanbesteding in 2019.

De doorontwikkeling van zaakgericht werken is ondergebracht in het Dommelvalleibrede programma BetERe Dienstverlening en bedrijfsvoering. De focus binnen dit programma ligt op de realisatie van een betere en efficiëntere dienstverlening aan burgers en bedrijven. Dit realiseren we door de dienstverlening digitaal mogelijk te maken en door bedrijfsprocessen efficiënt en klantgericht in te richten.

Continuïteit ICT omgeving

Door een storing in de aansturing van het wifi-netwerk waren we gedwongen dit netwerk vervroegd te vervangen. In zeer korte tijd is alle benodigde apparatuur vervangen en zijn we overgestapt op goedkopere apparatuur zonder in te boeten op functionaliteit.

De impact van de digitale agenda 2020 op onze ICT-infrastructuur wordt steeds groter. Onder deze paraplu nemen we deel aan het landelijke wifi-netwerk GOVROAM. De aansluiting is technisch ingericht en opgeleverd. Door de privacywetgeving is dit netwerk nog niet beschikbaar gesteld. Als de benodigde acties hiervoor zijn uitgevoerd, kan het wifi netwerk door elke medewerker gebruikt worden. Ook nemen we deel aan de gemeentelijke gemeenschappelijke infrastructuur, GGI. In 2018 hebben we ons aangesloten op het GGI-netwerk en zijn de eerste gesprekken en inrichtingskeuzes gemaakt. Tevens zijn we aangesloten bij de landelijke aanbesteding voor GGI-Veilig. De producten en diensten die uit deze aanbesteding komen verhogen de digitale weerbaarheid van gemeenten.

Voor de communicatie met zorgaanbieders en cliënten is beveiligde e-mail noodzakelijk. Hiervoor zijn de benodigde technische voorbereidingen getroffen en is de beveiligde e-mail beschikbaar gesteld in het zorgdomein.

De ondersteuning op Microsoft Office 2010 en Windows 7 stopt aan het begin van 2020. Daarom zijn we een onderzoek gestart naar geschikte opvolgers en naar de impact hiervan op de ICT infrastructuur. Dit onderzoek moet begin 2019 leiden tot een keuze met een daarbij behorend implementatieplan.

Plannen en begroten

De wijze van het plannen en begroten van de I&A-werkzaamheden is in 2017 aangepast. Hiermee wordt invulling gegeven aan het evenwichtig en reëel begroten. De vier Dommelvallei-organisaties hebben gezamenlijk de projectenkalender en uitvoeringsplan voor de komende twee jaar bepaald. Hierop vindt jaarlijks een herijking plaats. Dit is noodzakelijk, omdat ICT ontwikkelingen snel gaan en plannen snel achterhaald zijn. In 2018 zijn de projecten grotendeels conform planning uitgevoerd. Er is een beperkte onderschrijding op de budgetten.

Extra projectcapaciteit

Om voldoende capaciteit beschikbaar te hebben voor de uitvoering van projecten uit het IBP is voor 2018 een budget opgenomen van € 60.000,- op het activiteitenplan. Dit inhuurbudget is bedoeld voor het flexibel inzetten van personeel. In 2018 is geen beroep gedaan op dit budget. De belangrijkste projecten in 2018 zijn het project Beter zaakgericht werken en het programma BetERe dienstverlening en bedrijfsvoering. Voor de trajecten zijn projectleiders en is een programmamanager ingehuurd. De kosten zijn gedekt uit de gezamenlijke budgetten binnen de begroting Dienst Dommelvallei.

Onderzoek I&A processen

Om meer grip te krijgen op de planning- en controlcyclus binnen het I&A taakveld is in 2017 een doorlichting uitgevoerd op de sturingsprocessen. Een belangrijk onderdeel van het onderzoek is het bepalen welke sturingselementen een voortgangsrapportage aan de raad moet bevatten zodat de raad haar controlerende rol binnen een complex uitvoeringsplan zoals het IBP vorm kan geven. De resultaten van het onderzoek worden meegenomen in de jaarlijkse herijking van het uitvoeringsplan en meerjarenbegroting IBP.

In 2018 is tussen de gemeenten de afspraak gemaakt de informatievoorziening richting de raden van de drie gemeenten te uniformeren en te richten op de behaalde resultaten. In het 2e kwartaal 2019 volgt de voortgangsrapportage. Deze is gekoppeld aan een raadsinformatieavond over informatievoorziening en informatiebeveiliging.

Programma BetERe dienstverlening en bedrijfsvoering

De focus van dit programma ligt op realisatie van een betere dienstverlening aan inwoners en bedrijven door de 4 organisaties én een betere bedrijfsvoering.

De uitvoering van het programma is op dit moment in volle gang. Het 1e project hierbinnen is de uitvoering van een Europese aanbesteding en is eind 2018 afgerond. De partij die als eerste eindigde in deze aanbesteding is niet gegund. Op grond van de eisen die gesteld zijn aan de inschrijving is de gunning naar een andere partij gegaan, ondanks het prijsverschil. Dit heeft geleid tot een kort geding. Begin 2019 heeft de rechtbank ons in het gelijk gesteld. De partij die uiteindelijk de aanbesteding heeft gewonnen, heeft de hoogste kwaliteitsscore.

Na de gunning is begin 2019 de Proof of Concept (PoC) gestart. In de PoC wordt getoetst of de winnende inschrijver daadwerkelijk voldoet aan de eisen uit het aanbestedingsdocument.

Naast deze projecten zijn ook andere projecten in voorbereiding waaronder het “vervangingsbesluit” en “klanttevredenheidsmeting”. Met het project Vervangingsbesluit realiseren we dat digitale documenten leidend worden volgens wet- en regelgeving. Hiermee kunnen we in de toekomst digitaal archiveren in plaats van in een papieren archief. Op korte termijn starten ook de voorbereidingen voor de technische en organisatorische implementatie.

Informatiebeveiliging

Binnen de Dommelvallei-gemeenten wordt nadrukkelijk ingezet op informatieveiligheid. Door continu en structureel aandacht te hebben voor het verbeteren van de informatiebeveiliging en de bescherming van persoonsgegevens worden de risico's zo veel als mogelijk beperkt. Halverwege 2017 is een CISO (Chief Information Security Officer) benoemd binnen de Dienst Dommelvallei. De CISO definieert de informatiebeveiligingsstrategie en organiseert en stuurt de informatiebeveiliging van de Dommelvallei-organisaties overeenkomstig de behoeften, de verplichtingen en de risicobereidheid van de organisatie. Hierbij speelt het bewustzijn van alle medewerkers en het verbeteren van houding en gedrag een belangrijke rol.

Informatiebeveiligingsbeleid

Het informatiebeveiligingsbeleid voor de Dommelvallei samenwerking is opgesteld en vastgesteld op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG) waarin gemeenten zich jaarlijks verantwoorden over de kwaliteit van de informatieveiligheid.

In 2018 is de audit op de BIG conform planning uitgevoerd volgens de in 2017 ingevoerde nieuwe Audit systematiek, de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). De voorheen aparte audits voor de Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling (PUN), Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en de Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet) zijn gebundeld in één verantwoordingssystematiek.

De uitvoering van het informatiebeveiligingsbeleid is een continue proces, zo ook in 2018. Hierdoor groeit het besef dat proceseigenaren en afdelingshoofden integraal verantwoordelijk zijn voor hun informatiebeveiliging. In het uitvoeringsplan informatiebeveiliging zijn 65 BIG maatregelen benoemd, waaronder de aandachtspunten van de visitatiecommissie. Van de 65 maatregelen zijn er inmiddels 25 afgerond, 38 zijn gedeeltelijk ingevoerd en 2 moeten nog worden opgepakt.

De resultaten van de ENSIA worden vastgelegd in collegevoorstellen over de domeinen van de ENSIA: DigiD, Suwinet, BRP/PUN en BAG/BGT. De resultaten van de ENSIA over de overige BIG onderwerpen zijn vastgelegd in een MT-rapportage.

In 2018 zijn voorlichtingsacties over de vertrouwelijkheid van de informatie en de gevolgen van de AVG aan afdelingen gegeven. Op het Intranet zijn meerdere berichten geplaatst met uitleg en tips. Extra is gewezen op de risico's van het klikken op links in mails van onbekende afkomst en op verdachte telefoontjes.

In 2018 is de samenwerking met landelijke en regionale organisaties verder uitgebouwd, door deelname aan regionale en landelijke netwerkoeverleggen op het gebied van Informatieveiligheid. De CISO (Chief

Information Security Officer) organiseert tevens een netwerk van CISO's van de gemeenten in Oost-Brabant om ervaringen en producten uit te wisselen.

Wat hebben we bereikt:

- De ENSIA (Eenduidige Normatiek en Single Information Audit) zelfaudit over de informatieveiligheid in 2018 is volgens planning uitgevoerd.
- De uitvoering van een GAP analyse op de BIG normen voor de Dommelvallei-organisaties. De resultaten zijn vastgelegd in collegevoorstellen over de domeinen van de ENSIA: BIG, DigiD, Suwinet, BRP/PUN en BAG/BGT.

In het uitvoeringsplan informatiebeveiliging zijn 65 BIG maatregelen benoemd, waaronder de aandachtspunten van de visitatiecommissie. Van de 65 maatregelen zijn er 25 afgerond, 38 zijn gedeeltelijk ingevoerd en 2 moeten nog worden opgepakt.

Privacy

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Deze nieuwe wet zorgt onder meer voor versterking en uitbreiding van privacyrechten van burgers, meer verantwoordelijkheden voor organisaties die persoonsgegevens verwerken en steviger bevoegdheden voor de privacytoezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens. Met de komst van de AVG verscherpen de eisen waaraan verwerkingen van persoonsgegevens moeten voldoen. Ook de gemeente Geldrop-Mierlo moet deze Europese verordening naleven. In 2018 hebben we ingezet op de implementatie van de AVG. In 2016 is al een plan van aanpak geschreven, waarna we met de uitvoering daarvan zijn gestart. 2018 is gebruikt om dit verder te realiseren.

Wat hebben we bereikt:

- Er is een tijdelijke functionaris gegevensbescherming aangesteld en aangemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).
- We zijn voor de privacy een bewustzijns campagne opgestart. Daarvoor hebben we door de organisatie heen presentaties gehouden en informerende teksten op intranet gepubliceerd. Eind november hebben we een gemeentebrede Privacydag georganiseerd, waarbij de aanwezigen zijn bijgepraat over de actuele stand van zaken rondom privacy en vragen konden stellen specifiek voor hun eigen vakgebied.
- We zijn bezig het verwerkingenregister van persoonsgegevens te actualiseren. Ook hebben we een meldingsformulier voor nieuwe of gewijzigde verwerkingen van persoonsgegevens ontwikkeld. Hiermee houden we het register actueel.
- We zijn gestart met het afsluiten van verwerkersovereenkomsten conform de Standaard Verwerkersovereenkomst Gemeenten die is ontwikkeld door de Informatiebeveiligingsdienst.
- Op de gemeentelijke website staat sinds mei 2018 een privacyverklaring, waarin we de burger informeren over hoe we met persoonsgegevens omgaan en wat de privacyrechten zijn.
- We zijn gestart met het uitvoeren van Data Protection Impact Assessments (DPIA's). Hiermee brengen we de risico's van een verwerking voor de betrokkenen in beeld en kunnen we maatregelen nemen om die risico's zo goed mogelijk te beperken.
- We hebben de procedure voor het inzagerecht op grond van de AVG beschreven, waarin staat hoe burgers hun persoonsgegevens kunnen opvragen.

Procedure Datalekken

Sinds 1 januari 2016 geldt de meldplicht datalekken. Deze meldplicht houdt in dat organisaties datalekken met een privacyrisico voor de betrokkenen zo snel mogelijk en uiterlijk binnen 72 uur moeten melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens. In 2018 zijn er binnen de gemeente Geldrop-Mierlo 6 datalekken gemeld, waarvan we er 4 vanwege het privacyrisico bij de Autoriteit Persoonsgegevens hebben gemeld. Alle meldingen nemen we op in ons datalekkenregister.

Control

Verbijzonderde Interne controle

De kwaliteit van de verbijzonderde interne controle is goed met ruimte voor verdere professionalisering. Om door te ontwikkelen kijkt control samen met de accountant naar de mogelijkheden. Zo voldoet het financiële systeem aan de daaraan in het kader van de accountantscontrole te stellen eisen. Dit is uit de EDP-audit gebleken.

Daarnaast hanteert control een nieuwe werkwijze om de scoping eerder en beter te bepalen en is een verschuiving in belang te zien van de procescontrole naar de gegevensgerichte controle.

Accountteams

In 2018 is control gestart met accountteams. Onze organisatie heeft een eigen team bestaande uit de medewerker planning & control, de medewerker interne controle, de kwaliteitsmedewerker en de controller. Het accountteam werkt structureel op locatie en communiceert actief met de MT-leden. De verbinding met de organisatie wordt op deze manier versterkt. Begin 2019 wordt de werking van de accountteams geëvalueerd.

Accountant

In 2018 is de samenwerking met de accountant geëvalueerd. Dit heeft ertoe geleid dat de samenwerking met 2 jaar wordt voortgezet. In 2019 wordt de benoeming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Invulling kwaliteitszorg/procesverbetering

Vanaf 2018 is vanuit control extra ingezet op kwaliteitszorg. Dit heeft geleid tot verdere versteviging van procesmanagement.

Facilitaire zaken

In verband met de grote verbouwing in 2018 worden er door facilitair grote verhuizingen voorbereid en georganiseerd. Eerst zorgen we ervoor dat de tijdelijke huisvesting gereed is, waarna het volledig verbouwde pand weer in gebruik genomen kan worden.

Huisvesting

De eerste fase van de verbouwing gemeentehuis (begane grond) is in 2013 gerealiseerd en de tweede fase (1e en 2e verdieping) is in 2015 opgestart. Met name door de recente toename van het aantal medewerkers - als gevolg van de transities - blijkt steeds meer dat de huisvesting aan de te krappe kant is.

Eind maart 2015 is de raad naar aanleiding van dit onderzoek gevraagd de benodigde investering in Hofdael te heroverwegen. De bouw van een multifunctionele vergaderruimte kan worden gecombineerd met de behoefte naar meer m2 in het gemeentehuis als gevolg van bovenstaande organisatie wijzigingen. Naar aanleiding van vragen van de Raad is er eind 2016 nog aanvullend onderzoek gedaan naar een geschikte locatie op of aan het gemeentehuis. Ten gevolge van een voortgezette behandeling is dit in februari 2017 in de Ruimte kamer gepresenteerd. Inmiddels heeft de raad op 13 maart 2017 een amendement aangenomen en gekozen voor de bouw van een multifunctionele vergaderruimte aan het gemeentehuis. Hiervoor is een nieuw ontwerp gemaakt en de aanbesteding is doorlopen en gegund in februari 2018. De start van de ver- nieuwbouw is daadwerkelijk gestart in mei 2018. In de zomer 2018 heeft de gemeenteraad aanvullend besloten het gemeentehuis gasloos te maken. Om dit mogelijk te maken zijn er aanvullende voorzieningen benodigd aan met name de installatie maar ook aanvullende isolatie van het gehele gebouw. Dit heeft tot gevolg dat de verbouwing langer duurt dan oorspronkelijk gepland. De verwachting is dat het vernieuwde gemeentehuis in het 4e kwartaal van 2019 weer operationeel zal zijn.

Kengetallen

(peildatum: 31-12-2018)

Verdeling man/vrouw en fulltime/parttime

	Fulltime	Parttime	Totaal
Mannen	81	19	100
Vrouwen	18	104	122
Totaal	99	123	222
Verhouding man / vrouw 2018: 45% / 55%			
Verhouding man / vrouw in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2017: 50% / 50%			

Formatie

Afdeling	Factor	Begroting 2018	31-12-2018
Secretaris	fte	1,00	1,00
Ruimte	fte	66,58	67,78
Ondersteuning	fte	30,78	30,78
Maatschappelijke ontwikkeling	fte	25,58	25,80
Publiekszaken	fte	30,56	30,56
Centrum maatschappelijke deelname	fte	37,56	39,75
Totale formatie	fte	192,06	195,67

Gemiddelde leeftijd

	2018	2017
Mannen	51,0	50,5
Vrouwen	45,8	45,3
Totaal	48,4	47,6
Gemiddelde leeftijd landelijk binnen gemeenten in 2017: 48,3 jaar		

Ziekteverzuim (exclusief zwangerschapsverlof)

	2018	2017
Verzuimpercentage	6,87	5,94
Verzuimfrequentie	1,33	1,37
Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2017: 5,3%		

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf verbonden partijen moet inzicht geven in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren; het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 1, 5, 8, 9, 15 en 36 van het BBV komen hierna de volgende verbonden partijen aan de orde:

Gemeenschappelijke regelingen:

- Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven (voorheen SRE);
- Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond;
- Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei te Mierlo;
- Gemeenschappelijke Regeling Senzer te Helmond;
- Gemeenschappelijke Regeling Cure Afvalbeheer te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling PlusTeam te Geldrop.

Vennootschappen en coöperaties:

- Naamloze Vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag;
- Besloten Vennootschap Breedband Regio Eindhoven.

Stichtingen en verenigingen:

- Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond;
- Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot.

Overig:

Alhoewel naar de aard geen verbonden partij, wordt hier ook de samenwerking in het stedelijk gebied Eindhoven (SGE) opgenomen. Reden is dat het belang dat aan deze samenwerking wordt gehecht, groot is.

In deze paragraaf wordt elke verbonden partij uitgewerkt aan de hand van de volgende indeling:

- Doel en openbaar belang van de verbonden partij;
- Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij;
- Uitgangspunten waarom en wanneer er gebruik wordt gemaakt van de verbonden partij;
- Veranderingen en ontwikkelingen van de verbonden partij;
- Risico's: welke risico's zijn er bij deelname;
- Afbreukrisico van geen deelname: wat zijn de risico's bij geen deelname;
- Alternatieven voor geen deelname: welke alternatieven zijn er;
- Bestuurlijke betrokkenheid: wie zijn er betrokken bij de samenwerking;
- Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente;
- Frequentie van terugkoppeling naar de raad: frequentie van informatie terugkoppeling;
- Financieel belang: welke kosten horen bij de samenwerking;
- Vermogenspositie en resultaat boekjaar van de verbonden partij.

De volgende afkortingen zijn gebruikt in de uitwerking van de verbonden partijen:

DB: Dagelijks bestuur;

GR: Gemeenschappelijke regeling;

NV: Naamloze Vennootschap.

Gemeenschappelijke regelingen

GR Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven	
Doel en openbaar belang	Samenwerkingsverband van 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Het takenpakket is vastgelegd in artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	Er zijn maatschappelijke opgaven die niet begrensd worden door gemeentegrenzen, maar juist veel verder strekken. Het is goed om deze opgaven dan ook regionaal op te pakken. Op de thema's economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied kunnen wij samen met andere gemeenten deze onderwerpen gezamenlijk oppakken, waarbij aansluiting wordt gezocht met de Nationale Brainport Agenda. Hierdoor worden (ontwikkelings-)mogelijkheden beter benut. Ook kan het leiden tot kostenbesparing. Daarnaast zijn wij via de Metropoolregio Eindhoven vertegenwoordigd in de stichting Brainport en de triple helix. Deze stichting bepaalt de strategie van de ontwikkelingsorganisatie Brainport Development. Via de Regio Envelop zijn financiële middelen beschikbaar om te investeren in nieuwe ontwikkelingen die zijn opgenomen in de Nationale Brainport Agenda. De gemeente brengt haar archief na verloop van tijd onder bij het RHCE, voor zover deze documenten niet vernietigd (moeten) worden.
Veranderingen en ontwikkelingen	<p>Metropoolregio Eindhoven</p> <p>In december 2018 zijn het Werkprogramma 2019 en het nieuwe Samenwerkingsakkoord 2019-2022 ter zienswijze aangeboden aan de deelnemende gemeenten. Bestuurlijke besluitvorming hierover vindt plaats in de vergadering van het algemeen bestuur op 27 maart 2019. De (financiële) vertaling van deze besluitvorming zal plaatsvinden in het Werkprogramma 2020 (najaar 2019)</p> <p>Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)</p> <p>2018 is het jaar geweest van heroriëntatie voor het RHCE. Focus op de wettelijke taken heeft geleid tot meer grip op de financiën en een betere afstemming met de deelnemende gemeenten. Voor wat betreft taken en positionering van de organisatie in de toekomst worden diverse scenario's uitgewerkt.</p> <p>Gulbergen</p> <p>De voormalige stortplaats is officieel nog niet gesloten en de nazorg is nog niet overgedragen aan de Provincie Noord-Brabant. Voornaamste reden hiervoor is dat er tussen de beheerders van de stortplaats en de provincie nog geen overeenstemming is over de voorwaarden van sluiten en over de overdracht (o.a. toe te passen rekenrente bij bepaling van het doelvermogen). Bestuurlijk is overeengekomen te onderzoeken of mitigerende maatregelen perspectief bieden op verlaging van het doelvermogen en een quick scan uit te voeren naar de mogelijkheden en effecten van maatregelen als duurzaam stortbeheer, afvalmining, technologische maatregelen, verlenging leverduur afdichting en alternatief gebruik van de stortplaats (zoals voor zonnepanelen).</p>
Risico's	In juli 2018 heeft het Algemeen Bestuur de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven vastgesteld. Hierin is bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hier worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld.
Afbreukrisico van geen deelname	Het risico is dat de gemeente Geldrop-Mierlo zich buiten sluit als zij niet deelneemt aan de Metropoolregio. De Metropoolregio is een belangenbehartiger van de regio

	en weet ook middelen bij anderen (veelal via cofinanciering) los te krijgen.												
Alternatieven voor geen deelname	Naast de Metropoolregio zijn er allerlei andere vormen van (gemeentelijke) samenwerking mogelijk. Zo is op subregionaal vlak een convenant gesloten met de gemeenten in het stedelijk gebied van Eindhoven.												
Bestuurlijke betrokkenheid	Het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. In de hoofdstukken 4 e.v. van de GR is alles omtrent samenstelling en werkwijze van deze organen geregeld. De bestuursorganen laten zich in hun taakuitoefening bijstaan door portefeuillehoudersoverleggen en andere overlegorganen. Samenstelling en werkwijze van deze overlegorganen zijn geregeld in een onderliggend statuut.												
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: burgemeester, plv. lid: wethouder G.M.J. Jeucken.												
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks driemaal (begroting, bestuursrapportage, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.												
Financieel belang	Hieronder is een opsplitsing van het totaalbedrag weergegeven via de deelproducten.												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: right;">2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Algemene bijdrage</td> <td style="text-align: right;">142.774</td> </tr> <tr> <td>SRE Stimuleringsfonds</td> <td style="text-align: right;">145.812</td> </tr> <tr> <td>Bijdrage Brainport Development</td> <td style="text-align: right;">99.020</td> </tr> <tr> <td>Streekarchief (RHCE)</td> <td style="text-align: right;">138.528</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">526.134</td> </tr> </tbody> </table>		2018	Algemene bijdrage	142.774	SRE Stimuleringsfonds	145.812	Bijdrage Brainport Development	99.020	Streekarchief (RHCE)	138.528	Totaal	526.134
	2018												
Algemene bijdrage	142.774												
SRE Stimuleringsfonds	145.812												
Bijdrage Brainport Development	99.020												
Streekarchief (RHCE)	138.528												
Totaal	526.134												
	In 2018 is € 19.542,- aan inwonersbijdrage terug ontvangen in verband met afstoten van taken.												
Eigen vermogen	2017: 4.037.912 2018: 4.280.060 (voorlopig)												
Vreemd vermogen	2017: 20.344.823 2018: 17.412.699 (voorlopig)												
Resultaat boekjaar	2017: 388.648 2018: 1.005.000 (voorlopig)												
GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven													
Doel en openbaar belang	Het Rijk wil dat we overal in ons land op dezelfde wijze en beter dan voorheen vergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven zodat het aantal calamiteiten en milieudelicten afneemt.												
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	ODZOB heeft een relatie met de partners in de GR en andere opdrachtgevers die wordt gekenmerkt door bereikbaarheid, beschikbaarheid, snelheid en betrouwbaarheid waar het gaat om de levering van diensten en producten, de beantwoording van vragen en het voldoen aan verzoeken betreffende de fysieke leefomgeving. Bovendien moet de samenwerking op termijn ook financieel interessant zijn.												
Veranderingen en ontwikkelingen	ODZOB streeft er naar om in de toekomst voor alle deelnemers de brede WABO taken te gaan uitvoeren. De vereiste kwaliteitseisen in de toekomst zouden daartoe de noodzaak zijn. Een deel van de deelnemers ziet mogelijkheden in andere vormen van samenwerking om dit te bereiken.												

Risico's	In het geval de omzet achterblijft bij de verwachtingen zijn alle deelnemers aan de GR daarvoor (financieel) verantwoordelijk. Omdat het gemeentelijk werkprogramma slechts een klein onderdeel van het totaal uitvoeringsprogramma betreft is de invloed daardoor slechts beperkt.																
Afbreukrisico van geen deelname	Deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Dit geldt niet voor de verzoektaken. ODZOB is er echter op ingericht om ook de uitvoering van verzoektaken voor haar rekening te nemen. Indien dit niet gebeurt is het financieel risico als gevolg daarvan voor de deelnemers van de GR.																
Alternatieven voor geen deelname	Zoals gezegd is de deelname voor wat betreft het basis-takenpakket wettelijk verplicht. Voor wat betreft de uitvoering van verzoektaken zou ook de samenwerking in Dienst Dommelvallei soelaas kunnen bieden voor zover dit nodig mocht zijn.																
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.																
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: wethouder R. van Otterdijk, plv. lid: wethouder H. v.d. Laar.																
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.																
Financieel belang	Jaarlijks wordt een werkprogramma vastgesteld dat voorzien is van een kostenbegroting. Aan de hand van de werkprogramma's van alle leden wordt de begroting opgesteld en de organisatie vorm gegeven. Naast de individuele werkprogramma's is er bovendien nog sprake van een collectief takenpakket. Deze worden buiten het werkprogramma om afgerekend.																
		<table border="0"> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">2018</td> </tr> <tr> <td>Landelijke basistaken</td> <td style="text-align: right;">66.700</td> </tr> <tr> <td>Verzoektaken</td> <td style="text-align: right;">134.180</td> </tr> <tr> <td>Collectieve taken</td> <td style="text-align: right;">38.647</td> </tr> <tr> <td>Eindafrekening werkprogramma</td> <td style="text-align: right;">12.443</td> </tr> <tr> <td>Oprachten buiten werkprogramma</td> <td style="text-align: right;">118.572</td> </tr> <tr> <td>Tariefcorrectie (indicatie)</td> <td style="text-align: right;">-/- 8.850</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">361.692</td> </tr> </table>		2018	Landelijke basistaken	66.700	Verzoektaken	134.180	Collectieve taken	38.647	Eindafrekening werkprogramma	12.443	Oprachten buiten werkprogramma	118.572	Tariefcorrectie (indicatie)	-/- 8.850	Totaal
	2018																
Landelijke basistaken	66.700																
Verzoektaken	134.180																
Collectieve taken	38.647																
Eindafrekening werkprogramma	12.443																
Oprachten buiten werkprogramma	118.572																
Tariefcorrectie (indicatie)	-/- 8.850																
Totaal	361.692																
	In 2018 is de uitkering surplus algemene reserve 2018 van € 1.145 ontvangen. In 2018 is de tariefcorrectie over 2017 van € 19.085,- ontvangen.																
Eigen vermogen	2017: 1.576.541 2018: 1.514.541 (voorlopig)																
Vreemd vermogen	2017: 5.054.918 2018: 4.254.309 (voorlopig)																
Resultaat boekjaar	2017: 0 2018: 0 (voorlopig)																
GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)																	
Doel en openbaar belang	<p>Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweezorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adequaet te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven; 																

	<ul style="list-style-type: none"> • Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio; • Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook het aanschaffen en onderhouden van gemeenschappelijk materieel en de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van VRBZO; • Het - samen met GGD BZO - organiseren, coördineren en uitvoeren van ambulancezorg, de bijbehorende procesregistratie en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals slachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	<p>Op regionale schaal werken aan een veilige leefomgeving voor mensen die er wonen en verblijven. Professionele hulp verlenen als het nodig is. Waarborgen creëren voor fysieke veiligheid en voorbereidingen treffen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.</p> <p>De gemeentelijke brandweer is per 1 januari 2014 overgegaan naar de Veiligheidsregio. De gemeenschappelijke regeling is hierop aangepast.</p>
Veranderingen en ontwikkelingen	<p>Vanwege de ongekende hitte en extreme droogte in 2018 was het aantal branden in de zomermaanden bijna drie keer zo veel als in dezelfde periode in voorgaande jaren. Dit heeft veel gevraagd van met name de brandweer, maar ook van GHOR en bevolkingszorg.</p> <p>In 2018 zijn twee bestuurlijke visies vastgesteld: de visie op crisisbeheersing en de visie doorontwikkeling GHOR</p> <p>In 2018 is het ontwerp-Regionaal Risicoprofiel 2019 vastgesteld en vrijgegeven voor consultatie van de gemeenteraden. Zij kunnen prioriteiten voor het op te stellen beleidsplan aandragen.</p> <p>Er is intensief gewerkt aan de verdere samenwerking van de Gemeenschappelijke Meldkamers van Brabant-Zuidoost en Brabant-Noord waardoor de samenvoeging tot de Meldkamer Oost-Brabant in de vernieuwde locatie in 's-Hertogenbosch in 2019 gerealiseerd kan worden.</p> <p>In 2018 heeft de evaluatie van de Toekomstvisie Brandweezorg plaatsgevonden. De uitkomsten worden in 2019 aan het bestuur voorgelegd. Op basis van de evaluatie moet gekomen worden tot een nieuw brandweezorgplan.</p> <p>GGD en VRBZO werken samen op het gebied van shared services en in het bijzonder de huisvesting van ambulancezorg.</p> <p>Daar waar het toegevoegde waarde heeft, wordt samengewerkt met Veiligheidsregio Brabant Noord. In 2018 is samengewerkt rondom de aanschaf van een voertuig: de Multidisciplinaire Commando Unit. Daarnaast is er nauwe samenwerking met betrekking tot de meldkamer, bedrijfsvoering, evenementenbeleid, planvorming en een enkele operationele functionaris.</p> <p>VRBZO werkt daar waar het relevant is samen met de ODZOB, GGD en met MRE. Een actueel thema daarin is de invoering van de Omgevingswet.</p>
Risico's	<p>VRBZO is geconfronteerd met kostenstijgingen en afnemende inkomsten die resulteren in een structureel financieel tekort € 2.000.000,- voor de periode 2019 – 2021.</p> <p>Dit tekort is grotendeels veroorzaakt doordat de indexering voor loonkosten de afgelopen jaren lager is geweest dan de werkelijke loonkostenstijging. Het AB heeft besloten dat de autonome stijging van de loonkosten daarom aanvullend wordt gecompenseerd door gemeenten. Van de structureel geraamde hogere loonkosten van € 1.355.000,- compenseren gemeenten dan structureel € 1.000.000,- via een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.</p>
Afbreukrisico van geen deelname	<p>Deelname is een wettelijke plicht (Wgr, Wvr).</p>

Alternatieven voor geen deelname	Geen alternatieven.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door 21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant.	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: burgemeester.	
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening) en halfjaarlijks (1e en 2e samenvatting van de bestuursrapportage); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen over beleid en strategische keuzes binnen de Veiligheidsregio.	
Financieel belang		2018 1.682.092
	Algemene bijdrage	
	De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling waarborgen de betaling van rente en aflossing van de door de Veiligheidsregio onder goedkeuring van gedeputeerde staten gesloten geldleningen, volgens door het algemeen bestuur vast te stellen regels en naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente van het desbetreffende kalenderjaar en indien de geldschieters dit wensen onder het doen van afstand van de voorrechten, welke de wet aan borgen toelaat.	
Eigen vermogen	2017: 7.561.112 2018: 7.390.579 (voorlopig)	
Vreemd vermogen	2017: 44.806.322 2018: 49.117.310 (voorlopig)	
Resultaat boekjaar	2017: 951.982 2018: 772.535 (voorlopig)	

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang	In stand houden van de GGD om daarmee de gezondheid van de bevolking en preventie van ziekten te bevorderen, alsmede snelle interventies op het gebied van gezondheid te verzorgen. Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten en uitvoering van de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van de (openbare) gezondheid (szorg). Financiering op basis van bijdrage deelnemende gemeenten, bijdragen ziektekostenverzekeraars, ambulancehulpverlening en bijdragen particulieren.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De gemeente kan profiteren van de professionele kennis en voorzieningen welke de GGD bezit en door de gemeente niet zelfstandig in stand gehouden kunnen worden. Tevens wordt door de samenwerking met de regiogemeenten een schaalgrootte bereikt die een efficiënte en effectieve aanpak mogelijk maakt tegen zo laag mogelijke kosten. Een positieve bijdrage aan de gezondheid van de inwoners van onze gemeente en uitvoering van tal van wettelijke taken.
Veranderingen en ontwikkelingen	Met de GGD zijn nieuwe afspraken gemaakt over de wijze van indexering van het beschikbaar te stellen budget. Tot voor enkele jaren werd daar de zogenaamde Helmondse methode toegepast die uitgaat van een index die opgebouwd is uit het gewogen gemiddelde van de loon en prijs index van de voorgaande vier jaren. Vanaf 2012 wordt gebruik gemaakt van het door het CPB berekende indexcijfer voor de consumptieve overheidsbestedingen dat jaarlijks in maart bekend wordt gemaakt. Deze index wordt dan toegepast voor zowel de personele als overige exploitatielasten waarbij geen nacalculatie meer zal plaatsvinden.

<p>Risico's</p>	<p>Jaarlijks wordt voor het bestuur, bij het aanbieden van de programmabegroting, een actuele financiële risico-inventarisatie opgesteld. Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om niet structurele financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande takenpakket. De omvang van de algemene reserve/weerstandsvermogen van de GGD BZO is, zeker gezien de exploitatie-omvang, beperkt. De risico-inventarisatie van begin 2018 resulteerde in een benodigde weerstandscapaciteit van ca. € 2.000.000,- voor het Programma Publieke Gezondheid en ca. € 1.700.000,- voor het Programma Ambulancezorg.</p> <p>Het bestuur heeft echter eerder vastgesteld dat het weerstandsvermogen niet tot dat bedrag hoeft te worden aangevuld, omdat voor afdekking van de aanvullende risico's de gemeenten, als 'eigenaar' van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant-Zuidoost, toch al garant staan.</p> <p>In het najaar van 2017 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de beleidsnotitie Kaders P&C documenten 4GR, deel 2. Hierin zijn o.a. kaders vastgesteld voor de hoogte van de Algemene Reserve, zijnde het weerstandsvermogen van de organisatie. Eerder heeft het bestuur besloten dat, gegeven de financieringsstructuur, voor de beide programma's Publieke Gezondheid en Ambulancezorg afzonderlijke algemene reserves worden aangehouden. In de beleidsnotitie 4GR wordt voor beide programma's een kaderstellende bandbreedte vastgesteld van minimaal € 600.000,- en maximaal € 1.200.000,-. Het wordt daarbij echter aan het Algemeen Bestuur van de Verbonden Partij overgelaten of die bandbreedte volledig wordt ingevuld, aangezien dit organisatie-specifiek is en wordt bepaald door de aard van de baten en lasten.</p> <p>Een laag weerstandsvermogen betekent wel dat financiële tegenvallers van enige omvang niet uit de algemene reserve kunnen worden opgevangen. Na bestemming van het verwachte resultaat 2017 bedraagt de Algemene Reserve PG ca. € 310.000,- en de Algemene Reserve AZ ca. € 1.130.000,-. Naar aanleiding van de bespreking en voorstel inzake het verwachte tekort 2018 heeft het bestuur gemeenten verzocht de algemene reserve PG middels een eenmalige bijdrage aan te vullen tot het minimum van € 600.000,-. Dit verzoek is gehonoreerd.</p> <p>Om risico's te beheersen wordt, naast activiteiten zoals beschreven in deze en volgende paragrafen, door de GGD BZO actief risicomanagement ontwikkeld. Elk trimester staat het management in de marap-gesprekken nadrukkelijk stil bij de ontwikkeling en ontstaan van relevante risico's, en welke maatregelen genomen moeten worden om deze risico's te beperken. Daarnaast is risicomanagement een belangrijk element in het nieuwe HKZ-certificeringsschema, waarop de GGD in het voorjaar van 2018 in verband met de her-certificering met een positieve uitslag ge-audit is.</p> <p>In de jaarrekening worden telkens alle geïntariseerde risico's uitgebreid beschreven.</p> <p>Als belangrijkste nieuwe of toegenomen risico's worden nu geïdentificeerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het risico dat a.g.v. (belasting)wet- en regelgeving de kosten meer dan gemiddeld stijgen en/of tot een naheffing leiden. Hierbij concreet te denken aan zaken zoals de ophanden zijnde invoering van de Vennootschapsbelasting voor overheidsinstellingen en het risico van overschrijding van de Werkkostenregeling belastingheffing i.v.m. onze parkeervoorziening. Maar ook het toegenomen risico op naheffingen vanwege achteraf vast te stellen premiepercentages en vanwege eventuele andere foutieve toepassing wet- en regelgeving die achteraf wordt geconstateerd. Toegenomen regeldruk (denk bv ook aan de Wet Markt en Overheid, de Wet Aanpak Schijnconstructies, de Wet
-----------------	---

	<p>Normalisering Rechtspositie Ambtenaren, de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties, de Wet Meldplicht Datalekken en de Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg) en het toegenomen risico bij de WW, WGA en ZWflex maken dit risico pregnanter.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het risico dat er zich beveiligingsproblemen voordoen. Hierbij te denken aan risico's van stroomuitval, cyber-crime en andere situaties waarin systemen uitvallen en/of gegevens (tijdelijk) niet beschikbaar zijn of dat er schade ontstaat vanwege misbruik. - O.a. vanwege de gestegen ABP-premie is het risico van stijging van de salariskosten boven de indexering nu pregnant. - Verder blijft het risico van afname van taken en daaraan verbonden vergoeding actueel.
Afbreukrisico van geen deelname	Geen behartiging van onze belangen op dit gebied en niet kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen waaronder het in stand houden van een GGD.
Alternatieven voor geen deelname	Het zoeken naar andere instanties die uitvoering kunnen geven aan onze wettelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg. Volledig afzien van geen deelname is geen reële optie i.v.m. de in de Wet Publieke Gezondheid opgenomen eis dat de gemeente een GGD in stand moet houden.

Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan het Algemeen Bestuur en commissies door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant.	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur en financiële commissie: lid: wethouder G.M.J. Jeucken.	
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.	
Financieel belang	De gemeentelijke uitgaven aan de GGD zijn gericht op de gehele bevolking van Geldrop-Mierlo. Diverse bevolkingsgroepen, met name de jeugd van 4 tot 19 jaar, krijgen de nadrukkelijke aandacht. De uitgaven vallen onder de productgroep Gezondheidszorg.	
	Gemeentelijke bijdrage per inwoner inclusief 1e begrotingswijziging	2018 661.529
	In 2018 is de afrekening gemeentelijke bijdrage 2017 van € 3.467,- ontvangen.	
Eigen vermogen	2017: 2.554.890 2018: 2.830.000 (voorlopig)	
Vreemd vermogen	2017: 12.195.362 2018: 12.663.000 (voorlopig)	
Resultaat boekjaar	2017: -128.882 2018: - 16.000 (voorlopig)	
GR Dienst Dommelvallei te Mierlo		
Doel en openbaar belang	Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen de taken met betrekking tot werk en inkomen en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht.	

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	Bij de vorming van Dienst Dommelvallei is aangegeven dat de dienst moet leiden tot: meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid, minder kosten en goed werkgeverschap.
Veranderingen en ontwikkelingen	De dienstverlening groeit mee met de wensen van de deelnemende gemeenten. De vraag naar lokaal maatwerk neemt toe. Hieraan wordt medewerking verleend binnen de mogelijkheden die er zijn. Integrale advisering wordt als steeds belangrijker ervaren, waardoor beleidsadviseurs zich steeds meer ontwikkelen als 'integrale business partners'. Het toekomstperspectief van de dienst is enigszins onzeker, omdat de gemeente Nuenen c.a. is betrokken in een provinciale herindelingsprocedure. De andere deelnemende gemeenten hebben besloten om zelfstandig te blijven. Daarom is de dienst actief op zoek naar verbreding van de dienst. Meer specifiek is de dienst gericht op het aantrekken van andere gemeenten in het stedelijke gebied rondom Eindhoven als deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling of als afnemer van producten en diensten. Verbreding van de dienst moet nieuw toekomstperspectief bieden.
Risico's	Te hoge verwachtingen en te snel resultaat willen zien. Daarbij zal een balans gezocht moeten worden tussen enerzijds dienstverlening aan de individuele deelnemers en efficiency en kwaliteit van het totaal anderzijds. De bestuurlijke zelfstandigheid van de gemeente Nuenen, is door het voornemen van het college van Gedeputeerde Staten om deze gemeente samen te voegen met Eindhoven, onder druk komen te staan. Mocht de fusie tussen deze twee gemeenten worden voortgezet, dan kan dat ook gevolgen hebben voor Dienst Dommelvallei.
Afbreukrisico van geen deelname	Bij geen deelname kunnen geen voordelen van de samenwerking behaald worden.
Alternatieven voor geen deelname	De werkzaamheden weer zelf als gemeente oppakken of in andere verbanden samenwerkingsmogelijkheden gaan zoeken.
Bestuurlijke betrokkenheid	Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit drie leden per college van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat burgemeester en de wethouders G.M.J. Jeucken en H. v.d. Laar. Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat, incl. de voorzitter, uit een collegelid uit het AB per deelnemer en de gemeentesecretarissen van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat burgemeester en gemeentesecretaris N. Scheltens.
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang	Gemeentelijke bijdrage	2018 5.554.693
	De gemeentelijke bijdrage is inclusief de teruggave van € 153.511 op basis van de jaarrekening 2018.	
Eigen vermogen	2017: 157.000 2018: 318.000	
Vreemd vermogen	2017: 4.363.000 2018: 2.614.000	
Resultaat boekjaar	2017: 291.858 2018: 532.844	

GR Senzer te Helmond

Doel en openbaar belang	Senzer voert de Participatiewet uit voor de arbeidsmarktregio Helmond en Peelland. De gemeente Geldrop-Mierlo maakt deel uit van deze arbeidsmarktregio. Ook de dienstverlening aan de Wsw-ers die voorheen in dienst waren van de Atlantgroep valt hieronder.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	Wij verwachten dat Senzer passende arrangementen levert voor de doelgroep van de Participatiewet. Hierbij is een budgettair neutrale uitvoering het uitgangspunt. De beschikbare Buigmiddelen en Participatie-middelen van de gemeente Geldrop-Mierlo worden zo veel mogelijk benut. Hierbij merken wij op dat 44% van de Participatie-middelen beschikbaar is voor lokale projecten. Het verwacht resultaat is dat er uitstroom vanuit de bijstand wordt gerealiseerd en dat de Participatiewet rechtmatig en doelmatig wordt uitgevoerd binnen de daarvoor beschikbare budgetten.
Veranderingen en ontwikkelingen	Met ingang van 1-1-2016 is de gemeente Geldrop-Mierlo toegetreden tot de GR Werkbedrijf Atlant-De Peel. Dit Werkbedrijf is een fusie van De Atlantgroep en het Werkplein in Helmond. De naam van de gemeenschappelijke regeling is per 1 oktober 2016 veranderd in Senzer.

Risico's	Wij zijn als deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling volledig risicodragers voor eventuele tekorten van Senzer. Om te voorkomen dat er verliezen ontstaan zullen wij onze participatiemiddelen en Buig-middelen zoveel mogelijk inzetten om Senzer goed te laten functioneren. Op deze manier willen wij een budgettair neutrale uitvoering van de Participatiewet realiseren. Door deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling kunnen wij tevens aanspraak maken op een gedeelte van de in het verleden opgebouwde reserves van De Atlantgroep.	
Afbreukrisico van geen deelname	N.v.t.	
Alternatieven voor geen deelname	N.v.t.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Senzer is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Helmond, Asten, Someren, Deurne, Laarbeek, Gemert-Bakel en Geldrop-Mierlo participeren.	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Dagelijks Bestuur: wethouder G.M.J. Jeucken Algemeen Bestuur: wethouder P.J. Looijmans.	
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks zullen het ondernemingsplan en de jaarcijfers aan de raad worden voorgelegd. Tevens worden maandelijks fact-sheets met actuele cijfers naar de raad gestuurd.	
Financieel belang	Gemeentelijke bijdragen	2018 15.576.469
Eigen vermogen	2017: 19.809.000 2018: 24.448.000	
Vreemd vermogen	2017: 23.665.000 2018: 16.565.000	
Resultaat boekjaar	2017: 2.023.000 2018: 4.488.000	
GR Cure Afvalbeheer te Eindhoven		
Doel en openbaar belang	Het zo efficiënt mogelijk inzamelen en vermarkten van huishoudelijke afvalstoffen	
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de	Optimale verhouding tussen geleverde dienstverlening en de tarieven die onze burgers betalen. Via zittingen in het bestuur optimaal invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening en transparantie van de kosten.	

verbonden partij	
Veranderingen en ontwikkelingen	In 2009 is door twee van de drie gemeenteraden besloten tot een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling die enkel nog zal bestaan uit gemeenten. De raad heeft in de vergadering van 17 december 2012 het college toestemming gegeven om een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Cure aan te gaan. Deze nieuwe regeling is per 01-01-2013 in werking getreden. Vanaf 01-01-2014 is de uitvoering via de oprichting van Cure B.V. overgegaan naar de Gemeenschappelijke regeling Cure. Cure is daarom 100% overheidsgedomineerd. Vanaf die datum is een aantal taken (waaronder het vermarkten van afvalstoffen) overgedragen van de gemeenten naar Cure. In 2016 is aan de raad een voorstel voorgelegd over deelname in een Joint Venture met DONG Energy uit Denemarken om de REnescience-techniek binnen Cure toe te passen. In 2018 zal duidelijk zijn of van deze nieuwe techniek binnen Cure gebruik gemaakt gaat worden.
Risico's	De visie op de samenwerking hoeft niet altijd bij alle drie de deelnemers hetzelfde te zijn. Financieel risico ligt bij de gemeenten (kostprijs constructie). Uitlezen van containerchips kan niet zomaar gedaan worden door derden. Hier hangt een kostenplaatje aan vast.
Afbreukrisico van geen deelname	Wanneer we samenwerken met een andere afval inzamelaar kunnen we minder invloed uitoefenen op de dagelijkse bedrijfsvoering en zijn we minder flexibel. Zelfstandige uittreding betekent dat de andere deelnemers schadeloos gesteld moeten worden.
Alternatieven voor geen deelname	Overstappen op een andere Gemeenschappelijke Regeling of andere overheidsgedomineerde instelling die het volledige afvalbeheer verzorgt.
Bestuurlijke betrokkenheid	In Cure participeren de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: wethouder R. van Otterdijk en wethouder G.M.J. Jeucken.
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	De raad wordt geïnformeerd wanneer er veranderingen plaatsvinden in het takenpakket. De begroting van Cure wordt jaarlijks aan de raad voorgelegd.
Financieel belang	De kosten 2018 2.287.617
Eigen vermogen	2017: 469.103 2018: 198.000 (voorlopig)
Vreemd vermogen	2017: 18.265.715 2018: 18.079.000 (voorlopig)
Resultaat boekjaar	2017: 469.103 2018: 198.000 (voorlopig)
Resultaat boekjaar Geldrop-Mierlo	2017: -/- 94.357 2018: 17.000 (voorlopig)

GR PlusTeam te Geldrop

Doel en openbaar belang	Ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken in het kader van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).	
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	Doel is het verbeteren van de zelfredzaamheid en zelfregie van kwetsbare burgers en het creëren van een veilig en positief opvoed- en opgroeklimaat voor de kinderen en jeugdigen van de gemeenten.	
Veranderingen en ontwikkelingen	Per 1 januari 2015 is de nieuwe Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) inwerking getreden. De gemeenten zijn daarmee verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp en uitgebreidere verantwoordelijkheden met betrekking tot ondersteuning en begeleiding in het kader van de Wmo.	
Risico's	De totale Rijksbijdrage is een open eind financiering. De GR PlusTeam wordt daaruit betaald. Als er heel veel vragen komen, zal het PlusTeam overvraagd worden en zal er (tijdelijk) meer inzet ingekocht moeten worden bij andere aanbieders.	
Afbreukrisico van geen deelname	De kosten van zorg aan multi-probleem gezinnen zullen duurder zijn als deze opdracht bij derden wordt neergelegd.	
Alternatieven voor geen deelname	De inkoop zal dan bij andere aanbieders ingekocht moeten worden of vanuit detachering zal inzet georganiseerd moeten worden.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname van de gemeente Waalre en de gemeente Geldrop-Mierlo.	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: voorzitter: wethouder G.M.J. Jeucken. Algemeen bestuur: lid: wethouder P.J. Looijmans. Dagelijks bestuur: voorzitter: wethouder G.M.J. Jeucken. Dagelijks bestuur: lid: wethouder P.J. Looijmans.	
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks voor wat betreft begroting en rekening. Incidenteel op vraag van de gemeenteraad of het college.	
Financieel belang		2018
	Gemeentelijke bijdrage	1.304.685
	De gemeentelijke bijdrage is inclusief de teruggave van € 101.802 op basis van de jaarrekening 2018.	

Eigen vermogen	2017: 0 2018: 0
Vreemd vermogen	2017: 144.000 2018: 298.000
Resultaat boekjaar	2017: 40.147 2018: 135.759

Vennootschappen en coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeente te Den Haag	
Doel en openbaar belang	De BNG Bank is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen op het gebied van wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. De BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De BNG Bank stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	Het betalingsverkeer van de BNG Bank richt zich specifiek op zakelijke klanten in de publieke sector. De BNG Bank biedt een volledig pallet aan zakelijke producten. Digitaal, efficiënt en veiligheid staan hierbij centraal.
Veranderingen en ontwikkelingen	Per eind 2018 heeft de BNG Bank duurzame obligaties uitgegeven. De opbrengst hiervan wordt duurzame projectfinanciering alsmede balansfinanciering van de Nederlandse gemeenten en woningcorporaties, die in hun categorie het best scoren op het gebied van duurzaamheid en sociaal beleid.
Risico's	De BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de bank uitgegeven schuldpapier heeft een credit rating AAA van Moody's, en AA+ van Standard & Poor's en AA+ van Fitch. Door deze topratings kan de BNG Bank tegen lage prijzen geld aantrekken op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor kan de bank hun klanten lage tarieven bieden.
Afbreukrisico van geen deelname	N.v.t.
Alternatieven voor geen deelname	N.v.t.
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de aandeelhouders. Dit zijn uitsluitend overheden.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Als aandeelhouder: wethouder H. van de Laar.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.	
Financieel belang	De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheerraadschap. De gemeente Geldrop-Mierlo bezit 30.186 aandelen à nominaal € 2,50 (totaal € 75.465,-). De dividenduitkering is afhankelijk van de resultaten. Hierbij streeft de BNG niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen.	
	Het dividend wordt jaarlijks uitgekeerd en heeft betrekking op het voorafgaande boekjaar.	2018 76.371
Eigen vermogen	2017: 4.953.000.000 2018: 4.991.000.000	
Vreemd vermogen	2017: 135.072.000.000 2018: 132.550.000.000	
Resultaat boekjaar	2017: 393.000.000 2018: 337.000.000	

BV Breedband Regio Eindhoven te Eindhoven

Doel en openbaar belang	Het verwerven, exploiteren, doen beheren en het beschikbaar stellen van een glasvezelinfrastructuur in de regio Eindhoven voor bedrijven, organisaties en instellingen voor hun eigen gebruik of het beschikbaar stellen van capaciteit aan derden voor niet commerciële doeleinden.	
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De aanleg van een glasvezelinfrastructuur draagt bij aan de "verglazing" van Geldrop-Mierlo, waardoor communicatie en uitwisseling van gegevens via de digitale snelweg sneller en eenvoudiger wordt.	
Veranderingen en ontwikkelingen	N.v.t.	
Risico's	Het betreft een besloten vennootschap. De financiële positie is solide. Risico's zijn beperkt o.a. omdat de BV geen personeel in dienst heeft en onze gemeente voor nog geen half procent participeert in het maatschappelijk kapitaal. De werkzaamheden kunnen ook door commerciële, concurrerende partijen worden uitgevoerd, waardoor er altijd een risico blijft bestaan.	
Afbreukrisico van geen deelname	Gelet op de hoogte van de participatie is het afbreukrisico bij geen deelname gering.	
Alternatieven voor geen deelname	N.v.t.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Via de algemene vergadering van aandeelhouders.	

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder G.M.J. Jeucken woont namens de gemeente Geldrop-Mierlo de algemene vergadering van aandeelhouders bij.	
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks bij de begroting en jaarrekening.	
Financieel belang	Het dividend wordt incidenteel uitgekeerd	2018 0
	De gemeente Geldrop-Mierlo heeft 95.000 aandelen van € 1,- per stuk.	
Eigen vermogen	2017: 4.285.769 2018: 3.972.812 (concept)	
Vreemd vermogen	2017: 1.126.520 2018: 1.272.609 (concept)	
Resultaat boekjaar	2017: 75.508 2018: -/- 312.957 (concept)	

Stichtingen en verenigingen

Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang	Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Het doel is de verbetering van veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost. Het is van belang om onderscheid te maken tussen het zorg- en veiligheidshuis als professionele netwerkorganisatie en het zorg- en veiligheidshuis als facilitator voor ketenpartners. Het landelijk kader richt zich specifiek op het zorg- en veiligheidshuis als netwerkorganisatie van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten, gericht op een ketenoverstijgende persoons-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek. In de rol van facilitator biedt de netwerkorganisatie aan ketenpartners de mogelijkheid om werkplekken te huren in een kantoor. Het zorg- en veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is in de kern een smalle organisatie. Haar professionaliteit ligt op het gebied van procesregie, advisering en informatievoorziening.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De kracht van het zorg- en veiligheidshuis is een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties om problemen op het gebied van veiligheid beter aan te pakken. Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden. Problemen worden in een mix van preventie, repressie en zorg aangepakt. Zo wordt geprobeerd potentieel grote problemen klein te houden. De casussen worden aangepakt middels de werkwijze Casus Op Maat en de Persoonsgerichte Aanpak. Daarnaast stimuleert en ondersteunt het zorg- en veiligheidshuis de gemeenten om in de toekomst gebruik te maken van het escalatiemodel in de zorg- en veiligheidsketen AVE (aanpak voorkoming escalaties) en dit lokaal te implementeren.
Veranderingen en ontwikkelingen	In 2016 is de rechtsvorm van het Zorg- en Veiligheidshuis gewijzigd en is de Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost opgericht. Besloten werd om hierin deel te nemen.

	<p>In 2016 is gestart met de methodiek Persoonsgerichte Aanpak (PGA) voor een effectieve aanpak van hotshots (kopstukken/-sleutelfiguren). Deze systeemaanpak richt zich op daders van HIC-feiten, problematische jeugdkopstukken en andere personen die via de driehoek als veiligheidsprobleem zijn aangewezen.</p> <p>In 2016 is in het zorg- en veiligheidshuis de Expertisetafel Radicalisering ingericht. Dit overleg is beschikbaar voor ondersteuning, advies en COM-zaken voor de schaalgrootte Oost Brabant voor wat betreft signalen/cases met betrekking tot radicalisering.</p> <p>Vanaf begin 2018 is de naam gewijzigd in Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost.</p>	
Risico's	Alle 21 gemeenten uit de regio nemen deel aan de Stichting en dragen daaraan bij.	
Afbreukrisico van geen deelname	Er kan dan geen gebruik worden gemaakt van de voordelen die het zorg- en veiligheidshuis kan bieden, zoals informatie, expertise en menskracht. Bepaalde organisaties hebben ook aangegeven geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan overlegstructuren in alle afzonderlijke gemeenten.	
Alternatieven voor geen deelname	De gemeente moet dan zelf meer regelen en kan geen beroep meer doen op inbreng van bepaalde maatschappelijke instanties en strafrechtpartners.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Samenwerking met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	<p>Alle gemeenten vaardigen een wethouder zorg of een burgemeester af als lid van het Algemeen Bestuur.</p> <p>Het Algemeen Bestuur kiest uit hun midden weer – per basisteam – een wethouder zorg en een burgemeester als lid van het Dagelijks Bestuur. In 2018 werden de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom vertegenwoordigd in het Dagelijks Bestuur door voorzitter burgemeester P. Verhoeven (Heeze-Leende) en wethouder P.J. Looijmans namens de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom.</p>	
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.	
Financieel belang	Gemeentelijke bijdrage	2018 9.276
Vermogenspositie en resultaat boekjaar	De beide centrumgemeenten (Eindhoven en Helmond) zijn verantwoordelijk voor de financiële jaarrekening, ieder voor hun subregio (regio Eindhoven en Peelregio). Geldrop-Mierlo valt onder de Peelregio.	
Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot		
Doel en openbaar belang	<p>Inkoopuitgaven maken een groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen gemeenten hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Integer en efficiënt inkopen heeft een positieve uitstraling naar burgers, het bedrijfsleven en de eigen medewerkers. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.</p>	

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkoop en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.	
Veranderingen en ontwikkelingen	Voor de diensten van BIZOB is per 1 januari 2019 BTW verschuldigd. Deze komt voor rekening van de gemeente.	
Risico's	Door deel te nemen aan BIZOB wordt het risico op juridische procedures door onjuiste inkoop- en aanbestedingstrajecten verkleind.	
Afbreukrisico van geen deelname	De aansluiting bij BIZOB is een keuze voor continuïteit in organisatorische en personele zin voor de invulling van de inkoopfunctie. Naast het mislopen van de mogelijk gunstigere prijzen en/of hogere kwaliteit, ligt er een afbreukrisico op gebied van efficiencyverbetering, rechtmatigheid en een versterking van de expertise.	
Alternatieven voor geen deelname	In plaats van aansluiting bij BIZOB kan ook gekozen worden voor het volledig intern invullen van de inkoopfunctie. Daarnaast kan een commercieel inkoopbureau worden ingehuurd om gelijksoortige ondersteuning te bieden.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de gemeenten in Zuidoost-Brabant (behoudens Eindhoven, Helmond, Valkenswaard), Schijndel, Veghel en Uden en 3 samenwerkingsverbanden in Zuidoost-Brabant.	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Twee personen uit cluster 2 (Dommelvallei+) aangedragen door die organisaties gezamenlijk t.w. burgemeester P. Verhoeven van Heeze-Leende en wethouder A. van Holstein van Waalre.	
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.	
Financieel belang		2018
	Gebaseerd op aantal afgenomen dagen	97.440
	4 dagen x 42 weken x € 580,- per dag	6.322
	Aanvullende dagen inkoopplan 2018	103.762
	Totaal	
	Van de bijdrage 2018 wordt € 64.757 toegerekend aan diverse budgetten. In 2018 is de bestemming resultaat 2017 van € 4.724 ontvangen.	
Eigen vermogen	2017: 666.145 2018: 786.116 (voorlopig)	
Vreemd vermogen	2017: 575.176 2018: 633.621 (voorlopig)	
Resultaat boekjaar	2017: 321.197 2018: 382.095 (voorlopig)	

Overig

Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE)

Doel en openbaar belang	Het versterken van een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners en het bevorderen van een bloeiende economie c.q. versterken van het vestigingsklimaat. In de samenwerkingsagenda 2018-2025 zijn vier thema's benoemd, waarop we door samenwerking het verschil kunnen maken. Het betreft de thema's economie, wonen, evenementen en voorzieningen, ruimte.	
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De samenwerkingsagenda is vormgegeven vanuit een samenbindend concept met als doel te zorgen voor een hoge kwaliteit van leven voor onze inwoners en voor een bloeiende economie. De samenwerkingsagenda houdt nadrukkelijk verband met de Brainportstrategie. Er wordt nadrukkelijk ingezet op complementariteit en het voorkomen van dubbelingen met andere samenwerkingsverbanden.	
Veranderingen en ontwikkelingen	Na een evaluatie in 2017 is besloten de samenwerking uit te breiden. De samenwerking op de thema's economie en wonen is uitgebreid met samenwerking op het thema voorzieningen en evenementen en het thema ruimte.	
Risico's	De samenwerking is niet in een juridische constructie gegoten. Hierdoor blijven de raden hun bevoegdheden onverkort behouden. Dat betekent dat de negen afzonderlijke raden steeds een gelijkkluidend besluit moeten nemen. Het is ook niet mogelijk om een deel van de agenda te accorderen.	
Afbreukrisico van geen deelname	Niet deelnemen betekent dat de gemeente Geldrop-Mierlo zich buiten sluit in het stedelijk gebied en niet profiteert van de afspraken die met andere partners zijn/worden gemaakt.	
Alternatieven voor geen deelname	Alternatief voor het niet participeren in het stedelijk gebied zou samenwerking met andere partners kunnen zijn. Subregio De Peel of de A-2 gemeenten zouden dan in beeld kunnen komen.	
Bestuurlijke betrokkenheid	In het Stedelijk Gebied Eindhoven, werken negen gemeenten samen. Er is geen zelfstandige bestuurlijke entiteit gecreëerd. Besluitvorming vindt in de negen gemeenteraden plaats. Voorbereiding van de besluitvorming vindt plaats in het bestuurlijk platform en de diverse portefeuillehoudersoverleggen.	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	De beslissingsbevoegdheid is bij de gemeentebesturen gebleven. In de voorbereidende organen heeft zitting: burgemeester B.H.M. Link (bestuurlijk platform). In het portefeuillehoudersoverleg Voorzieningen en evenementen vertegenwoordigt wethouder R.J.M. van Otterdijk onze gemeente. In de andere portefeuillehoudersoverleggen, Economie, Wonen, Ruimte, is wethouder G.M.J. Jeucken onze vertegenwoordiger.	
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	De gemeentelijke vertegenwoordigers in het bestuurlijk platform en de portefeuillehoudersoverleggen geven van tijd tot tijd in de gemeenteraad de stand van zaken aan.	
Financieel belang	Hieronder is een opsplitsing van het totaalbedrag weergegeven via de deelproducten.	
	Secretariaat:	2018
	Rijk van Dommel en Aa	17.701
	Urgentieregeling	15.000
	Regionale adviescommissie detailhandel	10.665
	Kosten ROW	1.707
	Totaal	45.673
Eigen vermogen	2017: N.v.t.	

	2018: N.v.t.
Vreemd vermogen	2017: N.v.t. 2018: N.v.t.
Resultaat boekjaar	2017: N.v.t. 2018: N.v.t.

Grondbeleid

Algemeen grondbeleid

De uitgangspunten van het grondbeleid zijn op 25 juni 2012 door de raad vastgesteld. In 2019 zullen zowel de nieuwe nota grondbeleid als de nota gronduitgifte en prijzenbeleid aan de raad worden voorgelegd. Er zal ook gestart worden met de actualisatie van de 'Nota Kostenverhaal'.

Ontwikkelingen woningmarkt

In 2018 stegen de huizenprijzen met gemiddeld negen procent. Als we de ontwikkeling van de gemiddelde transactieprijs voor een woning in Geldrop-Mierlo in beeld brengen ontstaat het onderstaande beeld. Je kunt hier geen index uit afleiden, omdat het afhankelijk is van de soort woningen die in een kwartaal zijn verkocht, maar het geeft wel een globaal beeld.

	2014-4	2015-4	2016-4	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4
Aantal verkocht	76	74	118	106	72	84	87	95
Transactieprijs	€ 220.100	€ 220.000	€ 262.800	€ 279.200	€ 281.000	€ 269.600	€ 326.400	€ 304.100
Verkoop tijd	163	174	105	62	64	78	53	32
Verskil vraag en transactieprijs	5,10%	4,10%	3,20%	2,00%	1,80%	1,20%	1,10%	0,50%

De krapte op de huizenmarkt is voorlopig niet opgelost. Met de Nationale Woonagenda zet de overheid vol in op nieuwbouw om het tekort aan koopwoningen terug te dringen. De realisatie van deze plannen blijft achter, onder andere door een gebrek aan mensen in de bouw.

De krapte op de huizenmarkt zorgt ervoor dat de huizenprijzen in 2019 verder zullen stijgen. Eind 2018 werd door DNB uitgegaan van een verwachte prijsstijging van ongeveer vijf procent in 2019 en drie procent in 2020. De prijzen zijn afhankelijk van de soort woning en de locatie. Ook indexen kunnen per soort woning en locatie anders zijn.

ABN AMRO en Rabobank geven aan dat de betaalbaarheid van een koopwoning steeds verder onder druk komt te staan. Ze zien ook dat het consumentenvertrouwen afneemt. Door de sterke prijsstijging en beperkte keuze vinden meer mensen het een minder goed moment om een huis te kopen, dan vorig jaar. Ook onzekerheid over de economische groei zorgt ervoor dat het sentiment daalt. Voor 2019 wordt verwacht dat het aantal woningverkoop verder daalt. Het aantal transacties op de huizenmarkt loopt gewoonlijk voor op de prijsontwikkeling. De banken verwachten daarom dat de stijging van de huizenprijs in 2019 afvlakt. Economen van ABN AMRO geven over de ontwikkeling van de huizenprijs in 2019 aan dat ze verwachten dat de gemiddelde huizenprijs in 2019 met 6% stijgt (tegenover 9% vorig jaar). Eerder ging de bank nog uit van 7% prijsstijging. ABN AMRO ziet dit jaar de huizenmarkt 'tot rust komen'. Ook Rabobank heeft recent haar prognose verlaagd naar 6%. Voor 2020 gaan beide banken uit van een waardeinstijging van 4%.

Starters en jonge gezinnen hebben het moeilijk op de huizenmarkt door o.a. hypotheeknorm (maximaal 100% financieren) en concurrentie van vermogende beleggers. Vastgoed kopen om te verhuren is een interessante investering nu de spaarrente laag is.

Ontwikkelingen grondexploitaties

Algemeen

De berekeningswijze van de rentepercentages is voorgeschreven door de commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De toegepaste percentages zijn 2,0% voor de disconteringsvoet, 2,45% als rentepercentage voor 2018 en 2,34% als rentepercentage voor 2019 en verder. Voor de kostenindex wordt voor zowel de plankosten als de civiele kosten een index gehanteerd van 2,0%. Voor de opbrengstenindex wordt geen rekening gehouden met een prijsstijging. Een extern bureau geeft aan dat de bouwkosten in 2019 nog iets sneller zullen stijgen dan de VON-prijzen. Door de verwachte verdere stijging van de bouwkosten, ontstaat er dus een opbrengstenstijging die nihil is. Om die reden wordt er voor de komende jaren geen rekening gehouden met een prijsstijging.

Voor de bepaling van de marktconforme uitgifteprijsen en de in de diverse grondexploitaties gehanteerde prijsniveaus is weer een beroep gedaan op een externe taxateur. De meest actuele taxatie en door het college vastgestelde prijzen zijn weer verwerkt bij de actualisatie van de grondexploitaties.

Toelichting projecten

Groot Luchen

De verplichte tussentijdse winstneming voor Groot Luchen is verwerkt in de grondexploitatie, waardoor de boekwaarde aanzienlijk is gestegen (bijna € 19 miljoen). Voor de eerste twee fases zijn nagenoeg alle gronden uitgegeven. De woningen die er nog in aanbouw zijn zullen in 2019 en de eerste helft van 2020 opgeleverd gaan worden. Dat betekent dat ook het woonrijp maken van deze gebieden in de tweede helft van 2020 plaats kan vinden.

Voor het gedeelte tussen de Burgemeester Termeerstraat en het Weteringpark is de stedenbouwkundige verkaveling inmiddels gereed. Het ontwerp-uitwerkingsplan voor dit gebied is inmiddels gereed. De vaststelling door het college zal in het vierde kwartaal van 2019 plaatsvinden. De voorbereidingen voor het bouwrijp maken van dit gebied zijn gestart. Uitvoering kan eind 2019 starten. In het gebied komen sociale huurwoningen en woningen voor het middenhuur segment. Voor senioren komen zowel huur- als koopwoningen beschikbaar. Daarnaast komen er een aantal starterswoningen en een aantal woningen in een prijsklasse onder de €300.000,-. De optieovereenkomsten voor deze bouwplannen worden in het tweede kwartaal van 2019 getekend. De bouw kavels voor vrijstaande woningen (veelal aan het toekomstige Weteringpark) zullen in het tweede kwartaal op de markt worden gebracht evenals vier kavels voor CPO-initiatieven voor een twee-onderéén-kapwoning.

Het volgende gedeelte wat wordt uitgewerkt is het gebied ten oosten van de Burgemeester Termeerstraat. Hierbij zal ook worden gekeken naar de invulling van het aangrenzende gebied. In 2018 is namelijk gebruik gemaakt van de wet voorkeursrecht gemeenten, waar de gronden die grenzen aan dit gebied onderdeel van uitmaken. Er is een verzoek ontvangen van de tennisvereniging om te verhuizen naar de gronden ten zuiden van de hockeyclub. Deze wensen zullen worden meegewogen in de afweging voor de visie voor dit gebied.

Voor de hoofdontsluiting van Groot Luchen loopt op dit moment een onteigeningsprocedure. Zodra de gemeente over die gronden kan beschikken, kan een groter deel van de hoofdontsluiting gerealiseerd worden. Op dat moment kunnen ook de gronden tussen fase 1 en 2 op de markt worden gebracht. Het voorlopige stedenbouwkundige plan daarvoor is al enige tijd gereed en kan in 2020 geoptimaliseerd worden.

De grootste onzekerheid in de grondexploitatie heeft betrekking op de verhouding tussen uitgeefbare grond en openbare ruimte in de nog uit te werken gebieden. Daarnaast zijn er nog beperkingen als gevolg van bestaande milieucirkels van zowel een agrarisch bedrijf als sportvelden. Ook moet er nog een afweging worden gemaakt over gronden die op dit moment nog niet op een goede manier structureel verkaveld kunnen worden.

Bij de berekening van de tussentijdse winst is dit jaar, in tegenstelling tot vorig jaar, rekening gehouden met de nog aanwezige risico's in de grondexploitatie. Risico's die groter zijn geworden dan 50% zijn verwerkt in de grondexploitatie. Deze actualisaties leiden tot een correctie op de tussentijdse winstneming van afgelopen jaar van bijna €1,3 miljoen. Dit is verwerkt in het resultaat voor de tussentijdse winstneming.

Brugstraat

In 2018 is de laatste kavel (aan de Eikendreef) verkocht. Dat betekent dat deze grondexploitatie kan worden afgesloten.

Spaarpot-Zuid

Er is voldoende belangstelling voor de kavel. Om die reden wordt nog steeds uitgegaan van verkoop van de kavel in 2019. Vorig jaar werd uitgegaan van de realisatie van een bedrijfsverzamelgebouw. Nu wordt weer uitgegaan van de vestiging van één bedrijf. Dat betekent geen toeslag op de grondprijs, waardoor deze correctie is verwerkt in de grondexploitatie.

Rielsepark

Recent was interesse getoond in een deel van de kavel. Voor deze locatie met een bestemming voor commerciële functies wordt uitgegaan van gedeeltelijke verkoop in 2019. Voor de overige gronden wordt uitgegaan van verkoop in 2020.

Luchen Weteringpark

Slechts een deel van de gronden in het bestemmingsplan Luchen Weteringpark is in eigendom van de

gemeente. Er wordt een uitwerkingsplan voorbereid voor een gedeelte van het plangebied. Het gaat om het gedeelte dat aansluit op het deelgebied Groot Luchen waarvoor het ontwerp-uitwerkingsplan nu gereed is. In 2020 kunnen die kavels op de markt worden gebracht.

Talingstraat

In de eerste helft van 2018 heeft zowel het ontwerp-bestemmingsplan voor de woningen op de gronden van derden als het ontwerp-uitwerkingsplan voor de gemeentelijke uitgeefbare gronden ter inzage gelegen. In het eerste kwartaal van 2019 heeft het college het uitwerkingsplan vastgesteld en zijn voor de gemeentelijke uitgeefbare gronden koopovereenkomsten getekend. Na vaststelling van het bestemmingsplan zal medio 2019 worden gestart met het bouwrijp maken. De getekende verkoopovereenkomsten zijn niet van toepassing voor de gronden waarvoor nog een afweging moet worden gemaakt of die in de toekomst wel of niet bebouwd worden. Voor de verkoop die in de grondexploitatie staat gepland voor 2021 zal dan nog een afzonderlijk uitwerkingsplan opgesteld moeten worden.

Centrum West

De uitwerking van de stedenbouwkundige mogelijkheden van het plangebied Centrum West heeft nog geen prioriteit gekregen. Als hier het komende jaar wel prioriteit aan wordt gegeven, dan is de planning nog haalbaar. Vooralsnog wordt de planning voor uitgifte in 2021 en 2022 gecontinueerd.

Waleweinlaan

Voor deze locatie wordt nog steeds gewerkt aan een plan voor negen 'appartementen' die de uitstraling van drie grondgebonden woningen hebben. Het gaat om zes woningen op de begane grond en drie op de verdieping. Voor dit plan moet een uitgebreide ruimtelijke procedure worden doorlopen. Voor de gronduitgifte wordt uitgegaan van 2020.

Willem Barentszweg

Voor negen te realiseren woningen is een optieovereenkomst gesloten. Deze kan naar verwachting worden omgezet in een koopovereenkomst. Binnenkort zal ook een afweging worden gemaakt over de invulling van het resterende perceel. Vooralsnog wordt uitgegaan van een bouwkaavel voor een vrijstaande woning.

Strabrecht

De uitwerking van het woningbouwdeel bij het nieuwe Strabrechtcollege is in voorbereiding. De hoeveelheid uitgeefbare grond is afhankelijk van de nieuwe locatie van het sportveld. Als deze op de huidige locatie van de westvleugel komt, dan ontstaat meer uitgeefbare grond. Als het gebouw van de westvleugel blijft staan, dan zorgt de ligging van het nieuwe sportveld voor minder resterende ruimte voor woningbouw. Dat betekent dat het winstperspectief dan beduidend lager wordt dan de resterende boekwaarde van het Strabrechtcollege, die ten laste van de reserve grondexploitaties is afgeboekt.

Ellenaar

Eén van beide percelen is in 2018 verkocht en voor de andere is een optieovereenkomst gesloten. De exploitatie kan naar verwachting in 2019 worden afgesloten.

De Waag/Vesperstraat

Voor de herontwikkeling van deze locatie wordt op dit moment gedacht aan sociale huurwoningen. Als daardoor tegelijk een aantal aangrenzende sociale huurwoningen gerenoveerd kunnen worden, zou die invulling de voorkeur kunnen krijgen. Voor de gronduitgifte wordt nog steeds uitgegaan van 2020.

Bisschop van Mierlostraat

De herontwikkeling van deze schoollocatie hangt af van de keuzes voor het onderwijs in Mierlo. De locatie van de Loeswijkschool heeft een dubbelbestemming. Na het doorlopen van een uitwerkingsprocedure is hier een woningbouwinvulling mogelijk.

Dorpsstraat / Johannesschool

Het achterste gedeelte van de voormalige Johannesschool is in 2018 verkocht. Voor het voorste gedeelte lopen verkoopgesprekken.

Emopad

Een deel van de laatste te verkopen bedrijfskavel zal verhuurd worden als parkeerterrein. Hoewel dat risico vorig jaar al wel was benoemd, was daar in de grondexploitatie nog geen rekening mee gehouden. De verminderde uitgeefbare grond en verkoopopbrengsten zijn nu wel verwerkt in de grondexploitatie. Deze correctie leidt er toe dat het project met een verlies i.p.v. een winst zal worden afgesloten. Door de lopende verkoopgesprekken, wordt verwacht dat de koopovereenkomst nog in 2019 gesloten kan worden.

Kavels Loeswijk

Het wijzigingsplan voor drie of vier woningbouwkavels is nog in voorbereiding. Als de ruimtelijke procedure in 2019 opgestart kan worden, kan verkoop van de kavels in 2020 en 2021 plaatsvinden. Dat is een jaar later dan waar vorig jaar vanuit werd gegaan.

Linze

De voorbereidingen voor invulling van de locatie moeten nog worden opgestart. Uitgifte in 2020 lijkt alleen mogelijk als de grond kan worden verkocht conform de huidige bestemming.

Vast te stellen exploitaties

Op basis van de verslagleggingsregels moeten grondexploitaties met substantiële aanpassingen opnieuw ter vaststelling worden aangeboden. Hoewel hier geen definities of criteria voor zijn aangegeven, wordt er vanuit gegaan dat dit alleen voor Groot Luchen van toepassing is.

De financiële (weerstand)positie

Door meerjarige exploitatielooptijden vinden winst- en verliesnemingen op onregelmatige momenten plaats. Een grondbedrijf moet daarom in een langjarig perspectief worden gezien. Het weerstandsvermogen van het grondbedrijf bevat de middelen en mogelijkheden waarover het grondbedrijf kan beschikken om niet begrote kosten en tegenvallende opbrengsten te dekken.

Resultaat 2018

Op basis van de BBV-voorschriften moet sinds de jaarrekening van 2017 eerder winst worden genomen. Ook in het kader van deze jaarrekening is daarom weer naar de tussentijdse winstneming gekeken. Deze is aan de orde bij de volgende projecten:

- Spaarpot € 51.500,-
- Ellenaar € 87.562,-
- Johanneschool € 111.582,-
- De Bron € 109.394,-

Voor Emopad moet de tussentijdse winstneming van vorig jaar ter grootte van € 10.753,- worden gecorrigeerd. Daarnaast moet voor het volledige bedrag van het verwachte verlies een verliesvoorziening worden getroffen.

Voor Groot Luchen geldt dat er eveneens een correctie op de tussentijdse winst van vorig jaar moet worden doorgevoerd. Het gaat om een bedrag van €1.296.123,-.

Het enige project dat kan worden afgesloten is Brugstraat. De per 31 december 2018 beschikbare verliesvoorziening voor dit project bedraagt € 128.520,-. Het project wordt afgesloten met een aanvullend verlies van € 3.271,-.

Reserves en voorzieningen

a. Reserve grondexploitaties

De stand van de Reserve grondexploitaties per 31 december 2018 bedraagt € 14.938.499,-.

b. Reserve tussentijdse winstnemingen

De stand van deze Reserve per 31 december 2018 bedraagt € 6.424.578,-.

c. Voorziening grondexploitatie en voorziening afgesloten complexen

De contante waarde van alle geraamde verliezen van de verlieslatende exploitaties bedraagt € 48.599,-.

De benodigde voorziening voor de afronding van afgesloten plannen bedraagt € 55.000,-.

d. Materiele Vaste Activa (voorheen Niet in exploitatie genomen gronden)

Vanaf 1 januari 2016 zijn deze gronden geactiveerd onder de materiële vaste activa. Sindsdien is het ook niet meer mogelijk om rente op deze boekwaarde bij te schrijven.

a. Reserve Grondexploitaties

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de benodigde capaciteit ten behoeve van met name marktrisico's.

Verloop Reserve Grondexploitaties	
Saldo per 31 december 2017	19.681.543
Bij: storting uit Reserve tussentijdse winstneming o.b.v. besluit jaarrekening 2017	1.298.072
Bij: correctie mutatie slibdepot Goorstraat 2017 uit voorziening afgesloten complexen	8.970
Bij: Resultaatbestemming resultaat Grondbedrijf 2017 (excl. tussentijdse winstneming)	0
Saldo na besluitvorming jaarrekening 2017	20.988.585
Bij: Rentebijdrage	420.282
Af: Storting in verliesvoorziening lopende grondexploitaties	-48.599
Bij: Vrijval uit voorziening afgesloten complexen	12.136
Bij: Voorfinanciering bijdrage Verevening Bedrijventerreinen	32.420
Bij: VpB 2017-2018 (nog te bekijken)	659
Af: Voorfinanciering kapitaalslast 2015–2017 Bovenwijkse voorzieningen	-51.699
Af: Voorfinanciering kapitaalslast Bovenwijkse Voorzieningen uitgevoerde investeringen	-6.415.285
Saldo 31 december 2018	14.938.499
Raadsbesluit (2 juli 2018): Afwaardering boekwaarde Strabrecht College	-1.928.148
Saldo na besluitvorming 2018 (afwikkeling 2019)	13.010.351
Af: Correctie eerdere winstneming (St Cyr / Jan Carstensenweg)	-125.000
Af: resultaat Grondbedrijf 2018	-3.271
Saldo 31 december 2018	12.882.080

Op basis van de huidige inzichten zullen de fiscale afdrachten in het kader van de vennootschapsbelasting voor de jaren 2016 en 2017 beperkt zijn. De eventuele bedragen die verschuldigd kunnen zijn voor met name de jaren daarna zullen grotendeels wel gerelateerd zijn aan het grondbedrijf. Om die reden wordt voorlopig uitgegaan van dekking van de fiscale last ten laste van de Reserve grondexploitaties.

b. Reserve tussentijdse winstnemingen

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de nog lopende projectspecifieke risico's in de grondexploitatie.

Verloop Reserve Tussentijdse winstnemingen	
Saldo per 1 januari 2018	0
Bij: resultaatbestemming tussentijdse winstneming Grondbedrijf 2018	8.692.514
Af: afdracht fondsen 2015-2016	-1.298.072
Af: afdracht fondsen 2017	-969.864
Subtotaal na resultaatbestemming jaarrekening 2018	6.424.578
Af: Resultaat tussentijdse winstneming	-946.838
Af: Stortingen in voorziening Bovenwijken o.b.v. verkopen 2018	-192.402
Af: Stortingen in Leefbaarheidsfonds o.b.v. verkopen 2018	-152.950
Af: Stortingen in Reserve Herstructurering Woongebieden o.b.v. verkopen 2018	-43.625
Af: Stortingen in Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen o.b.v. verkopen 2018	-30.990
Af: Stortingen in Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling o.b.v. verkopen 2018	-88.745
Saldo 31 december 2018	4.969.028
Claim: Stortingen reserves 2019 - 2023	-4.400.000
Saldo na correctie claim fondsafdrachten	569.028

Weerstandvermogen

Gemeentelijk beleid

In het kader van de jaarrekening 2018 is de risicoanalyse voor het grondbedrijf geactualiseerd. Op basis van die analyse is de totaal benodigde weerstandscapaciteit berekend op circa € 9.377.339,-. Voor de marktrisico's is daarbij uitgegaan van 10% opbrengstdaling in een realistisch scenario en 30% in een worse case scenario. Voor het marktrisico uitgiftevertraging is in een realistisch scenario uitgegaan van 3 jaar en in een worse case scenario van 7 jaar.

De stand van de Reserve grondexploitatie na verwerking raadsbesluiten bedraagt € 12.882.080,-. Voor de reserve tussentijdse winstneming moet nog rekening worden gehouden met fondsafdrachten in de nog resterende jaren voor de nog lopende grondexploitatie. Op basis van de huidige stedenbouwkundige programma's en de huidige afdrachten per woning en per m² gaat het om een bedrag van ongeveer € 4,4 miljoen. Voor de beschikbare weerstandscapaciteit resteert dan een bedrag van € 569.028,-. De in totaal beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt dan € 13.451.108,-.

Een aantal aanvullende aspecten die moeten worden meegenomen bij de berekening van het weerstandvermogen zijn:

- De aankopen in 2018 en 2019 waarvoor de komende vijf jaar een bestemmingsplan zal worden vastgesteld;
- De gronden waarop Wvg is gevestigd en die in de komende jaren mogelijk verworven gaan worden;
- De locaties waarvoor een voorbereidingsbesluit is genomen en die kunnen leiden tot gedeeltelijke verwerving van plangebieden;
- Het in voorbereiding zijnde wijkontwikkelingsplan Braakhuizen-Zuid, met mogelijke aankopen en herbestemmingen;
- Het in voorbereiding zijnde plan voor het centrum van Geldrop, waarvoor in het verleden vele miljoenen gereserveerd waren;
- De onlangs gestarte voorbereiding voor een omgevingsvisie met omgevingsplannen met nieuwe inzichten in gebieden met opgaves in de fysieke leefomgeving;
- De actualisatie van de nota kostenverhaal zal leiden tot verhoging van de fondsafdrachten, waarvoor extra claims ten laste van de reserves tussentijdse winstnemingen en reserve grondexploitatie zullen ontstaan.

Hoewel het in dit stadium nog voorbarig is om voor al deze aspecten al risico's te benoemen en in te schatten, is het wel van belang om het huidige weerstandvermogen te zien in het licht van het hierboven geschetste perspectief.

Zonder rekening te houden met de hierboven beschreven aspecten bedraagt het weerstandsvermogen 143%. Deze is gebaseerd op een totale beschikbare weerstandscapaciteit van € 13.451.108,- en een benodigde weerstandscapaciteit van € 9.377.339,-. Rekening houdend met de hierboven beschreven ontwikkelingen zullen de verwachte winstnemingen naar alle waarschijnlijkheid niet opwegen tegen de gevolgen van de hierboven beschreven ontwikkelingen. Dat betekent dat het weerstandsvermogen in een langjarig perspectief gezien de komende jaren waarschijnlijk zal dalen.

Verliesvoorziening

De afzonderlijke voorziening voor de te verwachten verliezen voor lopende grondexploitaties moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Op de voorziening wordt rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraad 'Bouwgronden In Exploitatie'. Het verloop hiervan is hieronder weergegeven.

Verloop verliesvoorziening lopende grondexploitaties 2018	
Saldo per 1 januari 2018	126.000
Bij: rentebijdriving a 2,0%:	2.520
Af: vrijval voorziening t.g.v. complex Brugstraat	-128.520
Beschikbaar per 31 december 2018:	0
Benodigd	
Contante waarde te verwachten exploitatietekorten:	
Emopad	44.372
Rielsepark	4.227
Totaal benodigd per 31 december 2018	48.599
Onttrekking uit Reserve grondexploitaties	48.599

Voorziening afgesloten complexen

Voor exploitaties die zijn afgesloten is een afzonderlijk voorziening beschikbaar. Het gaat om middelen die nog nodig zijn voor afronding van die projecten. Op deze voorziening afgesloten complexen wordt geen rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Verloop voorziening afgesloten complexen 2018	
Saldo per 1 januari 2018	75.970
Af: correctie mutatie slibdepot Goorstraat 2017	8.970
Af: uitgaven in 2018 voor reeds afgesloten plannen:	
· De Doelen	2.793
· Mc Kenziestraat	5.136
· Torenweg	-8.065
Beschikbaar per 31 december 2018:	67.136
Benodigd t.b.v. afgesloten plannen	
Barrier bijdrage ontsluiting	50.000
Brugstraat en Torenweg	5.000
Totaal benodigd per 31 december 2018	55.000
Storting in reserve grondexploitaties	12.136

Meerjarenperspectief

De projecten die in exploitatie zijn, zullen naar verwachting worden afgesloten in de jaren zoals weergegeven in het onderstaande overzicht. De verwachte winsten en verliezen worden op basis van de meest actuele inzichten op basis van netto contante waarde weergegeven.

Meerjarenperspectief op basis van netto contante waarde

Plan	verleden	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Spaarpot-Zuid	1.714.730	51.500	1.633.923					
Ellenaar		87.562	137.973					
Rielsepark				-4.227				
Dorpsstraat/Johannes		111.582		173.463				
Emopad	10.753	-10.753		-44.372				
Waleweinlaan					421.894			
Willem Barentszweg		109.394			453.424			
Vesperstraat/De Waag					271.642			
Linze					377.395			
Kavels Loeswijk						505.772		
Strabrecht						1.413.472		
Talingstraat						2.716.675		
Luchen weteringpark							286.856	
Centrum West							5.643.758	
Bisschop van Mierlostraat								824.716
Groot Luchen	8.366.115	-1.296.123						10.446.272

De winsten van de bovenstaande projecten worden na realisatie in de Reserve Grondexploitaties gestort. Tevens zal dan verrekening met de Reserve tussentijdse winstneming plaatsvinden. Verliezen worden ten laste van de Voorziening grondexploitatie gebracht, waarbij het verschil tussen het projectresultaat en het bedrag in de voorziening ten laste of ten gunste van de Reserve grondexploitaties wordt geboekt.

Materiële Vaste Activa (gedeelte voorheen Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG))

De gronden die voorheen als Niet in exploitatie genomen gronden geadmistreerd stonden, moeten op basis van de nieuwe BBV-voorschriften vanaf 2016 geadmistreerd worden onder de materiële vaste activa. De gronden die voorheen als nieg-gronden geadmistreerd stonden en voor 31 december 2019 wel in exploitatie worden genomen kunnen worden, staan hieronder toegelicht.

Toekomstige bouwlocaties

Naam	Boekwaarde	Grootte in ha	Boekw./
	31-12-2018		m2
Hekelstraat	-/- € 1.989,-	n.v.t.	n.v.t.
Gebied Stationsstraat 33	€ 1.111.874,-	0,5348	€ 208,-
Bouwbloklocatie Landbouwgronden Gijzenrooij	€ 63.249,-	3,0	€ 2,1

Om ook conform de nieuwe richtlijnen van het BBV voorbereidingskosten voor planvorming te kunnen activeren, is sinds de jaarrekening van 2016 een krediet van €150.000,- beschikbaar. Een deel van dit krediet wordt aangewend voor planvorming voor de drie locaties die voorheen tot de Niet in exploitatie genomen gronden van het grondbedrijf behoorde. Verder wordt het krediet gebruikt voor planvorming van nieuwe potentiële grondexploitaties en planvorming voor gronden van derden waarvoor nog geen dekking voor de plankosten is geregeld. Als er voor de hierboven beschreven locaties geen tijdig vastgestelde grondexploitatie of dekking van de gemaakte plankosten is, dan moeten de kosten worden afgeboekt t.l.v. het jaarresultaat.

Hekelstraat

Voor de locatie Hekelstraat is op 18 maart 2014 een koopovereenkomst gesloten. Nu de verkooptermijn van € 122.859,50 is gefactureerd, ontstaat per 31 december 2018 een boekwaarde van -/- €1.989,-. Aangezien er nog slechts sprake is van een exploitatie op grond van derden, wordt deze voormalige niegg-locatie vanaf 2019 niet meer als zodanig aangemerkt.

Stationsstraat 33

De locatie Stationsstraat 33 is één van de plandelen waarvoor de gemeente de subsidie Spoorse doorsnijdingen eind 2016 als voorschot uitbetaald heeft gekregen. Voor dit plandeel bedraagt het subsidieaandeel ruim €0,4 miljoen. In de definitieve subsidiebeschikking zal dit subsidieaandeel slechts worden toegekend als tot een herontwikkeling of herinvulling van de locatie wordt besloten. Op dit moment is de locatie in gebruik voor de huisvesting van een deel van de ambtelijke organisatie i.v.m. de verbouwing van het bestaande gemeentehuis. Vanaf eind 2019 komt de locatie weer beschikbaar voor herontwikkeling. In het verleden heeft het college de intentie uitgesproken om hier een tweede Statie Haeghe te realiseren. Het komende jaar kan de raad een afweging maken of deze optie geconcretiseerd wordt of dat er toch voor een andere invulling wordt gekozen. Bij de beoordeling of de huidige boekwaarde kan worden terugverdiend, wordt op dit moment nog steeds uitgegaan van de eerder voorgenomen herontwikkeling. Op basis van globale stedenbouwkundige mogelijkheden moet een sluitende exploitatie mogelijk blijven. Vaststelling van het bestemmingsplan en de grondexploitatie in 2019 lijkt niet haalbaar. Dat betekent dat de locatie opnieuw getaxeerd zal moeten worden. Op basis van de taxatiewaarde zal de boekwaarde worden vastgesteld per 31 december 2019. Vanaf 1 januari 2020 zal de algemene dienst dan jaarlijks belast gaan worden met de kapitaalslasten (zowel rente als afschrijving).

Bouwbloklocatie Landbouwgronden Gijzenrooij

Op Gijzenrooij moet nog een afweging worden gemaakt tussen twee potentiële locaties voor één nieuw bouwblok. Het gaat om een bouwblok met een combinatie van agrarische en recreatieve/educatieve functies. De gesprekken met een geïnteresseerde bestaande stichting en hun beoogde ondernemer lopen nog. Een deel van de landbouwgronden Gijzenrooij pachten zij al. Het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan zal naar verwachting nog dit jaar in procedure worden gebracht. Of vaststelling van het bestemmingsplan en de grondexploitatie nog in 2019 kan plaatsvinden zal de komende maanden moeten blijken.

Nieuwe potentiële locaties voor gemeentelijke bouwgronden

In 2018 heeft één strategische aankoop plaatsgevonden aan de Kievitstraat in Geldrop. Voor deze locatie is een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding. De procedure zal in 2019 worden opgestart, waardoor er in 2019 of 2020 een grondexploitatie kan worden vastgesteld. In het eerste kwartaal van 2019 heeft ook een strategische aankoop plaatsgevonden aan de Goorstraat. Het komende jaar zal moeten blijken of deze locatie weer wordt verkocht t.b.v. een ontwikkeling met naastgelegen percelen of dat die locatie ook door de gemeente verworven wordt voor een integrale gemeentelijke grondexploitatie.

Een andere locatie die nog genoemd kan worden, is het Bogardeind. De gemeente beschikt daar nog over een perceel grond, die kan worden ingebracht in een eerste fase van herontwikkeling van gronden aan het Bogardeind.

Tenslotte is het nog van belang dat er in 2018 Wvg is gevestigd op gronden die grenzen aan het huidige bestemmingsplan Groot Luchen. Het komende jaar wordt een visie voor dit gebied voorbereid die daarna vertaald moet worden in een bestemmingsplan. In de komende jaren moet blijken of de gemeente hier nieuwe grondposities gaat verwerven. In het eerste kwartaal van 2019 is tevens Wvg gevestigd op bijna 29 ha grond in het plangebied Mierlo oost. De komende jaren wordt hiervoor een visie uitgewerkt en vertaald in een bestemmingsplan. Tevens moet in die periode blijken hoe groot de toekomstige gemeentelijke grondexploitatie voor dit gebied gaat worden.

Beleidsindicatoren

Op de website www.waarstaatjegemeente.nl - ontwikkeld voor gemeentelijke bestuurders en professionals - vindt u een dashboard dat is onderverdeeld in de 15 thema's over gemeentelijke onderwerpen. De gegevens komen uit verschillende bronnen en onderzoeken, zoals burger- en ondernemerspeilingen, CBS en andere centrale databronnen. U kunt de gegevens uit het dashboard gebruiken om te zien waar Geldrop-Mierlo staat. U kunt de gegevens ook vergelijken met andere gemeenten. Ter illustratie hebben wij het thema "gemeenteprofiel" hieronder toegevoegd (de gegevens zoals die op 27 februari werden gepresenteerd zijn overgenomen):

Voor meer informatie en overige kengetallen verwijzen wij u naar www.waarstaatjegemeente.nl.

Daarnaast is binnen onze gemeente hard gewerkt aan een sociale index, die cijfers/gegevens niet alleen gemeentebreed, maar ook per wijk inzichtelijk maakt.

Nr.	Programma(nr.)	Naam	2018	Eenheid
14.	02. Economie en vastgoed	Funcziemenging	45,1	%
16.	02. Economie en vastgoed	Vestigingen	109,2	per 1.000 inw. 15-74 jaar
6.	03. Veiligheid en handhaving	Verwijzingen Halt	150	per 10.000 inw. 12-17 jaar
7.				
8.	03. Veiligheid en handhaving	Winkeldiefstal	1,0	aantal per 1.000 inwoners
9.	03. Veiligheid en handhaving	Geweldsmisdrijven	4,2	aantal per 1.000 inwoners
10.	03. Veiligheid en handhaving	Diefstal uit woning	2,3	aantal per 1.000 inwoners
11.	03. Veiligheid en handhaving	Vernieling en beschadiging	5,1	aantal per 1.000 inwoners
21.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Banen	484,1	per 1.000 inw. 15-74 jaar
22.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Jongeren met delict voor rechter	1,25	% jongeren 12-21 jaar
23.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	% kinderen in uitkeringsgezin	5,63	% kinderen waarvan ouder(s)/verzorger(s) een bijstandsuitkering ontvangen
24.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Netto arbeidsparticipatie	67,4	% werkzame beroepsbevolking tov (potentiële) beroepsbevolking
26.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	% werkloze jongeren	1,52	% werkloze jongeren 16-22 jaar
27.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Bijstandsuitkeringen	30,8	per 1.000 inw. 18 jaar e.o.
28.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Lopende re-integratievoorzieningen	5,4	per 1.000 inw. 15-74jaar
20.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Niet-sporters	45,5	% bevolking 19 jaar eo dat niet minstens een keer per week aan sport doet
29.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdhulp	10,6	% van alle jongeren tot 18 jaar
30.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdreclassering	0,3	% jongeren 12-22 jaar tov alle jongeren 12-22 jaar
31.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdbescherming	0,8	% jongeren tot 18 jaar
32.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	gegevens niet beschikbaar	per 10.000 inw.
17.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Absoluut verzuim	0,52	per 1.000 inwoners 5-18 jaar
18.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Relatief verzuim	9,56	per 1.000 inwoners 5-18 jaar
19.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	1,6	% leerlingen 12-23 jaar dat voortijdig, zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat
1.	08. Democratisch bestuur	Formatie	4,99	fte per 1.000 inwoners
2.	08. Democratisch	Bezetting	4,94	fte per 1.000 inwoners

	bestuur			
3.	08. Democratisch bestuur	Apparaatskosten	569	kosten per inwoner in euro
4.	08. Democratisch bestuur	Externe inhuur	8,93	kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen
5.	08. Democratisch bestuur	Overhead	10,96	% van totale lasten
33.	09. Natuur, milieu en duurzaamheid	Huishoudelijk restafval	112	kg per inwoner
34.	09. Natuur, milieu en duurzaamheid	Hernieuwbare elektriciteit	2,2	%
12.				
13.				
36.	11. Bouwen en wonen	Nieuwbouw woningen	2,8	aantal per 1.000 woningen
37.	11. Bouwen en wonen	Demografische druk	76,6	% personen van 0-20 jaar en 65 jaar eo in verhouding tot personen van 20-64 jaar
35.	12. Financiën en belastingen	WOZ-waarde woningen	241	x 1.000 euro
38.	12. Financiën en belastingen	Woonlasten meerpersoonshuishouden	616	euro
39.	12. Financiën en belastingen	Woonlasten éénpersoonshuishouden	539	euro

Jaarrekening

Balans

Bedragen x €1.000

Balans	2018	2017
Activa		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.408	1.416
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	45	49
Totaal Immateriële vaste activa	1.453	1.465
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	38.243	35.445
Investerings met een economisch nut, dekking door heffing	26.355	25.683
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	14.770	13.275
Totaal Materiële vaste activa	79.368	74.403
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen	170	170
Overige langlopende leningen	12.612	14.704
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	150
Totaal Financiële vaste activa	12.782	15.025
Totaal Vaste activa	93.603	90.893
Vlottende activa		
Voorraden		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	20.985	25.394
Totaal Voorraden	20.985	25.394
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	5.012	3.550
Rekening-courantverhouding met het Rijk	2.800	602
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	1.351	918
Overige vorderingen	2.643	2.257
Overige uitzettingen	13	13
Totaal Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	11.820	7.340
Liquide middelen		
Kassaldi	8	5
Banksaldi	229	787
Totaal Liquide middelen	237	792
Overlopende activa		
Nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	837	124
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	4.813	10.809
Totaal Overlopende activa	5.650	10.933
Totaal Vlottende activa	38.692	44.459
Totaal Activa	132.295	135.352

Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	32.535	32.535
Bestemmingsreserve	19.200	12.493
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-2.555	9.264
Totaal Eigen vermogen	49.180	54.291
Vorzieningen.		
Vorzieningen..	14.096	14.314
Totaal Voorzieningen.	14.096	14.314
Vaste schulden, met een rente typische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van: binnenlandse banken en overige financiële instellingen	49.430	50.930
Door derden belegde gelden	530	684
Waarborgsommen	1	2
Totaal Vaste schulden, met een rente typische looptijd van één jaar of langer	49.960	51.616
Totaal Vaste passiva	113.237	120.221
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0	0
Banksaldi.	3.941	0
Overige schulden	6.784	5.544
Totaal Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	10.724	5.544
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	4.352	5.301
Vooruit ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	3.982	4.286
Totaal Overlopende passiva	8.334	9.587
Totaal Vlottende passiva	19.058	15.131
Totaal Passiva	132.295	135.352

Omschrijving	2018	2017
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	68.861	82.298

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben (stelsel van baten en lasten wordt dus toegepast). Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De gemeenteraad heeft de verordening ex artikel 212 Gemeentewet vastgesteld.

Eigen bijdragen van het Centraal administratiekantoor (CAK)

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

'Bron: Kadernota rechtmatigheid 2017 BBV'

Investeringen algemeen

De volgende algemene afspraken zijn vastgelegd voor waardering van investeringen:

- Er wordt geen rente toegeschreven aan een te activeren investering;
- Er worden interne uren toegeschreven aan een te activeren investering;
- De resultaten als gevolg van de verkoop van investeringen worden verantwoord op het programma waar ook de kapitaallasten van de investering worden verantwoord;
- Bij het bepalen van de afschrijvingen wordt de restwaarde van de investering op nihil gesteld;
- Er wordt gestart met afschrijven het jaar na gereedkomen van het actief;
- Bij lopende investeringen vindt toerekening van rente voor 100% plaats over de boekwaarde op 1 januari.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 4 jaar afgeschreven.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- als ze individueel een bedrag van € 50.000,- te boven gaan;
- er is sprake van een investering door een derde;
- de investering draagt bij aan de publieke taak;

- de derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;
- de bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Materiële vaste activa

Bij de materiële vaste activa wordt in het BBV onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economisch nut, investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding een heffing kan worden geheven en die met een maatschappelijk nut.

Vanaf 2017 is het vanuit het BBV verplicht om alle investeringen te activeren. De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Bijdragen van derden zijn op de investering in mindering gebracht. Over het dan resterende bedrag wordt afgeschreven.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, wanneer deze naar verwachting duurzaam is.

Daarnaast zijn sinds 1-1-2016 de niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) als materiële vaste activa verantwoord conform BBV. Voorheen waren deze onderdeel van de grondexploitatie. De wet heeft een overgangsbepaling dat uiterlijk 31-12-2019 een marktwaardetoets op deze gronden moet zijn uitgevoerd.

Afschrijvingstabel

In deze tabel zijn de afschrijvingstermijnen opgenomen naar soort van investering:

Afschrijvingstabel investeringen	
Soort investering	Afschrijvingstermijn in jaren
Immateriële vaste activa	
Kosten van het sluiten van geldleningen en disagio	Max. looptijd van de lening
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	4
Materiële vaste activa	
Gronden en terreinen	Geen afschrijving
Woonruimten	40
Bedrijfsgebouwen	
Nieuwbouw	40
Noodgebouw	15
Restauratie/renovatie	20
Verbouwing oorspronkelijk gebouw (uitbreiding)	Restant gebruiksduur
Club- en kleedgebouw	25
Technische installaties	15
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	
Masten OVL, veldverlichting en verkeerslichten	40
Armaturen OVL, veldverlichting en verkeerslichten	20
Reconstructie c.q. aanleg wegen, straten en pleinen	25
Reconstructie c.q. aanleg Wandel- en fietspaden	25
Bruggen/viaducten/duikers (hout)	40
Bruggen/viaducten/duikers (beton)	60
Groenreconstructies	20
Inrichting speelterreinen en parken (bv. grasvelden, afrastering, beplanting, drainage, doelen, incl. vervangen speeltoestellen)	15
Onderbouw kunstgrasmat	30
Kunstgrasmat voetbal	10
Kunstgrasmat hockey	15
Gravel sportvelden	10
Bitumen sportvelden	20
Asfalteren paden sportparken	25
Verkeersmaatregelen	25
Abri's	10
Bewegwijzering/verkeersborden	8
Overige investeringen met een maatschappelijk nut	15
Riolering	
Aanleg vrijval, pompputten en randvoorzieningen incl. relining	60
Electro mechanisch (incl. kasten besturing en pompen)	15
Drukriolering (leidingen) en drainage	40
Riolering - overig	60
Parkeren	
Parkeermeters	6
Automaat	15

Ondergrondse containers/diftar	
Container	10
Betonbak	15
Diftarzuil	5
Vervoermiddelen	
Brandweerwagens (o.a. blusvoertuigen, tankautospuiter)	15
Personenbus (brandweer)	7
Hoogwerker (brandweer)	20
Hydraulisch gereedschap (brandweer)	10
Straatveger	6
Personenwagen	7
Vrachtwagen/zoutstrooier	10
Tractoren	10
Hoogwerker	15
Kolomhefbrug	20
Afzetcontainers	15
Elektriciteitsvoorziening evenementen	15
Speedvisor (snelheidsmeter)	7
Machines apparaten en installaties	
Beregeningsinstallaties	15
Randapparatuur C2000 / communicatie apparatuur (brandweer)	5
Ademluchtapparatuur (brandweer)	10
Ademluchtcompressoren (brandweer)	15
Automatiseringsapparatuur	5
Brandweeroorusting	5
Uniformkleding (brandweer)	12
Telefooninstallaties	6
Geluidsinstallaties	10
Groot gereedschap (machines)	10
Foto/videoapparatuur	3
Stemmachine	10
Kopieerapparaat	5
Overige materiële activa	
(Bureau)stoelen	6
Meubilair	15
Inventaris	15
Software	5
Aankondigingsborden	10
Hekwerken/ballenvangers	25
Wedstrijddoelen	15
Jeugdgoelen	8
Digitale luchtfoto's	5
Financiële activa	
Leningen aan woningbouwcorporaties	Geen afschrijving

Overige langlopende leningen	Geen afschrijving
Aandelen in gemeenschappelijke regeling alsmede deelnemingen	Geen afschrijving
Effecten	Geen afschrijving
Bijdrage in activa van derden	Economisch levensduur

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Viottende activa

Voorraad

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

Deze gronden zijn gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Voor gronden waarvan de in de administratie voorkomende vervaardigingsprijs hoger is dan de actuele waarde is een voorziening gevormd ter dekking van het nadelig verschil.

Conform BBV moet tussentijds winst genomen worden bij positieve grondexploitaties. Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het BBV zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Eigen vermogen

De reserves zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies. De voorziening verliesgevend complexen en de voorziening pensioen voormalige wethouders zijn gebaseerd op basis van de contante waarde.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar
De vlottende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Bedragen x €1.000

Balans	2018	2017
Activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.408	1.416
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	45	49
Totaal Immateriële vaste activa	1.453	1.465
Totaal Activa	1.453	1.465

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2018:

Omschrijving	Balanswaarde 1-1-2018	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Balanswaarde 31-12-2018
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.416	193	184	17	0	0	1.408
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	49	0	0	4	0	0	45
Totaal	1.465	193	184	21	0	0	1.453

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief

In 2018 hebben investeringen plaatsgevonden voor een kwaliteitsimpuls en gevelverbetering centrum Geldrop en is er een voorbereidingskrediet geopend voor nieuwe initiatieven voor het grondbedrijf. Tevens zijn er diverse ruimte voor ruimte titels verkocht voor een bedrag van € 184.132,-

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Bedragen x €1.000

Balans	2018	2017
Activa		
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	38.243	35.445
Investerings met een economisch nut, dekking door heffing	26.355	25.683
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	14.770	13.275
Totaal Materiële vaste activa	79.368	74.403
Totaal Activa	79.368	74.403

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Balanswaarde 1-1-2018	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Balanswaarde 31-12-2018
Investerings met economisch nut							
Gronden en terreinen	4.498	70	130	19	0	0	4.419
Woonruimten	219	259	0	10	0	0	469
Bedrijfsgebouwen	25.119	3.587	0	1.178	0	0	27.528
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.860	656	0	200	0	123	3.192
Vervoermiddelen	185	146	0	38	0	0	293
Machines, apparaten en installaties	550	82	0	207	0	0	425
Overige materiele vaste activa	1.270	0	0	98	0	0	1.172
Activa in erfpacht	745	0	0	0	0	0	745
Totaal Investerings met economisch nut	35.445	4.801	130	1.750	0	123	38.243
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	25.683	1.037	0	364	0	0	26.355
Totaal investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	25.683	1.037	0	364	0	0	26.355
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	13.273	3.020	0	519	1.006	0	14.768
Overige materiele vaste activa	2	0	0	0	0	0	1
Totaal investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	13.275	3.020	0	519	1.006	0	14.770

Totaal	74.403	8.857	130	2.633	1.006	123	79.368
--------	--------	-------	-----	-------	-------	-----	--------

Investerings met economisch nut

Gronden en terreinen

In 2018 zijn er 'Niet in exploitatie genomen gronden' aangekocht. Verder zijn er ook diverse 'Niet in exploitatie genomen gronden' verkocht.

Woonruimten

In 2018 is het pand aan de Kievitstraat 59 te Geldrop aangekocht.

Bedrijfsgebouwen

In 2018 hebben investeringen plaatsgevonden voor o.a. Strabrecht college, duurzame maatregelen gemeentelijke gebouwen, sociaal cultureel centrum Hofdael en renovatie gemeentehuis.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Er zijn kosten gemaakt voor het vervangen van kunstgrasvelden.

Vervoermiddelen

In 2018 is een tractor en een vervoermiddel inclusief kraan verkocht.

Machines, apparaten en installaties

In 2018 is er geïnvesteerd in zaakgericht werken.

Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Er hebben diverse investeringen plaatsgevonden op het gebied van rioolvervangings en bestrijding wateroverlast.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

In 2018 zijn er kosten gemaakt voor diverse herinrichtingen in de openbare ruimte.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Bedragen x €1.000

Balans	2018	2017
Activa		
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekingen aan: deelnemingen	170	170
Overige langlopende leningen	12.612	14.704
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	150
Totaal Financiële vaste activa	12.782	15.025
Totaal Activa	12.782	15.025

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2018 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Omschrijving	Balans- waarde 1-1-2018	Inves- te- ringen	Desin- veste- ringen	Af- schrij- vingen	Aflos- sing	Bijdra- gen van derden	Af- waar- dering	Boek- waarde 31-12- 2018	Voorziening	Balans- waarde 31-12- 2018
Kapitaalverstrekkingen aan:										
- Deelnemingen	170	0	0	0	0	0	0	170	0	170
Overige langlopende leningen	14.704	934	0	0	3.026	0	0	12.612	0	12.612
Uitzettingen in 's rijks schatkist met rente typische looptijd van één jaar of langer	150	0	0	0	50	0	0	100	100	0
Totaal	15.025	934	0	0	3.076	0	0	12.882	100	12.782

Overige langlopende leningen

In 2018 zijn er leningen verstrekt aan de burgers voor het zonnepanelenproject en heeft de gemeente geld gestort bij het SVn ten behoeve van de startersleningen.

Uitzettingen in 's rijks schatkist met rente typische looptijd van één jaar of langer

Gemeente Geldrop-Mierlo heeft een lening verstrekt aan Stichting exploitatie en beheer Sociaal Maatschappelijk Cultureel Centrum Hofdael (hierna te noemen Hofdael). De voorziening is gevormd omdat het risico bestaat dat Hofdael niet aan zijn aflossingsverplichting kan voldoen.

vlottende activa

Voorraad

Van de voorraad kan het volgende overzicht worden gegeven:

Omschrijving	Boek- waarde 1-1-2018	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Boek- waarde 31-12-2018
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	25.520	1.705	-6.191	21.034
Totaal	25.520	1.705	-6.191	21.034
Voorziening verlies grex	-126	-78		-48
Saldo (totaal minus voorziening)	25.394	1.627	-6.191	20.985

Toelichting op de voorziening

De voorziening verlies grondexploitaties per eind 2018 € 48.000,- en deze heeft betrekking op Emopad en Rielse Park onderdeel van in exploitatie zijnde complexen.

Voor het totaal van de in exploitatie zijnde complexen kan van het verloop in 2018 het volgende overzicht worden weergegeven:

Omschrijving	Boek- waarde 1-1-2018	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Winst- uitname	Boek- waarde 31-12- 2018	Voorziening dekking verliessaldi	Balans- waarde 31-12- 2018
Spaarpot	-662	10	16	-51	-617		-617
Centrum West	254	35	4		285		285
Rielse Park	679	62			741	4	737
Talingstraat	433	230	20		643		643
Waleweinlaan	45	25			70		70
Willem Barentzweg / De Bron	254	59	349	-109	73		73
Strabrechtcollege	408	25			433		433
Emopad	154	17		11	160	44	116
Brugstraat	368	15	380	3	0		0
Luchen Weteringpark	525	29			554		554
Groot Luchen	21.831	2025	4.865	1296	17.695		17.695
Diverse kavels Loeswijk	31	14			45		45
Linze	485	15			500		500
Vesperstraat / De Waag	48	-5			43		43
Dorpsstraat / Johanneschool	334	66	371	-111	140		140
Ellenaar	139	30	186	-87	70		70
Bisschop van Mierlostraat	195	5			200		200
Totaal onderhanden werk, gronden in exploitatie	25.520	2657	6191	952	21.035	48	20.985

Hieronder een overzicht van de bouwgronden in exploitatie met de verwachte resultaten:

Omschrijving complex	Boekwaarde 31-12-2018	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eind- resultaat (nominale waarde)	Geraamd eind- resultaat (contante waarde)
Spaarpot-Zuid	-668.515	265.000	1.350.000	-1.753.515	-1.685.423
Centrum West	285.147	1.181.065	7.822.000	-6.355.788	-5.643.758
Rielsepark	740.630	58.856	795.000	4.486	4.227
Talingstraat	643.175	756.397	4.399.000	-2.999.428	-2.716.675
Waleweinaan	70.002	116.826	643.500	-456.672	-421.894
Willem Barentszweg	-36.740	158.028	730.500	-609.212	-562.818
Strabrecht	432.731	391.182	2.384.500	-1.560.587	-1.413.472
Emopad	170.627	108.872	221.000	58.499	-55.125
Brugstraat	-	-	-	-	-
Luchen weteringpark	554.113	250.840	1.128.000	-323.047	-286.856
Groot Luchen	18.991.043	10.223.313	39.725.000	-10.510.644	-9.150.149
Kavels Loeswijk	45.086	78.001	681.500	-558.413	-505.772
Linze	499.981	241.514	1.150.000	-408.505	-377.395
Vesperstraat/De Waag	42.643	266.322	603.000	-294.035	-271.642
Dorpsstraat/Johannes	28.766	70.674	396.000	-296.560	-285.045
Ellenaar	-17.397	21.000	238.250	-234.647	-225.535
Bisschop van Mierlostraat	199.564	320.096	1.467.000	-947.340	-824.716
Totaal	21.980.856	16.281.433	79.073.145	-45.964.318	-40.654.305

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Omschrijving	Boekwaarde 31- 12-2018	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31- 12-2018	Balanswaarde 1- 1-2018
Vorderingen op openbare lichamen	5.012	0	5.012	3.550
Rekening-courantverhouding met het rijk	2.800	0	2.800	602
Rekening-courantverhoudingen met niet- financiële instellingen	1.351	0	1.351	918
Overige vorderingen	2.454	189	2.643	2.257
Overige uitzettingen	13	0	13	13
Totaal	11.630	189	11.820	7.340

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	750			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	140	128	219	106
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	610	622	531	643
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	99.943			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	99.943			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	750			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	12.584	11.616	20.125	9.760
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	140	128	219	106

Liquide middelen

Bedragen x €1.000

Balans	2018	2017
Activa		
Liquide middelen		
Kassaldi	8	5
Banksaldi	229	787
Totaal Liquide middelen	237	792
Totaal Activa	237	792

Overlopende activa

Bedragen x €1.000

Balans	2018	2017
Activa		
Overlopende activa		
Nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	837	124
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	4.813	10.809
Totaal Overlopende activa	5.650	10.933
Totaal Activa	5.650	10.933

De specificatie van het verloop van nog te ontvangen bedragen per subsidie:

Omschrijving	Stand 1-1-2018	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Stand 31-12-2018
Declaratie BBZ (het Rijk)	83	24	83	24
Algemene uitkering (het Rijk)	0	613	0	613
PGB Jeugd (het Rijk)	0	16	0	16
PGB begeleider	0	79	0	79
PGB hulp bij het huishouden	0	56	0	56
Project Kasteelseloop en Molenheide (het Rijk)	40	0	0	40
Rijk van Dommel en Aa (overige Nederlandse overheidslichamen)	0	9	0	9
Totaal	124	797	83	837

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente faciliteert bij een bouwkaavel van een private partij. De gemeente heeft zelf geen grond in haar bezit en dus is veelal sprake van een vordering of schuld op/aan een derde partij. Hieronder worden in het kort de vorderingen weergegeven die de gemeente heeft aan derden in het kader van het faciliterend grondbeleid. Nog te verhalen kosten geven kosten weer die de gemeente heeft gemaakt, waarvoor zij op basis van een anterieure overeenkomst nog een vergoeding ontvangt. Nog te factureren geven kosten weer die de gemeente heeft gemaakt, waarvoor zij op basis van een in de toekomst te tekenen anterieure overeenkomst naar alle waarschijnlijkheid een vergoeding ontvangt.

Omschrijving	2018	2017
Nog te verhalen kosten facilitair grondbedrijf	346	201
Nog te factureren facilitair grondbedrijf	58	50
Totaal	404	251

Plankosten Kievitstraat (gerelateerd aan Talingstraat)

Achter de Kievitstraat ligt, grenzend aan het gebied van De Dommel en de Kasteeltuinen, een perceel grond van derden, waarvoor in april 2019 een bestemmingsplan is vastgesteld. De boekwaarde per 31 december 2018 bestaat grotendeels uit de reeds gemaakte plankosten. In 2019 zal moeten blijken of de in 2018 overeengekomen bijdrage in de plankosten voldoende is om de gemaakte kosten te kunnen dekken. De actuele boekwaarde van de door de gemeente voor gefinancierde en in de toekomst te verhalen plankosten bedraagt per 31 december € 185.232,-.

Plankosten bestemmingsplan Luchen Weteringpark

Er vinden overleggen plaats met een aantal grondeigenaren over de voorbereiding van het uitwerkingsplan voor een deel van het bestemmingsplangebied. Dit uitwerkingsplan zal waarschijnlijk het komende jaar in procedure worden gebracht. Tegelijkertijd zal dan ook een exploitatieplan in procedure worden gebracht. In 2016 t/m 2018 zijn enige plankosten gemaakt die o.a. gerelateerd zijn aan de voorbereiding van het uitwerkingsplan en exploitatieplan. De actuele boekwaarde van de door de gemeente voor gefinancierde en in de toekomst te verhalen plankosten bedraagt per 31 december € 82.932,-.

Plankosten voor diverse nog af te sluiten anterieure overeenkomsten

Er zijn momenteel voor een viertal projecten al plankosten gemaakt voor nog af te sluiten anterieure overeenkomsten. De actuele boekwaarde van de door de gemeente voor gefinancierde en in de toekomst te verhalen plankosten bedraagt voor deze projecten per 31 december € 77.508,-.

Plankosten Hekelstraat

Voor deze locatie is in 2014 een anterieure overeenkomst gesloten voor gronden waar de gemeente sindsdien economisch geen eigenaar meer van is. Naar aanleiding van een raadsbesluit in 2016 is begin 2017 een aanvulling op die overeenkomst getekend. Door de gemaakte plankosten is de boekwaarde zodanig opgelopen dat de overeengekomen bijdrage onvoldoende is gebleken om de gemaakte kosten op te vangen. Het tekort bedraagt per 31 december 2018 ongeveer € 24.480,-.

Plankosten voor diverse projecten waarvoor al een anterieure overeenkomst is gesloten

Bij een drietal projecten, waarvoor al een overeenkomst met de ontwikkelaar is gesloten, zijn door de gemeente plankosten gemaakt. De actuele boekwaarde van de door de gemeente voor gefinancierde en in de toekomst nog te factureren plankosten bedraagt voor deze projecten per 31 december € 33.906,-.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Een gedetailleerd overzicht is te vinden in paragraaf 'Reserves en voorzieningen' en de daarbij behorende toelichting, die verderop in dit boekwerk zijn opgenomen. Het eigen vermogen bestaat op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

Bedragen x €1.000

Balans	2018	2017
Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	32.535	32.535
Bestemmingsreserve	19.200	12.493
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-2.555	9.264
Totaal Eigen vermogen	49.180	54.291
Totaal Passiva	49.180	54.291

Voor een nadere specificatie van het gerealiseerde resultaat verwijzen wij naar paragraaf Analyse overzicht van baten en lasten.

Voorzieningen

De onderhoudsregalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen. Hierbij is rekening gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Een uitgebreide toelichting over het verloop van de voorzieningen is terug te vinden in paragraaf 'Reserves en voorzieningen'. De voorzieningen bestaan uit de volgende onderdelen:

Bedragen x €1.000

Balans	2018	2017
Passiva		
Voorzeningen.		
Voorzeningen..	14.096	14.314
Totaal Voorzeningen.	14.096	14.314
Totaal Passiva	14.096	14.314

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar is als volgt:

Bedragen x €1.000

Balans	2018	2017
Passiva		
Vaste schulden, met een rente typische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van: binnenlandse banken en overige financiële instellingen	49.430	50.930
Door derden belegde gelden	530	684
Waarborgsommen	1	2
Totaal Vaste schulden, met een rente typische looptijd van één jaar of langer	49.960	51.616
Totaal Passiva	49.960	51.616

De rentelast van de langlopende schulden bedraagt € 2.103.332,21.

Onderhandse leningen

De samenstelling van deze schulden blijkt uit de financieringsstaat die opgenomen is in de paragraaf financiering.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Bedragen x €1.000

Balans	2018	2017
Passiva		
Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0	0
Banksaldi.	3.941	0
Overige schulden	6.784	5.544
Totaal Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	10.724	5.544
Totaal Passiva	10.724	5.544

Overlopende passiva

In het hieronder genoemde overzicht is de term 'Nog te betalen bedragen' opgenomen. Dit is geen BBV term. De officiële BBV term luidt: 'verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een

volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume'.

Bedragen x €1.000

Balans	2018	2017
Passiva		
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	4.352	5.301
Vooruit ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	3.982	4.286
Totaal Overlopende passiva	8.334	9.587
Totaal Passiva	8.334	9.587

De specificatie van het verloop van vooruit ontvangen bedragen per subsidie:

Omschrijving	Stand 1-1-2018	Vooruitontvangen	Lasten	Stand 31-12-2018
Subsidie regeling eenmalige uitkering Spoorse doorsnijdingen voor project Spoorzone (het Rijk)	3.788	0	0	3.788
Subsidie recreatieve fietsverbindingen Rijk Dommel en Aa (overige Nederlandse overheidslichamen)	380	0	380	0
Subsidie gevelmaatregelen (het Rijk)	41	0	23	18
Subsidie sanering verkeerslawaaai Eindhovenseweg (het Rijk)	0	82	9	73
Subsidie ISV-II gelden (overige Nederlandse overheidslichamen)	37	0	0	37
Subsidie slibdepot Goorstraat (het Rijk)	39	0	3	36
Subsidie Laadinfra	0	30	0	30
Totaal	4.285	112	415	3.982

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Op grond van artikel 53 BBV dienen in de toelichting bij de balans opgenomen te worden de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden. In de toelichting bij genoemd artikel worden als voorbeelden genoemd (langlopende) huurcontracten en leaseovereenkomsten.

Nadrukkelijk worden hier dus geen toekomstige rechten genoemd. De bedoeling van dit artikel is om – naast de bedragen die al volgens de balans bekend zijn – ook nog aan te geven welke toekomstige uitgaven nog volgen. Dit om de werkelijke financiële positie weer te geven. Als een gemeente namelijk erg veel langlopende verplichtingen is aangegaan geeft de balans een te rooskleurig beeld.

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

De garantstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Aard	% lening- bedrag	Oor- spron- kelijk Bedrag	Restant 1-1- 2018	Restant 31-12- 2018	Aflossingen 2018	Jaar van besluitvorming	Einde looptijd (**)
Directe garantstellingen								
Vaste geldlening U/G	Zorgstichting Geldrop	100%	908	30	0	30	1998	2018
Vaste geldlening U/G	Stichting basisbibliotheek Dommeldal	100%	631	505	473	32	2013	2033
Vaste geldlening U/G	Woningbouw- vereniging Compaen	100%	408	31	0	31	2003	2018
Vaste geldlening U/G	St. Golf Riel estate	100%	235	144	133	11	2006 / 2012	2036 / 2022
Vaste geldlening U/G	St. Kasteel Geldrop	100%	1.000	807	782	25	2006	2036
Totaal directe garantstellingen			3.181	1.517	1.388	129		
Indirecte garantstellingen								
Vaste geldlening U/G	Stichting Woonbedrijf SWS. Hhvl	50%	52.302	36.559	24.146	12.414	1996 - 2010	2018 - 2036
Vaste geldlening U/G	Woningbouw- vereniging Compaen	50%	30.145	23.221	22.327	894	2004 - 2011	2034 - 2041
Vaste geldlening U/G	Stichting Wooninc.	50%	21.000	21.000	21.000	0	2016	2046 - 2055
Totaal indirecte garantstellingen			103.447	80.781	67.473	13.308		
Totaal			106.629	82.298	68.861	13.437		

(*) De kolom "Jaar van besluitvorming" is gebaseerd op het jaar waarop de eerste storting heeft plaatsgevonden.

(**) Het einde van de looptijd in bovenstaande tabel varieert bij een aantal garantstellingen. Dit komt omdat er bij deze garantstellingen sprake is van een samenstelling van (meerdere) geldleningen. In de tabel zijn deze gecombineerd weergegeven.

De belangrijke langdurige contracten en verplichtingen van materiële aard zijn hieronder opgenomen. De inkoopplannen en het contractbeheersysteem zijn als bron gebruikt.

Omschrijving	Verbonden t/m	Bedrag op jaarbasis
Onderhoud groen	2018	1.134.000
Klein onderhoud wegen	2018	131.000
Kolken reinigen	2020	65.000
Reinigen vrijverval riolering	2018	31.000
Openbare verlichting	2018	zie toelichting
Leerlingenvervoer	2018	600.000
Levering gas / elektriciteit (*)	2019	546.000
Concessieovereenkomst Het Goed	2020	65.000
Zwerfafval Nedvang	2022	46.000
Lediging parkeerautomaten (Securcash)	Onbepaalde tijd	32.000
Uitvoering werk en inkomen	Onbepaalde tijd	10.000.000
Wmo (**)	Open einde financiering	-
Jeugdhulp (**)	Open einde financiering	-
Metropoolregio Eindhoven (MRE) (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Dienst Dommelvallei (DD) (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Senzer (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Cure afvalbeheer (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Plus Team (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen

(*) Bedrag is gebaseerd op bestedingen in 2016.

(**) = niet mogelijk om een bedrag te noemen, dit is afhankelijk van het gebruik

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Arbeidskostengerelateerde verplichtingen

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan bijv. (spaar)verlofaanspraken. Met ingang van 2017 is het individueel keuzebudget ingevoerd en is er geen sprake meer van overlopende rechten op vakantiegeld.

Hypothecaire leningen personeel

Per 31-12-2018 restant nog op te nemen € 125.561,-.

Riolering

Voor het onderhoud van de straat- en trottoirkolken is een meerjarenonderhoudsovereenkomst gesloten met de firma Adriaans uit Mierlo. De opdrachtwaarde bedraagt € 130.778,-. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 2 jaar, van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2018. Vervolgens kan de gemeente de overeenkomst twee maal eenzijdig voor een periode van 1 jaar verlengen.

Voor het reinigen en inspecteren van de riolering is een meerjarenonderhoudsovereenkomst gesloten met de firma Adriaans uit Mierlo. De opdrachtwaarde bedraagt € 61.475,24. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 2 jaar, van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2018. Vervolgens kan de gemeente de overeenkomst twee maal eenzijdig voor een periode van 1 jaar verlengen.

Openbare verlichting

Voor het onderhoud van de openbare verlichting in Geldrop en Mierlo is een meerjarenonderhoudsovereenkomst gesloten met de firma Heijmans uit Eindhoven. De totale (fictieve) opdrachtwaarde bedraagt € 242.181,-. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 4 jaar (van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2018).

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Programma's

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma 1. Gebiedsgericht werken	676	4.699	-4.023	692	4.798	-4.107	645	4.673	-4.029
Programma 2. Economie en vastgoed	536	763	-227	606	859	-253	761	843	-83
Programma 3. Veiligheid en handhaving	133	1.986	-1.853	83	1.921	-1.838	84	2.031	-1.947
Programma 5. Werk en inkomen	9.780	16.121	-6.341	9.780	16.619	-6.838	11.203	17.731	-6.528
Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur	1.812	14.667	-12.854	1.325	13.374	-12.049	1.207	14.871	-13.664
Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs	410	12.889	-12.480	410	15.815	-15.405	497	17.329	-16.831
Programma 8. Duurzaamheid, natuur en milieu	752	3.508	-2.756	762	3.369	-2.607	830	3.459	-2.629
Programma 9. Bereikbaarheid en verkeer	8.161	9.619	-1.458	8.005	9.843	-1.839	7.965	9.847	-1.882
Programma 10. Bouwen en wonen	569	3.935	-3.366	501	3.689	-3.188	526	4.140	-3.613
Programma 11. Financiën en belastingen	17.977	18.747	-770	18.011	18.737	-726	8.694	10.244	-1.550
Totaal programma's	40.806	86.933	-46.127	40.175	89.025	-48.850	32.412	85.169	-52.757

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemene uitkering	48.785	0	48.785	49.650	0	49.650	49.715	0	49.715
Dividenden	42	2	40	76	2	74	76	3	73
Lokale heffingen	5.285	571	4.713	5.285	571	4.713	5.344	601	4.743
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	-2	2	0	32	-32	-22	4	-26
Treasury	2.292	863	1.429	1.905	731	1.174	2.700	335	2.365
Totaal algemene dekkingsmiddelen	56.404	1.434	54.970	56.917	1.336	55.580	57.813	944	56.870

Onvoorzien, overhead en Vennootschapsbelasting

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onvoorzien	0	138	-138	0	222	-222	0	0	0
Overhead	155	9.579	-9.424	229	9.741	-9.512	252	9.477	-9.225
Vennootschapsbelasting	0	350	-350	0	350	-350	0	-1	1
Totaal onvoorzien, overhead en Vennootschapsbelasting	155	10.067	-9.913	229	10.313	-10.084	252	9.476	-9.224

Totaal saldo van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	97.365	98.435	-1.070	97.320	100.674	-3.354	90.477	95.588	-5.111
Totaal saldo van baten en lasten	97.365	98.435	-1.070	97.320	100.674	-3.354	90.477	95.588	-5.111

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Mutaties programma 1	0	0	0	-239	7	-246	95	0	95
Mutaties programma 2	58	-37	95	45	33	11	370	568	-198
Mutaties programma 5	0	0	0	292	0	292	104	0	104
Mutaties programma 6	0	0	0	0	0	0	0	13	-13
Mutaties programma 7	1.725	728	997	808	728	80	924	728	196
Mutaties programma 8	16	0	16	0	0	0	0	0	0
Mutaties programma 9	21	0	21	21	0	21	0	1	-1
Mutaties programma 10	0	0	0	50	673	-623	50	673	-623
Mutaties programma 11	0	420	-420	2.737	2.697	40	2.564	2.905	-340
Mutaties programma 12	758	6	753	4.579	619	3.960	4.038	701	3.337
Totaal toevoegingen en	2.579	1.117	1.461	8.293	4.758	3.534	8.145	5.588	2.557

onttrekkingen aan reserves									
-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Het geraamde versus het gerealiseerde resultaat

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Resultaat	99.943	99.552	391	105.613	105.433	180	98.622	101.177	-2.555
Het geraamde versus het gerealiseerde resultaat	99.943	99.552	391	105.613	105.433	180	98.622	101.177	-2.555

Het overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma 1. Gebiedsgericht werken

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	-239	7	-246	95	0	95
1.2 Openbare orde en veiligheid	25	948	-924	41	968	-928	41	997	-956
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	651	3.750	-3.099	651	3.830	-3.179	604	3.676	-3.073
Subtotaal	676	4.699	-4.023	452	4.805	-4.353	740	4.673	-3.934

Programma 2. Economie en vastgoed

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	58	-37	95	45	33	11	370	568	-198
3.1 Economische ontwikkeling	32	458	-426	32	511	-479	20	496	-476
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	42	93	-51	42	102	-59	36	91	-55
3.4 Economische promotie	462	212	250	532	247	285	705	257	448
Subtotaal	595	726	-132	651	892	-241	1.131	1.411	-280

Programma 3. Veiligheid en handhaving

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	133	1.986	-1.853	83	1.921	-1.838	84	2.031	-1.947
Subtotaal	133	1.986	-1.853	83	1.921	-1.838	84	2.031	-1.947

Programma 5. Sociale zaken en armoedebeleid

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	292	0	292	104	0	104
6.3 Inkomensregelingen	9.780	13.227	-3.447	9.780	13.393	-3.613	11.171	15.322	-4.151
6.4 Begeleide participatie	0	1.396	-1.396	0	1.396	-1.396	32	1.673	-1.641
6.5 Arbeidsparticipatie	0	1.497	-1.497	0	1.830	-1.830	0	737	-737
Subtotaal	9.780	16.121	-6.341	10.073	16.619	-6.546	11.307	17.731	-6.424

Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	13	-13
5.1 Sportbeleid en activering	0	510	-510	0	517	-517	0	488	-488
5.2 Sportaccommodaties	569	1.862	-1.293	569	1.868	-1.299	524	2.013	-1.489
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	415	1.597	-1.182	178	1.418	-1.241	177	1.647	-1.470
5.4 Musea	0	94	-94	0	106	-106	0	113	-113
5.5 Cultureel erfgoed	17	278	-262	17	275	-258	21	274	-253
5.6 Media	0	794	-794	0	794	-794	0	802	-802
6.2 Wijkteams	0	522	-522	0	522	-522	0	549	-549
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	938	-938	0	773	-773	0	815	-815
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	810	7.873	-7.062	560	6.902	-6.342	482	8.004	-7.522
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	183	-183	0	183	-183	0	148	-148
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1	17	-15	1	17	-15	3	18	-15
Subtotaal	1.812	14.667	-12.854	1.325	13.374	-12.049	1.207	14.884	-13.677

Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	1.725	728	997	808	728	80	924	728	196
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	14	-14	0	14	-14	0	14	-14
4.2 Onderwijshuisvesting	0	1.453	-1.453	0	1.507	-1.507	0	1.817	-1.817
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	410	2.139	-1.729	410	1.989	-1.580	450	1.780	-1.330
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	7.247	-7.247	0	10.223	-10.223	47	11.547	-11.500
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	756	-756	0	756	-756	0	927	-927
7.1 Volksgezondheid	0	1.282	-1.282	0	1.326	-1.326	0	1.244	-1.244
Subtotaal	2.135	13.618	-11.482	1.218	16.543	-15.325	1.421	18.057	-16.635

Programma 8. Democratisch bestuur

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	0	1.869	-1.869	0	1.827	-1.827	33	1.751	-1.718
0.10 Mutaties reserves	16	0	16	0	0	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	752	1.639	-887	762	1.542	-780	797	1.708	-911
Subtotaal	767	3.508	-2.740	762	3.369	-2.607	830	3.459	-2.629

Programma 9. Natuur, milieu en duurzaamheid

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	21	0	21	21	0	21	0	1	-1
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	52	2.496	-2.444	52	2.408	-2.356	24	2.425	-2.400
7.2 Riolering	3.484	2.611	873	3.404	2.532	873	3.512	2.601	911
7.3 Afval	4.625	3.740	885	4.536	4.231	305	4.375	4.115	260
7.4 Milieubeheer	0	772	-772	12	673	-661	53	706	-653
Subtotaal	8.182	9.619	-1.437	8.025	9.843	-1.818	7.965	9.847	-1.883

Programma 10. Bereikbaarheid en verkeer

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	50	673	-623	50	673	-623
0.63 Parkeerbelasting	412	11	402	412	11	402	388	9	379
2.1 Verkeer en vervoer	157	3.758	-3.601	89	3.515	-3.426	139	3.966	-3.827
2.2 Parkeren	0	166	-166	0	164	-164	0	165	-165
Subtotaal	569	3.935	-3.366	551	4.363	-3.811	576	4.813	-4.237

Programma 11. Bouwen en wonen

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	0	420	-420	2.737	2.697	40	2.564	2.905	-340
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	275	448	-173	275	450	-175	283	359	-76
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	52	-52	0	52	-52	0	49	-49
8.1 Ruimtelijke ordening	155	240	-85	155	228	-72	213	240	-26
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	16.690	16.666	24	16.724	16.660	64	7.265	8.304	-1.039
8.3 Wonen en bouwen	857	1.342	-485	857	1.348	-492	932	1.293	-360
Subtotaal	17.977	19.167	-1.190	20.748	21.435	-687	11.258	13.149	-1.891

Programma 12. Financiën en belastingen

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	758	6	753	4.579	619	3.960	4.038	701	3.337
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	391	-391	16	196	-180	3.099	544	2.555
0.4 Overhead	155	9.579	-9.424	229	9.741	-9.512	252	9.477	-9.225
0.5 Treasury	2.334	865	1.469	1.982	733	1.249	2.777	338	2.438
0.61 OZB woningen	3.382	182	3.200	3.382	182	3.200	3.461	192	3.269
0.62 OZB niet-woningen	1.574	26	1.548	1.574	26	1.548	1.555	30	1.525
0.64 Belastingen overig	329	364	-35	329	364	-35	328	379	-51
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	48.785	0	48.785	49.650	0	49.650	49.715	0	49.715
0.8 Overige baten en lasten	0	136	-136	0	254	-254	-22	4	-26
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	350	-350	0	350	-350	0	-1	1
Subtotaal	57.316	11.898	45.418	61.740	12.465	49.275	65.202	11.665	53.536

Totaal

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2018			Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Totaal	99.943	99.943	0	105.629	105.629	0	101.721	101.721	0
Totaal	99.943	99.943	0	105.629	105.629	0	101.721	101.721	0

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Vennootschapsbelasting

Op 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen ingegaan. Dit houdt in dat vanaf het boekjaar 2016 een fiscale aangifte moet worden ingediend. Voor 1 mei 2017 is de voorlopige aangifte gedaan en voor de definitieve aanslag is uitstel aangevraagd. Voor de aanslag 2017 en 2018 is hetzelfde proces gevolgd als voor 2016. De voorlopige aanslag 2018 is opgelegd door de belastingdienst en is gebaseerd op de aanslag 2016. Over 2018 is het bedrag nihil..

De Belastingdienst heeft voor de grondexploitaties en afval inmiddels op de onderdelen waarvoor Vpb-plicht aan de orde is een uitspraak gedaan over de uitgangspunten voor de aangifte. Voor de grondexploitaties is per gemeente een VastStellingsOvereenkomst (VSO) opgesteld. De gevolgen hiervan worden in beeld gebracht en besproken met de belastingdienst. Voor de definitieve aangifte 2016 en 2017 is door de belastingdienst uitstel verleend tot 1 juni 2019.

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, evenals de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en de hiermee samenhangende programma’s (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag en het begrotingsjaar van belang zijn”.

Wijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog aan de raad worden voorgelegd. Als dit niet meer mogelijk is, zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Toch kan voor de accountant bij de controle vaststaan dat een aantal (begrotings)overschrijdingen binnen de beleidskaders van de raad valt. De toelichting van het BADO zegt hierover:

“Strikt genomen gaat het hier om onrechtmatige uitgaven omdat de overschrijding strijdig is met artikel 189, lid 4 van de Gemeentewet. Deze overschrijdingen (en onderschrijdingen) moeten goed herkenbaar in de jaarrekening worden opgenomen (Kadernota Rechtmatigheid BBV). Door het vaststellen van de jaarrekening waarin die uitgaven wel zijn opgenomen, autoriseert de raad alsnog de betreffende uitgaven. Het gaat om overschrijdingen waarbij het college bij het doen van de uitgaven binnen het door de raad uitgezette beleid is gebleven. Het is in zijn algemeenheid niet de bedoeling dat de accountant deze overschrijdingen betreft bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende accountantsverklaring kan worden gegeven. Wel moet de accountant deze in het verslag van bevindingen, waarvan het college in de jaarrekening heeft gemeld dat ze nog moeten worden geautoriseerd, aan de orde stellen. De accountant moet daartoe in elk geval aangeven of het overzicht ex artikel 28 BBV volledig is of niet.”

De toets op rechtmatigheid richt zich op de beschikbare uitgavenbudgetten en de in werkelijkheid gedane uitgaven. Uit het overzicht baten en lasten op de voorgaande pagina’s, en hieronder gecompriimeerd weergegeven, blijkt dat er bij 8 programma's een overschrijding op de lasten is. De bedragen in onderstaande tabel moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Bedragen x €1.000

Programma	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo 2018
Programma 1. Gebiedsgericht werken	-4.805	-4.673	-132
Programma 2. Economie en vastgoed	-892	-1.411	519
Programma 3. Veiligheid en handhaving	-1.921	-2.031	109
Programma 5. Werk en inkomen	-16.619	-17.731	1.112
Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur	-13.374	-14.884	1.510
Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs	-16.543	-18.057	1.514
Programma 8. Duurzaamheid, natuur en milieu	-3.369	-3.459	90
Programma 9. Bereikbaarheid en verkeer	-9.843	-9.847	4
Programma 10. Bouwen en wonen	-4.363	-4.813	450
Programma 11. Financiën en belastingen	-21.435	-13.149	-8.286
Programma 12. Projecten	-12.268	-11.121	-1.148
Totaal	-105.433	-101.177	-4.256

2. Economie en vastgoed (€ 519.000,-)

De overschrijding op de lasten hebben betrekking op de mutaties in de reserves Centrummanagement en ondernemersinitiatieven, Recreatie en toerisme, Dekkingsreserve Nutsvoorzieningen centrum Mierlo en Dekkingsreserve Dorpstraat deel Rabo Dorpstraat thv Plus. Het gaat met name om een storting in de reserve Recreatie en Toerisme van € 157.000,- omdat meer toeristenbelasting is ontvangen. Daarnaast is € 375.000,- in de Dekkingsreserve Dorpstraat deel Rabo Dorpstraat thv Plus gestort als eindafrekening van het project Centrum Mierlo.

3. Veiligheid en handhaving (€ 109.000,-)

De overschrijding op de lasten heeft betrekking op het taakveld Crisisbeheersing en brandweer. Op dit taakveld zit een verschil van € 84.000,- tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. Er zijn meer uren aan dit taakveld toegerekend. Per saldo is dit overigens budgettair neutraal omdat op andere taakvelden dan minder is toegeschreven.

5. Sociale zaken en armoedebeleid (€ 1.112.000,-)

De overschrijdingen op de lasten hebben betrekking op de taakvelden Inkomensregeling en Begeleide participatie. Met name op het gebied van WWB 21 <> 65 jaar is meer uitgegeven. Hier staan ook ontvangsten van het rijk tegenover..

6. Zorg, welzijn en cultuur (€1.510.000,-)

De overschrijdingen op de lasten hebben betrekking op de taakvelden Sportaccommodaties, Cultuurpresentatie, Cultuurproductie en cultuurparticipatie, Musea, Media, Wijkteams, Maatwerkvoorzieningen (Wmo), Maatwerkvoorzieningen (Wmo) en Begraafplaatsen en crematoria. De overschrijding zit met name op het Sociaal Domein onderdeel Wmo.

7. Jeugdbeleid en onderwijs (€ 1.514.000,-)

De overschrijdingen op de lasten hebben betrekking op de taakvelden Onderwijshuisvesting, Maatwerkdienstverlening 18-, Geëscaleerde zorg 18-. De overschrijding zit met name op het Sociaal Domein onderdeel Jeugd.

8. Democratisch bestuur (€ 90.000,-)

De overschrijding op de lasten heeft betrekking op het taakveld Burgerzaken. Door met name het toerekenen van I&A-kosten aan dit taakveld komt hier een overschrijding naar voren. Dit was niet begroot maar is vanuit het BBV wel verplicht doorgevoerd.

9. Natuur milieu en duurzaamheid (€ 4.000,-)

De overschrijdingen op de lasten hebben betrekking op de taakvelden Openbaar groen en (openlucht) recreatie, Riolering en Milieubeheer. Per saldo gaat het om een gering bedrag.

10. Bereikbaarheid en verkeer (€ 450.000,-)

De overschrijdingen op de lasten hebben betrekking op de taakvelden Verkeer en vervoer en Parkeren. De overschrijding zit bijna volledig op het taakveld Verkeer en vervoer. Er is meer uitgegeven aan wegen, straten en pleinen, meer aan straatreiniging, meer aan verkeerseducatie en meer uren zijn toegerekend

In z'n algemeenheid geldt voor alle programma's dat de kostenoverschrijdingen gedeeltelijk gecompenseerd worden door direct gerelateerde opbrengsten. Voor het resterende deel is er sprake van begrotingsonrechtmatigheid, maar deze telt conform het controleprotocol niet mee voor het oordeel (begrotingsoverschrijding is passend binnen het bestaand beleid).

Analyse overzicht van baten en lasten

Programma 1. Gebiedsgericht werken

1. Gebiedsgericht werken	I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2018		4.107.000
Realisatie 2018		4.029.000
Saldo excl. mutaties reserves		78.000
Mutaties reserves (saldo)		342.000
Verklaring van het saldo		420.000
Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats		
Baten openbare orde en veiligheid		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	1.000
Totaal baten openbare orde en veiligheid		1.000
Lasten openbare orde en veiligheid		
Herverdeling kosten I&A over taakvelden	I	-21.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-6.000
Totaal lasten openbare orde en veiligheid		-27.000
Baten samenkracht en burgerparticipatie		
Accommodaties kinderopvang	S	-52.000
Het huurcontract met Korein Kinderplein De Vlinder aan de Deelenstraat is met een lagere huur afgesloten vanwege gedeeltelijke leegstand. De begroting is hier niet op aangepast. Het voormalige kinderdagverblijf aan de Rederijkerstraat is niet langer commercieel verhuurd aan "Ozie", maar (op basis van leegstand) aan Start Ups, die voorheen in de Stationstraat (tijdelijk) gehuisvest was.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	4.000
Totaal baten samenkracht en burgerparticipatie		-48.000
Lasten samenkracht en burgerparticipatie		
Collectieve maatschappelijke dienstverlening	I	46.000
Met de LEVgroep zijn afspraken gemaakt over het cursus- en voorlichtingsaanbod. In het verleden ontvingen zij een vast bedrag in de vorm van subsidie. Vanaf 2017 is de afspraak veranderd: de LEVgroep signaleert of er aanbod nodig is en vervolgens wordt dat ingezet en gesubsidieerd. In 2018 zijn er minder cursussen en voorlichtingen ingezet dan begroot. In 2019 onderzoeken wij of deze onderbesteding een structureel of incidenteel karakter heeft.		
Jeugdbeleid CMD	I	182.000
Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van programma 7.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-3.000
Totaal lasten samenkracht en burgerparticipatie		225.000
Indirecte baten en lasten		
Reserves	I	342.000
Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Algemene reserve (€ 342.000,-).		
Kapitaallasten	I	-73.000
Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Activa afgerekend naar "Accommodaties kinderopvang" (- € 40.000,-); - Activa afgerekend naar "Wijkcentrum De Dreef" (- € 17.000,-); - Overige activa (- € 16.000,-).		
Totaal		420.000

Programma 2. Economie en vastgoed

2. Economie en vastgoed	I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2018		253.000
Realisatie 2018		83.000
Saldo excl. mutaties reserves		170.000
Mutaties reserves (saldo)		- 209.000
Verklaring van het saldo		-39.000
Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats		
Baten economische ontwikkeling		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-12.000
Totaal baten economische ontwikkeling		-12.000
Lasten economische ontwikkeling		
<u>Economische Zaken</u>	I	-38.000
2018 is het jaar geweest waarin het thema Verweven steeds concreter werd. Dit is ook het jaar waarin verschillende projecten, zoals het Katoenpad en de textielroute zijn gerealiseerd. O.a. via inhuur hebben we extra op dit thema ingezet. Deze overschrijding wordt gecompenseerd door het overschot op villagemarketing.		
<u>Villagemarketing</u>	I	79.000
Naast bovengenoemde projecten was 2018 ook het jaar dat gepland was om de stichting Villagemarketing op te richten. De oprichting van deze stichting heeft door de afronding van de fysieke projecten vertraging opgelopen. Dit heeft ertoe geleid dat het geld niet geheel is besteed. Eind 2018 is de stichting opgericht en begin 2019 zullen alle administratieve zaken worden afgerond en kan de stichting zelfstandig gaan handelen.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	5.000
Totaal lasten economische ontwikkeling		46.000
Baten bedrijfsloket en -regelingen		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-7.000
Totaal baten bedrijfsloket en -regelingen		-7.000
Lasten bedrijfsloket en -regelingen		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	11.000
Totaal lasten bedrijfsloket en -regelingen		11.000
Baten economische promotie		
<u>Toeristenbelasting</u>	S	120.000
Het aantal overnachtingen in onze gemeente is wederom gestegen. Dit heeft te maken met een betere economische situatie, gebieds promotie en verbeteringen van toeristische voorzieningen. In 2017 was het overschot € 190.000,-. Hiervan is destijds € 120.000,- aangemerkt als incidenteel. Nu er weer sprake is van een overschot (€ 176.000,-), concluderen wij dat die € 120.000,- o.b.v. 2 jaar aangemerkt kan worden als structureel. De overige € 56.000,- zijn uit voorzorg nog als incidenteel aangemerkt.	I	56.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-3.000
Totaal baten economische promotie		173.000
Lasten economische promotie		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-10.000
Totaal lasten economische promotie		-10.000
Indirecte baten en lasten		
<u>Reserves</u>	I	-91.000
Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van:	S	-
- Reserve Recreatie en Toerisme (- € 179.000,-);		120.000
- Dekkingsreserve Nutvoorzieningen centrum Mierlo (€ 114.000,-);		

- Dekkingsreserve P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat (€ 243.000,-);		
- Dekkingsreserve Dorpsstraat deel Rabo - t.h.v. Plus (- € 375.000,-);		
- Overige activa (- € 14.000,-).		
Kapitaallasten	I	-31.000
Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van:		
- Activa afgerekend naar "Economische zaken" (- € 31.000,-).		
Doorbelasting overheadkosten naar projecten	I	-1.000
Afronding	I	3.000
Totaal		-39.000

Programma 3. Veiligheid en handhaving

3. Veiligheid en handhaving	I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2018		1.838.000
Realisatie 2018		1.947.000
Saldo excl. mutaties reserves		-109.000
Mutaties reserves (saldo)		0
Verklaring van het saldo		-109.000
Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats		
Baten crisisbeheersing en brandweer		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	1.000
Totaal baten crisisbeheersing en brandweer		1.000
Lasten crisisbeheersing en brandweer		
Directe salariskosten taakveld Crisisbeheersing en brandweer	I	-84.000
Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de projecten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2018 minder uren zijn toegerekend aan projecten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van programma 12 is dit gespecificeerd.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-20.000
Totaal lasten crisisbeheersing en brandweer		-104.000
Indirecte baten en lasten		
Kapitaallasten	I	-5.000
Afronding	I	-1.000
Totaal		-109.000

Programma 4. Bestuurlijke samenwerking

4. Bestuurlijke samenwerking	I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2018		0
Realisatie 2018		0
Saldo excl. mutaties reserves		0
Mutaties reserves (saldo)		0
Verklaring van het saldo		0

Programma 4 bevat geen taakvelden en is daarom nul.

Programma 5. Sociale zaken en armoedebeleid

5. Sociale zaken en armoedebeleid	I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2018		6.838.000
Realisatie 2018		6.528.000
Saldo excl. mutaties reserves		310.000
Mutaties reserves (saldo)		-188.000
Verklaring van het saldo		122.000
Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats		
Baten inkomensregelingen		
Inkomensdeel Wet Werk en Bijstand (WWB)	I	1.379.000
Het voordeel valt weg tegen de lasten op WWB 21 <> 65 jaar (zie: taakveld Lasten inkomensregelingen). Wij hebben meer inkomsten ontvangen voor bijstandsuitkeringen. Deze inkomsten zetten wij één op één door naar Senzer. Per saldo (baten -/- lasten) resteert een nadelig verschil van € 101.000,-. Dit is te verklaren doordat meer mensen gebruik hebben gemaakt van een bijstandsuitkering. Een oorzaak hiervan is de toename (vanaf 2017) van statushouders.		
Bijzondere bijstand	I	41.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-29.000
Totaal baten inkomensregelingen		1.391.000
Lasten inkomensregelingen		
WWB 21 <> 65 jaar	I	-
		1.480.000
Het nadeel valt grotendeels weg tegen de baten op Inkomensdeel Wet Werk en Bijstand (zie: taakveld Baten inkomensregelingen).		
Uitvoeringskosten bijstandsverlening	I	-636.000
Het nadeel valt grotendeels weg tegen het voordeel op Werkgelegenheids-projecten (zie: taakveld Lasten arbeidsparticipatie-instrumenten gericht op toeleiding naar werk).		
Bijstandsbesluit zelfstandigen (BBZ)	I	64.000
Er zijn vrijwel geen startersleningen verstrekt.		
Bijzondere bijstand	I	215.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
Jeugdcultuurfonds jeugdportfonds	I	-35.000
De dekking voor het verschil van - € 35.000,- betreft de Rijksbijdrage armoedebestrijding onder kinderen. Deze is opgenomen onder de post bijzondere bijstand.		
Kwijtschelding naar taakveld 7.3 Afval	I	-36.000
Er is meer kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing verleend. Dit is meegenomen in de gesloten huishouding afval.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-23.000
Totaal lasten inkomensregelingen		-
		1.931.000
Baten begeleide participatie		
Sociale werkvoorziening	I	32.000
De Ergon heeft o.b.v. afspraken uit het verleden een eenmalige uitkering van € 32.000,- aan gemeente Geldrop-Mierlo uitgekeerd. Deze middelen vielen vrij vanuit een reserve van Ergon. Geldrop-Mierlo maakt geen onderdeel uit van de organisatie Ergon (GR WRE).		
Totaal baten begeleide participatie		32.000

Lasten begeleide participatie		
Sociale werkvoorziening	I	-283.000
De definitieve beschikking van het Rijk betreft: € 1.637.144,-. Dit is tevens het bedrag dat wij overmaken naar Senzer. Er is dus geen sprake van een nadeel, het verschil ontstaat doordat de begroting achter liep.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	6.000
Totaal lasten begeleide participatie		-277.000
Baten arbeidsparticipatie-instrumenten gericht op toeleiding naar werk		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal baten arbeidsparticipatie-instrumenten gericht op toeleiding naar werk		0
Lasten arbeidsparticipatie-instrumenten gericht op toeleiding naar werk		
Werkgelegenheidsprojecten	I	1.057.000
Het voordeel valt grotendeels weg tegen het nadeel op Uitvoeringskosten bijstandsverlening (zie: taakveld Lasten inkomensregelingen).		
Reïntegratietrajecten	I	-63.000
De uitgaven zijn gelijk aan beschikking Senzer. Er is dus geen sprake van een nadeel, het verschil ontstaat doordat de begroting achter liep.		
Inburgering vergunninghouders	I	104.000
Het gaat hier om aanvullende middelen om participatieprojecten mee te financieren. Er is in 2018 een subsidie verstrekt om de doelgroep te analyseren en van daaruit te komen tot voorstellen. Die analyse kostte meer tijd dan verwacht waardoor het ontwikkelen van voorstellen niet meer lukte in 2018. Hierdoor is € 38.000,- minder uitgegeven dan begroot. Daarnaast is bij het ramen van de personeelslasten rekening gehouden met de kosten van een medewerker in vaste dienst, terwijl in werkelijkheid door payrollen € 45.000,- minder is uitgegeven dan begroot. Tenslotte zijn de ongebruikte subsidiemiddelen uit 2017 van € 21.000,- in 2018 terugbetaald door de LEVgroep.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-5.000
Totaal lasten arbeidsparticipatie-instrumenten gericht op toeleiding naar werk		1.093.000
Indirecte baten en lasten		
Reserves	I	-188.000
Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Algemene reserve (- € 111.000,-), minder kosten aan participatie en integratie vergunninghouders. - Reserve WWB (- € 77.000,-), het vertrouwensexperiment is halverwege 2018 gestart, eerst voorbereidende werkzaamheden en aan het eind van het jaar ook uitvoerende. De eerste volledige financiële verrekening met Senzer zal over het boekjaar 2019 plaatsvinden.		
Afronding	I	2.000
Totaal		122.000

Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur

6. Zorg, welzijn en cultuur	I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2018		12.049.000
Realisatie 2018		13.664.000
Saldo excl. mutaties reserves		-1.615.000
Mutaties reserves (saldo)		-13.000
Verklaring van het saldo		-1.628.000
Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats		
Baten sportbeleid en activering		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
Totaal baten sportbeleid en activering		0
Lasten sportbeleid en activering		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	32.000
Totaal lasten sportbeleid en activering		32.000
Baten sportaccommodaties		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-46.000
Totaal baten sportaccommodaties		-46.000
Lasten sportaccommodaties		
Directe salariskosten taakveld Sportaccommodaties	I	44.000
Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de projecten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2018 minder uren zijn toegerekend aan projecten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van programma 12 is dit gespecificeerd.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-20.000
Totaal lasten sportaccommodaties		24.000
Baten cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
Totaal baten cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		0
Lasten cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		
Sociaal cultureel centrum Hofdael	I	-125.000
Voor het jaar 2018 is Stichting Centrum Hofdael een exploitatiesubsidie verleend van € 235.462,-. Eind vorig jaar heeft de stichting haar gewijzigde meerjarenbegroting voor de jaren 2018-2025 overlegd. Die begroting laat bovenop de gemeentelijke subsidie een exploitatietekort zien in 2018 van € 125.164,-. De belangrijkste oorzaken zijn: - Salarissen van inhuur: € 120.000,- (geraamd: € 25.500,-). Deze hogere kosten zijn vooral het gevolg van veel meer georganiseerde activiteiten en veel ruimere openingstijden. Het tekort aan vrijwilligers maakt het noodzakelijk dat extra personeel wordt ingehuurd, aldus de stichting. - Niet-verrekenbare BTW: € 19.000,- (geraamd € 0,-). In het bedrijfsplan van de stichting is hiermee geen rekening gehouden. Het definitieve resultaat wordt eerst bekend bij de indiening van de jaarrekening over 2018 (uiterlijk: 30 april 2019).		
Culturele verenigingen	I	22.000
Hierop worden de subsidies geboekt aan een groot aantal culturele organisaties. De subsidies zijn voor de periode 2017-2020 opnieuw vastgesteld en zijn in totaliteit lager uitgevallen dan in de periode er voor. In 2019 onderzoeken wij of deze onderbesteding een structureel of incidenteel karakter heeft.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-4.000
Totaal lasten cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		-107.000

Baten musea		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal baten musea		0
Lasten musea		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-4.000
Totaal lasten musea		-4.000
Baten cultureel erfgoed		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	5.000
Totaal baten cultureel erfgoed		5.000
Lasten cultureel erfgoed		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal lasten cultureel erfgoed		0
Baten media		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal baten media		0
Lasten media		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-8.000
Totaal lasten media		-8.000
Baten wijkteams		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal baten wijkteams		0
Lasten wijkteams		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-28.000
Totaal lasten media		-28.000
Baten maatwerk-voorzieningen (WMO)		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal baten maatwerkvoorzieningen (WMO)		0
Lasten maatwerkvoorzieningen (WMO)		
<u>Woningaanpassingen incl uren</u>	I	47.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Vervoersvoorzieningen</u>	I	-72.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Rolstoelvoorzieningen</u>	I	18.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Sal T 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)</u>	I	-35.000
Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. Er zijn meer uren aan dit taakveld toegerekend.		
Totaal lasten maatwerkvoorzieningen (WMO)		-42.000
Baten maatwerkdienstverlening 18+		
<u>Eigen bijdr maatwerkvoorzieningen en opvang WMO</u>	I	-69.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-10.000
Totaal baten maatwerkdienstverlening 18+		-79.000
Lasten maatwerkdienstverlening 18+		
<u>Uitvoeringskosten maatwerkvoorzieningen WMO</u>	I	-110.000

Op dit product worden onder andere de inhuurkosten van het CMD geboekt. Het tekort wordt veroorzaakt doordat een deel van de onttrekking uit de reserve sociaal domein in de primaire begroting 2018 op deze post was opgenomen. Deze reserve bleek echter bij de jaarrekening 2017 al volledig aangewend. Hierdoor is er naar aanleiding van de jaarrekening 2017 een begrotingswijziging van ruim € 1,2 doorgevoerd op deze post. Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Begeleiding groep WMO</u>	I	-99.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Begeleiding individueel WMO</u>	I	1.458.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Persoonlijke verzorging WMO</u>	I	25.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Dagbesteding Wmo</u>	I	-407.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Vervoersdiensten Wmo</u>	I	-36.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Zelfstandig leven Wmo</u>	I	-1.827.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Vervoer (18-)</u>	I	-6.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>PGB Wmo Begeleiding groep</u>	I	123.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>PGB Wmo Persoonlijke verzorging</u>	I	14.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-235.000
Totaal lasten maatwerkdienstverlening 18+		-1.100.000
Baten geëscaleerde zorg 18+		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal baten maatwerkdienstverlening 18+		0
Lasten geëscaleerde zorg 18+		
<u>WMO Openbare Geestelijke Gezondheids Zorg (OGGZ)</u>	I	45.000
€ 10.000 kan verklaard worden door een terugbetaling van een subsidie uit 2017 door de GGzE. Het restant dient ter dekking voor het gehele sociaal domein. Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-11.000
Totaal lasten maatwerkdienstverlening 18+		34.000
Baten begraafplaatsen		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	2.000
Totaal begraafplaatsen		2.000
Lasten begraafplaatsen		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal lasten begraafplaatsen		0
Indirecte baten en lasten		
Reserves	I	-13.000
Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Reserve speeltuin de Viking (- € 13.000,-), voeding reserve omdat er in 2018 minder is geïnvesteerd dan het jaarlijkse richtbedrag.		
Voorzieningen	I	-100.000

Er is een verliesvoorziening voor Hofdael getroffen.		
Kapitaallasten	I	-194.000
Het nadeel op kapitaallasten heeft met name te maken met een afwaardering van ruim € 120.0000,- op het sportpark De Ark.		
Overige verrekeningen kostenplaatsen		0
Afronding	I	-5.000
Totaal		-1.628.000

Sociaal Domein 2018				
	Bijgestelde begroting		Jaarrekening	
WMO	€	6.171.698	€	-1.099.752
7.271.450				
Jeugd	€	9.677.127	€	-1.792.560
11.469.687				
Overige SD	€	1.685.024	€	588.218
1.096.806				
Overige SD breed	€	2.179.441	€	1.909.573
				269.868
Totaal	€	19.713.290	€	-2.034.226
21.747.516				

Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs

7. Jeugdbeleid en onderwijs	I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2018		15.405.000
Realisatie 2018		16.831.000
Saldo excl. mutaties reserves		-1.426.000
Mutaties reserves (saldo)		116.000
Verklaring van het saldo		-1.310.000
Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats		
Baten openbaar basisonderwijs		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal baten openbaar basisonderwijs		0
Lasten openbaar basisonderwijs		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal lasten openbaar basisonderwijs		0
Baten onderwijshuisvesting		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal baten onderwijshuisvesting		0
Lasten onderwijshuisvesting		
<u>Huisvesting openbaar basisonderwijs dv RO</u>	I	-32.000
1. Onvoorziene glas en vandalisme schades welke niet zijn gedekt door de verzekering. Premiebedrag verzekering is namelijk vele malen duurder dan de jaarlijkse schades in totaal. 2. De OZB onderwijsgebouwen zijn voor rekening gemeente en niet bevoegd gezag (schoolbestuur), deze uitgaven waren niet begroot.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-22.000
Totaal lasten onderwijshuisvesting		-54.000
Baten onderwijsbeleid en leerlingenzaken		
<u>Accommodaties peuterspeelzalen dv RO</u>	S	31.000
De werkzaamheden van Stichting PeuterSpeelzaalWerk Geldrop zijn overgenomen door commerciële kinderopvang organisaties. Zodoende zijn de huurovereenkomsten van de peuterspeelzalen herzien en opnieuw afgesloten met de kinderopvang organisaties, te weten De Grabbelton, Korein, Potje Knor en PSW 't Nut Geldrop.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	10.000
Totaal baten onderwijsbeleid en leerlingenzaken		41.000
Lasten onderwijsbeleid en leerlingenzaken		
<u>Onderwijs Faciliteiten</u>	I	18.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>OAB/VVE</u>	I	40.000
De verklaring voor deze post wordt onder post 'voorschoolse educatie gegeven'.		
<u>Voorschoolse Educatie</u>	I	180.000
Deze toelichting betreft OAB/VVE (Onderwijsachterstandenbeleid en Voor- en Vroegschoolse Educatie) én Voorschoolse educatie. Het overschot is te verklaren op basis van een hogere specifieke doeluitkering (OAB) dan begroot en daarbovenop nog een aanvullende OAB-subsidiebeschikking vanuit het Rijk (totaal € 50.000,-). Daarnaast zijn er minder hoge uitvoeringskosten dan begroot: kosten monitoring vielen lager uit en post onvoorzien is beperkt aangesproken (€ 55.000,-). In 2018 was men druk bezig met het basisaanbod neer te zetten. Kinderopvangorganisaties hebben daarom pas eind 2018 op basis van het resterende budget een subsidieaanvraag voor verdiepende activiteiten aangevraagd. Aangezien activiteiten pas uitgevoerd kunnen worden in 2019, is de subsidie (€ 115.000,-) toegekend voor 2019. Het budget voor 2019 is voldoende toereikend.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-20.000

Totaal lasten onderwijshuisvesting		218.000
Baten maatwerkdienstverlening 18-		
<u>Uitvoeringskosten Jeugdzorg</u>	I	47.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
Totaal baten maatwerkdienstverlening 18-		47.000
Lasten maatwerkdienstverlening 18-		
<u>PGB Jeugd</u>	I	97.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Vervoerdiensten Jeugd</u>	I	-33.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Verblijf (incl. behandeling)</u>	I	-1.544.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Jeugdhulp ambulante</u>	I	-3.484.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Zelfstandig leven Jeugd</u>	I	-1.318.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>LRO Landelijk ingekochte zorg</u>	I	-179.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Uitvoeringskosten Jeugdzorg</u>	I	374.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Dagbehandeling jeugd</u>	I	343.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Dagbehandeling jeugd</u>	I	5.037.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Behandeling zorg met verblijf jeugd</u>	I	-52.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Sal T 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-</u>	I	-50.000
Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. Er zijn meer uren aan dit taakveld toegerekend.		
<u>Overige verschillen < € 25.000,-</u>	I	-514.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
Totaal lasten maatwerkdienstverlening 18-		-1.323.000
Baten geëscaleerde zorg 18-		
<u>Overige verschillen < € 25.000,-</u>		0
Totaal baten geëscaleerde zorg 18-		0
Lasten geëscaleerde zorg 18-		
<u>Jeugdbeschermingreclassering</u>	I	-73.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Veilig Thuis</u>	I	-83.000
Dit verschil wordt meegenomen in het totale resultaat van het sociaal domein.		
<u>Overige verschillen < € 25.000,-</u>	I	-16.000
Totaal lasten geëscaleerde zorg 18-		-172.000
Baten volksgezondheid		
<u>Overige verschillen < € 25.000,-</u>		0
Totaal baten volksgezondheid		0

Lasten volksgezondheid		
Openbare gezondheidszorg	I	71.000
De subsidie aan de GGD in 2018 betreft € 660.000,-, hiervoor stond € 715.000,- begroot. Deze kosten zijn lager uitgevallen dan in de primaire begroting opgenomen was. In 2018 hebben we € 3.500,- subsidie over 2017 teruggekregen van de GGD. Daarnaast zijn de middelen voor Gezond In op deze post begroot. Onder andere de subsidie voor 'zit met pit' is hieruit betaald. Echter zijn de meeste projecten betreffende Gezond In op een andere post geboekt (Bijv. JOGG).		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	11.000
Totaal lasten volksgezondheid		82.000
Indirecte baten en lasten		
Reserves	I	116.000
Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Reserve IHP (€ 116.000,-), er is meer onttrokken ter dekking van de kapitaallasten onderwijsinvesteringen.		
Kapitaallasten	I	-264.000
De stijging van de kapitaallasten zit met name op het gebied van onderwijs.		
Overige verrekeningen kostenplaatsen		0
Afronding	I	-1.000
Totaal		-1.310.000

Sociaal Domein 2018			
	Bijgestelde begroting		Jaarrekening
WMO 7.271.450	€	6.171.698	€ -1.099.752
Jeugd 11.469.687	€	9.677.127	€ -1.792.560
Overige SD 1.096.806	€	1.685.024	€ 588.218
Overige SD breed	€	2.179.441	€ 1.909.573 269.868
Totaal 21.747.516	€	€ 19.713.290	€ -2.034.226

Programma 8. Democratisch bestuur

8. Democratisch bestuur	I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2018		2.607.000
Realisatie 2018		2.629.000
Saldo excl. mutaties reserves		-22.000
Mutaties reserves (saldo)		0
Verklaring van het saldo		-22.000
Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats		
Baten bestuur		
<u>Bestuurlijke samenwerking</u>	I	28.000
Het betreft de terugbetaling van de MRE ivm overgedragen taken (€ 19.500,-) en een terugbetaling ivm afwikkeling Rijk van Dommel en Aa (€ 8.500,-).		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	5.000
Totaal baten bestuur		33.000
Lasten bestuur		
<u>College van B&W</u>	I	-41.000
De kosten hebben te maken met wachtgeldverplichtingen van na de verkiezingen in 2018.		
Herverdeling kosten I&A over taakvelden	I	-10.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	63.000
Totaal lasten bestuur		12.000
Baten burgerzaken		
<u>Leges rijbewijzen</u>	I	37.000
In 2018 zijn er meer rijbewijzen aangevraagd dan begroot. Na de zomer 2018 zijn de inkomsten uit leges al tussentijds verhoogd met € 26.000,-. Dit blijkt te voorzichtig te zijn geweest. Er zijn veel extra aanvragen van met name ouderen omdat de leeftijdsgrens voor de keuring en gezondheidsverklaring van ouderen is opgeschoven van 70 naar 75 jaar en voor deze leeftijdsgroep geldt, dat de geldigheidsduur van het rijbewijs maximaal 5 jaar is in plaats van de reguliere 10 jaar. De extra inkomsten uit leges zijn incidenteel.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-2.000
Totaal baten burgerzaken		35.000
Lasten burgerzaken		
<u>Verkiezingen</u>	I	33.000
Het budget is niet volledig gebruikt omdat geplande investeringen (aanschaf tablets) niet noodzakelijk zijn gebleken, maar de belangrijkste reden is de volgende: In 2018 waren er gemeenteraadsverkiezingen en een Referendum. Voor dit referendum heeft de gemeente vanuit het Rijk een vergoeding gekregen. Met deze vergoeding was vooraf geen rekening gehouden. De onderschrijding van het budget is incidenteel.		
<u>Salarissen taakveld 0.2 Burgerzaken</u>	I	-25.000
Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. Er zijn meer uren aan dit taakveld toegerekend.		
Herverdeling kosten I&A over taakvelden	I	-107.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-29.000
Totaal lasten burgerzaken		-128.000
Indirecte baten en lasten		
<u>Voorzieningen</u>	S	65.000
Jaarlijks wordt € 175.000,- toegevoegd aan de voorziening wethouderspensioenen. Gelet op de lage rentestand is de verwachting dat de benodigde storting op basis van actuariële berekeningen ook de komende jaren lager dan dit geraamde bedrag zal zijn.		
Kapitaallasten	I	-2.000

Overige verrekeningen kostenplaatsen		0
Doorbelasting overheadkosten naar projecten		-36.000
Afronding		-1.000
Totaal		-22.000

Programma 9. Natuur, milieu en duurzaamheid

9. Natuur, milieu en duurzaamheid	I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2018		1.839.000
Realisatie 2018		1.882.000
Saldo excl. mutaties reserves		-43.000
Mutaties reserves (saldo)		-21.000
Verklaring van het saldo		-64.000
Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats		
Baten openbaar groen en (openlucht) recreatie		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-26.000
Totaal baten openbaar groen en (openlucht) recreatie		-26.000
Lasten openbaar groen en (openlucht) recreatie		
<u>Plantsoenen</u>	I	28.000
Op beheer en onderhoud is vanwege minder storkosten en minder overige kosten een positief resultaat te zien. Er heeft wel meer snoeiwerk dan begroot plaatsgevonden.		
<u>Sal T 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie</u>	I	-58.000
Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. Er zijn meer uren aan dit taakveld toegerekend.		
Herverdeling kosten I&A over taakvelden	I	-8.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	23.000
Totaal lasten openbaar groen en (openlucht) recreatie		-15.000
Baten riolering		
Overige verschillen < € 25.000,-		29.000
Totaal baten riolering		29.000
Lasten riolering		
<u>Waterportaal</u>	I	64.000
Door het aanpassen van de te nemen KRW-maatregelen op basis van voortschrijdend inzicht en effectiviteit van eerder genomen maatregelen, het inzetten van niet geprognostiseerde subsidies zijn de kosten lager.		
<u>Vorbereiding en onderzoek</u>	I	65.000
Deze post bestaat (voor een deel) uit een bedrag (€ 70.000,-) om de formatie voor de rioleringszorg op 4 FTE te brengen, zoals vastgelegd in het GRP 2017-2021. Pas in december is de nieuwe medewerker in dienst getreden.		
<u>Diverse exploitatie projecten riolering</u>	I	-36.000
De hier geboekte kosten hebben met name betrekking op niet begrote inhuurkosten.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-38.000
Totaal lasten openbaar groen en (openlucht) recreatie		55.000
Baten afval		
<u>Inzamelkosten KGA en kunststof</u>	I	-78.000
Door haperende afzet wordt er minder kunststof gerecycled. De vergoeding is gebaseerd op het werkelijke aantal gerecyclede tonnages. Wanneer dit aantal daalt dalen ook de opbrengsten. Daarnaast zijn de sorteerkosten gestegen.		
<u>Gebruik milieustraat door beide gemeenten</u>	I	80.000
In dit bedrag is nog een eindafrekening van het gebruik van gemeente Heeze-Leende in 2017 opgenomen, dit is een baat van € 50.000,-. Daarnaast is het aantal betalende bezoekers met 15% gestegen ten opzichte van 2017, wat zorgt voor hogere opbrengsten.		
<u>Papier- glaszameling</u>	I	40.000

Hogere opbrengsten door hogere marktprijzen van met name metalen.		
<u>Opbrengst afval</u>	I	-71.000
Dit betreffen de inkomsten uit de afvalstoffenheffing. Het verschil zit in de variabele opbrengsten, dus de tarieven die bewoners betalen voor het aanbieden per lediging (GFT/restafval/ondergronds). De oorzaak is de gratis inzameling van het GFT tijdens de herfst. Vanwege de toegenomen bekendheid hebben inwoners het ledigen van de GFT container in de aanloop naar de gratis periode uitgesteld. Hierdoor zijn er minder (betaalde) ledigingen GFT.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-4.000
Totaal baten afval		-33.000
Lasten afval		
<u>Inzamelkosten KGA en kunststof</u>	I	46.000
Een gedeelte van de personeelskosten zijn nu verantwoord als overhead, deze kosten drukken nu op de stelposten. Per saldo budgettair neutraal.		
<u>Restafval</u>	I	34.000
Een gedeelte van de personeelskosten zijn nu verantwoord als overhead, deze kosten drukken nu op de stelposten. Per saldo budgettair neutraal.		
<u>Overige kosten afval</u>	I	-35.000
Cure heeft in de jaarrekening 2018 een post buitengewone lasten van de joint-venture opgenomen van €44.000,-. Later is gebleken dat deze kosten nog niet van toepassing zijn en dit wordt in 2019 verrekend.		
<u>Gebruik milieustraat door beide gemeenten</u>	I	141.000
Een gedeelte van de personeelskosten zijn nu verantwoord als overhead, deze kosten drukken nu op de stelposten. Per saldo budgettair neutraal.		
<u>Papier- glaszameling</u>	I	65.000
Een gedeelte van de personeelskosten zijn nu verantwoord als overhead, deze kosten drukken nu op de stelposten. Per saldo budgettair neutraal.		
<u>StelpostenKLvoorzieningen afvalverwijdering</u>	I	-287.000
Een gedeelte van de personeelskosten zijn nu verantwoord als overhead, deze kosten drukken nu op de stelposten. Per saldo budgettair neutraal.		
<u>Salarissen Taakveld 7.3 Afval</u>	I	38.000
Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. Er zijn minder uren aan dit taakveld toegerekend.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-14.000
Totaal lasten afval		-12.000
Baten milieubeheer		
Sanering verkeerslaaai. Er heeft een verrekening plaatsgevonden met een vooruit ontvangen subsidie. Dat geeft hier een voordeel.	I	47.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	5.000
Totaal baten milieubeheer		52.000
Lasten milieubeheer		
Herverdeling kosten I&A over taakvelden	I	-7.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-35.000
Totaal lasten milieubeheer		-42.000
Indirecte baten en lasten		
Reserves	I	-22.000
Omdat er minder is uitgegeven aan kosten hondenbeleid, was de geraamde onttrekking aan de reserve hondenbeleid niet nodig.		
Voorzieningen	I	247.000
Er is afgerond € 67.000,- minder in de voorziening riolering gestort dan vooraf begroot. Dat geeft hier een voordeel.		
Kapitaallasten	I	-298.000

De gestegen kapitaallasten hebben voor afgerond € 284.000,- betrekking op riolering.		
Overige verrekeningen kostenplaatsen		0
Overboeking balans		0
Afronding		0
Totaal		-64.000

Programma 10. Bereikbaarheid en verkeer

10. Bereikbaarheid en verkeer	I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2018		3.188.000
Realisatie 2018		3.613.000
Saldo excl. mutaties reserves		-425.000
Mutaties reserves (saldo)		0
Verklaring van het saldo		-425.000
Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats		
Baten parkeerbelasting		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-24.000
Totaal baten parkeerbelasting		-24.000
Lasten parkeerbelasting		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	2.000
Totaal lasten parkeerbelasting		2.000
Baten verkeer en vervoer		
<u>Verkeersmaatregelen tbv verkeersveiligheid</u>	I	39.000
De inkomsten van leges voor vergunningen t.b.v. werkzaamheden aan kabels en leidingen fluctueren jaarlijks. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van werkzaamheden van derden.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	11.000
Totaal baten verkeer en vervoer		50.000
Lasten verkeer en vervoer		
<u>Verkeersmaatregelen tbv verkeersveiligheid</u>	I	-25.000
De kosten voor het maken van inritten worden gedekt uit de vergoedingen die aanvragers betalen. Afhankelijk van de situatie kunnen de kosten echter voor ons zijn. Deze bedragen fluctueren jaarlijks.		
<u>Straatreiniging</u>	I	-59.000
Er is meer reiniging (zowel onkruidbestrijding als veegwerkzaamheden) uitgevoerd.		
<u>Beleidsontwikkeling en algemene verkeerszaken</u>	I	-49.000
De kosten voor verkeerseducatie en verkeersveiligheid worden niet volledig gedekt door de ontvangen bijdrage van de provincie.		
<u>Straatreiniging naar taakveld 7.3 Afval</u>	I	31.000
Er zijn minder kosten van straatreiniging aan afval toegerekend.		
<u>Salarissen Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer</u>	I	-157.000
Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. Er zijn meer uren aan dit taakveld toegerekend.		
Herverdeling kosten I&A over taakvelden	I	-16.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-1.000
Totaal lasten verkeer en vervoer		-276.000
Baten parkeren		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal baten verkeer en vervoer		0
Lasten parkeren		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal lasten parkeren		0
Indirecte baten en lasten		

Kapitaallasten	I	-175.000
De gestegen kapitaallasten zitten voor afgerond € 146.000,- op straten, wegen en pleinen.		
Overige verrekeningen kostenplaatsen		0
Afrondingen	I	-2.000
Totaal		-425.000

Programma 11. Bouwen en wonen

11. Bouwen en wonen	I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2018		726.000
Realisatie 2018		1.550.000
Saldo excl. mutaties reserves		-824.000
Mutaties reserves (saldo)		-380.000
Verklaring van het saldo		-
		1.204.000
Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats		
Baten beheer overige gebouwen en gronden		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	8.000
Totaal baten beheer overige gebouwen en gronden		8.000
Lasten beheer overige gebouwen en gronden		
<u>NIEGG-kosten</u>	I	150.000
Er zijn minder voorbereidingskosten gemaakt voor de nog niet in exploitatie genomen gronden. Ook zijn er minder te beoordelen initiatieven van derden op dit gebied geweest.		
Herverdeling kosten I&A over taakvelden	I	-18.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-14.000
Totaal lasten beheer overige gebouwen en gronden		118.000
Baten fysieke bedrijfsinfrastructuur		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal baten fysieke bedrijfsinfrastructuur		0
Lasten fysieke bedrijfsinfrastructuur		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	4.000
Totaal lasten fysieke bedrijfsinfrastructuur		4.000
Baten ruimtelijke ordening		
<u>Ruimtelijke ordening</u>	I	-132.000
Er zijn minder bijdragen in plankosten ontvangen.		
<u>BP Tweka-terrein</u>	I	171.000
Voor de ontwikkeling van woningbouw op het Tweekaterrein is een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar gesloten. In 2018 is de 2e nota in rekening gebracht (ca. € 146.500). Dit bedrag is uit hoofde van nota kostenverhaal, via de functie 980, in de betreffende fondsen gestort. Tevens zijn de kosten van de aanpassingen van de parkeervoorzieningen op de Nuenenseweg bij de ontwikkelaar in rekening gebracht (zie bij de lasten).		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	19.000
Totaal baten ruimtelijke ordening		58.000
Lasten ruimtelijke ordening		
<u>Ruimtelijke ordening</u>	I	49.000
Dit budget omvat twee onderdelen: advieskosten ruimtelijke ordening en kosten voor implementatie van de Omgevingswet. Het budget voor de advieskosten ruimtelijke ordening is overschreden, maar voor de implementatie van de Omgevingswet is slechts een heel beperkt gedeelte gebruikt. Dit heeft te maken met de werkzaamheden die voornamelijk in 2019 en 2020 plaats zullen vinden in plaats van 2018 zoals eerder ingeschat.		
<u>BP Tweka-terrein</u>	I	-26.000
Voor de ontwikkeling van woningbouw op het Tweekaterrein hebben aanpassingen van de parkeervoorzieningen op de Nuenenseweg plaatsgevonden. Deze kosten zijn uiteindelijk bij de ontwikkelaar in rekening gebracht (zie baten).		
<u>Sal T 8.1 Ruimtelijke ordening</u>	I	-29.000

Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. Er zijn meer uren aan dit taakveld toegerekend.		
Herverdeling kosten I&A over taakvelden	I	-5.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-1.000
Totaal lasten ruimtelijke ordening		-12.000
Baten grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)		
<u>Algemeen bouwgrondexploitatie</u>		
Correctie eerdere winstneming plan St.Cyr/vordering Wooninc.	I	-125.000
Verlies afgesloten grondexploitatie Brugstraat	I	-3.000
Tussentijdse winstnemingen 2018	I	-947.000
Overige verschillen < € 25.000,-		
Totaal baten grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)		- 1.075.000
Lasten grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal lasten grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)		0
Baten wonen en bouwen		
<u>Leges Omgevingsvergunningen</u>	I	76.000
Vanwege de aanhoudende groei in de bouwsector, en met name vanwege enkele relatief grote bouwprojecten in 2018, zijn de gerealiseerde legesopbrengsten hoger uitgevallen dan begroot.		
Overige verschillen < € 25.000,-		0
Totaal baten wonen en bouwen		76.000
Lasten wonen en bouwen		
<u>Salarissen Taakveld 8.3 Wonen en bouwen</u>	I	43.000
Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. Er zijn minder uren aan dit taakveld toegerekend.		
Herverdeling kosten I&A over taakvelden	I	-44.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	66.000
Totaal lasten wonen en bouwen		65.000
Indirecte baten en lasten		
Reserves	I	-381.000
Betreft m.n. afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Algemene reserve grondexploitatie (- € 295.000,-).		
Vorzieningen		0
Kapitaallasten	I	-61.000
De afwijking zit afgerond voor 50% op NIEEG en voor 50% op de bouwgrondexploitaties.		
Overige verrekeningen kostenplaatsen		0
Overboeking balans		0
Afronding	I	-4.000
Totaal		- 1.204.000

Programma 12. Financiën en belastingen

12. Financiën en belastingen	I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2018		- 45.316.000
Realisatie 2018		- 50.200.000
Saldo excl. mutaties reserves		4.884.000
Mutaties reserves (saldo)		-623.000
Verklaring van het saldo		4.261.000
Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats		
Baten resultaat van de rekening van baten en lasten		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-16.000
Totaal baten resultaat van de rekening van baten en lasten		-16.000
Lasten resultaat van de rekening van baten en lasten		
Saldo baten en lasten na bestemming	I	196.000
Hier is het resultaat van alle begrotingswijzigingen geboekt.		
Totaal lasten resultaat van de rekening van baten en lasten		196.000
Baten overhead		
<u>Vervoermiddelen-Onderhoudverbruik materialen alg</u>	I	-45.000
Er zijn meer kosten voor de diverse tractiemiddelen gemaakt. Ook is vaker via inhuur gebruik gemaakt van een vrachtwagen met chauffeur.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	69.000
Totaal baten overhead		24.000
Lasten overhead		
<u>Ruimte OW-Buitendienst</u>	I	158.000
Het voordeel zit m.n. op minder salariskosten.		
<u>Ondersteuning BVBestuurszaken en Veiligheid</u>	I	-42.000
Het nadeel zit m.n. op meer salariskosten.		
<u>Centrum Maatschappelijke Dienstverlening</u>	I	-166.000
Het nadeel zit m.n. op meer salariskosten inclusief inhuur.		
<u>Ondersteuning FZ-Kantoorbenodigdheden</u>	I	169.000
Het voordeel zit m.n. op minder salariskosten.		
<u>Personele kosten en Bestuursapparaat</u>	I	164.000
Het voordeel zit m.n. op minder salariskosten inclusief minder inhuur.		
<u>Dommelvallei (DD)</u>	I	280.000
Het positief resultaat van DD over 2018 is € 532.844,- hiervan heeft een bedrag van € 153.511,- betrekking op de gemeente Geldrop-Mierlo. Hier komt een hoger bedrag naar voren, maar dat wordt teniet gedaan door de herverdeling kosten I&A over taakvelden. Dit is een verplichting vanuit de wet (BBV). De directe salariskosten van de medewerkers DD waren al wel in de begroting verdeeld over de diverse taakvelden, voor de I&A-kosten die binnen DD voor de 3 gemeenten gemaakt worden was dit nog niet het geval.		
<u>Voormalig personeel</u>	I	-28.000
Er is meer uitgekeerd i.v.m. arbeidsongeschiktheid.		
Overhead gesloten huishoudingen	I	-168.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-100.000
Totaal lasten overhead		267.000

Baten treasury		
Financiering	I	965.000
Het verschil tussen de baten en lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door aanpassing van de rekenrente (BBV).		
Totaal baten treasury		965.000
Lasten treasury		
Financiering	I	-909.000
Het verschil tussen de baten en lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door aanpassing van de rekenrente (BBV).		
Totaal lasten treasury		-909.000
Baten OZB woningen		
Onroerende zaakbelasting eigenaren	I	88.000
De opbrengst voor de OZB woningen is hoger uitgevallen dan begroot. Dit is deels een gevolg van jurisprudentie over verzorgingstehuizen. Vanaf 2018 vallen verzorgingstehuizen niet langer onder het niet-woning tarief maar onder het woning tarief. Dit brengt een verschuiving van opbrengst met zich mee. De tweede oorzaak voor de hogere opbrengst ligt in de areaal uitbreiding. Eind 2017 zijn er in de diverse nieuwbouw projecten meer woningen opgeleverd dan bij de begroting was ingeschat.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-10.000
Totaal baten OZB woningen		78.000
Lasten OZB woningen		
Herverdeling kosten I&A over taakvelden	I	-26.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	16.000
Totaal lasten OZB woningen		-10.000
Baten OZB niet-woningen		
Baten OZB eigenaren niet-woningen	I	-26.000
De opbrengst voor de OZB niet-woningen is lager uitgevallen dan begroot. Dit is een gevolg van jurisprudentie over verzorgingstehuizen. Vanaf 2018 vallen verzorgingstehuizen niet langer onder het niet-woning tarief maar onder het woning tarief. Dit brengt een verschuiving van opbrengst met zich mee.		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	7.000
Totaal baten OZB niet-woningen		-19.000
Lasten OZB niet-woningen		
Herverdeling kosten I&A over taakvelden	I	-6.000
Overige verschillen < € 25.000,-	I	2.000
Totaal lasten OZB niet-woningen		-4.000
Baten belastingen overig		
Overige verschillen < € 25.000,-	I	-1.000
Totaal baten belastingen overig		-1.000
Lasten belastingen overig		
Salarissen Taakveld 0.64 Belastingen overig	I	-37.000
Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. Er zijn meer uren aan dit taakveld toegerekend.		
Overige verschillen < € 25.000,-		23.000
Totaal lasten belastingen overig		-14.000
Baten algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		
Algemene uitkeringen	I	64.000
Vanwege hoeveelheidsverschillen in verdeelmaatstaven is voor het boekjaar 2018 € 18.000,- meer ontvangen dan geraamd. Daarnaast is nog voor een bedrag van € 46.000,- ontvangen vanwege verrekeningen voorgaande dienstjaren.		
Totaal baten fysieke bedrijfsinfrastructuur		64.000

Lasten fysieke bedrijfsinfrastructuur			
Overige verschillen < € 25.000,-			0
Totaal lasten fysieke bedrijfsinfrastructuur			0
Baten overige baten en lasten			
Overige verschillen < € 25.000,-			0
Totaal baten overige baten en lasten			0
Lasten overige baten en lasten			
<u>Stelposten</u>	I		34.000
Deze post is gebruikt om administratief de verwerking van de nota kostenverhaal te kunnen boeken. Ook is hier vanuit de algemene uitkering een spelpost geboekt om aan verzoeken vanuit het rijk op het gebied van beleidsintensivering te kunnen voldoen.			
Mutaties voorzieningen	I		-28.000
<u>Post onvoorzien programma 12</u>	I		157.000
Op deze post is de ruimte voor indexering geboekt. De tegenhanger (de feitelijke indexering) wordt op alle afzonderlijke budgetten geboekt.			
Overige verschillen < € 25.000,-	I		69.000
Totaal lasten overige baten en lasten			232.000
Baten vennootschapsbelasting (vpb)			
Overige verschillen < € 25.000,-			0
Totaal baten vennootschapsbelasting (vpb)			0
Lasten vennootschapsbelasting (vpb)			
<u>Vennootschapsbelasting</u>	I		351.000
De feitelijke aangifte Vpb 2018 is nihil en dit bedrag is ook geraamd als onttrekking uit de reserve. Per saldo 0.			
Totaal lasten vennootschapsbelasting (vpb)			351.000
Indirecte baten en lasten			
Reserves	I		-623.000
Betreft m.n. afwijkingen ten opzichte van de begroting van:			
- Algemene reserve tbv van Vpb (- € 351.000,-);		- Algemene reserve	
tbv ecologische verbindingzone (- € 40.000,-);		- Reserve P&O (- €	
126.000,-);		- Reserve I&A (- € 107.000).	
Resultaat 2018	I		2.555.000
Het negatief resultaat van de jaarrekening 2018 van € 2.554.525 wordt geboekt om de balans te sluiten, dat geeft hier een voordeel.			
Kapitaallasten	I		1.132.000
De totale kapitaallasten op de kostenplaats financiering waren hoger dan begroot.			
Overige verrekeningen kostenplaatsen			0
Overboeking balans			0
Afronding	I		-7.000
Totaal			4.261.000

Salarisgerelateerde budgetten 2018			
		Bijgestelde begroting	Jaarrekening
Salarisgerelateerd	€ 15.096.864	€ 15.024.336	72.528
De werkelijk uitbetaalde salarissen lopen in lijn met de begroting na wijziging. Er is afgerond € 74.000,- minder aan inhuur uitgegeven dan geraamd. Dit heeft voor € 60.000,- betrekking op de niet ingevulde projectleiding van het informatiebeleidsplan. Om voldoende capaciteit beschikbaar te hebben voor de uitvoering van projecten uit het IBP is voor 2018 een budget opgenomen van € 60.000,- op het activiteitenplan. Dit inhuurbudget is bedoeld voor het flexibel inzetten van personeel. In 2018 is geen beroep gedaan om dit budget. De belangrijkste projecten			

in 2018 zijn het project Beter zaakgericht werken en het programma betERe dienstverlening en bedrijfsvoering. Voor de trajecten zijn projectleiders en is een programmamanager ingehuurd. De kosten zijn gedekt uit de gezamenlijke budgetten binnen de begroting Dienst Dommelvallei. Verder is ruim € 28.000 ontvangen vanwege inkomsten zwangerschap en langdurige zieken. Dit valt weg tegen de € 28.000 die is uitgegeven aan voormalig personeel i.v.m. arbeidsongeschiktheid.

Overzicht onvoorzien

In de begroting 2018 is een bedrag van € 138.393,- als onvoorzien geraamd. Dit bedrag is verdeeld over de volgende programma's:

Nr.	Programma	Begroting
1	Gebiedsgericht werken	7.500
2	Economie en vastgoed	5.000
3	Veiligheid en handhaving	7.500
4	Bestuurlijke samenwerking	7.500
5	Sociale zaken en armoedebeleid	7.500
6	Zorg, welzijn en cultuur	7.500
7	Jeugdbeleid en onderwijs	7.500
8	Democratisch bestuur	5.000
9	Natuur, milieu en duurzaamheid	7.500
10	Bereikbaarheid en verkeer	7.500
11	Bouwen en wonen	7.500
12	Financiën	60.893
	Totaal	138.393

Omschrijving	2018
Beginstand onvoorzien 2018	138.393
1e Tussentijdse rapportage 2018, dekking voor inhuur kermis 2017 (programma 2)	-5.000
1e Tussentijdse rapportage 2018, dekking voor onderzoek uitbesteding kermis 2017 (programma 3)	-2.500
1e Tussentijdse rapportage 2018, dekking voor inhuur kermis 2017 (programma 3)	-5.000
1e Tussentijdse rapportage 2018, Maartcirculaire 2018 loon-/prijsontw. algemeen (programma 12)	96.000
Eindstand onvoorzien 2018	221.893

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Omschrijving	Baten	Lasten
Programma 1 Gebiedsgericht werken		
Minder kosten door niet uitvoeren project Radicalisering (2eTR2018)		-40.000
Meer opgelegde dwangsommen (2eTR2018)	16.000	
Extra werkbudget Wijkontwikkelingsplannen (2eTR2018)		10.000
Extra ondersteuning gemeenschapshuis Zesgehuchten (2eTR2018)		20.000
Programma 2 Economie en vastgoed		
Compensatie maatregelen tijdens reconstructie centrum Geldrop (B2016)		12.500
Bijdragen thema Verweven (1eTR2018)		70.802
Onderzoek uitbesteding kermis (1eTR2018)		9.275
Extra inhuur kermis 2018 (1eTR2018)		3.366
Programma 3 Veiligheid en handhaving		
Programma 4 Bestuurlijke samenwerking		
Programma 5 Sociale zaken en armoedebeleid		
Meerkosten a.g.v. toename in gebruik bijzondere bijstand (2eTR2018)		275.000
Minder kosten aan welzijnsactiviteiten (2eTR2018)		-98.174
Opgeschoonde tussenrekeningen (bijzondere) bijstand (2eTR2018)	332.784	
Voordeel tussenrekeningen bestemmen voor sociaal domein (2eTR2018)		332.784
Vorming verliesvoorziening Hofdael		100.000
Programma 6 Zorg, welzijn en cultuur		
Afboeken boekwaarde toplagen kunstgrasvelden (KN2017-2021)		123.219
Tekort Sociaal Domein in 2018		2.034.226
Eenmalige tegemoetkoming eigenaars- en onderhoudslasten v.v. Mifano (2eTR2018)		4.200
Programma 7 Jeugdbeleid en onderwijs		
Incidenteel minder kosten leerlingenvervoer (1eTR2018)		-54.508
Nagekomen kosten huisvestingsprogramma PlatOO uit 2014 en 2015		31.723
Nagekomen kosten huisvestingsprogramma Eenbes uit 2014 en 2015		37.828
Programma 8 Democratisch bestuur		
Bijdragen Basisregistratie Grootchalige Topografie fase 2 (B2016)		57.274
Reïntegratiebegeleiding voormalige wethouders (JR2018)		20.500
Hogere leges door meer verstrekte paspoorten/id-kaarten (KN2016-2020)	59.866	
Extra kosten bestuur i.v.m. verkiezingen (1eTR2018)		8.000
Minder kosten door dubbele verkiezingen op één dag (2eTR2018)		-72.763
Minder kosten door niet uitgevoerde taken Metropoolregio (2eTR2018)		-47.238
Hogere leges door meer verstrekte rijbewijzen (2eTR2018)	63.496	

Hogere inkomensoverdracht Rijk door meer verstrekte rijbewijzen (2eTR2018)		19.329
Programma 9 Natuur, milieu en duurzaamheid		
Meten fijnstof en geluid verkeer A67 (B2018)		52.187
Extra budget duurzaamheidsbeleid in 2016 t/m 2019 (B2016)		25.000
Bijdrage in ecologische verbindingzone (2eTR2017)		40.000
Legeskorting bij duurzaam bouwen (B2018)		0
Werkzaamheden vanwege storm (1eTR2018)		36.800
Omzetten verduurzamen gemeentelijk vastgoed naar investeringen (2eTR2018)		-100.000
Stelselwijziging groenreconstructies (2eTR2018)		-112.716
Stelselwijziging speelvoorzieningen (2eTR2018)		-23.000
Programma 10 Bereikbaarheid en verkeer		
Extra kosten i.v.m. betaalde schadevergoeding (1eTR2018)		9.900
Programma 11 Bouwen en wonen		
De Omgevingswet (KN 2017-2021)		2.090
Woonvisie (KN 2017-2021)		4.950
Saldo grondexploitatie (JR2018)	-1.075.000	
Programma 12 Financiën		
Verkoop voorlader van Fendt tractor (1e TR2018)	2.000	
Extra dividenduitkering BNG (1e TR2018)	34.221	
Informatiebeleidsplan projectleider (KN 2017-2021)		0
Representatie incidenteel i.v.m. tijdelijke huisvesting (1eTR2018)		5.000
Kosten berging tractor (1eTR2018)		15.000
Ontvangen schadevergoeding kosten berging tractor (1eTR2018)	15.000	
Ontvangen schadevergoeding tractor (2eTR2018)	11.455	
Renteconsequenties jaarrekening 2017 (2eTR2018)	131.939	
Extra communicatiekosten tijdens verbouwing (2eTR2018)		0
Catering tijdelijk op twee locaties (2eTR2018)		15.000
Inrichting en aansluiting keukens voor catering (2eTR2018)		4.000
Diversen		
Post Onvoorzien programma 1 t/m 12 (B2018)		77.500
Onderuitputting kapitaallasten (B2018)	618.093	
Ambtsjubilea (B2018)		17.966
Subtotaal vóór mutaties reserves	209.853	2.927.021
Mutaties reserves		
Algemene reserve	3.231.386	1.550.056
Algemene reserve Grondexploitaties	6.515.583	1.772.539
Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf	2.267.936	8.692.514
Resultaat dienstjaar 2018	12.110.566	544.391

Reserve dorpsgezicht 't Broek	50.000	0
Reserve uitwerking strategische visie	102.812	0
Reserve personeel en organisatie	81.747	81.747
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	0	0
Reserve Participatie	0	0
Reserve transities	285.737	285.737
Reserve verkoopopbrengst HNG	0	0
Reserve geormerkte gelden gemeentefonds	520.489	0
Reserve investering speeltuin de Viking	0	12.728
Reserve hondenbeleid	0	0
Reserve gemeentelijke huisvesting	0	0
Reserve recreatie en toerisme	0	0
Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven	0	0
Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop	16.000	0
Reserve Leefbaarheidsfonds	0	420.721
Reserve Fonds Investering Ruimt. Ontwikkelingen	0	235.952
Nieuw reserve bovenwijkse voorzieningen	6.415.293	6.782.973
Reserve I&A	208.071	0
Reserve Fonds Herstructurering Woongebieden	0	107.729
Reserve Fonds Verevening Bedrijfsomgevingen	0	0
Dekkingsreserve Bouw nieuwe raadzaal	0	0
Dekkingsreserve nutsvoorz centrum Mierlo	114.676	755
Dekkingsreserve prkn Friso, Margriet	0	0
Dekkingsreserve P-magriet thv P-friso	241.925	0
Dekkingsrsv Dorpstr, deel Rabo, dorpstr Plus	0	374.692
Dekkingsrsv voorber onderzoek en Kiosk	0	0
Dekkingsrsv kosten tijdelijke huisvesting	0	22.633
FBW Herinrichting Langstraat	0	316.292
FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	0	453.919
FBW Herinrichting Heggestraat	0	109.350
FBW Ronde centrum Geldrop	0	161.960
FBW Parkeerterrein Weverijmuseum	0	108.500
FBW Herinrichting parkeerterrein Markt	0	330.500
FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent	0	325.500
FBW Parkeerterrein Achter de Kerk	0	373.500
FBW Parkeerverwijssysteem	0	23.400
FBW Kruispunt Molenstr/Johan Peijnenburgweg	0	283.000
FBW Vervanging VRI Sluisstraat Peijnenburgweg	0	97.500
FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg	0	281.000
FBW Herinr. Bogardeind (ijsalon/Beukelaar)	0	283.919
FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	0	36.633
FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	0	402.300
FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering	0	247.687
FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	0	118.525

FBW Beleefpad Katoenpad	0	27.468
FBW Kasteelseloop en Molenheide	0	34.216
FBW Herinrichting Stationsomgeving	0	100.000
FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	0	449.525
FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker-gemgrens	0	144.000
FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	0	40.000
FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen	0	91.500
FBW Ext voorsort.vak Eindhovensewg/Gijzenrooisewg	0	221.000
FBW Ext voorsort.vak kruisp Eindhovensewg/DAFIII	0	303.500
FBW Vervanging VRI Eindhovensewg DAF III	0	100.000
FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	0	55.000
FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	0	50.000
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind	0	100.000
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn	0	75.000
FBW Inrpl Bogardeind ged Beukelaar/Vier Heemsk	0	20.000
FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	0	525.000
By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk.	0	107.500
Subtotaal reserves	32.162.221	27.282.361
Totaal	32.372.075	30.209.382
Incidenteel saldo jaarrekening 2018 (incl. resultaat grondexploitatie)		2.162.693

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Omschrijving	Toevoeg.	Onttrek.	Reden
Reserve personeel en organisatie	5.562		Reservering voor eenmaal in de 5 jaar te organiseren teambuildingsdag. Kapitaalslasten zaakgericht werken.
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	728.093	638.168	dekking afschrijving investering
Reserve verkoopopbrengst HNG		187.681	jaarlijkse uitbetaling verkoopsom
Reserve recreatie en toerisme	189.884		Gesloten huishouden
Reserve hondenbeleid	594		Gesloten huishouden
Reserve Centrummanagement/ondernemersinitiatieven	2.625		Jaarlijkse storting en terugbetaling aan de ondernemers
Parkeren Frisostraat - Margrietstraat		12.770	dekking afschrijving investering
Dorpsstraat deel Rabo - t.h.v. Plus		747	dekking afschrijving investering
Onderzoek en realisatie kiosk		0	dekking afschrijving investering
Tijdelijke huisvesting		7.347	dekking afschrijving investering
Dekkingsreserves FBW omzetting		59.143	dekking afschrijving investering
Totaal	926.758	905.856	

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op Gemeente Geldrop-Mierlo. Het voor Gemeente Geldrop-Mierlo toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000,-.

bedragen x € 1	N.J.H. Scheltens	G.A.A. van Luijn
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	105.533	78.081
Beloningen betaalbaar op termijn	17.131	12.460
<i>Subtotaal</i>	122.663	90.541
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	189.000	189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	-	-
Totaal bezoldiging	122.663	90.541
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/7 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	51.114	79.271
Beloningen betaalbaar op termijn	7.755	11.564
<i>Subtotaal</i>	58.869	90.835
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	91.244	181.000
Totaal bezoldiging 2017	58.869	90.835

Overzicht van investeringen en projecten

Krediet	Omschrijving krediet	Jaar kredietvoting	Lasten Baten Saldo	Begroting	Realisatie tot en met 2017	Realisatie 2018	Verschil begroting en realisatie	Verplichting hard	Verplichting zacht	Verplichting totaal	Restant - = negatief + = positief	Toelichting
701056	Servicewagen incl. kraan 1	2017	Lasten	68.286	0	68.286	0	0	0	0	0	De servicewagen is in 2018 vervangen. Afgesloten bij de 2e tussentijdse rapportage 2018.
701057	Servicewagen incl. kraan 2	2018	Lasten	70.000	0	0	70.000	72.830	-2.830	70.000	0	De servicewagen is besteld en in 2019 geleverd.
701058	Servicewagen incl. kraan 3	2018	Lasten	70.000	0	0	70.000	72.830	-2.830	70.000	0	De servicewagen is besteld en in 2019 geleverd.
701072	Tractor Fendt	2017	Lasten	78.177	0	78.177	0	0	0	0	0	De tractor is in 2018 vervangen. Afgesloten bij de 2e tussentijdse rapportage 2018.
701073	Tractor 2	2018	Lasten	77.850	0	0	77.850	85.909	-8.059	77.850	0	De tractor is besteld en is begin 2019 geleverd.
721002	Rijbaan Santheuvel	2018	Lasten	1.383.000	0	598.751	784.249	170.020	614.229	784.249	0	De werkzaamheden Santheuvel Oost zijn in 2018 uitgevoerd met uitzondering van de laatste laag asfalt en de groenbeplanting. De raad heeft het besluit genomen om een rotonde en een kruising te maken. Deze plannen worden nu verder uitgewerkt.
			Baten	-168.015	0	-168.015	0	0	0	0	0	
			Saldo	1.214.985	0	430.736	784.249		614.229	784.249	0	
721003	Herinrichting aansluiting Nuenenseweg - Mierloseweg	2018	Lasten	51.000	0	0	51.000	0	51.000	51.000	0	De uitvoering vindt plaats na de realisatie van de woningbouw op het oude

													Tweka terrein in 2019/2020.
721004	Slachthuisstraat inclusief riolering	2017	Lasten	311.303	0	45.779	265.524	12.019	253.505	265.524	0		De voorbereidingen zijn gestart, de inspraakprocedure is inmiddels doorlopen en het project wordt in 2019 uitgevoerd. Binnen dit project wordt ook de riolering (grp) vervangen.
721020	Reconstructie Bekelaar, komgrens rotonde Marktstraat	2018	Lasten	100.000	0	0	100.000	0	100.000	100.000	0		De voorbereiding vindt plaats in 2018/2019 en de uitvoering vindt plaats in 2019/2020.
721017	Busstrook zuid. Rijbaan Laan der vier Heemskinderen	2019	Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0		Dit project wordt in 2019 uitgevoerd. In 2018 is de voorbereiding gestart en is de subsidie ontvangen.
			Baten	-36.513	0	-36.513	0	0	0	0	0		
			Saldo	-36.513	0	-36.513	0	0	0	0	0		
	<i>Waarvan dekking vanuit fonds bovenwijkse voorzieningen (FBW)</i>		Dekking FBW	-18.257	0	-18.257	0	0	0	0	0		
721022	Reconstructie Ganseboom	2018	Lasten	50.000	0	0	50.000	0	50.000	50.000	0		De voorbereiding vindt plaats in 2019 en de uitvoering in 2019-2020.
721051	Inkorten stationstunnel fase 1	2015	Lasten	0	0	10.625	-10.625	0	0	0	-10.625		Na veelvuldig en intensief overleg met de NS is de gemeente eind november 2016 gestart met het inkorten van de tunnel onder het NS-station in Geldrop. In december zijn deze werkzaamheden afgerond. Inmiddels is ook de tunnelrand netjes afgewerkt en op het dak van de ingekorte tunnel een hek

												geplaatst. De eindafrekening met de aannemer heeft in 2017 plaats gevonden, net als de verrekening met Wooninc. Het project kan worden afgesloten.
			Baten	0	0	-459.339	459.339	0	0	0	459.339	
			Saldo	0	0	-448.714	448.714	0	0	0	448.714	
721055	Inkorten stationstunnel fase 2	2018	Lasten	100.000	0	4.803	95.197	0	95.197	95.197	0	In 2018 is dit project gestart.
721065	Aanleg aansluiting Geldropseweg-Termeerstraat	2012	Lasten	190.000	45.224	5.094	139.682	0	0	0	139.682	De aansluiting wordt niet gerealiseerd. Tegen de plannen waren bezwaren ingediend die door de rechter gegrond zijn verklaard. Het project wordt gesloten
7210073/-83	Openbare verlichting, jaarschijf 2018	2018	Lasten	200.000	0	197.310	2.690	0	0	0	2.690	De vervangingen van masten en armaturen is volgens planning verlopen. Het restant krediet van € 2.690,- wordt opgenomen bij vervangen openbare verlichting 2019
721080	Herinrichting St. Jozefplein	2014	Lasten	1.029.500	173.424	603	855.473	0	855.473	855.473	0	Het resterende budget is nodig voor de herinrichting van de overige onderdelen van de omgeving St. Jozefplein. Hierbij wachten we de herontwikkeling van de kerk af. De verwachte oplevering is 2018.
721081	Recreatieve fietsverbinding Rijk van Dommel en Aa	2015, 2016, 2017 en 2018	Lasten	1.299.100	179.867	1.189.184	-69.951	0	0	0	-69.951	Het project is gestart in 2015 en is fysiek opgeleverd eind 2018. Het project behelst de aanleg van een recreatieve fietsverbinding inclusief brug

												over het kanaal, die het gebied ten zuiden van het kanaal verbindt met het gebied ten noorden van het kanaal. Dit betekent een verbinding van de natuur- en recreatiegebieden die zich ten noorden en ten zuiden van het kanaal bevinden. De aanleg van ontbrekende schakels is opgenomen in de uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie. De vrz. is van belang voor de gemeente: zowel economisch (door het aantrekken van meer recreanten) als op het gebied van gebruik voor woon-werkverkeer voor inwoners. Financieel is het project nog niet afgerond. Zo moet er onder meer nog een factuur worden gecorrigeerd en zal er nog sprake zijn van een verrekening. De overschrijding is onder meer te wijten aan de sterk gestegen kosten ten opzichte van het moment waarop de kosten werden ingeschat. Ook is het aantal interne uren zeer aanzienlijk wegens de uiteindelijke complexiteit van het project.
			Baten	-590.000	-89.933	-380.066	-120.001	-120.000	0	-120.001	0	
			Saldo	709.100	89.934	809.118	-189.952	-120.000	0	-120.001	-69.951	
	<i>Waarvan dekking vanuit fonds bovenwijkse voorzieningen (FBW)</i>		Dekking FBW	449.525	0	449.525	0	0	0	0	0	
721084	Pluivierstraat	2015	Lasten	140.762	4.688	12.228	123.846	0	123.846	123.846	0	De inspraakprocedure is afgerond, de uitvoering vindt plaats in 2019.
721094	Herinrichting	2017	Lasten	975.000	41.349	74.254	859.397	0	859.397	859.397	0	De inspraakprocedure is

	stationsomgeving											afgerond in januari 2019. Uitvoering vindt plaats in 2019.
			Baten	-425.000	-340.000	0	-85.000	0	-85.000	-85.000	0	
			Saldo	550.000	-298.651	74.254	774.397	0	774.397	774.397	0	
	<i>Waarvan dekking vanuit fonds bovenwijkse voorzieningen (FBW)</i>		Dekking FBW	100.000	0	-112.198	0	0	212.198	212.198	0	
721097	Vervangen VRI Sluisstraat - Peijenburgweg	2018	Lasten	195.000	0	0	195.000	0	195.000	195.000	0	In 2018 is er begonnen met de voorbereidingen voor de vervanging van deze VRI, inclusief de aanpassing van dit kruispunt. De voorbereiding loopt door in 2019, uitvoering zal uitlopen naar 2019/2020.
	<i>Waarvan dekking vanuit fonds bovenwijkse voorzieningen (FBW)</i>		Dekking FBW	97.500	0	0	97.500	0	97.500	97.500	0	
721098	Heggestraat (Stationstraat - Heilige Geeststraat)	2016	Lasten	243.000	0	0	243.000	0	243.000	243.000	0	In het kader van de uitvoering van het centrumplan en de aanpassing van het ziekenhuisterrein zelf is de verwachting dat de uitvoering van dit project in 2019-2021 zal plaatsvinden.
	<i>Waarvan dekking vanuit fonds bovenwijkse voorzieningen (FBW)</i>		Dekking FBW	109.350	0	0	109.350	0	-109.350	-109.350	218.700	
724000	Waterkwaliteit Donjon Gracht	2017	Lasten	25.000	11.864	2.568	10.568	0	10.568	10.568	0	In 2018 is er (regulier) onderhoud gepleegd. Resterend krediet wordt gebruikt voor toekomstig onderhoud (aankoop waterplanten, onderhoud eilanden, pomp).
731041	Onderzoek en realisatie	2014	Lasten	105.781	9.064	0	96.717	0	96.717	96.717	0	Met betrekking tot het podium

	podium												in Mierlo is overeenstemming bereikt met het merendeel van de Mierlo'se verenigingen. Ook zijn we het eens geworden over de jaarlijkse benodigde exploitatiekosten waarmee het gewenste gebruik verzekerd lijkt. Zodra de definitieve besluitvorming is afgerond, het proces daartoe is inmiddels ingezet, kan de aanschaf van het podium worden gerealiseerd en het gewenste gebruik in gang worden gezet.
			Dekking res.	-105.781	-9.064	0	-96.717	0	-96.717	-96.717	0		
			Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0		
73104x	Herinrichting centrum Mierlo realisatie (incl. riolering)	div.	Lasten	4.111.812	2.568.370	519.528	1.023.914	0	100.000	100.000	923.914		De uitvoering van Dorpsstraat Vesperstraat en parkeren gemeentehuis is inmiddels gereed. Tijdens de uitvoering van het centrum is in het kader van het verleggen van kabels en leidingen voor herinrichtingen een nieuwe regeling over de vergoedingen hiervan in werking getreden. Aanvankelijk moesten we kosten hiervoor zelf dragen, dit is ook zo geraamd bij het opstellen van de verschillende kredieten, nu is gebleken dat wij geen kosten hiervoor in rekening gebracht krijgen, hetgeen een forse onderschrijding geeft. We verwachtten nog mogelijk kosten ter waarde van € 100.000,- voor het inrichten van een blauwe zone en eventuele

												handhavingsvoorzieningen in het Molenplein. Voorgesteld wordt om voor deze € 100.000,- een nieuw krediet te vormen en het project Centrum Mierlo te sluiten.
			Dekking res.	- 2.427.633	- 1.901.599	-526.034	0	0	0	0	0	
			Saldo	1.684.179	666.771	-6.506	1.023.914	0	100.000	100.000	923.914	
	<i>Waarvan dekking vanuit fonds bovenwijkse voorzieningen (FBW)</i>		Dekking FBW	268.860	0	18.102	250.758	0	0	0	250.758	
772294	Riolering Vlasstraat, Vesperstraat, Bernhardstraat, Julianastraat, Beatrixstraat	2016	Lasten	403.601	0	10.234	393.367	182.604	210.763	393.367	0	De werkzaamheden zijn in 2018 aanbesteed; uitvoering vindt plaats 2018/2019.
731090	Villagemarketing - Jaarschijf 2018	2018	Lasten	35.000	0	0	35.000	0	35.000	35.000	0	2018 is het jaar geweest waarin het thema verweven steeds concreter werd. Dit is ook het jaar waarin verschillende projecten, zoals het katoenpad en de textielroute gerealiseerd zijn. Naast de projecten was 2018 ook het jaar dat gepland was om de stichting villagemarketing op te richten. De oprichting van deze stichting heeft door de afronding van de fysieke projecten vertraging opgelopen. Dit heeft ertoe geleid dat het krediet niet is aangewend. Eind 2018 is de stichting opgericht en begin 2019 zullen alle administratieve zaken worden afgerond en kan de stichting zelfstandig gaan handelen. Naast de projecten was 2018 ook het

												jaar dat gepland was om de stichting villagemarketing op te richten. De oprichting van deze stichting heeft door de afronding van de fysieke projecten vertraging opgelopen.
732008	Revitalisering bedrijventerrein De Smaale fase 2 en 3	2014	Lasten	1.490.352	1.482.863	2.287	5.202	0	0	0	5.202	De laatste beplanting is in 2018 geplaatst, daarmee is het project volledig afgerond.
			Baten	-448.500	-448.572	0	72	0		0	72	
			Saldo	1.041.852	1.034.291	2.287	5.274	0	0	0	5.274	
756022	Ontsluiting Sang en Goorkens	2014 en 2015	Lasten	35.000	29.177	7.704	-1.881	0	0	0	-1.881	In juli 2014 is er door de provincie subsidie toegekend aan het project 'Beekherstel Goorloop en ecologische verbindingzone Sang en Goorkens'. Dit is uitgewerkt naar een in 2015 getekende samenwerkingsovereenkomst tussen Waterschap Aa en Maas, gemeente Someren en gemeente Geldrop-Mierlo. In 2016 is de kern van dit onderdeel (het mogelijk maken van een rondwandeling door Sang en Goorkens met aanvullende recreatieve vrz.en) door het waterschap aanbesteed. Dit is uitgevoerd en eind juni 2017 officieel geopend. Aanvullend hierop zijn twee aansluitende wandelroutes opengesteld. Via het waterschap is de financiële afrekening ontvangen. Het krediet wordt afgesloten bij de jaarrekening 2018.
756028	Reconstructie openbaar groen 2018	2018	Lasten	112.716	0	110.490	2.226	0	0	0	2.226	De geplande werkzaamheden zijn

												uitgevoerd. Het restant krediet van € 2.226,- wordt opgenomen bij reconstructie openbaar groen 2019.
758026	vervangen speelvoorzieningen 2018	2018	Lasten	23.000	0	24.464	-1.464	0	0	0	-1.464	De geplande werkzaamheden zijn uitgevoerd.
721029	Riolering kalenderstraat/Haspelstraat	2016	Lasten	29.001	0	9.260	19.741	0	19.741	19.741	0	Dit project wordt uitgevoerd in 2019.
772201	Riolering Hekelstraat	2016	Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	De rioolvervangning wordt meegenomen bij de ontwikkeling van plan Hekelstraat. In het grp zijn daarvoor de kosten opgenomen. Dit krediet is afgesloten bij de 2e tussentijdse rapportage 2018 en wordt t.z.t. opnieuw aangevraagd.
772207	Riolering Beneden Beekloop en Groesstraat	2018	Lasten	181.362	0	0	181.362	0	181.362	181.362	0	De plannen worden momenteel ontwikkeld, de uitvoering zal plaatsvinden in 2019.
772208	Riolering Elsbroekpad	2017	Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	De rioolvervangning wordt op een later moment uitgevoerd. In het grp zijn daarvoor de kosten opgenomen. Dit krediet is afgesloten bij de 2e tussentijdse rapportage 2018 wordt t.z.t. opnieuw aangevraagd.
772210	Riolering Margrietstraat, Christinastraat	2017	Lasten	115.878	0	0	115.878	0	115.878	115.878	0	De werkzaamheden worden in 2019-2020 uitgevoerd.

772211	Riolering Nuenenseweg	2017	Lasten	224.488	0	0	224.488	0	224.488	224.488	0	Er wordt heroverwogen of dit project in deze omvang noodzakelijk is. In latere rapportages komen we hier op terug.
772212	Riolering Slinge	2017	Lasten	8.334	0	0	8.334	0	8.334	8.334	0	Dit project wordt in 2019 uitgevoerd.
772213	Riolering Weverstraat	2017	Lasten	67.611	0	0	67.611	0	67.611	67.611	0	De werkzaamheden worden in 2019 uitgevoerd.
772226	Aanpak wateroverlast	2017	Lasten	267.000	0	555	266.445	0	266.445	266.445	0	In het Gemeentelijk rioleringsplan (grp) zijn gelden opgenomen voor projecten ter bestrijding van wateroverlast. Momenteel worden plannen uitgewerkt voor de Amroth, de uitvoering zal in 2019 plaatsvinden.
772227	Aanpak wateroverlast Laan van Tolkien	2017	Lasten	513.000	0	477.514	35.486	0	0	0	35.486	Dit project is uitgevoerd.
772229	Riolering Talingstraat	2018	Lasten	109.355	0	0	109.355	0	109.355	109.355	0	De werkzaamheden worden in 2018-2020 uitgevoerd. De werkzaamheden worden gekoppeld aan het (bouw)plan Talingstraat
772283	Riool Jan Cornelis de Rijpstraat	2015	Lasten	98.748	0	85.506	13.243	0	0	0	13.243	Dit project is uitgevoerd.
772288	Riool Ziggenstraat	2015	Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	Afgesloten bij de 1e tussentijdse rapportage 2018.
772290	Vervanging pompen en gemalen en besturingssystemen GRP 2018, jaarschijf 2018	2018	Lasten	170.327	0	266.343	-96.016	0	0	0	-96.016	In de oorspronkelijke begroting van het GRP fluctueerde de vervangingsinvesteringen

												gedurende de planperiode (2018-2022) sterk. De uit te voeren werken worden van jaar tot jaar gezien. De geprognoseerde uitgaven stromen dan niet per se met de werkelijke uitgaven. Over de hele planperiode van het GRP gezien wordt de begroting niet overschreden.
772292	Riolering Mierloseweg	2016	Lasten	48.707	0	0	48.707	0	48.707	48.707	0	Dit project wordt tijdelijk on hold gezet in verband met ontwikkeling binnen het project Mierloseweg (Tweka).
772293	Riolering Drossaardstraat Schoutstraat Gravenstraat Schepenenstraat	2016	Lasten	328.227	327.096	1.131	0	0	0	0	0	Afgesloten bij de 1e tussentijdse rapportage 2018.
772299	Drukriolering	2018	Lasten	23.127	0	0	23.127	0	23.127	23.127	0	Dit project wordt in 2019 uitgevoerd.
78100400	Aanpak aandachtsontwikkellocaties	2016	Lasten	600.000	1.399	259.483	339.118	0	339.118	339.118	0	Dit krediet is bedoeld om specifieke aandachts- en ontwikkellocaties om te buigen vanuit integraal oogpunt (op initiatief van Handhaving - Ruimte - Economische Zaken). Het betreft veelal locaties met een slechte uitstraling, verloederd waar criminele activiteiten op de loer liggen. Diverse instrumenten kunnen ingezet worden zoals: planschade, grondverwerving, handhaving, extern projectleiderschap, herbestemmen, stimuleren van eigenaren, procesondersteuning van

												eigenaren. Veel van de aandachtontwikkellocaties zijn aangepakt door samen met de eigenaar actief in te zetten op gebiedsontwikkeling. De huidige markt biedt daarvoor weer (al enige tijd) de ruimte. Dit jaar is het budget gebruikt om de voormalige cafetaria in de Kievitstraat aan te kopen. De bestemming van het pand wordt op dit moment aangepast naar wonen.
			Dekking vrz.	-600.000	-1.399	-259.483	-339.118	0	-339.118	-339.118	0	Dekking uit de vrz. Wonen.
			Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	
7310xx	Herinrichting centrum Geldrop (realisatie)	div	Lasten	3.990.300	1.422.551	143.323	2.424.426	0	2.424.426	2.424.426	0	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2021. In raadsvoorstel GM 2013.0447 d.d. 6 augustus 2013 zijn de budgetten voor de herinrichting van het Centrum Geldrop berekend. Momenteel is er meer inzicht in de wensen van de inrichting, zodat de budgetten nu opnieuw zijn berekend en hierbij is ook rekening gehouden met de actuele prijzen.
	<i>Waarvan dekking vanuit fonds bovenwijkse voorzieningen (FBW)</i>		Dekking FBW	971.549	0	971.549	0	0	0	0	0	
731067	Bewegwijzering centrum Geldrop	div	Lasten	10.000	0	0	10.000	0	10.000	10.000	0	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2020.
731077	Gevelverbetering centrum Geldrop	2016	Lasten	112.957	100.000	31.833	-18.876	0	-18.876	-18.876	0	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2019. In 2019 is nog een aanvullend krediet beschikbaar van € 87.043.

732026	Kwaliteitsimpuls centrum Geldrop	2014	Lasten	285.000	251.451	38.597	-5.048	0	0	0	-5.048	Krediet kan bij de jaarrekening 2018 worden afgesloten
700300	Zaakgericht werken	2016	Lasten	272.145	171.110	81.712	19.323	0	0	0	19.323	In 2019 worden er nog kosten verwacht in het kader van Beter Zaakgericht Werken.
			Dekking res.	-272.145	-171.110	-81.712	-19.323	0	0	0	-19.323	
			Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	
70030100	Basisregistratie Grootschalige Topografie	2013	Lasten	249.913	192.639	57.274	0	0	0	0	0	Afgesloten bij de 2e tussentijdse rapportage 2018.
70010023	Vervanging afzuiging kantine	2010	Lasten	7.429	0	0	7.429	0	7.429	7.429	0	Het investeringsbedrag van € 7.429,- is verschoven naar 2018 en 2019.
70010041	Hertaxatie gemeentelijke inventaris t.b.v. verzekeringsdoeleinden	2015	Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	Het investeringsbedrag van € 26.500,- is verschoven naar 2019.
70010043	Vervanging bureaus en losse inrichting gemeentehuis	2017	Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	Het investeringsbedrag van € 163.750,- is verschoven naar 2019.
70010044	Vervanging bureaustoelen	2017	Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	Het investeringsbedrag van € 48.000,- is verschoven naar 2019.
73103000	Taxatie- en verkoopkosten afstoten vastgoed	2012	Lasten	20.000	12.969	4.807	2.224	0	2.224	2.224	0	Enkele panden zijn verkocht. Vastgoedplan is in 2016 vastgesteld en de uitvoering is ter hand genomen.
73103710	Duurzame maatregelen gemeentelijke gebouwen	2014	Lasten	250.000	155.834	94.542	-376	0	0	0	-376	Krediet kan bij de jaarrekening 2018 worden

												afgesloten
75801750	Verbeteren herstel en energieopwekking waterrad	2014	Lasten	110.000	46.302	24.995	38.703	0	38.703	38.703	0	Het waterrad is hersteld. Momenteel is men bezig met de zichtbaarheid van het waterrad te verbeteren, de bouwaanvraag is ingediend. Het betreft hier een rijksmonument, zodat de termijnen langer dan normaal zijn. De aanbestedingsprocedure is in 2018 opgestart.
75802002	Hofdael aanpassing receptie, foyer, entree	2017	Lasten	302.500	13.116	10.402	278.982	0	278.982	278.982	0	Ontwerp is gereed, aanbesteding zal eind 2018 plaatsvinden. Uitvoering 2019.
75802003	Hofdael vervanging klimaatinstallatie	2017	Lasten	7.500	0	5.076	2.424	0	2.424	2.424	0	Ontwerp is gereed, aanbesteding zal eind 2018 plaatsvinden. Uitvoering 2019.
78210100	Dichtmaken standaard molen Mierlo	2016	Lasten	51.901	23.626	28.276	0	0	0	0	0	Afgesloten bij de 2e tussentijdse rapportage 2018.
70000160	Renovatie gemeentehuis 2015	2015	Lasten	3.334.000	145.098	1.350.969	1.837.933		1.837.933	1.837.933	0	Vorbereidingswerkzaamheden zijn in 2015 gestart. Uitvoering in 2018 en 2019, in combinatie met de multifunctionele vergaderlocatie. In het krediet is een deelbudget opgenomen voor de kosten van de tijdelijke verhuizing. Uiteindelijk bleek bij de verhuizing dat de tijdelijke gebouwen niet volledig aan de arbo technische en klimatologische eisen voldeden en hiervoor hebben de nodige investeringen

												moeten plaatsvinden, die niet waren voorzien. Het betreft een overschrijding van € 40.000,-.
			Dekking res.	-900.000	0	-900.000	-900.000	0	0	0	0	Dekking uit res. Gemeentelijke huisvesting.
			Saldo	2.434.000	145.098	841.053	1.447.849		1.837.933	1.837.933	0	
70000161	Renovatie gemeentehuis 2015 (t.l.v. vrz.)	2015	Lasten	1.633.332	37.716	602.501	993.115	0	993.115	993.115	0	Vorbereidingswerkzaamheden zijn in 2015 gestart. Uitvoering in 2018 en 2019, in combinatie met de multifunctionele vergaderlocatie.
			Dekking vrz.	-1.633.332	-37.716	-602.501	-993.115	0	-993.115	-993.115	0	
			Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	
70000162	Installatie voor gasloos gemeentehuis	2018	Lasten	340.000	0	228.988	111.012	0	111.012	111.012	0	De uitvoering vindt plaats in 2018 en 2019.
70000180	Bouw nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie	2016	Lasten	2.204.314	96.013	1.057.519	1.050.782	0	1.050.782	1.050.782	-1	Vorbereidingswerkzaamheden zijn in 2016 gestart. Uitvoering in 2018 en 2019.
			Dekking res.	-300.000	0	0	-300.000	0	0	0	300.000	- Dekking uit res. Gemeentelijke huisvesting.
			Saldo	1.904.314	96.013	1.057.519	750.782	0	1.050.782	1.050.782	-300.001	
70000190	Inrichting multifunctionele vergaderlocatie	2018	Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	Het investeringsbedrag van € 125.000,- is verschoven naar 2019.
71401055	Samen Werkt!	2011	Lasten	97.427	n.v.t.	71.865	25.562	0	25.562	25.562	0	De kosten Samen Werkt komen ten laste van de vrz. Wonen.
			Dekking vrz.	-97.427	n.v.t.	-71.865	-25.562	0	-25.562	-25.562	0	Het restantkrediet kan worden doorgeschoven naar 2019.

			Saldo	0	n.v.t.	0	0	0	0	0	0	
74230042	Groot onderhoud schoolgebouwen (gymzalen)	2010	Lasten	15.963	n.v.t.	0	15.963	0	15.963	15.963	0	De kosten komen ten laste van vrz. Onderhoud gebouwen onderwijs.
			Dekking vrz.	-15.963	n.v.t.	0	-15.963	0	-15.963	-15.963	0	
			Saldo	0	n.v.t.	0	0	0	0	0	0	
74230048	Saneringsmaatregelen asbest basisscholen	2013	Lasten	300.000	291.357	0	8.643	0	0	0	8.643	Het restantbedrag is benodigd om de kosten van de asbestsanering te dekken.
75300007	Breedtesportimpuls t.i.v. vrz.	2009	Lasten	31.126	n.v.t.	9.687	21.439	0	0	0	21.439	Het betreft kosten ten behoeve van Kids Sport, welke ten laste komen van de
			Dekking vrz.	-31.126	n.v.t.	-9.687	-21.439	0	0	0	-21.439	vrz. Breedtesport. Ook kosten van het JOGG worden hieruit bekostigd.
			Saldo	0	n.v.t.	0	0	0	0	0	0	
75310057	Vervanging beregeningsinstallatie sportpark De Ark	2016	Lasten	12.500	0	0	12.500	0	12.500	12.500	0	Deze wordt in 2019 aangeschaft, voor 2018 voldoet de huidige beregeningsinstallatie nog aan de eisen.
75300124	Diverse vervangingen sporthal De Weijer	2018	Lasten	14.445	0	0	14.445	0	0	0	0	Betreft investering die in 2019 zal worden gedaan. In het najaar zal, n.a.v. de keuringen geïnvesteerd gaan worden in gymtoestellen. Hierbij wordt ook het budget 2019 meegenomen.
75310050	Vervanging / Kunstgrasbanen -51 Tennispark Coevering	2018	Lasten	100.000	0	0	100.000	0	100.000	100.000	0	Betreft een vervangingsinvestering die na keuring is gepland voor 2019 (€ 100.000,-)

75310069	Vervangen toplagen kunstgrasvelden 2018	2018	Lasten	850.000	230.213	655.961	-36.173	0	-36.173	-36.173	0	In de eerste 2 jaar is driekwart van de investering al gedaan. De overschrijding wordt met het toegekende budget van de resterende jaren goedge maakt. Risico is nog wel dat er een prijsstijging voor mn kunstgras gaande is. Vraag is dan of budget uiteindelijk toereikend is. De huidige raming is van 2016/2017. In de eerstvolgende rapportage zal gevraagd worden om het budget van 2020 en 2021 naar voren te halen.
75310070	Vervangen top laag kunstgrasvelden 2019	2019	lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	Het Krediet 2019 is in de 2e tussentijdse rapportage 2018 volledig beschikbaar gesteld in 2018.
75310052 / -53/-54/-55/-61	Vervangen kunstgrasmat en frasering hockeyveld 1 sportpark Bronzenwei	2018	Lasten	310.000	0	0	310.000	0	310.000	310.000	0	In het voorjaar 2018 heeft keuring plaatsgevonden. Vervangingsinvestering zal geschieden in 2019. De voorbereidende werkzaamheden zijn wel gestart.
75300128	Uitvoeren Facelift sportvloer sporthal De Kievit	2018	Lasten	40.000	0	0	40.000	0	40.000	40.000	0	Deze vloer voldoet in 2018 nog steeds aan de kwaliteitseisen. De vervangingsinvestering is doorgeschoven naar 2019.
75310056	Vervangen 2 ballenvangers veld 2 en 7 De Kievit	2018	Lasten	12.500	0	0	12.500	0	12.500	12.500	0	Deze activiteit wordt doorgeschoven naar 2019. Is nog niet gepland voor 2019.
74230054	Verwijderen Noodlokalen	2016	Lasten	39.360	0	0	39.360	0	39.360	39.360	0	Het verwijderen van de

												noodlokalen zal gaan plaatsvinden in 2019. Dit krediet kan worden doorgeschoven naar boekjaar 2019.
74230057	Sanering Windroos	2016	Lasten	142.800	0	0	142.800	0	142.800	142.800	0	De sanering Windroos zal gaan plaatsvinden in 2019. Dit krediet kan worden doorgeschoven naar boekjaar 2019.
74230055	Herstraten Jozefschool	2016	Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	Afgesloten bij de 2e tussentijdse rapportage 2018.
74230058	Gecombineerde nieuwbouw Dommeldal Beneden Beekloop	2018	Lasten	140.000	0	3.424	136.576	0	136.576	136.576	0	Het restant voorbereidingskrediet kan doorgeschoven worden naar 2019. Vanaf 2019 zullen de kosten op basis van de VNG normen met minimaal 40% gaan stijgen. Dit zal financiële consequenties gaan hebben voor het krediet. Echter zullen deze consequenties in een apart Raadsvoorstel worden voorgelegd aan de Raad.
74430002	Strabrecht	2016	Lasten	570.000	0	754.465	-184.465	0		0	-184.465	Dit betreft het voorbereidingskrediet voor de nieuwbouw Strabrecht College. In december 2018 is een eerste termijnbedrag van € 500.000 betaald, waardoor dit krediet in 2018 overschreden is. Het krediet in 2019 betreft € 9.354.666 en in 2020 € 9.354.666.
			Dekking res.				0			0	0	
			Saldo	570.000	0	754.465	-184.465	0	0	0	-184.465	

75310052	Vervangen kunstgras tennisbaan sportpark Bronzenwei	2018	Lasten	42.000	0	0	42.000	0	42.000	42.000	0	De investering wordt doorgeschoven naar 2019. De keuring moet nog plaatsvinden.
77211199	Betonnen buitenbakken ondergrondse containers 2017	2017	Lasten	83.220	0	0	83.220	0	83.220	83.220	0	Door Cure is een plan ontwikkeld over de plaatsing van ondergrondse containers bij de deelnemende gemeenten binnen Cure. De gemeenten moeten zelf zorgen voor de betonbakken en de civieltechnische werken om deze te kunnen plaatsen. Het geldt voor restafval, papier, glas en textiel. De uitvoering ervan heeft nog niet plaatsgevonden, vanwege de uitgestelde besluitvorming omtrent het nascheidingsfabriek-project.
77211299	Betonnen buitenbakken ondergrondse containers 2018	2018	Lasten	26.280	0	0	26.280	0	26.280	26.280	0	Door Cure is een plan ontwikkeld over de plaatsing van ondergrondse containers bij de deelnemende gemeenten binnen Cure. De gemeenten moeten zelf zorgen voor de betonbakken en de civieltechnische werken om deze te kunnen plaatsen. Het geldt voor restafval, papier, glas en textiel. De uitvoering ervan heeft nog niet plaatsgevonden, vanwege de uitgestelde besluitvorming omtrent het nascheidingsfabriek-project.
781000	Project Kasteelseloop & Molenheide	2018	Lasten	96.221	80.778	28.098	-12.655	0	-12.655	-12.655	0	Project is grotendeels afgerond. Begin 2018 zijn de parkeerplaatsen

												opgevaardeerd bij de Molenheide en in het najaar 2018 is de 3D-visualisatie van het voormalige Kasteel in Mierlo afgerond. De provincie heeft in januari 2019 besloten de gevraagde subsidie te verlenen. Als de subsidie daadwerkelijk is overgemaakt, dan kan dit krediet worden afgesloten.
	<i>Waarvan dekking vanuit fonds bovenwijkse voorzieningen (FBW)</i>		Dekking FBW	34.216	0	34.216	0	0	0	0	0	
781005	Beleefpad Katoenpad	2018	Lasten	54.000	1.754	25.713	26.533	0	0	0	26.533	De (speel)toestellen / -aanleidingen zijn geplaatst. Het Katoenpad is begin september geopend. Ook de bijbehorende app is beschikbaar. Met deze app komen het Weverijverleden en het boek over het Katoenpad "tot leven". De overschrijding wordt o.a. veroorzaakt door de extra kosten van het informatiebord, de app en speelaanleidingen. Krediet wordt afgesloten bij de jaarrekening 2018.
	<i>Waarvan dekking vanuit fonds bovenwijkse voorzieningen (FBW)</i>		Dekking FBW	27.468	0	27.468	0	0	0	0	0	

Reserves en voorzieningen

Overzicht van reserves en voorzieningen

Reserves

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen	Onttrekking	Aanwending	Balanswaarde 31-12-2018
Algemene reserve						
10001 Algemene reserve	6.853	1.550	0	3.231	0	5.172
10002 Inkomensreserve	6.000	0	0	0	0	6.000
11001 Algemene reserve grondexploitaties	19.682	1.773	0	6.516	0	14.938
11003 Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf	0	8.693	0	2.268	0	6.425
Totaal Algemene reserve	32.535	12.015	0	12.015	0	32.535
Bestemmingsreserves						
20001 Reserve dorpsgezicht 't Broek	50	0	0	50	0	0
20002 Reserve uitwerking strategische visie	103	0	0	103	0	0
20004 Reserve personeel en organisatie	211	87	0	82	0	217
20005 Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	4.856	728	0	638	0	4.946
20006 Reserve Participatie	567	0	0	0	0	567
20008 Reserve transities	0	286	0	286	0	0
20009 Reserve verkoopopbrengst HNG	606	0	0	188	0	418
20010 Reserve geormerkte gelden gemeentefonds	520	0	0	520	0	0
20011 Reserve investering speeltuin de Viking	27	13	0	0	0	40
20012 Reserve hondenbeleid	203	1	0	0	0	204
20016 Reserve recreatie en toerisme	531	190	0	0	0	721
20017 Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven	13	3	0	0	0	16
20020 Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop	16	0	0	16	0	0
20021 Reserve Leefbaarheidsfonds	670	421	0	0	0	1.091
20022 Reserve Fonds Investering Ruimt. Ontwikkelingen	212	236	0	0	0	448
20039 Nieuw reserve bovenwijkse voorzieningen	890	6.783	0	6.415	0	1.257
20040 Reserve I&A	360	0	0	208	0	152
20041 Reserve Fonds Herstructurering Woongebieden	186	108	0	0	0	293
20042 Reserve Fonds Verevening Bedrijfsomgevingen	29	0	0	0	0	29
Totaal Bestemmingsreserves	10.051	8.854	0	8.506	0	10.399
Dekkingsreserves						
21000 Dekkingsreserve Bouw nieuwe raadzaal	1.200	0	0	0	0	1.200
21001 Dekkingsreserve nutsvoorz centrum Mierlo	188	1	0	115	0	74

21002 Dekkingsreserve prkn Friso, Margriet	13	0	0	13	0	0
21003 Dekkingsreserve P-magriet thv P-friso	710	0	0	242	0	468
21004 Dekkingsrsv Dorpstr, deel Rabo, dorpstr Plus	234	375	0	1	0	608
21005 Dekkingsrsv voorber onderzoek en Kiosk	97	0	0	0	0	97
21006 Dekkingsrsv kosten tijdelijke huisvesting	0	23	0	7	0	15
21007 FBW Herinrichting Langstraat	0	316	0	13	0	304
21008 FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	0	454	0	0	0	454
21009 FBW Herinrichting Heggestraat	0	109	0	0	0	109
21010 FBW Rotonde centrum Geldrop	0	162	0	0	0	162
21011 FBW Parkeerterrein Weverijmuseum	0	109	0	0	0	109
21012 FBW Herinrichting parkeerterrein Markt	0	331	0	0	0	331
21013 FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent	0	326	0	0	0	326
21014 FBW Parkeerterrein Achter de Kerk	0	374	0	0	0	374
21015 FBW Parkeerverwijssystem	0	23	0	0	0	23
21016 FBW Kruispunt Molenstr/Johan Peijnenburgweg	0	283	0	0	0	283
21017 FBW Vervanging VRI Sluisstraat Peijnenburgweg	0	98	0	0	0	98
21018 FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg	0	281	0	0	0	281
21019 FBW Herinr. Bogardeind (ijsalon/Beukelaar)	0	284	0	12	0	272
21020 FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	0	37	0	2	0	35
21021 FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	0	402	0	17	0	385
21022 FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering	0	248	0	10	0	237
21023 FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	0	119	0	5	0	114
21024 FBW Beleefpad Katoenpad	0	27	0	0	0	27
21025 FBW Kasteelseloop en Molenheide	0	34	0	0	0	34
21026 FBW Herinrichting Stationsomgeving	0	100	0	0	0	100
21027 FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	0	450	0	0	0	450
21028 FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker-gemgrens	0	144	0	0	0	144

21029 FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	0	40	0	0	0	40
21030 FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen	0	92	0	0	0	92
21031 FBW Ext voorsort.vak Eindhovensewg/Gijzenrooisewg	0	221	0	0	0	221
21032 FBW Ext voorsort.vak kruisp Eindhovensewg/DAFIII	0	304	0	0	0	304
21033 FBW Vervanging VRI Eindhovensewg DAF III	0	100	0	0	0	100
21034 FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	0	55	0	0	0	55
21035 FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	0	50	0	0	0	50
21036 FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind	0	100	0	0	0	100
21037 FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn	0	75	0	0	0	75
21038 FBW Inrpl Bogardeind ged Beukelaar/Vier Heemsk	0	20	0	0	0	20
21039 FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	0	525	0	0	0	525
21040 By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk.	0	108	0	0	0	108
Totaal Dekkingsreserves	2.442	6.795	0	437	0	8.800
Totaal reserves	45.027	27.665	0	20.958	0	51.735

Voorzieningen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen	Onttrekking	Aanwending	Balanswaarde 31-12-2018
Vorzieningen verpl, verliezen en risico's						
50002 Pensioenvorzieningen wethouders	2.588	164	0	0	137	2.615
50004 Asbest van het Dak	2	0	0	0	2	0
Totaal Voorzieningen verpl, verliezen en risico's	2.590	164	0	0	139	2.615
Vorzieningen onderhoud en egalisatie						
60001 Onderhoud wegen	964	845	0	0	1.148	661
60002 Onderhoud gebouwen	1.445	1.082	0	0	1.044	1.484
60003 Onderhoud gebouwen onderwijs	155	0	155	0	0	0
Totaal Voorzieningen onderhoud en egalisatie	2.564	1.928	155	0	2.193	2.144
Vorzieningen door derden beklemde middelen						
50001 Projectfinanciering Zonnepanelen	4.497	0	0	0	143	4.354
70001 Egalisatie afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0	0
70002 Egalisatie rioleringen	4.537	202	0	0	0	4.739
70003 Breedtesport impuls middelen	44	45	0	0	25	64
70005 Gemeentelijk herplantfonds plantsoenen	5	0	0	0	0	5
70006 Voorziening afgesloten complexen GB	76	13	29	0	5	55
70007 Voorziening voorschoolse educatie	0	119	0	0	0	119
Totaal Voorzieningen door derden beklemde middelen	9.159	379	29	0	173	9.337
Totaal voorzieningen	14.314	2.471	184	0	2.505	14.096

Reserves en voorzieningen

Bedragen x €1.000

Staat van reserves en voorzieningen	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen	Onttrekking	Aanwending	Balanswaarde 31-12-2018
Totaal reserves en voorzieningen	59.341	30.136	184	20.958	2.505	65.831
Totaal reserves en voorzieningen	59.341	30.136	184	20.958	2.505	65.831

Toelichting op de reserves

Algemeen

In deze toelichting richten wij ons hoofdzakelijk op de vermogensmutaties die betrekking hebben op 2018. Ook lichten we toe waarvoor de reserves bedoeld zijn.

Reserves

De reserves vallen uiteen in algemene reserves, bestemmingsreserves en dekkingsreserves. Algemene reserves fungeren als buffer, voor het opvangen van verliezen van algemene aard. Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een specifiek doel. Tevens dienen bestemmingsreserves om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht (bijvoorbeeld reserve Hondenbeleid). Dekkingsreserves staan ter dekking van de afschrijvingslasten van enkele grote projecten of investeringen.

Algemene reserves

Algemene reserve

Bedragen x €1.000

Algemene reserve	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
10001 Algemene reserve	6.853	1.550	3.231	5.172

Het doel van deze reserve is het opvangen van eventuele jaarrekeningtekorten of andere financiële tegenvallers. Voor deze reserve is een minimum afgesproken van € 3,5 miljoen.

De toevoegingen hebben betrekking op:

- Vrijval reserve bijdrage gemeentelijk monumenten (€ 16.000,-)
- Vrijval geormerkte gelden (€ 520.489,-)
- Opheffen reserve strategische visie (€ 102.812,-)
- Opheffen reserve dorpsgezicht Broek (€ 50.000,-)
- Bijdrage stroppenpot sociaal domein (€ 575.018,-)
- Resultaat dienstjaar 2017 (€ 285.737,-)

De onttrekkingen hebben betrekking op:

- corr nota reserves en voorzieningen (€ 22.633,-)
- Wijkontwikkelingsplan Braakhuizen Zuid (€ 72.500,-)
- Vergunninghouders (€ 103.990,-)
- Begrotingswijziging Cure 2018 (€ 580.000,-)
- 1e tussentijdse rapportage 2018 (€ 2.452.263,-)

Inkomensreserve

Bedragen x €1.000

Inkomensreserve	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
10002 Inkomensreserve	6.000	0	0	6.000

Het doel van deze reserve is zorg dragen voor een vaste rentebaar voor de exploitatie. Door voor deze reserve een vast minimum te hanteren (€ 6.000.000,-) is in ieder geval sprake van een structureel dekkingsmiddel.

Algemene reserve grondexploitaties

Bedragen x €1.000

Algemene reserve grondexploitatie	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
11001 Algemene reserve grondexploitaties	19.682	1.773	6.516	14.938

Het doel van deze reserve:

- Een buffer voor conjuncturele risico's en exploitatierisico's binnen het grondbedrijf;
- Voeding van de voorziening dekking verliessaldi grondbedrijf;
- Het dekken van tekorten op nieuwe stadsvernieuwingsplannen;
- Het financieren van strategische aankopen.

De toevoegingen hebben betrekking op:

- Rentebijbeschrijving (€ 420.282,-)
- Vrijval voorziening afgesloten complexen GB (€ 12.136,-)
- correctie voorziening afgesloten complexen GB jaarrekening 2020 (€ 8.970,-)
- Vennootschapsbelasting (€ 659,-)
- Bijdrage regionale verevening bedrijventerrein (€ 32.420,-)
- Storting inzake afdracht fondsen 2015-2016 (€ 1.298.072,-)

De onttrekkingen hebben betrekking op:

- Voorfinanciering fonds bovenwijkse voorzieningen (€ 6.415.285,-)
- Kapitaallasten 2015-2017 ogv nota kostenverhaal (€ 51.699,-)
- Dotatie verliesvoorziening GB Emopad (€ 44.372,-)
- Dotatie verliesvoorziening GB Rielse Park (€ 4.227,-)

In 2015 heeft de gemeenteraad de nota Kostenverhaal en de uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie vastgesteld. Hierin staan investeringen genoemd die betrekking hebben op bovenwijkse voorzieningen en gedeeltelijk gedekt kunnen worden uit de reserve Fonds Bovenwijkse Voorzieningen. In de 2^e tussentijdse rapportage 2018 zijn de financiële gevolgen hiervan opgenomen. Volgens de regelgeving moeten de afschrijvingskosten ten laste worden gebracht van nieuw te vormen dekkingsreserves. De hoogte van de dekkingsreserves moet gelijk zijn aan de totale boekwaarde van de investeringen die hiervoor in aanmerking komen. In de resterende looptijd komen de jaarlijkse afschrijvingskosten dan ten laste van deze dekkingsreserves. Omdat het totale bedrag om deze dekkingsreserves "te voeden" nog niet in de reserve Bovenwijkse Voorzieningen aanwezig is, financiert de Algemene Reserve Grondexploitaties dit bedrag (van € 6.415.285,-) voor. De reserve Fonds Bovenwijkse Voorzieningen wordt gevoed door bijdragen van het grondbedrijf en van derden. Deze bijdragen worden vanaf komend jaar doorgesluisd naar de Algemene Reserve Grondexploitatie totdat de voorfinanciering volledig is afgelost.

Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf

Bedragen x €1.000

Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
11003 Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf	0	8.693	2.268	6.425

Deze reserve is ingesteld naar aanleiding van de jaarrekening 2017.

De toevoeging betreft het resultaat dienstjaar voor € 8.692.513,-.

De onttrekkingen hebben betrekking op:

- onttrekkingen inzake afdracht fondsen 2015-2016 (€ 1.298.072,-)
- onttrekkingen inzake afdracht fondsen 2017 (€ 969.864,-)

Reserve dorpsgezicht 't Broek

Bedragen x €1.000

Reserve dorpsgezicht 't Broek	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20001 Reserve dorpsgezicht 't Broek	50	0	50	0

Het doel van deze reserve is de instandhouding en versterking van de cultuurhistorische waarden in het Beschermd Dorpsgezicht 't Broek in Mierlo. Het maximum van deze reserve is vastgesteld op € 50.000,-. Vanaf 2018 is de betreffende verordening ingetrokken en wordt deze reserve opgeheven. Het resterende saldo van € 50.000,- is vrijgevalen ten gunste van de algemene reserve (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve uitwerking strategische visie

Bedragen x €1.000

Reserve uitwerking strategische visie	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20002 Reserve uitwerking strategische visie	103	0	103	0

Het doel van de reserve is het bekostigen van maatregelen afkomstig uit strategische visies of toekomstvisies. Vanaf 2018 wordt deze reserve opgeheven. Het resterende saldo van € 103.000,- is vrijgevalen ten gunste van de algemene reserve (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve personeel en organisatie

Bedragen x €1.000

Reserve Personeel en organisatie	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20004 Reserve personeel en organisatie	211	87	82	217

Het doel van deze reserve is het opvangen van onvoorziene problemen in de gemeentelijke bedrijfsvoering.

De toevoegingen hebben betrekking op:

- Bijdrager teambuilding 2016 en 2017 (€ 11.159,-)
- Een eenmaal in de 5 jaar te organiseren teambuildingsdag (€ 5.562,-) [2018];
- Aanvulling reserve P&O tot € 200.000,- (€ 70.588,-)

De onttrekking betreft de kapitaallasten van het project 'Zaakgericht werken'.

Reserve onderwijshuisvesting

Bedragen x €1.000

Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20005 Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	4.856	728	638	4.946

Het doel van de reserve is het realiseerbaar maken van toekomstige huisvestingsplannen onderwijs.

De toevoegingen hebben betrekking op:

- Extra dotatie in de reserve overeenkomstig de begroting 2018 (€ 653.093,-)
- IHP gecombineerde nieuwbouw Dommeldal (€ 75.000,-)

De onttrekkingen hebben betrekking op:

- Rente Integraal Huisvestingsplan (€ 392.466,-)
- De kapitaallasten van investeringen in basisschool/gymlokaal Ganzebloem overeenkomstig het Integraal Huisvestingsplan (€ 245.534,-);

Reserve participatie

Bedragen x €1.000

Reserve Participatie	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20006 Reserve Participatie	567	0	0	567

Het doel van de reserve is het egaliseren van de kosten van de BUIG-uitkeringen (BUIG = gebundelde uitkering). De gemeente ontvangt een gebundelde uitkering om daarmee uitkeringen in het kader van de Participatiewet te financieren.

Vanaf 2018 is de naam van deze reserve gewijzigd in "Reserve Participatie" en wordt er een minimum van € 500.000,- en een maximum van € 1.000.000,- gehanteerd (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Er zijn geen mutaties in 2018 geweest.

Reserve transities

Bedragen x €1.000

Reserve transities	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20008 Reserve transities	0	286	286	0

Vanuit het resultaat dienstjaar 2017 is € 285.737,- gestort in deze reserve. In 2018 is vervolgens € 285.737,- onttrokken ter dekking van het tekort Sociaal Domein 2018. In 2018 is deze reserve samengevoegd met de reserve WWB-inkomensdeel (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve verkoopopbrengst HNG

Bedragen x €1.000

Reserve verkoopopbrengst HNG	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
2009 Reserve verkoopopbrengst HNG	606	0	188	418

Per 1 januari 1996 zijn alle aandelen van het Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten (HNG) verkocht aan NV Bouwfonds Nederlandse Gemeenten. De koopprijs is in 1996 in totaliteit in deposito gestort bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en wordt jaarlijks uitbetaald aan de deelnemende gemeenten naar rato van hun aandeel in de verkoopprijs. Het doel van deze reserve is om dit bedrag jaarlijks vrij te laten vallen ten gunste van de exploitatie als dekkingsmiddel.

Het bedrag van € 605.936,- bestaat uit € 435.458,73 aandeel Geldrop en € 170.497,32 aandeel Mierlo en komt 25 jaar lang (van 1996 t/m 2020) ten gunste van de exploitatie.

In 2018 heeft er een afwaardering plaatsgevonden van het saldo aandeel Geldrop en Mierlo van € 187.681,- zodat het saldo aansluit met de opgave van de BNG van totaal € 418.000,-.

Reserve geormerkte gelden gemeentefonds

Bedragen x €1.000

Reserve geormerkte gelden gemeentefonds	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
2010 Reserve geormerkte gelden gemeentefonds	520	0	520	0

Via het ministerie van Binnenlandse Zaken ontvangen wij de algemene uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze gelden zijn vrij besteedbaar. Dat neemt niet weg dat wij wel worden geacht om met dit geld bepaalde zaken te realiseren. De raad kan er dus voor kiezen om bepaalde gelden te oormerken. Deze reserve is destijds ingesteld, omdat het in de praktijk voorkomt dat wij in enig jaar geld ontvangen dat wij willen oormerken, maar waarbij het niet mogelijk is om deze gelden nog hetzelfde jaar voor het beoogde doel in te zetten.

Het beginsaldo van de reserve is € 520.489,-. Het gaat om de volgende geormerkte gelden:

- Invoeringskosten WABO 2008 en 2009 (€ 130.893,-);
- Gelden combinatiefuncties 2011 (€ 65.888,-);
- Gelden combinatiefuncties 2012 (€ 12.760,-);
- AWBZ 2012 (€ 92.784,-);
- Jeugdzorg 2012 (€ 24.279,-);
- AWBZ 2013 (€ 68.850,-);
- Transitiekosten RUD 2012 (€ 39.500,-);
- Armoedebestrijding 2013 (€ 31.000,-);
- Invoeringsgeldens transities 2014 (€ 54.535,-).

De onttrekking betreft de vrijval van deze reserve van € 520.489,- ten gunste van de algemene reserve (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve investering speeltuin de Viking

Bedragen x €1.000

Reserve investering speeltuin de Viking	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20011 Reserve investering speeltuin de Viking	27	13	0	40

Het doel van deze reserve is het uitvoeren van investeringen en onderhoudswerkzaamheden aan speeltuin De Viking aan de hand van een door de stichting in te dienen investeringsplan. In 2018 is € 23.000,- beschikbaar gesteld voor investeringen op de speeltuin en hiervoor is € 10.273,- aan kosten gemaakt. De restantraming van € 12.728,- is conform de nota reserves en voorzieningen gestort in de reserve.

Reserve hondenbeleid

Bedragen x €1.000

Reserve hondenbeleid	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20012 Reserve hondenbeleid	203	1	0	204

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie hondenbeleid om forse afwijkingen in de tarieven van de hondenbelasting te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit hondenbelasting worden ingezet voor de uitvoering van het hondenbeleid.

De toevoeging betreft een voordeel op de gesloten exploitatie Hondenbeleid in 2018 van € 594,-.

In 2018 geldt dat er een verlaging c.q. verhoging hondenbelasting door de raad is geaccordeerd in de eerstvolgende begroting, wanneer er in twee opeenvolgende jaren overschotten c.q. tekorten zijn op realisatiebasis. Dit houdt in dat de hondenbelasting in 2019 wordt verlaagd.

Reserve gemeentelijke huisvesting

Bedragen x €1.000

Reserve gemeentelijke huisvesting	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20014 Reserve gemeentelijke huisvesting	0	0	0	0

Het doel van deze reserve is het bekostigen van oplossingen voor gemeentelijke huisvestingsproblemen, zoals de verbouwing van het gemeentehuis.

Deze reserve is omgezet in een dekkingsreserve ter dekking van de kapitaallasten voor het krediet Gemeentelijke huisvesting.

Reserve recreatie en toerisme

Bedragen x €1.000

Reserve recreatie en toerisme	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20016 Reserve recreatie en toerisme	531	190	0	721

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie recreatie en toerisme om forse afwijkingen in de tarieven van de toeristenbelasting te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit toeristenbelasting worden ingezet voor de uitvoering van recreatieve voorzieningen en initiatieven.

De toevoeging betreft een voordeel van € 189.884,- op de gesloten exploitatie Recreatie en Toerisme in 2018.

Vanaf 2018 is het thema Verweven professioneel verankerd binnen een stichting villagemarketing. Een groot gedeelte van de reserve R&T is als budget door de gemeenteraad aan de stichting toegewezen, waarbij de stichting haar plannen jaarlijks aan de gemeenteraad dient voor te leggen. Het bedrag dat binnen de meerjarenbegroting is waarschijnlijk onvoldoende om al de beoogde plannen te verwezenlijken maar voorlopig kan de stichting hiermee uit de voeten. De stichting heeft zich ingezet op projecten binnen Verweven zoals De Textielroute, het Katoenpad en meer. De stichting gaat zich ook richten op gastvrijheid, uitstraling hele gemeente, inrichting centra, promoten van Geldrop-Mierlo, evenementen en meer.

Buiten de projecten van Stichting Villagemarketing wordt de reserve ook aangewend voor projecten die worden aangejaagd door de regisseur R&T. Het gaat hier om projecten die bijzonder zijn en waardoor Geldrop-Mierlo recreatief en toeristisch naar een hoger niveau kan stijgen, denk bijvoorbeeld aan het Voetbalmuseum van Jos Lensen maar ook de toevoeging van extra knooppunten aan het wandel- en fietsnetwerk, de subsidie van het Weverijmuseum en meer. Voor al dit soort projecten, vaak aangedragen door ondernemers uit Geldrop-Mierlo is budget nodig en de Reserve recreatie en toerisme dient daarmee haar eigen sector.

Vanaf 2018 geldt dat er een verlaging c.q. verhoging toeristenbelasting aan de raad wordt voorgelegd in de eerstvolgende begroting, wanneer er in twee opeenvolgende jaren overschotten c.q. tekorten zijn op realisatiebasis (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven

Bedragen x €1.000

Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20017 Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven	13	3	0	16

In de reserve Centrummanagement wordt het saldo gestort tussen de opbrengsten uit reclamebelasting en de werkelijke kosten uit het ondernemersfonds. Dit is vastgelegd in de Uitvoeringsovereenkomst Centrummanagement Geldrop en de Uitvoeringsovereenkomst Centrum- en linnenmanagement Mierlo. Het verschil wordt na definitieve vaststelling van de subsidie ondernemersfonds, in het jaar na subsidieverlening, uitgekeerd of in rekening gebracht aan de centrummanagementorganisaties.

Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop

Bedragen x €1.000

Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
2020 Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop	16	0	16	0

Het doel van deze reserve is het bekostigen van voorzieningen die door eigenaren van gemeentelijke monumenten moeten worden getroffen voor het onderhoud van een monument. De aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst.

In 2018 is deze reserve opgeheven. Het resterende saldo van € 16.000,- is vrijgefallen ten gunste van de algemene reserve. Op het moment dat er een aanvraag wordt gehonoreerd wordt dekking gezocht in de lopende exploitatie (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve leefbaarheidsfonds

Bedragen x €1.000

Reserve leefbaarheidsfonds	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
2021 Reserve Leefbaarheidsfonds	670	421	0	1.091

Het doel van deze reserve is het behandelen van sociale doelstellingen, ondanks dat er projecten kunnen zijn waar sociale woningbouw vanuit stedenbouwkundig of architectonisch oogpunt niet gewenst is.

In het Regionaal Woningbouwprogramma 2012-2022 is bepaald dat Geldrop-Mierlo een woningbouwopgave heeft van 1.504 woningen. Dit aantal wordt jaarlijks bijgesteld. Op regionaal niveau is afgesproken dat 27% van dit aantal in de sociale sector gerealiseerd moet worden tot en met 2019. In de recent vastgestelde Woonvisie Geldrop-Mierlo is aangegeven dat het gewenste beeld van de gemeente Geldrop-Mierlo anders is dan dat uit het Regionaal Woningprogramma. De gemeente kent nu al een hoger percentage woningen in de sociale sector dan afgesproken en zal zich daarom op dit moment met name richten op nieuwbouw in de vrije sector voor de genoemde doelgroepen. Dat betekent dat het aandeel sociale woningbouw in nieuwbouwprojecten lager zal zijn dan de genoemde 27%.

Projecten die als gevolg van een lager aandeel sociale woningbouw winstgevend zijn, dragen af aan het fonds verevening sociale woningbouw. Projecten die door een hoger aandeel sociale woningbouw verliesgevend zijn, kunnen een bijdrage ontvangen vanuit het fonds. De hoogte van de bijdrage is afhankelijk van actuele marktprijzen en uitgangspunten voor kavels en inhoud van woningen. Op basis van actuele omstandigheden en uitgangspunten, zal het college periodiek bepalen of de berekende afdracht per m² nog actueel is.

Het fonds is opgericht om sociale doelstellingen te kunnen halen ondanks dat er projecten kunnen zijn waar sociale woningbouw vanuit stedenbouwkundig of architectonisch oogpunt niet gewenst is. Andere projecten vangen dit op en krijgen een bijdrage van de winstgevender projecten.

De toevoegingen betreffen:

- stortingen vanuit grondverkopen 2017 van € 380.160,-
- stortingen van derden 2018 € 40.561,-

Reserve Fonds investering ruimtelijke ontwikkelingen

Bedragen x €1.000

Reserve Fonds investering ruimtelijke ontwikkelingen	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20022 Reserve Fonds Investering Ruimt. Ontwikkelingen	212	236	0	448

Het doel van deze reserve is het bevorderen van maatschappelijke doeleinden, landschapsversterking, parkeervoorzieningen, recreatieve ontwikkelingen, kunst, duurzaamheid, overlastbeperking solitaire bedrijfslocaties en zorg, sport en bewegen.

Op 9 maart 2015 heeft de gemeenteraad de nota kostenverhaal vastgesteld. In de categorie bijdrage Ruimtelijke Ontwikkeling is toen het fonds Investerings Ruimtelijke ontwikkelingen ingesteld. Inmiddels zijn de eerste overeenkomsten, waarin deze afdrachten zijn (of worden) opgenomen ondertekend of in voorbereiding.

De doeleinden voor dit fonds die zijn vastgelegd in de nota kostenverhaal zijn:

- Maatschappelijke doeleinden;
- Landschapsversterking;
- Parkeervoorzieningen;
- Recreatieve ontwikkelingen;
- Kunstfonds;
- Duurzaamheid;
- Overlastbeperking solitaire bedrijfslocaties;
- Zorg, sport en bewegen.

De toevoegingen betreffen:

- stortingen vanuit grondverkopen 2016 van € 43.334,-
- stortingen vanuit grondverkopen 2017 van € 190.080,-
- stortingen van derden 2018 € 2.537,-

Reserve bovenwijkse voorzieningen Nieuw

Bedragen x €1.000

Reserve bovenwijkse voorzieningen Nieuw	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20039 Nieuw reserve bovenwijkse voorzieningen	890	6.783	6.415	1.257

Het doel van deze reserve is het bekostigen van toekomstige voorzieningen welke als bovenwijken kunnen worden aangemerkt.

Binnen de gemeente Geldrop-Mierlo heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de toekomstige voorzieningen welke als bovenwijken kunnen worden aangemerkt. De omschrijving hiervan is opgenomen in de uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie.

Bijdragen in dit nieuwe fonds moeten worden aangewend voor de voorzieningen, zoals deze zijn beschreven in de op 9 maart 2015 vastgestelde uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie. De beleidsregels voor de oude reserve Fonds bovenwijkse voorzieningen kunnen op basis van de

grondexploitatiewet niet worden toegepast op dit nieuwe fonds. Ook bij een weerstandsvermogen van onder de 75 of 50% kan er dus geen vrijval ten gunste van de reserve Grondexploitaties plaatsvinden.

De toevoegingen betreffen:

- Voorfinanciering FBW € 6.415.285,-
- Stortingen vanuit grondverkoop 2017 van € 261.250,-
- Stortingen van derden 2018 € 106.438,-

De onttrekkingen betreffen:

- Stortingen in dekkingsreserve FBW Herinrichting Langstraat € 316.292,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind € 453.919,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Herinrichting Heggestraat € 109.350,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Rotonde centrum Geldrop € 161.960,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Parkeerterrein Weverijmuseum € 108.500,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Herinrichting parkeerterrein Markt € 330.500,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent € 325.500,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Parkeerterrein Achter de Kerk € 373.500,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Parkeerverwijssystem € 23.400,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Kruispunt Molenstr/Johan Peijnenburgweg € 283.000,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Vervanging VRI Sluisstraat Peijnenburgweg € 97.500,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg € 281.000,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Herinr. Bogardeind (ijsalon/Beukelaar) € 283.919,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook) € 36.633,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg € 402.300,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering € 247.687,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Busbaan Gijzenrooiseweg € 118.525,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Beleefpad Katoenpad € 27.468,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Kasteelseloop en Molenheide € 34.216,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Herinrichting Stationsomgeving € 100.000,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA € 449.525,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker-gemgrens € 144.000,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor € 40.000,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen € 91.500,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Ext voorsort.vak Eindhovensewg/Gijzenrooisewg € 221.000,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Ext voorsort.vak kruisp Eindhovensewg/DAFIII € 303.500,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Vervanging VRI Eindhovensewg DAF III € 100.000,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide € 55.000,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein € 50.000,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind € 100.000,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn € 75.000,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Inrpl Bogardeind ged Beukelaar/Vier Heemsk € 20.000,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg € 525.000,-
- Stortingen in dekkingsreserve FBW By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk. € 107.500,-
- Eindafrekening centrum Mierlo € 18.099,-

Reserve I&A

Bedragen x €1.000

Reserve I&A	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20040	360	0	208	152

Reserve I&A				
------------------------	--	--	--	--

Het doel van deze reserve is het bekostigen van toekomstige investeringen uit het informatiebeleidsplan (I&A) in Dienst Dommelvallei. Deze reserve komt voort uit de overige besluiten jaarrekening 2015, niet zijnde resultaatbestemming.

De onttrekkingen betreffen:

- IBP € 109.306,-
- Project Betere Dienstverlening € 98.765,-

Reserve Fonds herstructurering woongebieden

Bedragen x €1.000

Reserve Fonds herstructurering woongebieden	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20041 Reserve Fonds Herstructurering Woongebieden	186	108	0	293

Het doel van deze reserve is het bekostigen van de herstructurering van woongebieden. Als een gedeelte van de woningvoorraad uit incurante en (op termijn) niet passende woningen bestaat, dienen die woningen op enig moment te worden gesaneerd of geherstructureerd. Voor de komende 10 jaar wordt verwacht dat ongeveer negentig woningen voor sloop of herstructurering in aanmerking komen. Het fonds is opgericht, omdat saneringen of herstructureringsdoorgaans niet rendabel zijn.

De toevoegingen betreffen:

- Grondverkopen 2017 € 95.040,-
- Stortingen van derden 2018 € 12.689,-

Reserve Fonds verevening bedrijfsomgevingen

Bedragen x €1.000

Reserve Fonds verevening bedrijfsomgevingen	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
20042 Reserve Fonds Verevening Bedrijfsomgevingen	29	0	0	29

Het doel van deze reserve is het bekostigen van de herstructurering van bedrijfsomgevingen. Indien bestaande bedrijventerreinen worden gerevitaliseerd, geherstructureerd of herontwikkeld, kan dit resulteren in een verliesgevende grondexploitatie. Bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen kan sprake zijn van een winstgevende grondexploitatie. De nieuwe bedrijventerreinen bieden daarbij ruimte voor de vestiging van bedrijven die nu gelegen zijn op bestaande bedrijventerreinen in Geldrop-Mierlo. Het fonds is opgericht, omdat revitalisering of herstructurering doorgaans niet rendabel zijn. Er hebben in 2018 geen toevoegingen of onttrekkingen plaatsgevonden.

Dekkingsreserve bouw nieuwe raadzaal

Bedragen x €1.000

Dekkingsreserve bouw nieuwe raadzaal	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21000 Dekkingsreserve Bouw nieuwe	1.200	0	0	1.200

raadzaal				
----------	--	--	--	--

Dekkingsreserve is gevormd vanuit de reserve gemeentelijke huisvesting ter dekking van de kapitaallasten van het krediet bouw vergaderaccommodaties.

Dekkingsreserve nutsvoorzieningen centrum Mierlo

Bedragen x €1.000

Dekkingsreserve nutsvoorzieningen centrum Mierlo	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21001 Dekkingsreserve nutsvoorz centrum Mierlo	188	1	115	74

Deze dekkingsreserve is gevormd vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen in nutsvoorzieningen centrum Mierlo.

Zowel de toevoeging van € 755,- als de onttrekking van € 114.676,- betreft de eindafrekening van het project Centrum Mierlo.

Dekkingsreserve parkeren Friso, Margriet deel Friso

Bedragen x €1.000

Dekkingsreserve parkeren Friso, Margriet deel Friso	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21002 Dekkingsreserve prkrn Friso, Margriet	13	0	13	0

Deze dekkingsreserve is gevormd vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor parkeren Frisostaat-Margrietstraat.

De onttrekking betreffen de kapitaallasten 2018.

Dekkingsreserve P-Margriet thv P-Friso huisnr 40-60 WA

Bedragen x €1.000

Dekkingsreserve P-Margriet thv P-Friso huisnr 40-60 WA	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21003 Dekkingsreserve P-magriet thv P-friso	710	0	242	468

Deze dekkingsreserve is gevormd vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat.

De onttrekking van € 241.925,- betreft de eindafrekening van het project Centrum Mierlo.

Dekkingsreserve dorpstraat, deel RABO, dorpstraat thv Plus

Bedragen x €1.000

Dekkingsreserve dorpstraat, deel RABO, dorpstraat thv Plus	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21004 Dekkingsrsv Dorpstr, deel Rabo, dorpstr Plus	234	375	1	608

Deze dekkingsreserve is gevormd vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen in Dorpsstraat deel Rabo - ter hoogte van de Plus.

Zowel de toevoeging van € 374.692,- als de onttrekking van € 747,- betreft de eindafrekening van het project Centrum Mierlo.

Dekkingsreserve voorber. onderzoek en realisatie kiosk

Bedragen x €1.000

Dekkingsreserve voorber. onderzoek en realisatie kiosk	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21005 Dekkingsrsv voorber onderzoek en Kiosk	97	0	0	97

Deze dekkingsreserve is gevormd vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen in onderzoek en realisatie kiosk.

Dekkingsreserve kosten tijdelijke huisvesting

Bedragen x €1.000

Dekkingsreserve kosten tijdelijke huisvesting	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21006 Dekkingsrsv kosten tijdelijke huisvesting	0	23	7	15

Deze dekkingsreserve is gevormd vanuit de algemene reserve ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen in de tijdelijke huisvesting.

De toevoeging van € 22.633,- betreft de storting vanuit de algemene reserve.
De onttrekking van € 7.347,- betreft de kapitaallasten van 2018.

FBW herinrichting Langstraat

Bedragen x €1.000

FBW herinrichting Langstraat	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21007 FBW Herinrichting Langstraat	0	316	13	304

In 2015 heeft de gemeenteraad de nota Kostenverhaal en de uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie vastgesteld. Hierin staan investeringen genoemd die betrekking hebben op bovenwijkse voorzieningen en gedeeltelijk gedekt kunnen worden uit de reserve Fonds Bovenwijkse Voorzieningen. In de 2^e tussentijdse rapportage 2018 zijn de financiële gevolgen hiervan opgenomen. Volgens de regelgeving moeten de afschrijvingskosten ten laste worden gebracht van nieuw te vormen dekkingsreserves. De hoogte van de dekkingsreserves moet gelijk zijn aan de totale boekwaarde van de investeringen die hiervoor in aanmerking komen. In de resterende looptijd komen de jaarlijkse afschrijvingskosten dan ten laste van deze dekkingsreserves. Omdat het totale bedrag om deze dekkingsreserves “te voeden” nog niet in de reserve Bovenwijkse Voorzieningen aanwezig is, financiert de Algemene Reserve Grondexploitatie dit bedrag (van € 6.415.285,-) voor. De reserve Fonds Bovenwijkse Voorzieningen wordt gevoed door bijdragen van derden. Deze bijdragen worden vanaf komend jaar doorgesluisd naar de Algemene Reserve Grondexploitatie totdat de voorfinanciering volledig is afgelost.

FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind

Bedragen x €1.000

FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21008 FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	0	454	0	454

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Heggestraat

Bedragen x €1.000

FBW Heggestraat	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21009 FBW Herinrichting Heggestraat	0	109	0	109

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW rotonde centrum Geldrop

Bedragen x €1.000

FBW rotonde centrum Geldrop	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21010 FBW Rotonde centrum Geldrop	0	162	0	162

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Parkeerterrein weverijmuseum

Bedragen x €1.000

FBW Parkeerterrein weverijmuseum	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21011 FBW Parkeerterrein Weverijmuseum	0	109	0	109

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW herinrichting parkeerterrein Markt

Bedragen x €1.000

FBW herinrichting parkeerterrein Markt	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21012 FBW Herinrichting parkeerterrein Markt	0	331	0	331

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW herinrichting parkeerterrein de Meent

Bedragen x €1.000

FBW herinrichting parkeerterrein de Meent	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21013 FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent	0	326	0	326

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW parkeerterrein achter de kerk

Bedragen x €1.000

FBW parkeerterrein achter de kerk	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21014 FBW Parkeerterrein Achter de Kerk	0	374	0	374

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW parkeerverwijssystem

Bedragen x €1.000

FBW parkeerverwijssystem	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21015 FBW	0	23	0	23

Parkeerverwijssysteem				
------------------------------	--	--	--	--

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW kruispunt Molenstraat/Johan Peijnenburgweg

Bedragen x €1.000

FBW kruispunt Molenstraat/Johan Peijnenburgweg	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21016 FBW Kruispunt Molenstr/Johan Peijnenburgweg	0	283	0	283

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW vervanging VRI Sluisstraat Peijnenburgweg

Bedragen x €1.000

FBW vervanging VRI Sluisstraat Peijnenburgweg	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21017 FBW Vervanging VRI Sluisstraat Peijnenburgweg	0	98	0	98

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg

Bedragen x €1.000

FBW kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21018 FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg	0	281	0	281

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW herinrichting Bogardeind (ijssalon/Beukelaar)

Bedragen x €1.000

FBW herinrichting Bogardeind (ijssalon/Beukelaar)	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21019 FBW Herinr. Bogardeind (ijssalon/Beukelaar)	0	284	12	272

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)

Bedragen x €1.000

FBW kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21020 FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	0	37	2	35

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg

Bedragen x €1.000

FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21021 FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	0	402	17	385

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW aanp. openbare ruimte brede school Coevering

Bedragen x €1.000

FBW aanp. openbare ruimte brede school Coevering	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21022 FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering	0	248	10	237

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW busbaan Gijzenrooiseweg

Bedragen x €1.000

FBW busbaan Gijzenrooiseweg	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21023 FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	0	119	5	114

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW beleefpad katoenpad

Bedragen x €1.000

FBW beleefpad katoenpad	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21024 FBW Beleefpad Katoenpad	0	27	0	27

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Kasteelseloop en Molenheide

Bedragen x €1.000

FBW Kasteelseloop en Molenheide	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21025 FBW Kasteelseloop en Molenheide	0	34	0	34

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW herinrichting stationsomgeving

Bedragen x €1.000

FBW herinrichting stationsomgeving	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21026 FBW Herinrichting Stationsomgeving	0	100	0	100

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA

Bedragen x €1.000

FBW recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21027 FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	0	450	0	450

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker-gemgrens

Bedragen x €1.000

FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker- gemgrens	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21028	0	144	0	144

FBW Herinrichting Langstraat				
-------------------------------------	--	--	--	--

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor

Bedragen x €1.000

FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21029 FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	0	40	0	40

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen

Bedragen x €1.000

FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21030 FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen	0	92	0	92

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Ext voorsort.vak Eindhovenewg/Gijzenrooisewg

Bedragen x €1.000

FBW Ext voorsort.vak Eindhovenewg/Gijzenrooisewg	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21031 FBW Ext voorsort.vak Eindhovenewg/Gijzenrooisewg	0	221	0	221

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Ext voorsort.vak kruisp Eindhovenewg/DAFIII

Bedragen x €1.000

FBW Ext voorsort.vak kruisp Eindhovenewg/DAFIII	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21032 FBW Ext voorsort.vak kruisp Eindhovenewg/DAFIII	0	304	0	304

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Vervanging VRI Eindhovenseweg DAF III

Bedragen x €1.000

FBW Vervanging VRI Eindhovenseweg DAF III	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21033 FBW Vervanging VRI Eindhovenseweg DAF III	0	100	0	100

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide

Bedragen x €1.000

FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21034 FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	0	55	0	55

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein

Bedragen x €1.000

FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21035 FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	0	50	0	50

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind

Bedragen x €1.000

FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21036 FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind	0	100	0	100

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn

Bedragen x €1.000

FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21037 FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn	0	75	0	75

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Inrpl Bogardeind ged Beukelaar/Vier Heemsk

Bedragen x €1.000

FBW Inrpl Bogardeind ged Beukelaar/Vier Heemsk	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21038 FBW Inrpl Bogardeind ged Beukelaar/Vier Heemsk	0	20	0	20

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg

Bedragen x €1.000

FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21039 FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	0	525	0	525

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk.

Bedragen x €1.000

By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk.	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
21040 By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk.	0	108	0	108

Zie toelichting bij FBW Herinrichting Langstraat.

Toelichting op de voorzieningen

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen zijn passief posten op de balans, die een inzicht geven in de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum.

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. Toevoegingen moeten daarom gebaseerd zijn op een tijdige opbouw van de voorziening.

Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's

Pensioenvoorzieningen wethouders

Bedragen x €1.000

Pensioenvoorzieningen wethouders	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
50002 Pensioenvoorzieningen wethouders	2.588	164	137	2.615

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van pensioenen en wachtgelden aan (ex)wethouders. Voor zittende wethouders dient op grond van de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) pensioen te worden opgebouwd. Dit pensioen is afhankelijk van de diensttijd als wethouder en komt tot uitkering na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.

De hoogte van de voorziening wethouderspensioenen wordt bepaald op basis van zogenaamde actuariële waardeberekeningen. Bij deze berekeningen is een rekenrente gehanteerd van 1,577%. Vorig jaar bedroeg deze 1,648%. De daling van de rekenrente leidt tot een toename van de berekende voorziening. Er is afgerond € 137.000,- uit de voorziening onttrokken voor lopende pensioenverplichtingen en er is € 164.000 toegevoegd om de voorziening op peil te brengen. In deze toevoeging zit ook 1 waardeoverdracht.

Asbest van het Dak

Bedragen x €1.000

Asbest van het Dak	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
50004 Asbest van het Dak	2	0	2	0

Deze voorziening is in 2013 ingesteld ter financiering van de subsidieverordening "Asbest van het dak". Deze verordening heeft als doelstelling om met een subsidie eigenaren te stimuleren asbesthoudende daken te doen verwijderen. De voorziening c.q. subsidieplafond van deze verordening is gemaximeerd op € 30.000,-. De subsidieverordening vervalt zodra het beschikbare budget is besteed.

De onttrekking heeft betrekking op verstrekte subsidies in het kader van de stimuleringsregeling (€ 2.346,-). De voorziening is nu leeg en kan worden opgeheven.

Onderhoud wegen

Bedragen x €1.000

Onderhoud wegen	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
60001 Onderhoud wegen	964	845	1.148	661

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan wegen en civiele kunstwerken (bruggen en tunnels) op basis van beleidsplannen, vastgesteld door de raad.

Op basis van een beleidsplan voor het onderhoud van wegen enerzijds en een beleidsplan voor onderhoud van civiele kunstwerken anderzijds vinden stortingen en onttrekkingen binnen deze voorziening plaats.

De toevoegingen bestaan uit de storting in de voorziening Onderhoud wegen (€ 820.073,-), onderhoud civiele kunstwerken (€ 25.250,-).

De onttrekkingen betreffen de kosten voor groot onderhoud wegen en civiele kunstwerken in 2018 (€ 1.148.482,-).

Onderhoud gebouwen

Bedragen x €1.000

Onderhoud gebouwen	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
60002 Onderhoud gebouwen	1.445	1.082	1.044	1.484

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen op basis van een meerjarenonderhoudsplan, vastgesteld door de raad. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan, dat volgt uit het nieuwe onderhoudssysteem O-prognose, lopen alle stortingen en onttrekkingen voor de panden van gemeente Geldrop-Mierlo via deze onderhoudsvoorziening. De toevoegingen van € 1.082.231,- zijn conform begroting, de onttrekkingen van € 1.044.035,- zijn de werkelijke onderhoudskosten gebouwen in 2018.

Onderhoud gebouwen onderwijs

Bedragen x €1.000

Onderhoud gebouwen onderwijs	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
60003 Onderhoud gebouwen onderwijs	155	0	155	0

Het doel van deze voorziening was het bekostigen van het groot onderhoud aan gymnastiekgebouwen in het basisonderwijs op basis van een onderhoudsplan. Er ligt een beleidsplan aan ten grondslag. In 2018 is deze voorziening opgeheven. Het saldo uit deze voorziening van € 155.0274,- is overgeheveld naar de voorziening Groot onderhoud gebouwen. In het onderhoudsplan gebouwen worden de meerjarenbedragen voor het onderhoud van de gymzalen opgenomen (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Wonen

Bedragen x €1.000

Wonen	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
50001	4.497	0	143	4.354

Projectfinanciering Zonnepanelen				
---	--	--	--	--

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van diverse projecten in het belang van de volkshuisvesting. De voorziening is destijds gevormd uit de algemene reserve van het voormalig woonbedrijf en van het SRE ontvangen BLS-gelden (BLS = Besluit Locatie gebonden Subsidies). Het geld uit de voorziening moet verplicht worden aangewend in het belang van de volkshuisvesting. Daar binnen zijn de volgende specifieke projecten aangewezen:

- Project "Samen Werkt" (tot en met 2020)
- Aandachtsontwikkellocaties (tot en met 2017)
- Startersleningen (structureel)
- Duurzaamheidsleningen (structureel)
- Normalisatie woonwagenlocatie Rielseheideweg (voor een totaalbedrag van € 40.000,-)

De aanwendungen bestaan uit:

- Kapitaallasten startersleningen € 42.311,-
- Kapitaallasten duurzaamheidsleningen € 9.624,-
- Beheervergoeding startersleningen en duurzaamheidsleningen € 15.940,-
- Samen Werkt! € 71.865,-
- Normalisatie woonwagenlocatie Rielseheideweg (€ 3.432,-);

Egalisatie afvalstoffenheffing

Bedragen x €1.000

Egalisatie afvalstoffenheffing	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
70001 Egalisatie afvalstoffenheffing	0	0	0	0

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie afval om forse afwijkingen in de tarieven van de afvalstoffenheffing te voorkomen.

Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven.

Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de afvalstoffenheffing worden ingezet voor de uitvoering van afvalinzameling en -verwerking.

In 2018 was de voorziening leeg dus kon deze niet gebruikt worden.

Egalisatie rioleringen

Bedragen x €1.000

Egalisatie rioleringen	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
70002 Egalisatie rioleringen	4.537	202	0	4.739

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie riolering om forse afwijkingen in de tarieven van de rioolheffing te voorkomen. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de rioolheffing worden ingezet voor de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van riolering.

Het in 2018 toegevoegde bedrag is bestemd voor toekomstige kosten op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). De kostenprognose wordt jaarlijks geactualiseerd.

Breedtesport impuls middelen

Bedragen x €1.000

Breedtesport impuls middelen	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
70003 Breedtesport impuls middelen	44	45	25	64

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van de uitvoering van breedtesportprojecten. De voorziening is in het verleden gevoed uit de algemene middelen. Ook is hiervoor een rijkssubsidie ontvangen die aan de reserve is toegevoegd.

De aanwendungen betreffen:

- Trainingen Braakhuizen United € 9.580,-
- Aanschaf diverse breedtesportzaken t.l.v. voorziening € 15.462,-

Gemeentelijk herplantfonds plantsoenen

Bedragen x €1.000

Gemeentelijk herplantfonds plantsoenen	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
70005 Gemeentelijk herplantfonds plantsoenen	5	0	0	5

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van de herplant van bomen.

Bij het verlenen van een kapvergunning kan herplant opgelegd worden. Soms is het echter niet mogelijk om herplant uit te voeren, omdat bijvoorbeeld de ruimte hiervoor ontbreekt. Hiertoe is in 2014 een gemeentelijk herplantfonds in het leven geroepen. De waarde van de te kappen boom wordt daarbij in deze voorziening gestort en op een later moment aangewend voor herplant.

Voorziening afgesloten complexen GB

Bedragen x €1.000

Voorziening afgesloten complexen GB	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
70006 Voorziening afgesloten complexen GB	76	13	34	55

Het doel van deze voorziening betreft het afdekken van nog te maken kosten voor al afgesloten grondexploitaties. De voorziening betreft eind 2018 de afgesloten exploitaties: Barrier, Brugstraat en Torenweg.

Voorziening voorschoolse educatie

Bedragen x €1.000

Voorziening voorschoolse educatie	Balanswaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Balanswaarde 31-12-2018
70007 Voorziening voorschoolse educatie	0	119	0	119

Deze voorziening is in 2018 gevormd ten behoeve van de ontwikkelrichting voorschoolse educatie. Stichting Peuterspeelzaalwerk Geldrop-Mierlo (St. PSW) is per 1 maart 2018 ontbonden, hierbij is afgesproken dat het batig saldo terug vloeit naar de gemeente Geldrop-Mierlo. Deze middelen worden in 2019 vrijgegeven voor de ontwikkelrichting voorschoolse educatie.

Bijlage Single Information Single Audit (SISA)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019

OC	D	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
W	9	Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 Gemeenten	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>		
			<i>Indicatornummer: D9 / 01</i>	<i>Indicatornummer: D9 / 02</i>	<i>Indicatornummer: D9 / 03</i>	<i>Indicatornummer: D9 / 04</i>		
			€ 370.673	€ 0	€ 18.706	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording sinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording sinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Eindverantwoording Ja/Nee	
			<i>Aard controle n.v.t</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t</i>	
			<i>Indicatornummer: D9 / 05</i>	<i>Indicatornummer: D9 / 06</i>	<i>Indicatornummer: D9 / 07</i>	<i>Indicatornummer: D9 / 08</i>	<i>Indicatornummer: D9 / 09</i>	
			1					Ja
			2					
			3					
			4					
			5					
len	E	Spoorse doorsnijdingen, tranche 1	Aantal projecten (waarvoor een beschikking ontvangen is)	Aantal afgeronde projecten (jaar T) Realisatie	Eindverantwoording Ja/Nee			
W	26	Regeling eenmalige uitkeringen spoorse doorsnijdingen Gemeenten	Afspraak					
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			

			Indicatornummer: E26 / 01	Indicatornummer: E26 / 02	Indicatornummer: E26 / 03					
			1	0	Nee					
len W	E 3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoording sinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding t/m jaar T	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen		
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	
			<i>Indicatornummer: E3 / 01</i>	<i>Indicatornummer: E3 / 02</i>	<i>Indicatornummer: E3 / 03</i>	<i>Indicatornummer: E3 / 04</i>	<i>Indicatornummer: E3 / 05</i>	<i>Indicatornummer: E3 / 06</i>		
			1	lenW/BSK-2018/140029	€ 9.090	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2							
			3							
			4							
			5							
					Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail t/m jaar T	Eindverantwoording Ja/Nee
					<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
		<i>Indicatornummer: E3 / 07</i>	<i>Indicatornummer: E3 / 08</i>	<i>Indicatornummer: E3 / 09</i>	<i>Indicatornummer: E3 / 10</i>	<i>Indicatornummer: E3 / 11</i>	<i>Indicatornummer: E3 / 12</i>			
1	lenW/BSK-2018/140029	€ 9.090	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
2										
3										
4										
5										
SZ W	G 2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief		

		Participatiewet_gemeentedeel 2018	Gemeente	Rijk)	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Rijk)
		Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAZ)
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			Indicatornummer: G2 / 01	Indicatornummer: G2 / 02	Indicatornummer: G2 / 03	Indicatornummer: G2 / 04	Indicatornummer: G2 / 05	Indicatornummer: G2 / 06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.
			Indicatornummer: G2 / 07	Indicatornummer: G2 / 08	Indicatornummer: G2 / 09	Indicatornummer: G2 / 10	Indicatornummer: G2 / 11	Indicatornummer: G2 / 12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
SZ	G	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2017	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording informatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
W	2	Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling		inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
	A			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAZ)

G2A)						
	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 04	Aard controle R Indicatornum mmer: G2A / 05	Aard controle R Indicatornum mer: G2A / 06
1	061771 Gemeente Geldrop-Mierlo	€ 9.729.890	€ 96.220	€ 785.321	€ 10.875	€ 47.836
2						
3						
4						
5						
	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoording sinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorzien ing oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikt e gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhou d beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlenin g zelfstandigen 2004 (levensonderho ud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T-1) Loonkostens ubsidie o.g.v. art. 10d Participatiew et inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiew et (PW)
	Aard controle n.v.t. Indicatornumm er: G2A / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 08	Aard controle R Indicatornumm er: G2A / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 10	Aard controle R Indicatornum mmer: G2A / 11	Aard controle R Indicatornum mer: G2A / 12
1	061771 Gemeente Geldrop-Mierlo	€ 0	€ 132.299	€ 62.103	€ 0	€ 138.189
2						
3						
4						
5						
	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoording sinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsid ie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW)				

			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 13</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 14</i>				
		1	061771 Gemeente Geldrop-Mierlo	€ 0				
		2						
		3						
		4						
		5						
SZ	G	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2018	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
W	3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 06</i>
		Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3 / 09</i>			
			€ 0	€ 0	Nee			
SZ	G	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_tot aal 2017	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording informatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
W	3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004		inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
	A	Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>

	hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord en hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Indicatornummer: G3A / 01	Indicatornummer: G3A / 02	Indicatornummer: G3A / 03	Indicatornummer: G3A / 04	Indicatornummer: G3A / 05	Indicatornummer: G3A / 06
		1	061771 Gemeente Geldrop-Mierlo	€ 73.267	€ 222.500	€ 33.052	€ 128.994
2							
3							
4							
5							
	<p>Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01</p> <p>In de kolommen hiernaast de verantwoording informatie voor die gemeente invullen</p> <p><i>Aard controle n.v.t.</i></p> <p>Indicatornummer: G3A / 07</p>	<p>Besteding (jaar T-1) Bob</p> <p>inclusief geldstroom naar openbaar lichaam</p> <p><i>Aard controle R</i></p> <p>Indicatornummer: G3A / 08</p>	<p>Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)</p> <p>inclusief geldstroom naar openbaar lichaam</p> <p><i>Aard controle R</i></p> <p>Indicatornummer: G3A / 09</p>	<p>Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004</p> <p>inclusief geldstroom naar openbaar lichaam</p> <p><i>Aard controle R</i></p> <p>Indicatornummer: G3A / 10</p>			
1	061771 Gemeente Geldrop-Mierlo	€ 0	€ 0	€ 0			
2							
3							
4							
5							

Controleverklaring

Geldrop-Mierlo